

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพ เนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

บทสรุปผู้บริหาร

บทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)

พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 หมวด 2 มาตรา 33 ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับรายการของกิจการโทรทัศน์ไว้ว่า ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่แต่ละประเภทต้องจัดทำผังรายการให้มีสัดส่วนรายการตามที่กำหนด ประกอบกับประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ. 2555 ได้ให้คำนิยามของ “รายการข่าวสาร” หมายถึง รายการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันหรือเหตุการณ์ที่เป็นข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะหรือที่เกิดขึ้นโดยเน้นเหตุการณ์ในชุมชนซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบรายการข่าวสด ข่าวเช้าและวิเคราะห์ข่าว รายการสนทนาปัญหาเหตุการณ์ปัจจุบันซึ่งรวมถึงเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีความคิดเห็นโต้แย้งกันในสังคม ประเด็นทางการเมือง ทั้งในระดับชาติและในระดับท้องถิ่น และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายสาธารณะ ส่วนคำนิยามของ “รายการสารประโยชน์” หมายถึง รายการที่สร้างกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ประชาชนในชุมชน โดยส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นระหว่างกัน ให้การศึกษา ความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อประชาชนผู้ฟัง มีเนื้อหาที่ส่งเสริมการพัฒนาในระดับชุมชน ในประเด็นสุขภาพ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ ประชาธิปไตย ประเพณีวัฒนธรรม เป็นต้น รวมถึงให้ความเข้าใจที่ดีเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะหรือชุมชนนั้นๆ และเสริมสร้างความสัมพันธ์ในชุมชนให้แน่นแฟ้น ทั้งยังหมายความรวมถึง รายการข่าวสาร รายการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รายการส่งเสริมการศึกษา จริยธรรม ศิลปะวัฒนธรรม การให้ความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม

ด้วยเหตุนี้ ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ ไม่ว่าจะเป็นผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ กิจการบริการชุมชน และกิจการทางธุรกิจ ทุกฝ่ายจึงต้องจัดทำผังรายการให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการประกอบกิจการที่ได้รับใบอนุญาตและใบอนุญาตแต่ละประเภท และกำหนดให้มีการออกอากาศรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ให้อยู่ในสัดส่วนตามกฎหมาย เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 ที่ต้องการให้การใช้คลื่นความถี่ของผู้รับใบอนุญาตเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ ผ่านการนำเสนอรายการที่เหมาะสมและมีคุณภาพ อันจะเป็นการสร้างคุณค่าต่อการดำเนินชีวิตให้กับตนเอง ครอบครัว และสังคมโดยรวม ดังนั้นเพื่อให้หลักการดังกล่าวสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงาน กสทช. ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ โดยอยู่ในรูปแบบของการใช้อำนาจตามกฎหมาย ด้วยการกำหนดเป็นเงื่อนไขของผู้รับใบอนุญาตให้มีการออกอากาศรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์อยู่ในสัดส่วนตามที่กฎหมายกำหนด

นอกเหนือจากหลักเกณฑ์ตามกฎหมายที่ผู้รับใบอนุญาตต้องกำหนดให้มีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะเป็นไปตามสัดส่วนข้างต้นแล้ว ประกอบกับจากสภาพการณ์

necb.

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

โทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลในปัจจุบันที่มีการแข่งขันสูง ส่งผลให้ช่องรายการสร้างความน่าสนใจให้กับรายการที่ออกอากาศ เพื่อดึงดูดความสนใจเพิ่มจำนวนผู้รับชมให้สูงมากขึ้น โดยที่ผู้ประกอบการไม่ได้ตระหนักถึงความเหมาะสมของเนื้อหารายการ หรือคำนึงถึงว่าอาจมีความสุ่มเสี่ยงเป็นการขัดต่อพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 มาตรา 37 ที่บัญญัติไว้ว่า “ห้ามมิให้ออกอากาศรายการที่มีเนื้อหาสาระที่ก่อให้เกิดการลัทธิการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือมีการกระทำเข้าลักษณะลามกอนาจาร หรือมีผลกระทบต่อทำให้เกิดความเสื่อมโทรมทางจิตหรือสุขภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง.....”

สำนักกำกับผังและเนื้อหารายการ และพัฒนาผู้ประกาศในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อการดำเนินงานเพื่อจัดการเรื่องร้องเรียนในกรณีดังกล่าวได้พบว่ามีกรรณการร้องเรียนในประเด็นเกี่ยวกับเรื่องความเหมาะสมของเนื้อหารายการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายการที่จัดอยู่ในประเภทรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง โดยตลอด อันเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการโครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพของเนื้อหารายการที่มีการนำเสนอทางช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค รวมถึงปัจจัยที่ส่งผลจากการประกอบการ และให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 ดังกล่าว ทั้งด้านป้องกัน ส่งเสริม สนับสนุน ลงโทษ และกระตุ้นจิตสำนึกของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ ตลอดจนการเพิ่มพูนความรู้ สร้างความเข้าใจ และปรับเปลี่ยนทัศนคติที่ถูกต้องแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผ่านกระบวนการประเมินผลจากผู้มีส่วนได้เสียจากการประกอบการ อันจะนำไปสู่การพัฒนาแนวทางการกำกับดูแลของสำนักงาน กสทช. ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการโดยระเบียบการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology) ประกอบไปด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการวิจัยเชิงคุณภาพประกอบด้วย การทบทวนวรรณกรรมผ่านการศึกษาแนวคิดทฤษฎีด้านเนื้อหา รายการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่ที่เป็นข่าวสาร หรือ สาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ และการศึกษาและรวบรวมข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์การจัดผังรายการที่เป็นข่าวสาร หรือ สาระที่เป็นประโยชน์ หลักการออกใบอนุญาต การเสนอรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ การโฆษณา และประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดเกณฑ์ และตัวชี้วัดในการประเมินรายการ และคุณภาพรายการ โดยจำแนกเป็น 3 วิธี ได้แก่ (1) การประเมินโดยการสังเกต (Observation) โดยใช้วิธีการสังเกตแบบการเฝ้าระวังสื่อ (Media Monitor) ครอบคลุมรายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศผ่านระบบโทรทัศน์ภาคพื้นดิน ระบบดิจิทัล จำนวนทั้งสิ้น 8,554 รายการที่ออกอากาศใน 26 ช่อง ระหว่างช่วงเดือนมกราคมถึงกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562 อันเป็นช่วงระยะเวลาที่มีการศึกษาวิจัย โดยในส่วนนี้จะเป็นการประเมินผังรายการ และสัดส่วนรายการ และการศึกษาเนื้อหาออกอากาศบนสื่อ ทั้งในส่วนเนื้อหาที่ดี มีสาระประโยชน์ และเนื้อหาที่ยังไม่เหมาะสม สุ่มเสี่ยงต่อการขัดกฎหมาย และ (2) การสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) ของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการ และคุณภาพรายการ และผู้ประกอบการกลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่ เพื่อรับฟังความคิดเห็นในประเด็นด้าน

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

คุณภาพเนื้อหารายการ ประเภทรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะที่มีการนำเสนอทางโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล ประเด็นที่เป็นปัญหาด้านคุณภาพเนื้อหารายการ ประเภทรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ แนวทางการแก้ไขปัญหา และมาตรการการส่งเสริมคุณภาพเนื้อหารายการที่เหมาะสม ร่วมกับการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ (3) การสำรวจข้อมูลภาคสนามเพื่อสำรวจทัศนคติของประชาชนทั่วไปในทุกภูมิภาคทั่วประเทศ ครอบคลุมประเด็นด้านทัศนคติและความพึงพอใจของประชาชนที่รับชมรายการ และด้านทัศนคติและความพึงพอใจของประชาชนต่อผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยโดยใช้วิธีการสังเกตแบบการเฝ้าระวังสื่อ (Media Monitor) พบว่า จากจำนวนรายการที่มีการทั้งสิ้น 8,554 รายการ มีรายการจำนวน 1,004 รายการที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับเกณฑ์ในการประเมิน ได้แก่ เนื้อหาเชิงบวก ให้ความสำคัญกับรายการประเภทบริการข่าวสารเพื่อสาธารณะ ประโยชน์จุดเด่นและความน่าสนใจของรายการ คิดเป็นจำนวน 693 รายการ และเนื้อหาเชิงลบ ที่พบการกระทำความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภค คิดเป็น 311 รายการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านผังรายการ พบว่า สัดส่วนรายการที่มีการออกอากาศมากที่สุดคือรายการ ที่มีระดับความเหมาะสม ในระดับ ท ทุกวัย คิดเป็นร้อยละ 97.81 อันดับสอง คือ ระดับ น13+ คิดเป็นร้อยละ 1.60 และอันดับสาม คือ ระดับ 6+ คิดเป็นร้อยละ 0.4 อย่างไรก็ตาม หากวิเคราะห์ช่วงเวลาที่เหมาะสมสามารถออกอากาศได้ ตามข้อ 11 ของประกาศเรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำผังรายการสำหรับการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ. 2556 ข้อ 11 เพื่อคุ้มครองเด็กและเยาวชน พบว่า ยังมีปัญหาการออกอากาศที่ไม่สอดคล้องกับเวลาที่อนุญาตตามผังรายการ โดยปัญหาหลัก คือ รายการระดับ น13+ ซึ่งห้ามมิให้ออกอากาศ ในช่วงเวลา ก่อน 20.30 นาฬิกาของทุกวัน และให้ออกอากาศได้จนถึงเวลา 05.00 นาฬิกาของวันถัดไป โดยมีรายการประเภทดังกล่าว ร้อยละ 44 ที่ออกอากาศในช่วงเวลากลางวัน ระหว่าง 7.00 ถึง 19.00

ผลการวิจัยด้านเนื้อหาในเชิงบวก ในด้านเนื้อหารายการที่ให้ความสำคัญกับรายการประเภทบริการข่าวสารเพื่อสาธารณะประโยชน์จุดเด่นและความน่าสนใจของรายการ พบว่าจากรายการที่มีการประเมินจำนวนทั้งสิ้น 1,004 รายการ มีรายการข่าวสารที่เป็นประโยชน์ มีจุดเด่น และความน่าสนใจ คิดเป็น ร้อยละ 29.4 หรือ ประมาณ 295 รายการ ในสัดส่วนดังกล่าว พบว่ามีประโยชน์อันดับหนึ่ง คือ ประโยชน์ด้านการเล่าข่าว คิดเป็นร้อยละ 98.98 ต่อมาในอันดับสอง คือ ประโยชน์ด้านรายงานข่าวเหตุการณ์ปัจจุบัน หรือเหตุการณ์ที่เป็นข้อเท็จจริง คิดเป็นร้อยละ 60.68 และอันดับสาม คือ ประโยชน์ด้านการนำเสนอการสนทนา ถกเถียง อภิปราย และแสดงความคิดเห็นต่อประเด็น และเหตุการณ์ปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 27.8

ผลการวิจัยเนื้อหาในเชิงลบ ยังไม่พบเนื้อหาสาระที่ก่อให้เกิดการลบล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข หรือที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ และเนื้อหารายการที่บ่อนทำลายความมั่นคงปลอดภัยของประชาชน หรือก่อให้เกิดความเกลียดชังแก่คนในประเทศ ในช่วงระหว่างช่วงที่มีการศึกษา แต่พบรายการทั้งสิ้น 205 รายการ คิดเป็นร้อยละ 20.42 ที่มีเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม ปัญหาอันดับหนึ่ง คือ เนื้อหาที่มีการแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งการนำเสนอที่ก่อให้เกิดชกน้าให้เกิดผลรุนแรง ต่อจิตใจของผู้ชม ทำให้เกิดความรู้สึกหตุหตุ ความเศร้า ความเครียด

nab.

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

ความสะเทือนใจ อย่างรุนแรง คิดเป็นร้อยละ 33.7 ปัญหาอันดับสอง คือ การใช้ความรุนแรงกระทำต่อตนเอง บุคคลอื่น สิ่งมีชีวิตและวัตถุ คิดเป็นร้อยละ 17.1 และปัญหาอันดับสาม คือ การใช้อาวุธ ยาเสพติด การแสดงภาพของการกระทำความผิดในรูปแบบต่างๆ รวมถึงเนื้อหาที่ขัดต่อศีลธรรม และความสงบสุขของสังคม คิดเป็นร้อยละ 15.6 และมีเนื้อหาโฆษณาที่อาจเข้าข่ายผิดกฎหมายโฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภค จำนวนทั้งสิ้น 106 รายการ คิดเป็นร้อยละ 10.56 ปัญหาด้านเนื้อหาโฆษณา อันดับหนึ่ง คือ เนื้อหาโฆษณาแจก แถม สิ่งโชค ชิงรางวัล คิดเป็นร้อยละ 63.8 อันดับสอง คือ โฆษณาที่มีข้อความที่เป็นเท็จหรือเกินความจริง คิดเป็นร้อยละ 33.3 และ อันดับสาม คือ โฆษณาที่มีข้อความที่เป็นการสนับสนุนโดยตรงหรือโดยอ้อมให้มีการกระทำความผิดกฎหมาย คิดเป็นร้อยละ 1

ผลการจัดประชุมกลุ่มย่อยของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการและคุณภาพรายการ และกลุ่มผู้ประกอบการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ พบว่า รายการข่าวในประเทศไทย ยังมีปัญหาการนำเสนอข่าวโดยใช้อารมณ์ความรู้สึกส่วนตัว มีการชี้นำ หรือ ความรู้สึกที่โน้มเอียงไปทางใดทางหนึ่ง บางครั้งพบว่าการเสนอข่าวที่ขาดจริยธรรม ใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม คำหยาบคาย ภาษาไม่สุภาพ มีการใช้คำพูดสองแง่สองง่าม อีกทั้งบางครั้งมีการละเมิดสิทธิของเด็กเยาวชน และบุคคล เช่น มีการออกอากาศชื่อและนามสกุลจริง บางครั้งมีการออกอากาศเสียงจริง ซึ่งถึงแม้ว่าจะมีการใช้มุกกล้อหลบใบหน้าในภาพที่ออกอากาศไป แต่ก็อาจจำบุคคลนั้นได้ มีการนำคลิปวิดีโอ ที่ถูกเสนออยู่ในสื่อสังคมออนไลน์มาออกอากาศซ้ำๆ ซึ่งหากเป็นเหตุการณ์ความรุนแรงอาจเป็นการตอกย้ำทางอารมณ์มากขึ้น และอาจสร้างอคติให้รุนแรงเพิ่มขึ้น ยังพบปัญหาข่าวปลอม (Fake News) ซึ่งขาดการตรวจสอบก่อนนำมาออกอากาศ อีกทั้งยังขาดการผลิตรายการข่าวประเภทข่าวเชิงสืบสวน (investigative news)

ประเด็นปัญหาด้านคุณภาพเนื้อหารายการประเภทสาระประโยชน์พบว่า จำนวนของรายการประเภทสาระประโยชน์ในปัจจุบันมีการผลิตรายการประเภทนี้จำนวนน้อยในประเทศไทย และขาดความหลากหลาย

ปัญหาด้านการโฆษณา พบว่า ยังมีการแสดงภาพเชิงสัญลักษณ์หรือการพูดแนะนำเพื่อการชี้นำให้เกิดความสนใจในตัวสินค้าหรือบริการในรายการปกติที่ไม่ใช่โฆษณา ซึ่งเรียกว่า โฆษณาแฝง (tie-in) โดยพบปัญหาพิธีกรแนะนำสินค้าเพื่อสุขภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการโฆษณา ระหว่างในรายการสุขภาพหรือรายการเพื่อเกษตรกรที่มีการแนะนำสินค้าเกษตรเข้าไปโฆษณาในรายการ ซึ่งจะส่งผลทำให้ผู้ชมที่เป็นเกษตรกรมีปัญหาในการแยกแยะระหว่างเนื้อหารายการ และการโฆษณาสินค้า

ผลการสำรวจทัศนคติความพึงพอใจของประชาชนและข้อจำกัดของการให้บริการต่อเนื้อหารายการของผู้ประกอบการ ดำเนินการโดยการสำรวจทัศนคติความพึงพอใจของประชาชนจำนวน 5,000 ตัวอย่าง ครอบคลุมพื้นที่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และพื้นที่กรุงเทพ และปริมณฑล พบว่าประชาชนมีความเห็นว่า ประโยชน์ จุดเด่น และความน่าสนใจของรายการประเภทบริการข่าวสารเพื่อสาธารณะที่รับชมในปัจจุบัน อันดับหนึ่ง คือ รายการให้ความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 10.71 รองลงมา อันดับสอง คือ รายการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในความหลากหลายของผู้คนในสังคม ร้อยละ 9.91 และ อันดับสาม คือ รายการด้านการท่องเที่ยว คิดเป็น ร้อยละ 9.65

ด้านทัศนคติต่อความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และ/หรือ การเอาเปรียบผู้บริโภคในเนื้อหารายการทั่วไป พบว่า ประชาชนเคยพบการกระทำความผิดมากที่สุด 3

อันดับแรก คือ อันดับหนึ่ง เนื้อหาที่แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งการการนำเสนอที่ก่อหรือชักนำให้เกิดผลรุนแรงต่อจิตใจ เช่น ความหดหู่ ความเศร้า ความเครียด ตกใจกลัว ความน่าเกลียด สยดสยอง ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ 6.77 รองลงมาอันดับสอง คือ เนื้อหาที่แสดงให้เห็นเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อหรือเป็นผู้กระทำ ร้อยละ 6.76 และอันดับสาม คือ เนื้อหาการแสดงทัศนคติอย่างไม่เหมาะสมในรายการเล่าข่าว ร้อยละ 6.46

ความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และ/หรือ การเอาเปรียบผู้บริโภค ในโฆษณา พบว่า ประชาชนเคยพบการกระทำมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ โฆษณาที่ข้อความที่เป็นเท็จหรือเกินความจริง คิดเป็นร้อยละ 17.54 รองลงมาคือ โฆษณาที่มีข้อความที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ ร้อยละ 12.26 โฆษณาที่แสดงสรรพคุณยาอันเป็นเท็จหรือเกินความจริง ร้อยละ 9.34

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย แบ่งเป็น ข้อเสนอแนะต่อสำนักงาน กสทช. และข้อเสนอแนะต่อผู้ประกอบการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ควรมีการดำเนินการดังต่อไปนี้

สำนักงาน กสทช. ควรดำเนินการ

- 1) จัดการอบรมจริยธรรมสื่อสารมวลชน และอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตรายการที่ถูกต้องเหมาะสม และมีความจำเป็นต่อสังคม เพื่อแสดงตัวแบบบริบทด้านจริยธรรมที่เป็นมาตรฐานทางจรรยาบรรณ (code of conduct) เพื่อให้ผู้ผลิต บุคลากรต่างๆ เข้าใจและตระหนักถึงสิ่งที่ได้มีการเผยแพร่ออกไป ว่ามีผลกระทบอย่างไรต่อสังคม
- 2) การสนับสนุนงบประมาณเพื่อการผลิตรายการประเภทสาระความรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายการเพื่อสุขภาพ สุขภาวะ รายการเพื่อผู้สูงอายุ หรือรายการให้ความรู้เชิงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สารคดี อาทิ การจัดตั้งกองทุน หรือ การจัดประกวดแข่งขันรายการคุณภาพ พร้อมกับการให้รางวัลจูงใจ และในเชิงธุรกิจ อาทิ การส่งเสริมธุรกิจการผลิตเนื้อหารายการที่มีคุณภาพ เนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะผ่านการลดหย่อนหรือการอุดหนุนต่างๆ
- 3) การส่งเสริมกลไกกำกับดูแลร่วมกัน (co-regulation) ในสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่าง หน่วยงานของภาครัฐ และตัวแทนของภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม และภาคตัวแทนผู้ชม ผู้ฟัง ผู้บริโภค
- 4) การพัฒนาเครือข่ายในการเฝ้าระวังสื่อ ที่ครอบคลุมบริบทที่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ต่างจังหวัด ซึ่งกลไกของหน่วยงานภาครัฐอาจเข้าไปไม่ถึงมากนัก
- 5) การพัฒนากลไกในกำกับดูแลที่มีความเสมอภาคในการควบคุมรายการ ทั้งการออกอากาศทางรายการโทรทัศน์ดิจิทัล และในรายการบริการโทรทัศน์ผ่านอินเทอร์เน็ต (Over-The-Top - OTT) ต่างๆ
- 6) การจัดเวทีเสวนาเพื่อรับฟังปัญหา และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อให้ผู้ประกอบการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ตลอดจนผู้ผลิตได้เสนอถึงปัญหาและรับฟังข้อเสนอแนะจาก กสทช. อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดการสื่อสารจากทั้งสองฝ่าย โดยไม่มีความคลาดเคลื่อน

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

- 7) การกำกับปริมาณการโฆษณาให้เหมาะสม โดย กสทช. ควรมีความเข้มงวดในการกำกับผังรายการที่ออกอากาศทางโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลเพื่อมิให้มีปริมาณการโฆษณามากเกินไปกว่าที่กฎหมายกำหนด
- 8) การจัดระดับความเหมาะสม (จัดเรตติ้ง) เนื้อหารายการที่เข้มงวดกว่าเดิม โดย กสทช. ควรมีการพัฒนาการกำกับการจัดระดับความเหมาะสมเนื้อหาการอย่างเข้มงวด อย่างมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่างๆ ทั้งจากภาคประชาชน ประชาสังคม ตัวแทนองค์กรผู้ชมผู้ฟัง องค์กรตัวแทนผู้บริโภค ผู้ประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ผู้ผลิตสื่อ ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา รายการในช่วงเวลาที่เด็กเยาวชนสามารถเข้าถึงเนื้อหาได้
- 9) การเข้มงวดกับการโฆษณาแฝง (tie-in) ในรายการ โดย กสทช. ควรกำหนดนิยามของการโฆษณาแฝงให้ชัดเจน ทั้งในวัตถุประสงค์ที่ปรากฏในโฆษณาแฝง รูปแบบของภาพที่นำเสนอ การใช้คำพูด การบรรยายเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีการโฆษณา หรือ ใช้เกณฑ์ด้านการเงินที่มีการตรวจสอบช่องทางการเงินเพื่ออุดหนุนผู้ผลิตรายการให้มีการใช้โฆษณาแฝง ตลอดจนมีการกำหนดการใช้คำอธิบายได้โฆษณาในกรณีที่มีเนื้อหารายการที่มีการโฆษณาแฝง เพื่อแยกเนื้อหาการดังกล่าวออกจากเนื้อหารายการหลัก รวมถึงการกำหนดให้มีการนับช่วงเวลาที่มีการโฆษณาแฝงจัดเป็นเวลาโฆษณา อีกทั้งในบางรายการที่มีความอ่อนไหว เช่น รายการเกี่ยวกับเด็กเยาวชน หรือรายการเกี่ยวกับแม่และเด็ก ควรมีการจำกัดการโฆษณาแฝงมิให้มีการออกอากาศ

ข้อเสนอแนะต่อผู้ประกอบกิจการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ควรมีการดำเนินการดังต่อไปนี้

- 1) การตรวจสอบรายการประเภทข่าว ซึ่งเป็นรายการที่ต้องการความเที่ยงตรงและรวดเร็ว ต้องมีการตรวจสอบเนื้อหา การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าว และมีการรายงานข่าวด้วยความเที่ยงตรง ปราศจากอคติ อย่างสม่ำเสมอในทุกรายการ
- 2) การพัฒนาช่องทางแสดงความคิดเห็น ให้ผู้บริโภคได้มีการแสดงความคิดเห็นที่เป็นเสียงตอบกลับ (Voice back) ในการให้ความเห็นและมีส่วนร่วมเพื่อปรับปรุงผังรายการ เนื้อหารายการ และคุณภาพรายการ รวมไปถึงผู้นำเสนอหรือบุคลากรต่างๆ ได้อย่างรอบด้านและทันทั่วทั้งที่

Executive Summary

Executive Summary

Broadcasting and Television Businesses Act B.E. 2551 Section 2 Act 33 stated the criterion for broadcasting licensees using spectrum to set program schedule in accordance with Notification of the National Broadcasting and Telecommunications Commission on Criterion for Broadcasting Licenses Approval B.E. 2555, which provided the definition of “news” and “informative programs”. According to the regulation, news were defined as “the programs that provide content about current situations or facts that are beneficial to the public or communities, which can be in the form of news report, talk shows, news analysis, current discussion, and others. The contents include topics of social debates, political issues at national or local level, and topics related to public policy. While the “informative programs” were defined as “the programs that create educational process to the citizens in the communities by encouraging the exchange of information and opinions, providing educations, knowledge, and skills to audiences, with contents that aim to improve the communities in areas of health, environment, economies, democracy, culture, customs, and traditions, as well as the knowledge about public and community benefits and enhancement of community relations. These also include news, education programs to promote democracy, education, ethics, arts, culture, and understanding of economics, social, quality of life, and environment.

Therefore, broadcasting licensees, including public television, community television, or business television licenses must provide program schedule in accordance to the objectives of each license and provide the news and informative programs in accordance with Broadcasting and Television Businesses Act B.E. 2551 that aimed to provide spectrum uses for the public benefits through quality broadcasting programs that can provide benefits to audiences, their families, and society as a whole. Therefore, in order to effectively achieve the mentioned objectives, the Office of National Broadcasting and Telecommunications Commission, which has the responsibilities to regulate broadcasting and television industries through providing the criterion for licensees to broadcast news and informative programs as specified by law.

Beside the provision of news and informative programs, the current competitive situation in terrestrial digital televisions forced the licensees to produce more popular contents for the audiences that may infringe the Broadcasting and Television Businesses

Act B.E. 2551 Act 37, which prohibits broadcasting the content that “seek to overthrow democratic system with monarchy as the head of state or disturb public security, social harmony, or public morality, obscenity, or contents that lead to moral deterioration or harmful to citizens’ health ...”

Content Regulation and Announcer Development Bureau, which is the responsible agency to manage complaints regarding to contents, especially in news and informative programs, has found it necessary to study and evaluate the quality of television contents in terrestrial digital television in order to understand the problems and obstacles from business operations, as well as prevent, encourage, penalize, and create ethical standard, as well as encourage the for television licensees to obtain more knowledge and have the right attitude toward content production in accordance to Broadcasting and Television Businesses Act B.E. 2551, through the evaluation of broadcasting content that will lead to more efficient supervision by the Office of National Broadcasting and Telecommunications Commission.

This research had been conducted using mixed methodology research through qualitative research and quantitative research. The qualitative study employed the literature review of theories on news or informative contents, the licensing principles, the presentation of news and informative contents, advertising theories, and other related topics, in order to develop criterion to evaluate quality of broadcasting programs. The evaluation processes were divided into 3 methods, including (1) observation using media monitoring study, which studied all of 8,554 programs broadcasted on 26 digital terrestrial channels during the study period of January to February 2019. The media monitoring study evaluated the program schedule and broadcast content, including positive and informative topics and inappropriate topics that may violate the law. (2) The second method used focus group discussion with experts on contents and television licensees to gather opinions on evaluation of television contents on news and informative programs on digital terrestrial televisions, as well as solutions to solve problems of inappropriate contents and promotion measures for quality contents. The two qualitative methods were utilized along with quantitative study using (3) survey of citizens’ opinions from all regions of Thailand, covered the topics of audiences’ attitudes and satisfactions toward broadcast contents, as well as toward television broadcasters.

The results of observation using media monitoring technique found out that from the total 8,554 programs being observed, there were 1,004 programs that fitted the criterions. From this figure, there were 693 programs that showed news and informative contents for public interests and 311 programs that showed inappropriate contents, violated the advertising laws, and exploit consumers.

On the topic of program schedule, it was found out that the highest proportion of program rating were programs that suitable to all ages accounted for 97.81%, followed by programs that suitable for children aged over 13 years old at 1.60%, and third for programs that suitable for children aged over 6 years old at 0.4%. However, after the analysis of program schedule in Notification of the National Broadcasting and Telecommunications Commission on Program Schedule for Broadcasting and Television B.E. 2556 Act 11, which aimed to protect children and youth. It was found out that there were problem of programs that suitable for children aged over 13 years old that were broadcasted outside the watershed program schedule, which could be broadcasted between specified times of 20.30 to 05.00 of the following day; there were 44% of these programs that were broadcasted between the periods of 7.00 to 19.00.

The evaluation of contents related to news and informative programs found out that from 1,004 programs, there were 295 programs (accounted for 29.4%) that fitted the criterion. From that figure, the highest benefit was the benefit of explanations about current news to the audiences at 98.98%, followed by informing about facts on current situations at 60.68%, and third benefits were to present the discussions, debates, and expressions of opinions regarding the current issues at 27.8%.

The evaluation of contents did not reveal any negative contents that may overthrow democratic government with monarchy as head of state, have impact on state security, undermine public security, or incitement of hatreds. However, there were 205 programs or about 20.42% that showed inappropriate contents; from this figure the highest problem at 33.7% was contents that showed inappropriate behaviors, created or induced violence, depressions, stresses; followed by contents that showed self-inflicted violence or violence toward others, towards animals, and objects at 17.1, and third problem was the contents that show the uses of weapons, drugs, and unethical behaviors or disturbance of social peace at 15.6%. Moreover, there were 106 programs or 10.56% that revealed the problems in advertising including advertisings that show giveaways, gamble, or lucky draws at 63.8%; followed by second problems of false or over-claim advertisements at 33.3, and third by the advertisement that directly or indirectly promote illegal activities at 1%.

The result of focus groups with experts on contents and licensees of broadcasting and television businesses found out that there were problems of news reporting that were emotional, misleading, or biased. Sometimes, there were news reports that were unethical, using inappropriate and rude languages. There were some violations of children right found such as news announcements using children's real names, sometimes there were interviews using real children's voices and broadcast of

children's faces that even though the pictures were shot from different angles, someone may still remember them. Also, some news also used VDO clips from online social media, which usually were broadcasted repetitively. If these clips contained violence messages, broadcasting them repetitively may lead to reproduction of violence, which may lead to more discriminations or biases. Moreover, the problems of fake news from unverified sources revealed cross checking incorporated into broadcasting procedures. Lastly, there was the lack of investigative news being produced.

On the problems relating to informative programs, there were lacks of number and diversity of these programs being produced in Thailand.

The problems of advertisings, there were problems of tie-in advertisings that showed the symbols or introduction speeches for the products or services, especially in the health programs or programs for farmers with agricultural products being advertised during the shows, which may cause confusion for audiences whom were usually farmers to distinguish between actual program contents and product advertisements.

The results of survey on audiences' satisfactions and perceived limitations on broadcasters' services, which was collected from 5,000 samples from North, Northeast, Central, Southern, and Greater Bangkok regions revealed that the audiences perceived that the advantages and attractiveness of news and informative programs could be ranked as followed; 1st highest perceived program attractiveness came from providing of knowledge and understanding of economic, social, quality of life, and environment at 10.71%, 2nd perceived attractiveness came from providing knowledge and understanding of diversity in the society at 9.91%, and 3rd perceived attractiveness was the information regarding travel and tourism at 9.65%.

On the topics of inappropriate contents, advertisement that violate related laws, or exploitation of consumers in normal television programs, it was found out that audiences had witnessed the following problems regarding inappropriate contents; 1st highest problem was from inappropriate behaviors, including behaviors that may lead to depression, sadness, stress, panic, disgust, or dreadfulness at 6.77%, followed by the 2nd highest problem of showing the children or youth being victimized or youth committed crimes at 6.76%, and 3rd highest problem was the expression of inappropriate attitudes in news reporting at 6.46%.

On the topics of contents in advertisement that violate related laws, or exploitation of consumers, it was found out that audiences had experienced the following problems; 1st highest problem found was false or over-claim advertisements at 17.54%, followed by 2nd problem of misleading advertisements, and 3rd problem of showing false medicine properties at 9.34%.

The recommendations from the research results could be divided into recommendations to Office of National Broadcasting and Telecommunications Commission and Television Broadcasters as followed;

The Office of National Broadcasting and Telecommunications Commission should conduct the following;

- 1) Provide trainings on ethical journalism and provide trainings on appropriate program production that are appropriate and fulfill the social requirements. These trainings should be able to show the examples of ethical journalism standard and provide examples of code of conduct for program producers and related stakeholders to become aware and understand the impacts of their works on the society.
- 2) Providing support for production of informative programs; especially health knowledge; programs for youth and elderly; scientific, technology, and documentary programs; as well as providing incentives and support businesses through tax incentives or subsidies to produce quality programs.
- 3) Promote the co-regulation mechanism between representatives of government agencies and private sector, as well as representatives from the citizen groups, civil societies, and audiences.
- 4) Promote the media watchdog network, especially in the provincial rural areas where state agencies may not have supervisory reaches.
- 5) Develop equitable content supervisory mechanism for traditional television broadcasting and Over-The-Top (OTT) broadcasting via the internet.
- 6) Arrange the public hearing seminars to listen to problems in broadcasting and exchange of ideas with broadcasters, as well as provide the venues for broadcasters to receive recommendations from National Broadcasting and Telecommunications Commission.
- 7) Regulate the advertising time on digital terrestrial television broadcasting media to be within time limitations set out by National Broadcasting and Telecommunications Commission's regulations.
- 8) Develop more stringent content rating enforcement with more involvement from stakeholders such as representatives from citizen groups, civil societies, audiences, consumers, radio and broadcasters television broadcasters, content producers, as well as government agencies to evaluate appropriateness of contents suitable for children and youth.
- 9) Stricter supervision of tie-in advertising, in which National Broadcasting and Telecommunications Commission should provide the definitions of tie-in

advertising, objectives of tie-in advertising, representations and description that could be classified as tie-in advertising, or financial criterion for evaluation whether there were tie-in advertisings within the program, in order to separate tie-in advertisings from normal program contents, as well as counting the broadcast time for tie-in advertisings as part of advertising time. Moreover, there should be limitation against tie-in advertising in mother and children programs.

The television broadcasters should conduct the following;

- 1) Evaluation of news content and news sources for accuracy with strict enforcement of ethical standard on news reporting to be impartial, indiscriminate, and consistent.
- 2) Create voice-back channels for audiences to express their opinions and feed backs to help improve the program schedule, content, and quality of program, as well as provide the timely feedback to presenters or staffs involved in the program productions.

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)	0-1
1 บทนำ	1-1
1.1 หลักการ และเหตุผล	1-1
1.2 วัตถุประสงค์	1-3
1.3 ขอบเขตการดำเนินงาน	1-3
1.4 ระยะเวลาดำเนินการ	1-4
1.5 ระยะเวลาการส่งมอบงาน	1-4
1.6 เงื่อนไขการชำระเงิน	1-4
2 ทบทวนวรรณกรรม	2-1
2.1. นิยามของเนื้อหารายการที่เป็นข่าวสาร หรือสารที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ	2-1
2.2 ความสำคัญของเนื้อหารายการที่เป็นข่าวสาร หรือสารที่เป็นประโยชน์ต่อ สาธารณะ	2-1
2.3 แนวทางการประเมินรายการ และคุณภาพรายการที่เป็นข่าวสาร หรือ สาร ที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ	2-2
2.4 กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์การจัดผังรายการที่เป็นข่าวสาร หรือสารที่เป็นประโยชน์ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่น ความถี่ในแต่ละประเภท	2-11
2.4.1 กฎหมายและกฎระเบียบเกี่ยวกับใบอนุญาต	2-12
2.4.2 กฎหมายและกฎระเบียบเกี่ยวกับการเสนอรายการข่าวสารหรือสาร ที่เป็นประโยชน์	2-16
2.4.3 กฎหมายและกฎระเบียบเกี่ยวกับการกำกับดูแลเนื้อหารายการ	2-20
2.4.4 กฎหมายและกฎระเบียบเกี่ยวกับการโฆษณา	2-22
2.5 การวิเคราะห์ และสังเคราะห์เกณฑ์ในการประเมินรายการ และคุณภาพรายการ ของช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลทุกช่อง	2-24
2.6 การให้ความสำคัญกับรายการประเภทบริการข่าวสารเพื่อสาธารณะประโยชน์ จุดเด่น และความน่าสนใจของรายการ	2-29

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.7	ทัศนคติ และความพึงพอใจของประชาชนที่รับชมรายการ รวมถึงผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง
2.8	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบในการให้บริการ
2.9	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3	ระเบียบวิธีวิจัย
3.1	กรอบแนวคิดในการศึกษาโครงการ
3.2	ประชากร และกลุ่มตัวอย่างการศึกษา
3.3	วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
3.4	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3.5	การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3.6	วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3.7	การวิเคราะห์ข้อมูล
3.8	แผนการปฏิบัติงาน
4	ผลการวิจัย
4.1	ผลการประเมินรายการ และคุณภาพรายการของช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลทุกช่อง โดยจะต้องมีประเด็นครอบคลุมการประเมิน
4.1.1	สัดส่วนของเนื้อหารายการที่มีการประเมินคุณภาพจากช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลต่างๆ
4.1.2	การจัดทำผังรายการและการกำหนดสัดส่วนประเภทรายการกับความสอดคล้องกับหมวดหมู่ของประเภทช่องรายการที่ได้รับอนุญาต
4.1.3	การให้ความสำคัญกับรายการประเภทบริการข่าวสารเพื่อสาธารณะประโยชน์จุดเด่นและความน่าสนใจของรายการ
4.1.4	การกระทำความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมาย โฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภค
4.1.5	ด้านเนื้อหาที่ควรมีการส่งเสริม
4.2	ผลการจัดประชุมกลุ่มย่อย
4.2.1	กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการและคุณภาพรายการ

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	ส่วนที่ 1 การประเมินคุณภาพเนื้อหารายการ	4-22
	ส่วนที่ 2 ประเด็นปัญหาด้านคุณภาพเนื้อหารายการ	4-23
	ส่วนที่ 3 แนวทางการแก้ไข	4-24
4.2.2	กลุ่มผู้ประกอบการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์	4-25
	ส่วนที่ 1 การประเมินคุณภาพเนื้อหารายการ	4-25
	ส่วนที่ 2 ปัญหาและข้อถกเถียงเรื่องโฆษณาแฝงในรายการ	4-26
	ส่วนที่ 3 แนวทางการแก้ไข	4-27
4.3	ผลการสำรวจทัศนคติความพึงพอใจของประชาชนและข้อจำกัดของการให้บริการต่อเนื้อหารายการของผู้ประกอบการโดยการสำรวจข้อมูลภาคสนาม	4-28
	ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง	4-28
	ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติความพึงพอใจของประชาชน	4-30
	ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อจำกัดของการให้บริการด้านเนื้อหารายการของผู้ประกอบการ	4-37
	ส่วนที่ 4 แนวทางในการกำกับดูแลรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ของโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลที่เหมาะสม	4-38
5	สรุปผลการประเมินคุณภาพเนื้อหารายการ	5-1
5.1	สรุปผลการวิจัย	5-1
5.1.1	ผลการประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์	5-1
5.1.2	ผลการจัดประชุมกลุ่มย่อยของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการ และคุณภาพรายการ	5-3
5.1.3	ผลการสำรวจทัศนคติความพึงพอใจของประชาชนและข้อจำกัดของการให้บริการต่อเนื้อหารายการของผู้ประกอบการ	5-8
5.2	ข้อเสนอแนะแนวทางในการกำกับดูแลรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ของโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล	5-9
5.2.1	ข้อเสนอแนะต่อสำนักงาน กสทช.	5-10
5.2.2	ข้อเสนอแนะต่อผู้ประกอบการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์	5-13

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	5-13
บรรณานุกรม	(1)
ภาคผนวก	
ก กระบวนการคัดเลือกเนื้อหารายการเพื่อการประเมินสื่อตามหลักการเฝ้าระวังสื่อ (Media Monitor)	ก-1
ข แบบประเมินรายการช่องโทรทัศน์	ข-1
ค ภาพผลการประเมินรายการ และคุณภาพรายการของช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล	ค-1
ง รายละเอียดการประชุมกลุ่มย่อย : ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการ และคุณภาพรายการ	ง-1
จ รายละเอียดการจัดสนทนากลุ่มย่อย : ผู้ประกอบการกลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่	จ-1
ฉ แบบสอบถามประชาชนทั่วไป	ฉ-1
ช รายละเอียดของรายการที่ผ่านการประเมิน	ช-1

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.3-1 การประเมินรายการวิทยุโทรทัศน์ก่อนการออกอากาศ	2-3
2.3-2 แบบฟอร์มสัดส่วนรายการเพื่อให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์	2-7
2.3-3 แบบแสดงข้อมูลสิทธิการเผยแพร่รายการ และข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญา	2-8
2.3-4 หลักเกณฑ์ของระบบการจำแนกเนื้อหาที่ควรมีการจำกัด จำแนกเป็นประเด็นต่างๆ	2-9
2.5-1 หลักเกณฑ์ของระบบการจำแนกเนื้อหาที่ควรมีการจำกัด จำแนกเป็นประเด็นต่างๆ	2-27
2.7-1 สรุปแนวคิด / ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ และความพึงพอใจของประชาชน ที่รับชมรายการรวมถึงผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง	2-34
2.8-1 สรุปปัจจัยที่ส่งผลกระทบในการให้บริการ	2-40
3.8-1 แผนการดำเนินงานในรูปแบบของแผนภูมิแกนต์	3-8
4.1-1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความเหมาะสมของรายการ และช่วงเวลาที่ออกอากาศ	4-8
4.2-1 รายละเอียดการจัดประชุมกลุ่มย่อยของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการและคุณภาพ รายการ กับการจัดประชุมกลุ่มย่อยของผู้ประกอบกิจการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์	4-22
4.3-1 สัดส่วนความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความเหมาะสมของการจัดทำผังรายการ และการกำหนดสัดส่วนประเภทรายการ	4-31
4.3-2 สัดส่วนความคิดเห็นของประชาชนประเภทรายการที่มีประโยชน์ จุดเด่น และความน่าสนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	4-32
4.3-3 สัดส่วนการพบความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และ/หรือ การเอาเปรียบผู้บริโภค ในเนื้อหารายการทั่วไป (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	4-33
4.3-4 สัดส่วนการพบความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และ/หรือ การเอาเปรียบผู้บริโภค ในโฆษณา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	4-35
4.3-5 สัดส่วนความพึงพอใจของประชาชนต่อเนื้อหารายการของช่องโทรทัศน์ ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล	4-36
4.3-6 สัดส่วนความคิดเห็นของประชาชนต่อข้อจำกัดของการให้บริการด้านเนื้อหา รายการของผู้ประกอบการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	4-38
4.3-7 สัดส่วนความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับแนวทางในการกำกับดูแลรายการ ที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ของโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล ที่เหมาะสม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	4-39

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.5-1 ตัวอย่างแบบฟอร์มสัดส่วนรายการเพื่อให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์	2-25
2.5-2 แบบแสดงข้อมูลสิทธิการเผยแพร่รายการ และข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญา	2-26
2.7-1 แบบจำลองการใช้ประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจจากสื่อมวลชน	2-32
4.3-1 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามจังหวัดที่เก็บข้อมูล	4-29
4.3-2 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามเพศ	4-29
4.3-3 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามอายุ	4-29
4.3-4 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามอาชีพ	4-30
4.3-5 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามระดับรายได้ส่วนตัว (บาท/เดือน)	4-30
4.3-6 เหตุผลที่ประชาชนเห็นว่าการจัดทำผังรายการและการกำหนดสัดส่วนประเภทรายการในปัจจุบันไม่เหมาะสม	4-32

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
2.3-1 การประเมินรายการโทรทัศน์	2-4
3.1-1 กรอบแนวคิดในการศึกษาโครงการ	3-5
4.1-1 สัดส่วนของเนื้อหารายการที่ผ่านการประเมินคุณภาพจากช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล	4-4
4.1-2 ระดับความเหมาะสมของเนื้อหารายการตามการจัดทำผังรายการ	4-6
4.1-3 การวิเคราะห์รูปแบบ/ลักษณะของรายการข่าวสาร	4-10
4.1-4 รูปแบบ/ลักษณะของรายการสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ	4-12
4.1-5 จุดเด่นและความน่าสนใจของรายการในเชิงเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอ	4-14
4.1-6 เนื้อหาที่ควรมีการจำกัด โดยพิจารณาจากภาพ เสียง และเนื้อหาในรายการ	4-18
4.1-7 โฆษณาที่มีเนื้อหาผิดกฎหมายโฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภค	4-19
4.1-8 ด้านเนื้อหาที่ควรมีการส่งเสริม	4-21

บทที่ 1

บทนำ

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ มีรายละเอียดโครงการต่อไปนี้

1.1 หลักการ และเหตุผล

ด้วยพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ.2551 หมวด 2 มาตรา 33 ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับรายการของกิจการโทรทัศน์ไว้ว่า ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่แต่ละประเภทต้องจัดผังรายการให้มีสัดส่วนรายการตามที่กำหนด โดยในบทบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดเงื่อนไขการนำเสนอรายการ โดยพิจารณาจาก “รายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์” ซึ่งมีสัดส่วนแตกต่างกันตามประเภทของใบอนุญาต ดังนี้

1.1.1 ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะต้องกำหนดให้มีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบ

1.1.2 ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการชุมชนกำหนดให้มีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือท้องถิ่นที่รับบริการในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบ

1.1.3 ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจต้องกำหนดให้มีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้า

ประกอบกับเมื่อพิจารณาจากประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ.2555 ได้ให้คำนิยามของ “รายการข่าวสาร” หมายถึง รายการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันหรือเหตุการณ์ที่เป็นข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะหรือที่เกิดขึ้นโดยเน้นเหตุการณ์ในชุมชน แล้วแต่กรณี ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบรายการข่าวสด เล่าข่าวและวิเคราะห์ข่าว รายการสนทนาปัญหาเหตุการณ์ปัจจุบัน ซึ่งรวมถึงเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีความคิดเห็นโต้แย้งกันในสังคม ประเด็นทางการเมือง ทั้งในระดับชาติและในระดับท้องถิ่น และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายสาธารณะ ส่วนคำนิยามของ “รายการสารประโยชน์” หมายถึง รายการที่สร้างกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ประชาชนในชุมชน โดยส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นระหว่างกัน ให้การศึกษา ความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อประชาชนผู้ฟัง มีเนื้อหาที่ส่งเสริมการพัฒนาในระดับชุมชน ในประเด็นสุขภาพ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ ประชาธิปไตย ประเพณีวัฒนธรรม เป็นต้น รวมถึงให้ความเข้าใจที่ดีเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะหรือชุมชนนั้นๆ และเสริมสร้างความสัมพันธ์ในชุมชนให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังให้คำนิยามของรายการที่เป็นข่าวสารหรือสารประโยชน์ที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะว่าหมายรวมถึง รายการข่าวสาร รายการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รายการส่งเสริมการศึกษา จริยธรรม ศิลปะ วัฒนธรรม การให้ความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม

nab.

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

ด้วยเหตุนี้ ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ ไม่ว่าจะเป็นผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ กิจการบริการชุมชน และกิจการทางธุรกิจ ทุกรายจึงต้องกำหนดให้มีการออกอากาศรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ ให้อยู่ในสัดส่วนตามกฎหมาย นอกจากนี้ ยังมีผลทำให้ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดทำผังรายการให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการประกอบกิจการที่ได้รับใบอนุญาตและใบอนุญาตแต่ละประเภท ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ.2551 ที่ต้องการให้การใช้คลื่นความถี่ของผู้รับใบอนุญาตเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ ผ่านการนำเสนอรายการที่เหมาะสมและมีคุณภาพ อันจะเป็นการสร้างคุณค่าต่อการดำเนินชีวิตให้กับตนเอง ครอบครัว และสังคมโดยรวม ดังนั้น เพื่อให้หลักการดังกล่าวสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงาน กสทช. ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ โดยอยู่ในรูปแบบของการใช้อำนาจตามกฎหมาย ด้วยการกำหนดเป็นเงื่อนไขของผู้รับใบอนุญาตให้มีการออกอากาศรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์อยู่ในสัดส่วนตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งหากผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามจะมีบทลงโทษตามกฎหมาย เพราะถือเป็นการขัดต่อเงื่อนไขใบอนุญาต นอกจากนี้ ยังมีการกำกับดูแลที่อยู่ในรูปแบบของการสร้างการจูงใจ เพื่อผลักดันให้ผู้รับใบอนุญาตเพิ่มสัดส่วนการนำเสนอรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะให้มากขึ้น โดยผู้รับใบอนุญาตสามารถขอลดหย่อนหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตรายปีในแต่ละปีได้ หากมีสัดส่วนรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะตลอดทั้งปีเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

นอกเหนือจากหลักเกณฑ์ตามกฎหมายที่ผู้รับใบอนุญาตต้องกำหนดให้มีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะเป็นไปตามสัดส่วนข้างต้นแล้ว ประกอบกับจากสถานการณ์โทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลในปัจจุบันที่มีการแข่งขันสูง ส่งผลให้ช่องรายการสร้างความน่าสนใจให้กับรายการที่ออกอากาศ เพื่อดึงดูดความสนใจเพิ่มจำนวนผู้รับชมให้สูงมากขึ้น โดยที่ผู้ประกอบการไม่ได้ตระหนักถึงความเหมาะสมของเนื้อหารายการ หรือคำนึงถึงว่าอาจมีความเสี่ยงเป็นการขัดต่อพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 มาตรา 37 ที่บัญญัติไว้ว่า “ห้ามมิให้ออกอากาศรายการที่มีเนื้อหาสาระที่ก่อให้เกิดการล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือมีผลกระทบต่อนามันคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือมีการกระทำเข้าลักษณะลามกอนาจาร หรือมีผลกระทบต่อการให้เกิดความเสื่อมทรามทางจิตหรือสุขภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง..... ”

สำนักกำกับผังและเนื้อหารายการ และพัฒนาผู้ประกาศในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อการดำเนินงานเพื่อจัดการเรื่องร้องเรียนในกรณีดังกล่าวได้พบว่ามีการร้องเรียนในประเด็นเกี่ยวกับเรื่องความเหมาะสมของเนื้อหารายการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายการที่จัดอยู่ในประเภทรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่องโดยตลอด อันเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการโครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพของเนื้อหารายการที่มีการนำเสนอทางช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค รวมถึงปัจจัยที่ส่งผลจากการประกอบการ และให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ.2551 ดังกล่าว ทั้งด้านป้องกัน ส่งเสริม สนับสนุน ลงโทษ และกระตุ้นจิตสำนึก

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ ตลอดจนการเพิ่มพูนความรู้ สร้างความเข้าใจ และปรับเปลี่ยนทัศนคติที่ถูกต้องแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยผ่านกระบวนการประเมินผลจากผู้มีส่วนได้เสียจากการประกอบการ อันจะนำไปสู่การพัฒนาแนวทางการกำกับดูแลของสำนักงาน กสทช. ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการ (ข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ) ที่มีการนำเสนอทางโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล

1.2.2 เพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีผลกระทบในการนำเสนอเนื้อหารายการ (ข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ) ในการประกอบกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล

1.2.3 เพื่อศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการนำเสนอเนื้อหารายการ (ข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ) ทางโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล

1.3 ขอบเขตการดำเนินงาน

1.3.1 ศึกษาและรวบรวมข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์การจัดผังรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่ในแต่ละประเภท

1.3.2 ทำการประเมินรายการ และคุณภาพรายการของช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลทุกช่อง โดยจะต้องมีประเด็นครอบคลุมการประเมิน ดังนี้

- การจัดทำผังรายการและการกำหนดสัดส่วนประเภทรายการ กับความสอดคล้องกับหมวดหมู่ของประเภทช่องรายการที่ได้รับอนุญาต

- การให้ความสำคัญกับรายการประเภทบริการข่าวสารเพื่อสาธารณะประโยชน์ จุดเด่นและความน่าสนใจของรายการ

- การกระทำความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณาและการเอาเปรียบผู้บริโภค

- ทัศนคติและความพึงพอใจของประชาชนที่รับชมรายการ รวมถึงผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง

- ปัจจัยที่ส่งผลกระทบในการให้บริการ

1.3.3 การประเมินให้ใช้ทั้งวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ประกอบด้วย การจัดประชุมกลุ่มย่อยของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการและคุณภาพรายการ การสำรวจทัศนคติ ความพึงพอใจของประชาชนและข้อจำกัดของการให้บริการต่อเนื้อหารายการของผู้ประกอบการ

1.3.4 ในการสำรวจข้อมูลภาคสนาม ต้องใช้ตัวอย่างจำนวน 5,000 ตัวอย่าง กระจายในทุกภูมิภาคทั่วประเทศตามสัดส่วนประชากร ได้แก่ 1) ภาคเหนือ 2) ภาคอีสาน 3) ภาคกลาง 4) ภาคใต้ และ 5) กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพอาหารรายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

1.3.5 จัดทำเอกสารสรุปผลการประเมินคุณภาพอาหารรายการ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะแนวทางในการกำกับดูแลรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ของโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล

1.4 ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลา 150 วันนับตั้งแต่วันลงนามในสัญญา

1.5 ระยะเวลาการส่งมอบงาน

ที่ปรึกษาต้องส่งมอบงานเป็นภาษาไทย ดังนี้

1.5.1 รายงานเบื้องต้น (Inception Report) พร้อม CD จำนวน 3 ชุด ที่ประกอบด้วยรายละเอียดผลการศึกษาในหัวข้อ 1.3.1 โดยให้ส่งมอบภายใน 30 วัน นับถัดวันที่ลงนามในสัญญา

1.5.2 รายงานชั้นกลาง (Interim Report) พร้อม CD จำนวน 3 ชุด ที่ประกอบด้วยรายละเอียดผลการศึกษาในหัวข้อ 1.3.2, 1.3.3 และ 1.3.4 โดยให้ส่งมอบภายใน 120 วัน นับถัดวันที่ลงนามในสัญญา

1.5.3 รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) พร้อม CD จำนวน 3 ชุด ที่ประกอบด้วยรายละเอียดผลการศึกษาในหัวข้อ 1.3.5 โดยให้ส่งมอบภายใน 150 วัน นับถัดวันที่ลงนามในสัญญา

1.6 เงื่อนไขการชำระเงิน

สำนักงาน กสทช. จะจ่ายเงินให้กับที่ปรึกษา โดยแบ่งเป็น 3 งวด ดังนี้

งวดที่ 1 กำหนดจ่ายเงินร้อยละ 15 ของวงเงินตามสัญญา เมื่อได้ส่งมอบงาน ตามข้อ 1.5.1 และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ตรวจรับเรียบร้อยแล้ว

งวดที่ 2 กำหนดจ่ายเงินร้อยละ 65 ของวงเงินตามสัญญา เมื่อได้ส่งมอบงาน ตามข้อ 1.5.2 และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ตรวจรับเรียบร้อยแล้ว

งวดที่ 3 กำหนดจ่ายเงินร้อยละ 20 ของวงเงินตามสัญญา เมื่อได้ส่งมอบงาน ตามข้อ 1.5.3 และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ตรวจรับเรียบร้อยแล้ว

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรม ประกอบด้วยการศึกษา ทบทวนเอกสารจากการวิจัย บทความ และประมวลกฎหมาย ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ตลอดจนกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมแนวคิด และทฤษฎีที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา อันมีรายละเอียดดังนี้

2.1 นิยามของเนื้อหารายการที่เป็นข่าวสาร หรือ สารที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

จากการศึกษาประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิคนพิการให้เข้าถึง หรือรับรู้ และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ (2559: 8) ได้อธิบายว่า รายการที่เป็นข่าวสาร หรือสารที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ หมายความว่าถึงรายต่างๆ ดังนี้

- (1) รายการข่าวสาร
 - (2) รายการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจการปกครองระบอบประชาธิปไตย
 - (3) รายการส่งเสริมการศึกษา จริยธรรม ศิลปะ วัฒนธรรม
 - (4) รายการให้ความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม
 - (5) รายการสำหรับเด็กและเยาวชน เฉพาะที่มีเนื้อหาตาม (1) (2) (3) หรือ (4)
 - (6) รายการเกี่ยวกับพระราชพิธี พิธีสำคัญทางศาสนา
 - (7) รายการตามภาคผนวกของประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์รายการโทรทัศน์สำคัญที่ให้เผยแพร่ได้เฉพาะในบริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๕
 - (8) รายการอื่นใดตามที่คณะกรรมการประกาศหรือกำหนดให้เป็นรายการข่าวสารหรือสารที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ
- ทั้งนี้ รายการดังกล่าวข้างต้นจะต้องเป็นรายการที่ไม่มีผลประโยชน์ทางธุรกิจ หรือมิใช่เพื่อการบันเทิง

2.2 ความสำคัญของเนื้อหารายการที่เป็นข่าวสาร หรือสารที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

รายการที่เป็นข่าวสาร หรือสารที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ นั้นมีเนื้อหารายการที่ครอบคลุมหลากหลาย ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ศิลปะ วัฒนธรรม การศึกษา จริยธรรม คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ สามารถสรุปความสำคัญของรายการดังกล่าวได้ ดังนี้

2.2.1 การเสริมสร้างสติปัญญา รายการที่เป็นข่าวสาร หรือสารที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการเสริมสร้างสติปัญญาของผู้ชมในด้านต่างๆ ช่วยให้ผู้ชมมี

ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ โดยไม่จำกัดสถานภาพของผู้ชม และสามารถนำรายการเหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ในการประกอบการเรียนการสอนได้ หรือการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้

2.2.2 การสะท้อนภาพทางสังคม รายการที่เป็นข่าวสาร หรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะสามารถเป็น “ภาพสะท้อน” ของสังคมได้ โดยทำหน้าที่รายงานความเป็นไปในสังคม บนพื้นฐานของความเป็นจริง รวมทั้งช่วยในการตรวจตรา และตรวจสอบความเป็นไปในสังคมด้วยว่า มีอะไรผิดปกติเกิดขึ้นหรือไม่ หากมีก็สามารถรายงานให้สังคมได้รับทราบโดยทั่วกัน

2.2.3 การเป็นตัวแทนของผู้ชม หรือกลุ่มคนในสังคม รูปแบบรายการที่เป็นข่าวสาร หรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะสามารถช่วยสะท้อนความคิดเห็นที่แตกต่างกันของคน หรือกลุ่มคนในสังคมโดยมีการนำเสนอข่าวสาร เรื่องราว หรือประเด็นปัญหาต่างๆ บนพื้นฐานของความรู้ความเข้าใจที่เท่าเทียมกัน แทนที่จะนำเสนอแต่เฉพาะข่าวสาร เรื่องราว หรือเหตุการณ์ที่เป็นกระแสหลักแต่เพียงอย่างเดียว

2.2.4 การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว เพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เสริมพลังสมองให้แก่เด็กและเยาวชน สร้างครอบครัวไทยให้เข้มแข็ง และพร้อมจะก้าวไปสู่สังคมแห่งสุขภาวะได้อย่างยั่งยืน

2.3 แนวทางการประเมินรายการ และคุณภาพรายการที่เป็นข่าวสาร หรือ สาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

2.3.1 แนวคิดการประเมินคุณภาพรายการ

การประเมินคุณภาพรายการเป็นขั้นการพิจารณาว่ารายการมีคุณภาพและควรแก่การออกอากาศหรือไม่ หรือต้องปรับปรุงอย่างไร รวมทั้งตรวจสอบว่าเมื่อได้ออกอากาศไปแล้วมีผลย้อนกลับจากผู้ชมอย่างไรซึ่งอาจทำได้ ดังนี้

2.3.1.1 การประเมินขณะผลิตรายการ สามารถกระทำได้โดยการให้บุคลากรทางด้านเทคนิคตรวจสอบสัญญาณภาพและเสียงที่บันทึกไว้ ว่ามีระดับและคุณภาพตามที่ต้องการหรือไม่ พิจารณาจากเทปที่บันทึกไว้แม้ว่าภาพและเสียงออกมามีหรือไม่อย่างไร ควรมีการลองบันทึกเทปดูทุกครั้งที่ซ่อมผ่านฉกและกล่องเพื่อจะได้เล่นกลับและตรวจสอบคุณภาพทางเทคนิค ในขณะที่ผลิตรายการผู้กำกับต้องใช้สายตาประเมินภาพการแสดงและความถูกต้องของการพูดได้ด้วย และจะต้องสังเกต หรือยุติการแสดงทันทีที่เห็นอะไร และเมื่อบันทึกรายการแล้วทั้งรายการควรเล่นกลับรายการที่บันทึกเพื่อประเมิน หากมีอะไรที่ผิดพลาดก็สามารถถ่ายซ่อมได้ทันที

2.3.1.2 การประเมินเมื่อผลิตรายการแล้ว หมายถึง การประเมินโดยกลุ่มบุคคลที่สถานีโทรทัศน์ หรือหน่วยงานการผลิตแต่งตั้งขึ้นมาเป็นคณะกรรมการ คณะกรรมการประเมินมักจะประกอบด้วย ตัวแทนของฝ่ายจัดรายการ ฝ่ายเทคนิค ผู้ทรงคุณวุฒิ และหน่วยงานควบคุมการออกอากาศรายการ

2.3.1.3 การประเมินเมื่อได้ออกอากาศรายการไปแล้ว คล้ายกับการประเมินผลการใช้จริงเมื่อออกอากาศรายการไปแล้ว ครั้งแรกก็ประเมินปฏิกิริยาของผู้ชมทันที 2 ระยะ คือ ประเมิน

ทันทีหลังจากออกอากาศ 1 วัน เพื่อประเมินว่า ผู้ชมมีความนิยมชมชอบในรายการประการใด และประเมินหลังจากออกอากาศไปแล้วช่วงเวลาหนึ่ง

นอกจากการประเมินการผลิตรายการโทรทัศน์ก่อนการออกอากาศแล้ว ยังสามารถประเมินการผลิตรายการโทรทัศน์หลังการออกอากาศได้อีกขั้นตอนหนึ่ง โดยการประเมินทั้ง 2 ขั้นตอนมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน ดังนี้

2.3.1.4 การประเมินก่อนการออกอากาศ เป็นการประเมินหลังจากการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์สิ้นสุดลง เพื่อค้นหาข้อบกพร่องของรายการที่อาจเกิดขึ้นได้ในช่วงการผลิตรายการ เพื่อนำแก้ไขปรับปรุงก่อนออกอากาศโดยมีวัตถุประสงค์สำคัญในการประเมินรายการ ดังนี้

(1) เพื่อประเมินด้านเนื้อหา เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ด้านเนื้อหา ก่อนการออกอากาศ ใน 4 ด้าน คือ ความถูกต้องเชิงวิชาการ ความครบถ้วนสมบูรณ์ของเนื้อหา ความสอดคล้องกับหลักกฎหมาย และความเหมาะสมในการนำเสนอ

(2) เพื่อประเมินด้านการผลิตรายการ เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ด้านเทคนิคการผลิตรายการก่อนการออกอากาศ ซึ่งโดยทั่วไป เกณฑ์การประเมินมักครอบคลุมเทคนิคการผลิต 5 ด้านคือ การถ่ายภาพ การลำดับภาพ การใช้เทคนิคภาพพิเศษ การบันทึกเสียงบรรยายและการบันทึกเสียงดนตรี

(3) เพื่อประเมินด้านเทคนิคเป็นการประเมินคุณภาพเชิงเทคนิคที่เกิดจากเครื่องมือ และอุปกรณ์การผลิตรายการ เช่น ความชัดเจนของภาพ ความเนียนของแสง ความถูกต้องของสี การผสมเสียงที่นุ่มนวล เป็นต้น

ตารางที่ 2.3-1 การประเมินรายการวิทยุโทรทัศน์ก่อนการออกอากาศ

การประเมินก่อนการออกอากาศ		
ด้านเนื้อหา	ด้านการผลิตรายการ	ด้านเทคนิค
- ความถูกต้องเชิงวิชาการ - ความครบถ้วนสมบูรณ์ของเนื้อหา - ความสอดคล้องกับหลักกฎหมาย - ความเหมาะสมในการนำเสนอ	- การถ่ายภาพ - การลำดับภาพ - การใช้เทคนิคภาพพิเศษ - การบันทึกเสียงบรรยาย - การบันทึกเสียงดนตรี	เทคนิคที่เกิดจากเครื่องมือ และ อุปกรณ์การผลิตรายการ

ผู้ประเมินการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์ด้านเนื้อหาและการผลิตรายการ มักเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญที่สอดคล้องกับคุณลักษณะเฉพาะของรายการแต่ละรายการ เช่น รายการสอนภาษาญี่ปุ่น จำเป็นต้องมีการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญภาษาญี่ปุ่น และการประเมินคุณภาพด้านการผลิตรายการจำเป็นต้องอาศัยผู้ที่มีความสามารถและประสบการณ์ด้านการผลิตรายการมาเป็นผู้ประเมิน เป็นต้น ส่วนผู้ประเมินประสิทธิภาพเชิงเทคนิคจำเป็นต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านระบบเทคนิค และระบบอิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากจำเป็นต้องมาเครื่องมือเฉพาะในการตรวจสอบเทคนิคต่างๆ เช่น การตรวจสอบระดับสัญญาณ และความถูกต้องของสี เป็นต้น

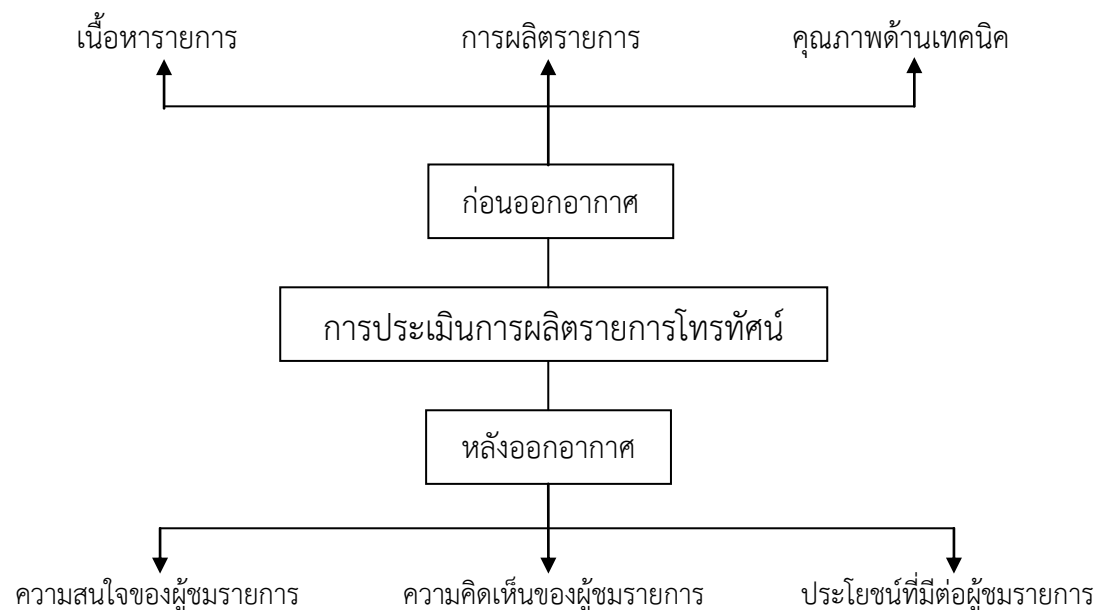

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

2.3.1.5 การประเมินหลังการออกอากาศ เป็นการประเมินติดตามผลของรายการวิทยุโทรทัศน์ที่ได้ออกอากาศไปแล้วว่า กลุ่มผู้ฟังผู้ชมเป้าหมายคิดอย่างไรกับรายการที่ได้ชมไปแล้ว รายการที่นำเสนอมีประโยชน์มีความน่าสนใจต่อกลุ่มเป้าหมายมากน้อยเพียงใด สภาพการรับฟังรับชมรายการเป็นอย่างไร การประเมินรายการหลังการออกอากาศจึงมีวัตถุประสงค์สำคัญดังนี้

- (1) เพื่อประเมินความสนใจของกลุ่มผู้ฟังผู้ชมเป้าหมายต่อรายการว่าสอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่
- (2) เพื่อประเมินความคิดเห็นของกลุ่มผู้ฟังผู้ชมเป้าหมายเพื่อนำข้อคิดเห็นนั้นไปปรับปรุงรายการให้ตรงความต้องการของกลุ่มเป้าหมายต่อไป
- (3) เพื่อประเมินประโยชน์ของรายการที่มีต่อกลุ่มผู้ฟังผู้ชมเป้าหมาย

แผนภูมิที่ 2.3-1 การประเมินรายการโทรทัศน์

2.3.2 วิธีการประเมินรายการวิทยุโทรทัศน์

การประเมินการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์เป็นการประเมินที่ต้องนำผลมาใช้ในการดำเนินการผลิตรายการโทรทัศน์ใน 3 ลักษณะ คือ 1) เพื่อวางแผนผลิตรายการโทรทัศน์ 2) เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการผลิตรายการโทรทัศน์ และ 3) เพื่อพัฒนารายการโทรทัศน์ให้สอดคล้องกับการกำหนดของหลักเกณฑ์ของ กสทช. สามารถกำหนดรูปแบบหรือวิธีการประเมินรายการได้ดังนี้

2.3.2.1 การประเมินการผลิตรายการโทรทัศน์อย่างไม่เป็นทางการ การประเมินการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์อย่างไม่เป็นทางการ เป็นการประเมินผลการผลิตรายการจากการตอบรับหรือการแสดงความคิดเห็นของผู้ชม/กลุ่มผู้ชมทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยสามารถทำได้ ดังนี้

(1) การรวบรวมความคิดเห็นจากผู้ชมรายการในห้องส่ง เป็นการประเมินง่าย ๆ ในขณะที่ดำเนินการผลิตรายการ โดยกระตุ้นให้ผู้ชมมีส่วนร่วมในรายการเพื่อเป็นการตรวจสอบเบื้องต้นว่าผู้ชมมีปฏิกิริยาตอบสนอง (React) ต่อรายการอย่างไร นอกจากนั้น ผู้ทำการประเมินอาจสร้างแบบสอบถามหรือแบบสัมภาษณ์ที่กระชับ ชัดเจน เพื่อไปสอบถามหรือสัมภาษณ์ผู้ชมรายการในห้องส่งภายในระยะเวลาสั้น ๆ ก็ได้เช่นกัน

(2) การสังเกตพฤติกรรมผู้ชมรายการ เป็นการประเมินอย่างไม่เป็นทางการแบบง่าย ๆ ด้วยการสังเกตพฤติกรรมของผู้ชมขณะชมรายการ ซึ่งผู้สังเกตต้องออกไปอยู่ร่วมกับกลุ่มผู้ชมขณะชมรายการ หรือสังเกตพฤติกรรมขณะที่ผู้ชมมาร่วมชมการผลิตรายการในห้องส่ง ทั้งนี้ การสังเกตพฤติกรรมผู้ชมรายการอาจไม่เพียงพอสำหรับการประเมินจึงจำเป็นต้องใช้วิธีการอย่างอื่นประกอบด้วย

(3) การรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากช่องทางการสื่อสารต่างๆ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ชมรายการ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้แสดงความคิดเห็นผ่านทางสื่อต่างๆ เช่น โทรศัพท์ โทรสาร จดหมาย เว็บไซต์ (Website) ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Mail-E-mail) และระบบการส่งข้อความสั้น (Short Message Service SMS) เป็นต้น

ในปัจจุบัน การประเมินด้วยวิธีการดังกล่าว โดยเฉพาะการประเมินผ่านทางสื่อสมัยใหม่ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการสามารถปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องได้ทันที่ ดังที่เราเห็นผู้ชมรายการทางบ้านส่งข้อความสั้นมาให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในขณะที่รายการกำลังออกอากาศสดอยู่เสมอๆ ทั้งในด้านการนำเสนอรายการและด้านเทคนิค เช่น สัญญาณการออกอากาศไม่ชัดเจน โทรทัศน์ถูกคลื่นรบกวน เป็นต้น นับได้ว่าสื่อสมัยใหม่เข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมากต่อการประเมินการผลิตรายการโทรทัศน์ในยุคปัจจุบัน

(4) การรับฟังข้อวิพากษ์วิจารณ์และข้อเสนอแนะจากสื่อมวลชน สื่อมวลชนเป็น “ตัวแทน” ที่สะท้อนความคิดเห็นของผู้ชมรายการผ่านทางข้อเขียน บทความ หรือคอลัมน์ต่างๆ ได้เป็นอย่างดี เนื่องจากผู้ชมรายการบางกลุ่มเลือกที่จะแสดงความคิดเห็นผ่านทางสื่อมวลชนมากกว่าจะแสดงความคิดเห็นมายังรายการโดยตรง อีกทั้งบางครั้งภาคส่วนต่างๆ ก็ออกมาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการผ่านทางสื่อมวลชนเพื่อให้เกิดเป็นพลังในการต่อรองอีกทางหนึ่ง

(5) การตรวจสอบจากการโฆษณาหรือส่งเสริมการขายในรายการ เนื่องจากในปัจจุบันมีการโฆษณาและส่งเสริมการขายในรายการโทรทัศน์ในปริมาณที่สูงมาก ดังนั้น ยอดขายของสินค้าที่มีการโฆษณาในรายการ (โดยเฉพาะสินค้าใหม่ที่ไม่มีการโฆษณาที่ใดมาก่อน) และจำนวนชิ้นส่วนของสินค้าที่ส่งเข้ามาร่วมชิงโชคในรายการ จึงเป็นการประเมินอย่างไม่เป็นทางการที่เด่นชัดอีกประเภทหนึ่ง

(6) การเรียกร้องจากกลุ่มกดดันทางสังคม (Pressure Group) แม้ว่าการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์จะถูกควบคุมโดยกฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ และได้ผ่านการตรวจสอบหลายขั้นตอนก่อนจะนำออกอากาศ ก็ตามแต่ในบางครั้ง รายการวิทยุโทรทัศน์บางรายการก็อาจไปกระทบกับผู้ชมบางกลุ่ม และเกิดเป็นกลุ่มกดดันทางสังคมขึ้นเช่น กรณีที่มีกลุ่มมวลชนรวมตัวกันเรียกร้องให้ระงับการออกอากาศรายการที่ส่งเสริมค่านิยมตะวันตกที่ไม่เหมาะสมแก่เยาวชน เป็นต้น

2.3.2.2 การประเมินการผลิตรายการโทรทัศน์อย่างเป็นทางการ การประเมินผลการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์อย่างเป็นทางการ เป็นการกำหนดการประเมิน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ

ผลิตรายการโทรทัศน์มีการจัดทำเป็นระบบแบบแผน ประเภทของการประเมินการผลิตที่มักมีการดำเนินการกันโดยทั่วไป มีดังนี้

(1) การตรวจสอบจากผังรายการ เป็นการพิจารณาจากผังรายการจากทางสถานีโทรทัศน์ ให้คณะกรรมการ กสทช. ได้ทำการตรวจสอบในเบื้องต้นว่า มีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของประเภทรายการแต่ละชนิดหรือไม่ โดย กสทช. ได้กำหนดหลักเกณฑ์ของประเภทใบอนุญาตที่แตกต่างกัน ทั้งในเรื่องของสัดส่วนรายการ เนื้อหา และเวลาในการออกอากาศ โดยกำหนดให้เจ้าของสถานีต้องส่งผังรายการให้คณะกรรมการ กสทช. พิจารณาทุกครั้งก่อนการออกอากาศ รวมทั้ง หากมีการเปลี่ยนแปลงผังรายการใหม่ จะต้องส่งให้คณะกรรมการ กสทช. พิจารณาใหม่อีกครั้งด้วย ทั้งนี้ รายละเอียดที่เจ้าของสถานีต้องชี้แจงข้อมูลให้กับคณะกรรมการ กสทช. ได้พิจารณาประกอบด้วย

ก. สัดส่วนรายการ ต้องแสดงข้อมูลต่างๆ เหล่านี้เป็นอย่างน้อย ได้แก่

- ชื่อรายการ
- ประเภทของรายการ
- จำนวนรายการ
- จำนวนนาทีที่ออกอากาศต่อสัปดาห์
- จำนวนร้อยละที่ออกอากาศต่อสัปดาห์
- รายการที่เป็นข่าวสาร หรือสาระที่ประโยชน์ต่อสาธารณะ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ

ข. ที่มาของรายการ

- จำนวน / ร้อยละของรายการที่ผลิตด้วยตนเอง
- จำนวน / ร้อยละของรายการที่ผลิตด้วยผู้อื่น พร้อมทั้งแหล่งที่มา
- จำนวน / ร้อยละที่ให้ผู้อื่นเช่าเวลา

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ตารางที่ 2.3-2 แบบฟอร์มสัดส่วนรายการเพื่อให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์

ภาคผนวก ค						
สัดส่วนรายการเพื่อให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์						
.....						
1. สัดส่วนรายการ						
1.1 ให้แสดงข้อมูลอย่างน้อย ดังต่อไปนี้						
ลำดับ	ชื่อรายการ	ประเภทของรายการ	จำนวนรายการ	จำนวนนาทีที่ออกอากาศต่อสัปดาห์	คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	หมายเหตุ
รวมทั้งสิ้น						

ข้อมูลที่ได้อธิบายไว้ข้างต้นนั้น เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำผังรายการสำหรับการใช้ให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ (ฉบับที่ 4)

(2) การพิจารณาจากข้อมูลสิทธิการเผยแพร่รายการ และข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญา คณะกรรมการ กสทช. ได้กำหนดให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียง หรือโทรทัศน์ ยื่นข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิในการเผยแพร่รายการ และสิทธิเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อพิจารณาในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการได้มาซึ่งรายการ แหล่งกำเนิดรายการ ประเภทรายการ ภาษาที่ใช้ในการออกอากาศ และสิทธิในการเผยแพร่ โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 2.3-3

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ตารางที่ 2.3-3 แบบแสดงข้อมูลสิทธิการเผยแพร่รายการ และข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญา

 nbtc. สำนักงาน กสทช.	แบบแสดงข้อมูลสิทธิการเผยแพร่รายการ และข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญา	หมายเลขเอกสาร แบบ ปส.06	
		หน้า จาก	
		เลขรับที่ วันที่รับ	

เรียน คณะกรรมการ

ตามที่ ได้ยื่นขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ เพื่อให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ จึงขอ ยื่นข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิในการเผยแพร่รายการ และสิทธิเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาของรายการ ไว้ต่อคณะกรรมการ ดังนี้

ลำดับที่	รายการ*	แหล่งกำเนิด รายการ (ผลิตเอง/ร่วมผลิต/ได้รับสิทธิ)	ประเภทรายการ (ข่าวสาร/สาระ/บันเทิง/อื่นๆ(ระบุ))	ภาษาที่ใช้ในการ ออกอากาศ (ภาษาไทย/ ภาษาต่างประเทศ)	สิทธิในการเผยแพร่	
					ได้รับสิทธิ	เจ้าของสิทธิ
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						

ผู้รับใบอนุญาตขอรับรองว่า การดำเนินการเผยแพร่ออกอากาศของสถานี เป็นการดำเนินการโดยถูกต้อง ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 หรือกฎหมายใดๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วทุกประการ

ลงชื่อผู้มีอำนาจกระทำการผูกพัน
 (.....)

(3) การตรวจสอบหรือเฝ้าระวังรายการ (Media Monitor) เป็นการ ตรวจสอบเนื้อหารายการขณะออกอากาศ หรือหลังการออกอากาศ เพื่อพิจารณาว่า มีเนื้อหารายการใด ที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม หรือขัดต่อหลักเกณฑ์ของ กสทช. โดยหลักเกณฑ์ที่จะพิจารณานั้น เป็นไปตาม ประกาศของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง แนวทางการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ ตามประกาศคณะกรรมการกิจการ กระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำผังรายการ สำหรับการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ. 2556 ประกอบด้วย 2 หลักเกณฑ์ ดังนี้

ก. หลักเกณฑ์ของระบบการจำแนกเนื้อหาที่ควรมีการจำกัด พิจารณา จากภาพ เสียง และเนื้อหาในรายการ ประกอบกับเจตนาในการผลิต และการจัดทำวัตถุประสงค์ และ

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

วิธีการในการนำเสนอภาพหรือเสียง น้ำหนักของการดำเนินเรื่อง รวมทั้ง มุมกล้องของการถ่ายทำ ที่ทำให้ผู้ชมรับรู้ในทางที่ไม่เหมาะสม และอาจมีผลต่อการพัฒนาค่านิยมและพฤติกรรมในด้านลบ โดยพิจารณาใน 3 ประเด็น คือ (1) พฤติกรรมและความรุนแรง (2) เรื่องทางเพศ และ (3) ภาษา

ตารางที่ 2.3-4 หลักเกณฑ์ของระบบการจำแนกเนื้อหาที่ควรมีการจำกัด จำแนกเป็นประเด็นต่างๆ

ประเด็นในการพิจารณา	ลักษณะการพิจารณา
1. พฤติกรรมและความรุนแรง	พิจารณาจากภาพ เสียงและเนื้อหา ที่อาจทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสม ในเรื่องพฤติกรรมที่รุนแรง หรือนำไปสู่ความรุนแรง และอันตราย ประกอบด้วย (1) การแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งการนำเสนอที่ก่อหรือชักนำให้เกิดผลรุนแรงต่อจิตใจของผู้ชม ทำให้เกิดความรู้สึกทางจิตใจ เช่น ความหดหู่ ความเศร้า ความเครียด ความสะเทือนใจอย่างรุนแรง รวมตลอดถึงองค์ประกอบของรายการที่ทำให้ผู้ชมตกใจกลัว ความน่าเกลียด สยดสยองขยะแขยง (2) การใช้ความรุนแรงกระทำต่อตนเอง บุคคลอื่น สิ่งมีชีวิต และวัตถุ (3) การใช้อาวุธ ยาเสพติด การแสดงภาพของการกระทำ ความผิดในรูปแบบต่างๆ รวมถึงเนื้อหาที่ขัดต่อศีลธรรม และความสงบสุขของสังคม (4) การนำเสนอที่ก่อหรือชักนำให้เกิดการอคติ การเลือกปฏิบัติอันนำมาซึ่งการต่อต้านหรือล่งละเมิดบุคคล หรือกลุ่มบุคคล รวมถึง การส่งเสริม การสร้างทัศนคติ ความเชื่อ การชักจูงใจให้เกิดการล่งละเมิดหรือการต่อต้าน การดูหมิ่นเหยียดหยาม การลดทอนหรือการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ละเมิดสิทธิมนุษยชน ตลอดจนการส่งเสริมหรือชักจูงให้เกิดการต่อต้าน ดูหมิ่น สร้างทัศนคติเชิงลบ การล้อเลียนให้เกิดความอาย กลายเป็น “ตัวตลกในสังคม” ที่มีผลต่อตัวบุคคล กลุ่มบุคคล ทั้งในประเด็นของเชื้อชาติ สัญชาติ ชาติพันธุ์ เพศ รสนิยมทางเพศ ชนชั้น สถานะ สภาพทางเศรษฐกิจ อายุศาสนา สัตว์ โรคหรือภาวะสุขภาพ ความพิการทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา
2. เรื่องทางเพศ	พิจารณาจากภาพ เสียงและเนื้อหา ที่อาจทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสม ในด้านการแต่งกาย การแสดงออกทางเพศ การ

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ประเด็นในการพิจารณา	ลักษณะการพิจารณา
	แสดงท่าทางหรือกิริยาที่ไม่เหมาะสมในทางเพศการล่วงละเมิดทางเพศ การสนทนาหรือใช้คำพูดเกี่ยวกับเนื้อหาทางเพศที่ล่อแหลมหรือไม่เหมาะสมการสร้างทัศนคติทางลบเกี่ยวกับเนื้อหาทางเพศในประเด็นต่างๆ เช่น การเหยียดเพศ เป็นต้น
3. ภาษา	พิจารณาจากภาพ เสียงและเนื้อหา ที่อาจทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสมในเรื่องการใช้ภาษา ไวยากรณ์ทางภาษา การใช้ภาษาที่ล่อแหลม หมิ่นเหม่ สื่อความหมายในเชิงลบ รวมถึงการใช้ภาษาที่ก้าวร้าว ดูหมิ่น นำมาซึ่งการลดทอนศักดิ์และศรีของผู้ฟัง

ข. หลักเกณฑ์ของระบบการจำแนกเนื้อหาที่ควรมีการส่งเสริม พิจารณาเนื้อหาของรายการโทรทัศน์ที่สนับสนุนด้านการศึกษาและการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน โดยใช้เกณฑ์ด้านการศึกษาและการเรียนรู้ ๖ ประเด็น เป็นตัวชี้วัด ดังนี้

- เนื้อหาที่ส่งเสริมให้เกิดระบบวิถีคิด กล่าวคือ ให้คิดเป็นตามความสามารถของสมองในแต่ละวัย ตลอดจนการส่งเสริมด้านการพัฒนาทางสมองและสติปัญญา ให้สามารถมีความรู้ มีความเข้าใจ มีความสามารถในการประยุกต์ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผลได้อย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การวางแผนการตัดสินใจการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ

- เนื้อหาที่ส่งเสริมความรู้ในเรื่องวิชาการ ตลอดจนความรู้ศาสตร์สาขาต่างๆ ให้สามารถเรียนรู้วิชาการในศาสตร์สาขาวิชาต่างๆ ตลอดจนศาสตร์ประยุกต์ และศาสตร์ในเชิงบูรณาการ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ เช่น ความรู้ในด้านภาษาศาสตร์ ตรรกะ และคณิตศาสตร์ ดนตรี กีฬา ตลอดจนความรู้ในด้านวิชาชีพ รวมถึง การสร้างความรักในการเรียนรู้

- เนื้อหาที่ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจถึงคุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนเกิดความรู้สึกรู้จักคิดและความเชื่อ แรงบันดาลใจที่จะประพฤติปฏิบัติตามคุณธรรมและจริยธรรมในมาตรฐานของความเป็นมนุษย์

- เนื้อหาที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะชีวิต ให้รู้จักและเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะในการใช้ชีวิตในสังคมที่เหมาะสมกับกาลและเทศะ สามารถนำทักษะดังกล่าวไปใช้ในชีวิตของตนเองได้ตลอดจนสามารถแก้ไขปัญหาในชีวิตได้อย่างเหมาะสมได้

- เนื้อหาที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ยอมรับ เข้าใจ และชื่นชมความหลากหลายในสังคม ทั้งในเรื่องของสังคม วัฒนธรรม เชื้อชาติ สัญชาติ ภาษา สถานะทางสังคม เพศและวัย เป็นต้น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในความแตกต่างหลากหลาย และสามารถอยู่ร่วมกัน กับความแตกต่างหลากหลายนั้นได้อย่างสันติ ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและขจัดความขัดแย้งอันเกิดจากความแตกต่างหลากหลายนั้นได้

- เนื้อหาที่ส่งเสริมการพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทำให้เกิดการเรียนรู้ในความสัมพันธ์ที่ดีของคนในครอบครัว ทั้ง

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

เรียนรู้และเข้าใจกันและกันของคนในครอบครัว ตลอดจนการทำให้เกิดศรัทธาและแรงบันดาลใจในสถาบันครอบครัว

ค. การทดสอบรายการ เป็นรูปแบบของการประเมินผลการผลิตรายการที่เกิดขึ้นในขั้นตอนก่อนการออกอากาศ มักทำในลักษณะการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อประเมินความสนใจและทัศนคติของผู้ชมที่มีต่อรายการ การทดสอบรายการ จำแนกออกเป็นทดสอบแนวคิด เป็นการนำแนวคิดของรายการที่ต้องการนำเสนอต่อสถานีมาทดสอบกับกลุ่มผู้ชมรายการ ก่อนจะนำไปผลิตเพื่อออกอากาศต่อไป การทดสอบรายการนำร่องเป็นการนำรายการใหม่ที่กำลังจะออกอากาศมาทดสอบเพื่อดูปฏิกิริยาของผู้ชมรายการ

ง. การสำรวจผู้ชมรายการวิทยุโทรทัศน์ เป็นวิธีการที่เป็นที่นิยมและนำมาใช้กันอย่างแพร่หลายมากที่สุด เนื่องจากเป็นวิธีการศึกษาอัตราผู้ชม (Audience rating) ที่เป็นระบบและเป็นตัวบ่งชี้ที่ชัดเจนถึงระดับความสำเร็จของรายการแต่ละรายการ โดยข้อมูลต่างๆ ที่เกิดจากการสำรวจผู้ชมรายการจะถูกนำมาใช้ในการปรับปรุง/พัฒนารายการ ตลอดจนเป็นตัวกำหนดราคาของพื้นที่โฆษณาในรายการต่างๆ อีกด้วย

2.4 กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์การจัดผังรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่ในแต่ละประเภท

กฎหมายและกฎระเบียบหลักในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่คือ พระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 มาตรา 27 ซึ่งให้อำนาจแก่คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ในการกำกับดูแลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์¹

นอกจากนั้น มาตรา 31 ได้ให้อำนาจแก่ กสทช. ในการตรวจสอบผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ไม่ให้มีการดำเนินการที่เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภค โดยอาศัยการใช้เครือข่ายหรือการโฆษณาอันมีลักษณะเป็นการค้ากำไรเกินควร หรือก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดตามหลักเกณฑ์ที่ กสทช. กำหนด และให้ กสทช. มีอำนาจสั่งระงับการดำเนินการดังกล่าวได้

¹ ตามมาตรา 4 ได้นิยามความหมายของคำว่ากิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ไว้ดังนี้

“กิจการกระจายเสียง” หมายความว่า กิจการวิทยุกระจายเสียงและกิจการกระจายเสียงซึ่งให้บริการการส่งข่าวสารสาธารณะหรือรายการไปยังเครื่องรับที่สามารถรับฟังการให้บริการนั้น ๆ ได้ ไม่ว่าจะส่งโดยผ่านระบบคลื่นความถี่ ระบบสาย ระบบแสง ระบบแม่เหล็กไฟฟ้า หรือระบบอื่น ระบบใดระบบหนึ่ง หรือหลายระบบรวมกัน หรือกิจการอื่นทำนองเดียวกันที่ กสทช. กำหนดให้เป็น

กิจการกระจายเสียง

“กิจการโทรทัศน์” หมายความว่า กิจการวิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรทัศน์ซึ่งให้บริการการส่งข่าวสารสาธารณะหรือรายการไปยังเครื่องรับที่สามารถรับชมและฟังการให้บริการนั้น ๆ ได้ ไม่ว่าจะส่งโดยผ่านระบบคลื่นความถี่ ระบบสาย ระบบแสง ระบบแม่เหล็กไฟฟ้า หรือระบบอื่น ระบบใดระบบหนึ่งหรือหลายระบบรวมกัน หรือกิจการอื่นทำนองเดียวกันที่ กสทช. กำหนดให้เป็นกิจการโทรทัศน์

ทั้งนี้ กฎหมายนี้กำหนดให้ กสทช. มีอำนาจกำหนดลักษณะและประเภทของกิจการโทรทัศน์ (มาตรา 27 (3)) และอำนาจในการพิจารณาอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรทัศน์ และเพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับบริการที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาต เงื่อนไข หรือค่าธรรมเนียมการอนุญาตดังกล่าวด้วย (มาตรา 27 (6)) นอกจากนี้ กสทช. ยังมีหน้าที่ต้องคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนมิให้ถูกเอาเปรียบจากผู้ประกอบกิจการ (มาตรา 27 (13)) ซึ่ง กสทช. ก็มีอำนาจในการกำหนดมาตรการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพดังกล่าวได้ด้วย (มาตรา 32)

กฎหมายยังกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดทำผังรายการให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการประกอบกิจการที่ได้รับใบอนุญาต (มาตรา 34) ต้องจัดให้มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของชนพิการและคนด้อยโอกาสให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ได้อย่างเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป (มาตรา 36) และต้องจัดเนื้อหารายการให้มีสาระที่เป็นประโยชน์ และมีคุณภาพ โดยต้องไม่ให้มีเนื้อหาสาระที่ก่อให้เกิดการล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือมีการกระทำซึ่งเข้าลักษณะลามกอนาจาร หรือมีผลกระทบต่อทำให้เกิดความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง (หากไม่ดำเนินการแก้ไขตามที่ถูก กสทช. สั่งแล้ว อาจถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตก็ได้ (มาตรา 37)

ในส่วนที่เกี่ยวกับการกำกับการจัดผังรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่ มีกฎหมายและกฎระเบียบดังต่อไปนี้

2.4.1 กฎหมายและกฎระเบียบเกี่ยวกับใบอนุญาต

พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 มาตรา 41 กำหนดให้การขอใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการโทรทัศน์ ต้องได้รับอนุญาต ซึ่งใบอนุญาตแบ่งออกเป็นสามประเภทใหญ่ๆ คือ

- (1) ใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ
- (2) ใบอนุญาตประกอบกิจการบริการชุมชน
- (3) ใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจ

ทั้งนี้ การออกใบอนุญาตจะต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนและต้องเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมรายการที่มีเนื้อหาสร้างสรรค์สังคมหรือรายการสำหรับเด็กและเยาวชนด้วย นอกจากนี้ยังปิดกั้นการโอนใบอนุญาตหรือการมอบการบริหารจัดการให้ผู้อื่นทำแทนด้วย (แต่อาจให้เข้าเวลาดำเนินรายการบางช่วงเวลาได้ตามหลักเกณฑ์ที่ กสทช. กำหนด)

กฎหมายหลักที่สำคัญอีกฉบับหนึ่งคือ ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 ซึ่งกำหนดเกี่ยวกับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ไว้ดังนี้

- การประกอบกิจการต้องได้รับใบอนุญาตจาก กสทช. (มาตรา 7)

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

○ ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา 8 คือต้องบุคคลสัญชาติไทย และไม่อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตมาแล้วยังไม่ครบ 3 ปี อีกทั้งต้องมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับกิจการแต่ละประเภทด้วย (มาตรา 14-15)

○ ผู้ขอรับใบอนุญาตแต่ละประเภทต้องเป็นบุคคลหรือองค์กรตามที่กฎหมาย (มาตรา 11-13) กำหนดไว้ด้วย

○ ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องระบุสถานียระบบ และวิธีการที่จะใช้ในการส่งวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ รวมทั้งต้องเสนอแผนบริการกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ ให้คณะกรรมการพิจารณา โดยต้องให้มีความสอดคล้องกับแผนแม่บทฯ ด้วย (มาตรา 16)

กฎหมายฉบับนี้ยังได้กำหนดให้ใบอนุญาตมีสองประเภทใหญ่ๆ คือ ใบอนุญาตสำหรับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่ และใบอนุญาตสำหรับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่นความถี่ (แบบบอกรับสมาชิกและแบบไม่มีการบอกรับสมาชิก) แต่งงานวิจัยโครงการนี้จะเน้นศึกษาเฉพาะกิจการที่ใช้คลื่นความถี่เท่านั้น

สำหรับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์โดยใช้คลื่นความถี่ มาตรา 10 กำหนดให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 คือมีอยู่สามประเภท แต่จะมีรายละเอียดเพิ่มเติมสำหรับแต่ละประเภทมากขึ้น ดังต่อไปนี้

(1) ใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ มาตรา 10 กำหนดให้แบ่งออกเป็นสามประเภทคือ ประเภทที่หนึ่ง ประเภทที่สอง และประเภทที่สาม

หลักการ	คุณสมบัติเฉพาะ (มาตรา 11)	คุณสมบัติต้องห้าม (มาตรา 14)
การออกใบอนุญาต คำนึงถึงหน้าที่ ตามกฎหมาย หรือความจำเป็น เพื่อการบริหาร สาธารณะ ใช้คลื่นความถี่ ที่จัดสรรไว้ สำหรับภาครัฐ (มาตรา 17)	ต้องมีสถานะภาพดังต่อไปนี้ (1) กระทรวง ทบวง กรม องค์กร อิสระตามกฎหมาย องค์กรปกครอง ส่วน ท้องถิ่น องค์กรมหาชน หรือ หน่วยงานอื่นใดของรัฐที่มีใช้ รัฐวิสาหกิจ (ซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมาย หรือมีความจำเป็นต้องดำเนินกิจการ กระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ตาม หลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศ กำหนด) (2) สมาคม มูลนิธิ หรือนิติบุคคลอื่น ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย (ที่มี วัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจการเพื่อ ประโยชน์สาธารณะโดยไม่แสวง หา	<u>ด้านสัญชาติ</u> ผู้มีอำนาจกระทำการผูกพันต้องมีสัญชาติไทย <u>ด้านการบริหาร</u> ไม่มีกรรมการหรือบุคคลผู้มีอำนาจกระทำ การผูกพันผู้ขอรับใบอนุญาตที่เคยเป็น กรรมการหรือบุคคลผู้มีอำนาจกระทำการ ผูกพันของผู้รับใบ อนุญาตอื่น ซึ่งถูกเพิกถอน ใบอนุญาตอันเป็นผลมาจากการบริหารกิจการ ของผู้นั้นและระยะเวลาการถูกเพิกถอน ใบอนุญาตยังไม่ครบกำหนดสามปี

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพนอกรายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

หลักการ	คุณสมบัติเฉพาะ (มาตรา 11)	คุณสมบัติต้องห้าม (มาตรา 14)
	กำไรในทางธุรกิจ ซึ่งมีความเหมาะสมกับการประกอบกิจการบริการสาธารณะตามลักษณะและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด) (3) สถาบันอุดมศึกษาเพื่อการใช้ประโยชน์ด้านการเรียนการสอนหรือการเผยแพร่ความรู้สู่สังคม ตามลักษณะและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด	

(2) ใบอนุญาตประกอบกิจการบริการชุมชน

หลักการ	คุณสมบัติเฉพาะ (มาตรา 12)	คุณสมบัติต้องห้าม (มาตรา 14)
การออกใบอนุญาตคำนึงถึงความต้องการที่หลากหลาย ความพร้อมและประโยชน์สาธารณะของชุมชน ใช้คลื่นความถี่ที่จัดสรรไว้สำหรับภาคประชาชน (มาตรา 17)	ต้องมีสถานะภาพดังต่อไปนี้ • สมาคม มูลนิธิ นิติบุคคลอื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ซึ่งไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ และมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์สาธารณะโดยไม่แสวงหากำไรในทางธุรกิจ หรือกลุ่มคนในท้องถิ่นที่ไม่เป็นนิติบุคคล ซึ่งรวมตัวกันเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน • ต้องมีความเหมาะสมกับการประกอบกิจการบริการชุมชนตามลักษณะที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (โดยคำนึงถึงประโยชน์ในการส่งเสริมการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสามารถตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของประชาชนในชุมชนหรือในท้องถิ่น รวมทั้งป้องกันการครอบงำการประกอบกิจการดังกล่าว	<u>ด้านสัญชาติ</u> ผู้มีอำนาจกระทำการผูกพันต้องมีสัญชาติไทย <u>ด้านการบริหาร</u> ไม่มีกรรมการหรือบุคคลผู้มีอำนาจกระทำการผูกพันผู้ขอรับใบอนุญาตที่เคยเป็นกรรมการหรือบุคคลผู้มีอำนาจกระทำการผูกพันของผู้รับใบอนุญาตอื่น ซึ่งถูกเพิกถอนใบอนุญาตอันเป็นผลมาจากการบริหารกิจการของผู้นั้น และระยะเวลาการถูกเพิกถอนใบอนุญาตยังไม่ครบกำหนดสามปี

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

(3) ใบอนุญาตประกอบกิจการบริการธุรกิจ ซึ่งมาตรา 10 แบ่งออกเป็นสามประเภทคือ ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น

หลักการ	คุณสมบัติเฉพาะ (มาตรา 13)	คุณสมบัติต้องห้าม (มาตรา 15)
การออกใบอนุญาตคำนึงถึงการส่งเสริมการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม และสนับสนุนให้มีการประกอบกิจการประเภทที่ให้บริการข่าวสารและสาระในสัดส่วนที่เหมาะสม	ต้องมีสถานะภาพดังต่อไปนี้ • ต้องเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย • กิจการทางธุรกิจระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น ผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้อง ○ เป็นนิติบุคคลที่ผู้ถือหุ้นอันเป็นทุนหรือที่ผู้ลงทุนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตภูมิภาคหรือท้องถิ่นนั้น แล้วแต่กรณี และ ○ ต้องมีฐานะทางการเงินมั่นคง มีระบบการตรวจสอบบัญชี และมีลักษณะอื่นใด ซึ่งประกันความมั่นคงในการประกอบกิจการ • กิจการทางธุรกิจระดับชาติ ผู้ขอรับใบอนุญาตต้อง ○ เป็นรัฐวิสาหกิจหรือบริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อประกอบกิจการโทรทัศน์	<u>ด้านสัญชาติและการบริหาร</u> • เป็นนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลผู้มีสัญชาติไทยลงทุนหรือถือหุ้นอันเป็นทุนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของทุนทั้งหมดของนิติบุคคลนั้น • เป็นนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลผู้มีสัญชาติไทยมีอำนาจตามกฎหมายหรือตามข้อบังคับหรือตามข้อตกลงในการออกเสียงลงคะแนนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนคะแนนเสียงที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของนิติบุคคลนั้น • ในกรณีเป็นบริษัท กรรมการต้องไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด และกรรมการผู้มิอำนาจกระทำการผูกพันนิติบุคคลนั้นต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย • กรณีเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน หุ้นส่วนผู้จัดการหรือผู้จัดการ ต้องเป็นบุคคลซึ่งมีสัญชาติไทย
ใช้คลื่นความถี่ที่จัดสรรไว้สำหรับภาคเอกชน (มาตรา 17)		

นอกจากนั้น กสทช. ได้ออกประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง กำหนดลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่สอง พ.ศ. 2557 ได้แก้ไขเพิ่มเติมให้การประกอบกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์มีอยู่สี่ลักษณะ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและพัฒนาการของเทคโนโลยีกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (ข้อ 2) คือ 1) การให้บริการโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ 2) การให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกด้านกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ 3) การให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ และการให้บริการแบบประยุกต์ รวมทั้งให้ความหมายของการให้บริการแบบประยุกต์ไว้ด้วย (ข้อ 3/1) ว่า หมายความว่า การให้บริการข้อมูล โดยการเผยแพร่ข้อมูลที่มีวัตถุประสงค์ในเชิงพาณิชย์ ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม และการให้บริการสื่อประสม โดยการนำโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ไปแสวงหา

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ผลประโยชน์อื่นใดที่นอกเหนือจากการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ รวมถึงการสำรวจความนิยมในกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการกำหนดอัตราค่าโฆษณาในกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์

2.4.2 กฎหมายและกฎระเบียบเกี่ยวกับการเสนอรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์

ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ต้อง “จัดผังรายการ” ให้มีสัดส่วนรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์² ซึ่งมีสัดส่วนแตกต่างกันตามประเภทของใบอนุญาต ตามที่มาตรา 33 กำหนดไว้ ซึ่ง กสทช. ได้ออก “ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำผังรายการสำหรับการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ. 2556” ซึ่งกำหนดไว้ในทำนองเดียวกัน (ข้อ 6) รวมทั้งประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ. 2555 ที่ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของบริการแต่ละประเภทไว้ (ข้อ 5) ดังต่อไปนี้

ประเภทใบอนุญาต	วัตถุประสงค์ของบริการ	การเสนอรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์
1) บริการสาธารณะ	เพื่อการส่งเสริมความรู้ การศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม การเกษตร และการส่งเสริมอาชีพอื่นๆ สุขภาพ อนามัย กีฬา หรือการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน	ประโยชน์ต่อสาธารณะ ต้องมีสัดส่วนรายการไม่น้อยกว่าร้อยละ 70
2) บริการชุมชน	เพื่อความมั่นคงของรัฐ หรือความปลอดภัยสาธารณะ	ประโยชน์ ต่อชุมชนหรือท้องถิ่น ต้องมีสัดส่วนรายการไม่น้อยกว่าร้อยละ 70
3) ประกอบกิจการทาง	เพื่อการกระจายข้อมูล ข่าวสาร เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐบาล	ประโยชน์ต่อสาธารณะต้องมีสัดส่วนรายการไม่น้อยกว่าร้อยละ 25

² ภาคผนวก ข ของ ประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประมวลคลื่นความถี่เพื่อให้บริการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล ประเภทบริการทางธุรกิจระดับชาติ พ.ศ. 2556 นิยาม “หมวดหมู่ข่าวสารและสาระ” หมายความว่า การให้บริการโทรทัศน์ที่เน้นการนำเสนอรายการที่เป็น การเผยแพร่ข่าวสารหรือสาระ ทั้งข้อเท็จจริง ข้อวิเคราะห์และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ หรือคุณภาพชีวิต และคำนึงถึงความเท่าเทียม และโอกาสของประชาชนทุกกลุ่มในสังคม โดยมีการ นำเสนออย่างเที่ยงตรง รอบด้าน อิสระ และเป็นกลาง ทั้งนี้ จะต้องมียุทธศาสตร์ที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็น ประโยชน์ต่อสาธารณะในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบ รวมทั้งเป็นไปตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับผังรายการ เนื้อหารายการสำหรับการให้บริการโทรทัศน์ที่คณะกรรมการกำหนด และ ไม่ขัดกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ การนำเสนอรายการข่าวสารหรือสาระต้องมีการกระจายเวลาที่เหมาะสม โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่มีผู้ชมส่วน ใหญ่สามารถเข้าถึงได้ (ไพรม์ไทม์) ไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบ หรือตามที่ คณะกรรมการกำหนด

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ประเภท ใบอนุญาต	วัตถุประสงค์ของบริการ	การเสนอรายการข่าวสารหรือ สาระที่เป็นประโยชน์
ธุรกิจ ระดับชาติ ระดับภูมิภาค ระดับท้องถิ่น	กับประชาชนและรัฐสภากับประชาชน การกระจายข้อมูลข่าวสารเพื่อการ ส่งเสริมสนับสนุนในการเผยแพร่และให้ การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการ ปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข บริการ ข้อมูลข่าวสารอันเป็นประโยชน์ สาธารณะแก่คนพิการ คนด้อยโอกาส หรือกลุ่มความสนใจที่มีกิจกรรม เพื่อ ประโยชน์สาธารณะหรือบริการข้อมูล ข่าวสารอันเป็นประโยชน์สาธารณะอื่น	

ตามประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม
แห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ. 2555
กำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องยื่นเอกสารแสดงรายละเอียดส่วนรายการและผังรายการ (ข้อ 9
(6) โดยได้ให้นิยามคำว่า “ผังรายการ” หมายความว่า ข้อมูลแสดงวันและเวลาออกอากาศรายการ
สำหรับการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์” และคำว่า “รายการ” หมายความว่า เนื้อหาที่ผลิต
ขึ้นเพื่อให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ที่มีโฆษณาโดยผลิตขึ้นเองหรือจัดหาจากผู้อื่นผลิต
นอกจากนั้น ยังได้ระบุไว้ในภาคผนวก (ก) (ข) และ (ค) ดังนี้

- สำหรับบริการสาธารณะ หมายถึง รายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์
ต่อสาธารณะ ซึ่งเป็นรายการข่าวสาร รายการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในการปกครองในระบอบ
ประชาธิปไตย รายการส่งเสริมการศึกษาจริยธรรม ศิลปะ วัฒนธรรม การให้ความรู้ความเข้าใจในการ
พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม

- สำหรับบริการชุมชน หมายถึงรายการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันหรือ
เหตุการณ์ที่เป็นข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ หรือที่เกิดขึ้นโดยเน้นเหตุการณ์ในชุมชน
แล้วแต่กรณี ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบรายการข่าวสด เล่าข่าวและวิเคราะห์ ข่าวรายการสนทนาปัญหา
เหตุการณ์ปัจจุบัน ซึ่งรวมถึงเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีความคิดเห็นโต้แย้งกันในสังคม ประเด็น
ทางการเมือง ทั้งในระดับชาติและในระดับท้องถิ่น และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายสาธารณะ และ
รายการสารประโยชน์ หมายถึงรายการที่สร้างกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ประชาชนในชุมชน โดยส่งเสริม
ให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นระหว่างกัน ให้การศึกษา ความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อ
ประชาชนผู้ฟัง มีเนื้อหาที่ส่งเสริมการพัฒนาในระดับชุมชน ในประเด็นสุขภาพ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ
ประชาธิปไตย ประเพณีวัฒนธรรม เป็นต้น รวมถึงให้ความเข้าใจที่ดีเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะหรือ
ชุมชนนั้นๆ และเสริมสร้างความสัมพันธ์ในชุมชนให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

- สำหรับบริการธุรกิจ หมายถึง หมายถึง รายการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบัน หรือเหตุการณ์ที่เป็นข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบรายการข่าวเล่าข่าวและวิเคราะห์ข่าวรายการสนทนาปัญหา เหตุการณ์ปัจจุบัน และรวมถึงเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ความคิดเห็นโต้แย้งกันในสังคม ประเด็นทางการเมืองทั้งในระดับชาติและในระดับท้องถิ่น และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายสาธารณะ และรายการสารประโยชน์ หมายถึง รายการที่สร้างกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ประชาชนในชุมชนโดยส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นในระหว่างกัน ให้การศึกษา ความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อประชาชนผู้ฟัง มีเนื้อหาที่ส่งเสริมการพัฒนาในประเด็นสุขภาพ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ ประชาธิปไตย ประเพณีวัฒนธรรม เป็นต้น รวมถึงให้ความเข้าใจที่ดีเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ

ทั้งนี้ ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ต้องตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุง หรือระงับรายการที่มีเนื้อหาสาระที่ก่อให้เกิดการล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือมีการกระทำซึ่งเข้าลักษณะลามกอนาจาร หรือมีผลกระทบต่อทำให้เกิดความเสื่อมทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง

ในการจัดทำผังรายการ ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดทำให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการประกอบกิจการที่ได้รับใบอนุญาตแต่ละประเภท (มาตรา 34) โดยเฉพาะจะต้องคำนึงถึงการคุ้มครองเด็กและเยาวชน รวมทั้งคนพิการและคนด้อยโอกาสด้วย ซึ่งจะต้องได้รับการบริการที่เหมาะสม ที่ออกอากาศรายการอ่านหนังสือเต็มเวลา หรือบริการโทรทัศน์ที่จัดให้มีล่ามภาษามือ บริการคำบรรยายเป็นอักษรวิ่ง หรือบริการคำบรรยายเป็นเสียง สำหรับรายการที่นำเสนอข้อมูลข่าวสารสาธารณะ (มาตรา 36) นอกจากนี้ ก็มีหน้าที่ต้อง “ออกอากาศรายการ” ที่มีเนื้อหาสาระที่ก่อให้เกิดการล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือมีการกระทำซึ่งเข้าลักษณะลามกอนาจารหรือมีผลกระทบต่อทำให้เกิดความเสื่อมทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง (มาตรา 37)

เพื่อประโยชน์แก่การส่งเสริมและพัฒนากิจการโทรทัศน์ กสทช. มีหน้าที่ต้องดำเนินการจัดให้มีการประเมินคุณภาพรายการ โดยพิจารณาถึงประโยชน์ต่อสังคมและศีลธรรมอันดีของประชาชน (มาตรา 51 (2))

นอกจากนั้น ในการจัดทำผังรายการ ผู้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามเกณฑ์ที่ “ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำผังรายการสำหรับการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ. 2556” ได้กำหนดไว้ โดยเฉพาะในการกำหนดให้มีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ ซึ่งมาตรา 6 วรรคท้ายนิยามไว้กว้างมาก ให้หมายความรวมถึงรายการข่าวสาร รายการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รายการ ส่งเสริมการศึกษา จริยธรรม ศิลปะ วัฒนธรรม การให้ความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม โดยประกาศฯ นี้มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

1) ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดผังรายการให้มีสัดส่วนรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ โดยพิจารณาจากประเภทของกิจการบริการ ดังนี้ (ข้อ 6)

- กิจการบริการสาธารณะ ให้มีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบ
- กิจการบริการชุมชน ให้มีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือท้องถิ่นที่รับบริการในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบ โดยต้องมีรายการที่เกี่ยวกับชุมชนหรือท้องถิ่นที่รับบริการและต้องมีรายการที่ผลิตโดยคนในชุมชนหรือท้องถิ่นที่รับบริการในสัดส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละห้าสิบของเวลาออกอากาศทั้งหมด
- กิจการทางธุรกิจ ให้มีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้า โดยกิจการทางธุรกิจจะระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่นต้องมีรายการที่ผู้รับใบอนุญาตผลิตเองในสัดส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละห้าสิบของเวลาออกอากาศทั้งหมด

2) ผู้รับใบอนุญาตที่ใช้คลื่นความถี่ต้องจัดให้มีการออกอากาศรายการที่มีเนื้อหาสร้างสรรค์สังคมหรือรายการสำหรับเด็กและเยาวชน อย่างน้อยวันละหกสิบนาที ระหว่างช่วงเวลา 16.00-18.00 นาฬิกา ของทุกวัน และระหว่างช่วงเวลา 07.00-09.00 นาฬิกา ในวันเสาร์และวันอาทิตย์ (ข้อ 7)

3) ในระหว่างช่วงเวลา 18.00 – 22.00 นาฬิกา เป็นช่วงเวลาที่มีย่านผู้รับชมสูง ซึ่งเด็กและเยาวชนอาจรับชมอยู่ด้วย ให้ออกอากาศรายการที่มีเนื้อหาที่มีความเหมาะสมและจะไม่เป็นภัยต่อการพัฒนาทั้งในด้านสติปัญญา อารมณ์และสังคมของเด็กและเยาวชน ทั้งนี้ คณะกรรมการอาจประกาศกำหนดหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัดส่วนและช่วงเวลาออกอากาศที่เหมาะสมสำหรับรายการดังกล่าวเพิ่มเติมได้ ทั้งนี้รายการที่มีเนื้อหาสร้างสรรค์สังคมหรือรายการสำหรับเด็กและเยาวชนดังกล่าวจะต้องเป็นรายการที่มีระดับความเหมาะสมของรายการในระดับ ป หรือ ด หรือ ท ตามภาคผนวก ก หรือตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

4) ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีการออกอากาศรายการที่เป็นเพลงชาติไทยและข่าวในพระราชสำนักตามเวลาที่กำหนดไว้ (ข้อ 9)

5) ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีการให้บริการเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการ และคนด้อยโอกาสให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ได้อย่างเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป โดยอาจจัดให้มีการโทรทัศน์ที่จัดให้มีล่ามภาษามือ บริการคำบรรยายเป็นอักษรวิ่งหรือบริการคำบรรยายเป็นเสียง หรือบริการในรูปแบบอื่นใดที่ทำให้คนพิการและคนด้อยโอกาสเข้าถึงหรือรับรู้การให้บริการได้สำหรับรายการที่นำเสนอข้อมูลข่าวสารสาธารณะในเวลาออกอากาศอย่างน้อยวันละหกสิบนาที (ข้อ 10)

6) รายการที่มีระดับความเหมาะสมของรายการในระดับ ฉ เพื่อคุ้มครองเด็กและเยาวชน หมายรวมถึงรายการดังต่อไปนี้ (ข้อ 11)

- มีการกระทำซึ่งอาจเข้าลักษณะลามกอนาจาร หรือยั่วเย้าทางเพศ หรือแสดงถึงความรุนแรงทางเพศหรือการล่วงละเมิดทางเพศ หรือกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

- ลอกเลียนแบบในทางเพศหรือมีเนื้อหาทางเพศ หรือการแต่งกายที่ล่อแหลม หรือไม่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นการใช้ภาพ เสียงเนื้อหาและพฤติกรรมต่าง ๆ
- การใช้ภาษา หรือมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรุนแรง หรือนำไปสู่ความรุนแรง ทารุณโหดร้าย ที่ก่อให้เกิดผลต่อความรู้สึกทางจิตใจอย่างรุนแรง
- การนำเสนอที่ก่อให้เกิดการอคติ การเลือกปฏิบัติ การกระทำอันขัดต่อหลักมนุษยธรรม ละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
- การใช้ภาษา หรือมีพฤติกรรมที่ขัดต่อศีลธรรม วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของชาติ
- มีการกล่าวอ้างหรือจูงใจให้เชื่อว่าบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมีอำนาจพิเศษหรือความสามารถพิเศษเหนือธรรมชาติ
- ชื่นนำหรือให้ข้อมูลหรือแสดงออกเพื่อจูงใจหรือสนับสนุนให้เกิดการเล่นการพนัน

2.4.3 กฎหมายและกฎระเบียบเกี่ยวกับการกำกับดูแลเนื้อหารายการ

ความหมายของคำว่า “รายการ” คือ เนื้อหาที่ผลิตขึ้นเพื่อให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ที่มีโฆษณาโดยผลิตขึ้นเองหรือจัดหาจากผู้อื่นผลิต (ข้อ 4) ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการคัดเลือก จัดหา กำกับดูแลรายการเนื้อหาในออกจากรายการนี้มีการกำหนดเนื้อหาและการกำกับดูแลเนื้อหารายการเนื้อหาใด ๆ รวมถึงการประกาศหรือการโฆษณาที่ให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ ให้เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาชีพและจริยธรรมของสื่อ (ข้อ 14) ดังปรากฏอยู่ในประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ. 2555

พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 เป็นกฎหมายหลักกฎหมายหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหารายการ พระราชบัญญัตินี้ห้ามมิให้ออกอากาศรายการที่มีเนื้อหาสาระที่ก่อให้เกิดการล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือมีการกระทำซึ่งเข้าลักษณะลามกอนาจารหรือมีผลกระทบต่อทำให้เกิดความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง (มาตรา 37)

ทั้งนี้ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ตรวจสอบ และให้ระงับการออกอากาศรายการที่มีเนื้อหาสาระที่ก่อให้เกิดการล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือมีการกระทำซึ่งเข้าลักษณะลามกอนาจาร หรือมีผลกระทบต่อทำให้เกิดความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชนอย่างร้ายแรงหากผู้รับใบอนุญาตไม่ดำเนินการ ให้กรรมการซึ่ง กสทช. มอบหมายมีอำนาจสั่งด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือให้ระงับการออกอากาศรายการนั้นในทันที และให้ กสทช. สอบสวนข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าวโดยพลัน ในกรณีที่เห็นว่าการกระทำดังกล่าวเกิดจากการละเลยของผู้รับใบอนุญาตจริง ให้ กสทช. มีอำนาจสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการแก้ไขตามที่สมควร หรืออาจพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต (มาตรา 37 วรรคสองและวรรคสาม)

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

นอกจากนี้มีการกำหนดเนื้อหาและการกำกับดูแลเนื้อหารายการ ตามที่ระบุไว้ในประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำผังรายการสำหรับการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ. 2556” ได้แก่

(1) ผู้รับใบอนุญาตที่ใช้คลื่นความถี่ต้องจัดให้มีการออกอากาศรายการที่มีเนื้อหาสร้างสรรค์ สังคมหรือรายการสำหรับเด็กและเยาวชน อย่างน้อยวันละหกสิบนาที ระหว่างช่วงเวลา 16.00-18.00 นาฬิกา ของทุกวัน และระหว่างช่วงเวลา 07.00-09.00 นาฬิกา ในวันเสาร์และวันอาทิตย์ (ข้อ 7)

(2) ในระหว่างช่วงเวลา 18.00-22.00 นาฬิกา เป็นช่วงเวลาที่มีย่านผู้รับชมสูง ซึ่ง เด็กและเยาวชนอาจรับชมอยู่ด้วย ให้ออกอากาศรายการที่มีเนื้อหาที่มีความเหมาะสมและจะไม่เป็นภัย ต่อการพัฒนาทั้งในด้านสติปัญญา อารมณ์และสังคมของเด็กและเยาวชน ทั้งนี้ คณะกรรมการอาจ ประกาศกำหนดหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัดส่วนและช่วงเวลาออกอากาศที่เหมาะสมสำหรับรายการ ดังกล่าวเพิ่มเติมได้ ทั้งนี้รายการที่มีเนื้อหาสร้างสรรค์สังคมหรือรายการสำหรับเด็กและเยาวชนดังกล่าว จะต้องเป็นรายการที่มีระดับความเหมาะสมของรายการในระดับ ป หรือ ด หรือ ท ตามภาคผนวก ก หรือตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (ข้อ 7)

(3) ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีการออกอากาศรายการที่เป็นเพลงชาติไทยและข่าวใน พระราชสำนักตามเวลาที่กำหนดไว้ (ข้อ 9)

(4) ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีการให้บริการเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคณพิการ และคนด้อยโอกาสให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ได้อย่างเสมอภาค กับบุคคลทั่วไป โดยอาจจัดให้มีบริการโทรทัศน์ที่จัดให้มีล่ามภาษามือ บริการคำบรรยายเป็นอักษรวิ่ง หรือบริการคำบรรยายเป็นเสียง หรือบริการในรูปแบบอื่นใดที่ทำให้คณพิการและคนด้อยโอกาสเข้าถึง หรือรับรู้การให้บริการได้สำหรับรายการที่นำเสนอข้อมูลข่าวสารสาธารณะในเวลาออกอากาศอย่างน้อย วันละหกสิบนาที (ข้อ 10)

(5) รายการที่มีระดับความเหมาะสมของรายการในระดับ ฉ เพื่อคุ้มครองเด็กและเยาวชน หมายรวมถึงรายการดังต่อไปนี้ (ข้อ 11)

(5.1) มีการกระทำซึ่งอาจเข้าลักษณะลามกอนาจาร หรือยั่วทางเพศ หรือแสดง ถึงความรุนแรงทางเพศหรือการล่วงละเมิดทางเพศ หรือกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมลอกเลียนแบบในทาง เพศหรือมีเนื้อหาทางเพศ หรือการแต่งกายที่ล่อแหลมหรือไม่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นการใช้ภาพ เสียง เนื้อหาและพฤติกรรมต่าง ๆ

(5.2) การใช้ภาษา หรือมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรุนแรง หรือนำไปสู่ความ รุนแรง ทารุณโหดร้าย ที่ก่อให้เกิดผลต่อความรู้สึกทางจิตใจอย่างรุนแรง

(5.3) การนำเสนอที่ก่อให้เกิดการอคติ การเลือกปฏิบัติ การกระทำอันขัดต่อหลัก มนุษยธรรม ละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

(5.4) การใช้ภาษา หรือมีพฤติกรรมที่ขัดต่อศีลธรรม วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงามของชาติ

(5.5) มีการกล่าวอ้างหรือจงใจให้เชื่อว่าบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมี อำนาจพิเศษหรือความสามารถพิเศษเหนือธรรมชาติ

(5.6) ชื่นาหรือให้ข้อมูลหรือแสดงออกเพื่อจงใจหรือสนับสนุนให้เกิดการเล่นการพนัน

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ในการออกอากาศรายการที่มีลักษณะดังกล่าวข้างต้น ให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการจัดทำเนื้อหารายการโดยต้องไม่ขัดกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.4.4 กฎหมายและกฎระเบียบเกี่ยวกับการโฆษณา

การโฆษณาจะต้องไม่ใช่ข้อความที่เป็นการไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค หรือใช้ข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเป็นส่วนรวม ทั้งนี้ไม่ว่าข้อความดังกล่าวนั้นจะเป็นข้อความที่เกี่ยวข้องกับแหล่งกำเนิด สภาพ คุณภาพ หรือลักษณะสินค้า หรือบริการ ตลอดจนการส่งมอบ การจัดหา หรือการใช้สินค้าหรือบริการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522

ข้อความดังต่อไปนี้ ถือว่าเป็นข้อความที่เป็นการไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค หรือเป็นข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเป็นส่วนรวม

(1) ข้อความที่เป็นเท็จ หรือเกินความจริง

(2) ข้อความที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจผิด ในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ ไม่ว่าจะกระทำ โดยอ้างอิงรายงานทางวิชาการ สถิติ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันไม่เป็นความจริงหรือเกินความจริงหรือไม่ก็ตาม

(3) ข้อความที่เป็นการสนับสนุนโดยตรงหรือโดยอ้อม ให้มีการกระทำผิดกฎหมายหรือศีลธรรม หรือนำไปสู่ความเสื่อมเสียในวัฒนธรรมของชาติ

(4) ข้อความที่จะทำให้เกิดความแตกแยก หรือเสื่อมเสียความสามัคคีในหมู่ประชาชน

(5) ข้อความอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงหลายฉบับที่ขยายความ “ข้อความอย่างอื่น” ตามที่บัญญัติในมาตรา 22 วรรคสอง ได้แก่

(5.1) กฎกระทรวงฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2534) ว่าด้วยการ ควบคุมโฆษณาแจก แคมเปญ โฆษณ ชิงรางวัล

(5.2) กฎกระทรวงฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2538) ว่าด้วยการควบคุมโฆษณาสินค้า/บริการ รวมกับข้อความถวายพระพร

(5.3) กฎกระทรวงฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2538) ว่าด้วยการควบคุมโฆษณาขายห้องชุด /ที่ดินแปลงย่อย/ที่ดินพร้อมอาคาร

(5.4) กฎกระทรวงว่าด้วยการโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์และ เครื่องดื่มที่ผสมกาเฟอีนในโรงภาพยนตร์และทางป้ายโฆษณา พ.ศ. 2547

(5.5) ประกาศ สคบ. เรื่องแนวทางการโฆษณาตลาดราคาสินค้าหรือบริการ (พ.ศ. 2555)

บทลงโทษ – ผู้ฝ่าฝืนกฎหมาย โดยโฆษณาด้วยข้อความที่มีลักษณะตามมาตรา 22 และ กฎกระทรวง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 30,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดเรื่อง “การโฆษณา” ซึ่งในการเสนอรายการจะมีการโฆษณาได้หรือไม่ ก็ขึ้นอยู่กับประเภทของใบอนุญาต (มาตรา 20 ถึง 21) ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการคัดเลือก จัดทำ กำกับดูแลรายการเนื้อหาในออกจากรายการกำหนดเนื้อหาและ

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

การกำกับดูแลเนื้อหารายการเนื้อหาใด ๆ รวมถึงการประกาศหรือการโฆษณาที่ให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ ให้เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาชีพและจริยธรรมของสื่อ (ข้อ 14) ดังปรากฏอยู่ในประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ. 2555

ในส่วนที่เกี่ยวกับการโฆษณา ผู้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตาม ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การกระทำที่เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2555 ด้วยการไม่ทำการโฆษณาอันมีลักษณะที่เป็นการค้ากำไรเกินควรหรือก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ (ข้อ 4) อีกทั้งจะต้องไม่เป็นการโฆษณาที่มี “ลักษณะของการเอาเปรียบผู้บริโภค (ข้อ 5) ด้วย โดยเฉพาะจะต้องไม่เป็นการโฆษณาที่มีเนื้อหาสาระในลักษณะเป็นการจูงใจให้ผู้บริโภคเลือกใช้บริการหรือสินค้า โดยหลอกลวงหรือกระทำให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับบริการหรือสินค้านั้น หรือโดยการใช้หรืออ้างอิงรายงานทางวิชาการ สถิติ หรือข้อมูลอันไม่เป็นความจริงหรือเกินความจริง ไม่ว่าจะเป็นการเข้าใจผิดในข้อเท็จจริง หรือคุณสมบัติ หรือคุณลักษณะของสินค้าหรือบริการ และจากการเข้าใจผิดดังกล่าวส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภค หรือ มีการใช้ข้อมูลที่เป็นเท็จ หรือข้อมูลที่ถูกต้องแต่มีการปกปิดข้อมูลที่สำคัญ หรือให้ข้อมูลที่ไม่ชัดเจน ไม่อาจเข้าใจได้ กำกวม ไม่เหมาะสม จนเป็นเหตุให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดในบริการหรือสินค้านั้น รวมทั้งมีการละเว้นการนำเสนอข้อมูลที่จำเป็นต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการหรือสินค้า ซึ่งหากผู้บริโภคทราบข้อมูลดังกล่าวแล้ว ย่อมตัดสินใจไม่เลือกใช้บริการหรือสินค้านั้น

ประกาศ กสทช. ฉบับนี้ ยังกำหนดห้ามการโฆษณาที่เป็นการกระทำในลักษณะกีดกันมิให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพได้ตามปกติ อันเป็นเหตุให้ผู้บริโภคต้องรับภาระเพิ่มขึ้นในการเข้าถึงบริการ รวมทั้งการออกอากาศรายการโดยมีการโฆษณาบริการหรือสินค้าเกินกว่าระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดหรือบ่อยครั้ง เป็นผลให้ผู้บริโภครับชมรายการอย่างไม่ต่อเนื่องด้วย

โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ กสทช. ได้ออกประกาศเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ. 2555 และฉบับที่ 4 พ.ศ. 2561

ประเภทใบอนุญาต	การหารายได้จากการโฆษณา
1) บริการสาธารณะ ประเภท 1 ประเภท 2 ประเภท 3	<u>ประเภท 1</u> หารายได้จากการโฆษณาไม่ได้ <u>เว้นแต่</u> เป็นการหารายได้โดยการโฆษณาหรือเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับงานหรือกิจการของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ สมาคม มูลนิธิ หรือนิติบุคคลอื่นที่มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์สาธารณะ โดยไม่แสวงหากำไรในทางธุรกิจ หรือการเสนอภาพลักษณ์ขององค์กร บริษัท และกิจการโดยมิได้มีการโฆษณาสรรพคุณ คุณสมบัติ หรือคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อม (ประกาศฯ ฉบับที่ 4 ข้อ 4.1) <u>ประเภท 2</u> อาจหารายได้จากการโฆษณา ตามข้อ 4.1 หรือโฆษณาบริการทางธุรกิจทั้งทางตรง และทางอ้อมก็ได้ แต่เมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกินชั่วโมง

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ประเภท ใบอนุญาต	การหารายได้จากการโฆษณา
	ละสิบนาที โดยเมื่อรวมเวลาโฆษณาตลอดทั้งวัน เฉลี่ยแล้วต้องไม่เกิน ชั่วโมงละแปดนาที และสามารถหารายได้จากการแบ่งเวลาให้บุคคลอื่น ดำเนินรายการ และรายได้จากการขอรับบริจาค สนับสนุนหรืออุดหนุนก็ได้ แต่ทั้งนี้ เมื่อรวมรายได้แล้ว จะต้องเป็นไปเท่าที่เพียงพอต่อการประกอบกิจการ โดยไม่เน้นการแสวงหากำไร (ประกาศฯ ฉบับที่ 4 ข้อ 4.2) <u>ประเภท 3</u> หารายได้จากการโฆษณาไม่ได้ <u>เว้นแต่</u> เป็นการหารายได้ โดยการโฆษณาหรือเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับงานหรือกิจการของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ สมาคม มูลนิธิ หรือนิติบุคคลอื่นที่มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์สาธารณะ โดยไม่แสวงหากำไรในทางธุรกิจ หรือการเสนอภาพลักษณ์ขององค์กร บริษัท และกิจการโดยมิได้มีการโฆษณาสรรพคุณ คุณสมบัติ หรือคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อม (ประกาศฯ ฉบับที่ 4 ข้อ 4.1)
2) บริการชุมชน	-หารายได้จากการโฆษณาไม่ได้ (มาตรา 21)
3) ประกอบกิจการทางธุรกิจ ระดับชาติ ระดับภูมิภาค ระดับท้องถิ่น	-หารายได้โดยการโฆษณาการบริการธุรกิจ การจัดเก็บค่าสมาชิก หรือโดยวิธีอื่นใดได้ (แต่จะโฆษณาและการบริการธุรกิจได้ไม่เกิน 12 นาที 30 วินาที ต่อ ชั่วโมง และรวมเวลาโฆษณาตลอดทั้งวันเฉลี่ยแล้วต้องไม่เกิน 10 นาทีต่อ ชั่วโมงละ 10 นาที (มาตรา 23)) แต่ภายในห้าปีนับตั้งแต่พระราชบัญญัติใช้บังคับ ต้องมีการทบทวนระยะเวลาสูงสุดในการโฆษณาและการบริการธุรกิจ แต่ต้องไม่เกินระยะเวลาสูงสุดในการโฆษณาและการบริการธุรกิจตามที่กำหนดในมาตรา 23 วรรคสอง (มาตรา 77) -ต้องนำส่งเงินรายปีเข้ากองทุนไม่เกินร้อยละสองของรายได้ก่อนหักรายจ่ายที่ได้จากการโฆษณาทั้งทางตรงและทางอ้อมและรายได้อื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการโทรทัศน์ตามที่ได้รับอนุญาต

2.5 การวิเคราะห์ และสังเคราะห์เกณฑ์ในการประเมินรายการ และคุณภาพรายการของช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลทุกช่อง

2.5.1 การประเมินผังรายการ เป็นการพิจารณาจากผังรายการจากทางสถานีโทรทัศน์ให้คณะกรรมการ กสทช. ได้ทำการตรวจสอบในเบื้องต้นว่า มีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของประเภทรายการแต่ละชนิดหรือไม่ โดย กสทช. ได้กำหนดหลักเกณฑ์ของประเภทใบอนุญาตที่แตกต่างกัน ทั้งในเรื่องของสัดส่วนรายการ เนื้อหา และเวลาในการออกอากาศ โดยกำหนดให้เจ้าของสถานีต้องส่งผังรายการให้คณะกรรมการ กสทช. พิจารณาทุกครั้งก่อนการออกอากาศ รวมทั้ง หากมีการเปลี่ยนแปลงผังรายการใหม่ จะต้องส่งให้คณะกรรมการ กสทช. พิจารณาใหม่อีกครั้งด้วย ทั้งนี้ รายละเอียดที่เจ้าของสถานีต้องชี้แจงข้อมูลให้กับคณะกรรมการ กสทช. ได้พิจารณาประกอบด้วย

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

2.5.1.1 สัดส่วนรายการ ต้องแสดงข้อมูลต่างๆ เหล่านี้เป็นอย่างน้อย ได้แก่

- (1) ชื่อรายการ
- (2) ประเภทของรายการ
- (3) จำนวนรายการ
- (4) จำนวนนาฬิกาที่ออกอากาศต่อสัปดาห์
- (5) จำนวนร้อยละที่ออกอากาศต่อสัปดาห์
- (6) รายการที่เป็นข่าวสาร หรือสาระที่ประโยชน์ต่อสาธารณะ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ

2.5.1.2 ที่มาของรายการ

- (1) จำนวน / ร้อยละของรายการที่ผลิตด้วยตนเอง
- (2) จำนวน / ร้อยละของรายการที่ผลิตด้วยผู้อื่น พร้อมทั้งแหล่งที่มา
- (3) จำนวน / ร้อยละที่ให้ผู้อื่นเช่าเวลา

ภาพที่ 2.5-1 ตัวอย่างแบบฟอร์มสัดส่วนรายการเพื่อให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์

ภาคผนวก ค						
สัดส่วนรายการเพื่อให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์						
.....						
1. สัดส่วนรายการ						
1.1 ให้แสดงข้อมูลอย่างน้อย ดังต่อไปนี้						
ลำดับ	ชื่อรายการ	ประเภทของรายการ	จำนวนรายการ	จำนวนนาฬิกาที่ออกอากาศต่อสัปดาห์	คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	หมายเหตุ
รวมทั้งสิ้น						

ข้อมูลที่ได้อธิบายไว้ข้างต้นนั้น เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำผังรายการสำหรับการใช้ให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ (ฉบับที่ 4)

(4) การพิจารณาจากข้อมูลสิทธิการเผยแพร่รายการ และข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญา คณะกรรมการ กสทช. ได้กำหนดให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียง หรือ โทรทัศน์ ยื่นข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิในการเผยแพร่รายการ และสิทธิเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อพิจารณาในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการได้มาซึ่งรายการ แหล่งกำเนิดรายการ ประเภทรายการ ภาษาที่ใช้ในการออกอากาศ และสิทธิในการเผยแพร่ โดยมีรายละเอียดดังภาพที่ 2.5-2

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ภาพที่ 2.5-2 แบบแสดงข้อมูลสิทธิการเผยแพร่รายการ และข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญา

 กสทช. สำนักงาน กสทช.	แบบแสดงข้อมูลสิทธิการเผยแพร่รายการ และข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญา	หมายเลขเอกสาร แบบ ปส.06	
		หน้า จาก	
		เลขรับที่ วันที่รับ	

เรียน คณะกรรมการ

ตามที่ ได้ยื่นขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ เพื่อให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ จึงขอ ยื่นข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิในการเผยแพร่รายการ และสิทธิเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาของรายการ ไว้ต่อคณะกรรมการ ดังนี้

ลำดับที่	รายการ*	แหล่งกำเนิด รายการ (ผลิต เอง/ร่วมผลิต/ ได้รับสิทธิ)	ประเภทรายการ (ข่าวสาร/ สาระ/บันเทิง/ อื่นๆ(ระบุ))	ภาษาที่ใช้ในการ ออกอากาศ (ภาษาไทย/ ภาษาต่างประเทศ)	สิทธิในการเผยแพร่	
					ได้รับสิทธิ	เจ้าของสิทธิ
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						

ผู้รับใบอนุญาตขอรับรองว่า การดำเนินการเผยแพร่ออกอากาศของสถานี เป็นการดำเนินการโดยถูกต้อง ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 หรือกฎหมายใดๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วทุกประการ

ลงชื่อผู้มีอำนาจกระทำการผูกพัน
 (.....)

2.5.2 การตรวจสอบหรือเฝ้าระวังรายการ (Media Monitor) เป็นการตรวจสอบเนื้อหา รายการขณะออกอากาศ หรือหลังการออกอากาศ เพื่อพิจารณาว่า มีเนื้อหารายการใดที่ไม่ถูกต้อง เหมาะสม หรือขัดต่อหลักเกณฑ์ของ กสทช. โดยหลักเกณฑ์ที่จะพิจารณานั้น เป็นไปตามประกาศของ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง แนวทาง การจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ ตามประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำผังรายการสำหรับการให้ บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ. 2556 ประกอบด้วย 2 หลักเกณฑ์ ดังนี้

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

2.5.2.1 หลักเกณฑ์ของระบบการจำแนกเนื้อหาที่ควรมีการจำกัด พิจารณาจาก ภาพ เสียง และเนื้อหาในรายการ ประกอบกับเจตนาในการผลิต และการจัดทำวัตถุประสงค์ และวิธีการ ในการนำเสนอภาพหรือเสียง น้ำหนักของการดำเนินเรื่อง รวมทั้ง มุมกล้องของการถ่ายทำ ที่ทำให้ ผู้ชมรับรู้ในทางที่ไม่เหมาะสม และอาจมีผลต่อการพัฒนาค่านิยมและพฤติกรรมในด้านลบ โดย พิจารณาใน ๓ ประเด็น คือ (๑) พฤติกรรมและความรุนแรง (๒) เรื่องทางเพศ และ (๓) ภาษา

ตารางที่ 2.5-1 หลักเกณฑ์ของระบบการจำแนกเนื้อหาที่ควรมีการจำกัด จำแนกเป็นประเด็นต่างๆ

ประเด็นในการพิจารณา	ลักษณะการพิจารณา
1. พฤติกรรมและความรุนแรง	พิจารณาจากภาพ เสียงและเนื้อหา ที่อาจทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสม ในเรื่องพฤติกรรมที่รุนแรง หรือนำไปสู่ความรุนแรง และอันตราย ประกอบด้วย (1) การแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งการนำเสนอ ที่ก่อให้เกิดผลรุนแรงต่อจิตใจของผู้ชม ทำให้ เกิดความรู้สึทางจิตใจ เช่น ความหดหู่ ความเศร้า ความเครียด ความสะเทือนใจอย่างรุนแรง รวมตลอดถึง องค์ประกอบของรายการที่ทำให้ผู้ชมตกใจกลัว ความ น่าเกลียด สยดสยองขยะแขยง (2) การใช้ความรุนแรงกระทำต่อตนเอง บุคคลอื่น สิ่งมีชีวิต และวัตถุ (3) การใช้อาวุธ ยาเสพติด การแสดงภาพของการกระทำ ความผิดในรูปแบบต่างๆ รวมถึงเนื้อหาที่ขัดต่อศีลธรรม และความสงบสุขของสังคม (4) การนำเสนอที่ก่อให้เกิดการอคติ การเลือกปฏิบัติอันนำมาซึ่งการต่อต้านหรือล่งละเมิดบุคคล หรือกลุ่มบุคคล รวมถึง การส่งเสริม การสร้างทัศนคติ ความเชื่อ การชักจูงใจให้เกิดการล่งละเมิดหรือการ ต่อต้าน การดูหมิ่นเหยียดหยาม การลดทอนหรือการ ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ละเมิดสิทธิมนุษยชน ตลอดจนการส่งเสริมหรือชักจูงให้เกิดการต่อต้าน ดูหมิ่น สร้างทัศนคติเชิงลบ การล้อเลียนให้เกิดความอาย กลายเป็น “ตัวตลกในสังคม” ที่มีผลต่อตัวบุคคล กลุ่ม บุคคล ทั้งในประเด็นของเชื้อชาติ สัญชาติ ชาติพันธุ์ เพศ รสนิยมทางเพศ ชนชั้น สถานะ สภาพทาง เศรษฐกิจ อายุศาสนา สัตว์ โรคหรือภาวะสุขภาพ ความพิการทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ประเด็นในการพิจารณา	ลักษณะการพิจารณา
2. เรื่องทางเพศ	พิจารณาจากภาพ เสียงและเนื้อหา ที่อาจทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสม ในด้านการแต่งกาย การแสดงออกทางเพศ การแสดงท่าทางหรือกิริยาที่ไม่เหมาะสมในทางเพศการล่วงละเมิดทางเพศ การสนทนาหรือใช้คำพูดเกี่ยวกับเนื้อหาทางเพศที่ล่อแหลมหรือไม่เหมาะสมการสร้างทัศนคติทางลบเกี่ยวกับเนื้อหาทางเพศในประเด็นต่างๆ เช่น การเหยียดเพศ เป็นต้น
3. ภาษา	พิจารณาจากภาพ เสียงและเนื้อหา ที่อาจทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสมในเรื่องการใช้ภาษา ไวยากรณ์ทางภาษา การใช้ภาษาที่ล่อแหลม หมิ่นเหม่ สื่อความหมายในเชิงลบ รวมถึงการใช้ภาษาที่ก้าวร้าว ดูหมิ่น นามาสซึ่งการลดทอนศักดิ์และศรีของผู้ฟัง

2.5.2.2 หลักเกณฑ์ของระบบการจำแนกเนื้อหาที่ควรมีการส่งเสริม พิจารณาเนื้อหาของรายการโทรทัศน์ที่สนับสนุนด้านการศึกษาและการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน โดยใช้เกณฑ์ด้านการศึกษาและการเรียนรู้ 6 ประเด็น เป็นตัวชี้วัด ดังนี้

(1) เนื้อหาที่ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการคิด กล่าวคือ ให้คิดเป็นตามความสามารถของสมองในแต่ละวัย ตลอดจนการส่งเสริมด้านพัฒนาการทางสมองและสติปัญญา ให้สามารถมีความรู้ มีความเข้าใจ มีความสามารถในการประยุกต์ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผลได้อย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การวางแผนการตัดสินใจการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ

(2) เนื้อหาที่ส่งเสริมความรู้ในเรื่องวิชาการ ตลอดจนความรู้ศาสตร์สาขาต่างๆ ให้สามารถเรียนรู้วิชาการในศาสตร์สาขาวิชาต่างๆ ตลอดจนศาสตร์ประยุกต์ และศาสตร์ในเชิงบูรณาการ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ เช่น ความรู้ในด้านภาษาศาสตร์ ตรรกะ และคณิตศาสตร์ ดนตรี กีฬา ตลอดจนความรู้ในด้านวิชาชีพ รวมถึง การสร้างความรักในการเรียนรู้

(3) เนื้อหาที่ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาด้านคุณธรรมและจริยธรรม ให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจถึงคุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนเกิดความรู้สึกรู้สึกดีและความเชื่อแรงบันดาลใจที่จะประพฤติปฏิบัติตามคุณธรรมและจริยธรรมในมาตรฐานของความเป็นมนุษย์

(4) เนื้อหาที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะชีวิต ให้รู้จักและเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะในการใช้ชีวิตในสังคมที่เหมาะสมกับกาลและเทศะ สามารถนำทักษะดังกล่าวไปใช้ในชีวิตของตนเองได้ตลอดจนสามารถแก้ไขปัญหาในชีวิตได้อย่างเหมาะสมได้

(5) เนื้อหาที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ยอมรับ เข้าใจ และชื่นชมความหลากหลายในสังคม ทั้งในเรื่องของสังคม วัฒนธรรม เชื้อชาติ สัญชาติ ภาษา สถานะทางสังคม เพศ และวัย เป็นต้น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในความแตกต่างหลากหลาย และสามารถอยู่ร่วมกัน กับความแตกต่างหลากหลายนั้นได้อย่างสันติ ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและขัดความขัดแย้งอันเกิดจากความแตกต่างหลากหลายนั้นได้

(6) เนื้อหาที่ส่งเสริมการพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทำให้เกิดการเรียนรู้ในความสัมพันธ์ที่ดีของคนในครอบครัว ทั้งเรียนรู้และเข้าใจกันและกันของคนในครอบครัว ตลอดจนการทำให้เกิดศรัทธาและแรงบันดาลใจในสถาบันครอบครัว

2.5.3 การทดสอบรายการ เป็นรูปแบบของการประเมินผลการผลิตรายการที่เกิดขึ้นในขั้นตอนก่อนการออกอากาศ มักทำในลักษณะการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อประเมินความสนใจและทัศนคติของผู้ชมที่มีต่อรายการ การทดสอบรายการ จำแนกออกเป็นทดสอบแนวคิด เป็นการนำแนวคิดของรายการที่ต้องการนำเสนอต่อสถานีมาทดสอบกับกลุ่มผู้ชมรายการ ก่อนจะนำไปผลิตเพื่อออกอากาศต่อไป การทดสอบรายการนำร่องเป็นการนำรายการใหม่ที่กำลังจะออกอากาศมาทดสอบเพื่อดูปฏิกิริยาของผู้ชมรายการ

2.5.4 การสำรวจผู้ชมรายการวิทยุโทรทัศน์ เป็นวิธีการที่เป็นที่นิยมและนำมาใช้กันอย่างแพร่หลายมากที่สุด เนื่องจากเป็นวิธีการศึกษาอัตราผู้ชม (Audience rating) ที่เป็นระบบและเป็นตัวบ่งชี้ที่ชัดเจนถึงระดับความสำเร็จของรายการแต่ละรายการ โดยข้อมูลต่างๆ ที่เกิดจากการสำรวจผู้ชมรายการจะถูกนำมาใช้ในการปรับปรุง/พัฒนารายการ ตลอดจนเป็นตัวกำหนดราคาของพื้นที่โฆษณาในรายการต่างๆ อีกด้วย

2.6 การให้ความสำคัญกับรายการประเภทบริการข่าวสารเพื่อสาธารณะประโยชน์ จุดเด่นและความน่าสนใจของรายการ

2.6.1 ความสำคัญของเนื้อหารายการที่เป็นข่าวสาร หรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ รายการที่เป็นข่าวสาร หรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ นั้นมีเนื้อหารายการที่ครอบคลุมหลากหลายทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ศิลปะ วัฒนธรรม การศึกษา จริยธรรม คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ สามารถสรุปความสำคัญของรายการดังกล่าวได้ ดังนี้

(1) การเสริมสร้างสติปัญญา รายการที่เป็นข่าวสาร หรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการเสริมสร้างสติปัญญาของผู้ชมในด้านต่างๆ ช่วยให้ผู้ชมมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ โดยไม่จำกัดสถานภาพของผู้ชม และสามารถนำรายการเหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ในการประกอบการเรียนการสอนได้ หรือการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้

(2) การสะท้อนภาพทางสังคม รายการที่เป็นข่าวสาร หรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะสามารถเป็น “ภาพสะท้อน” ของสังคมได้ โดยทำหน้าที่รายงานความเป็นไปในสังคมบนพื้นฐานของความเป็นจริง รวมทั้งช่วยในการตรวจตรา และตรวจสอบความเป็นไปในสังคมด้วยว่ามีอะไรผิดปกติเกิดขึ้นหรือไม่ หากมีก็สามารถรายงานให้สังคมได้รับทราบโดยทั่วกัน

(3) การเป็นตัวแทนของผู้ชม หรือกลุ่มคนในสังคม รูปแบบรายการที่เป็นข่าวสาร หรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะสามารถช่วยสะท้อนความคิดเห็นที่แตกต่างกันของคน หรือกลุ่มคนในสังคมโดยมีการนำเสนอข่าวสาร เรื่องราว หรือประเด็นปัญหาต่างๆ บนพื้นฐานของความรู้ความเข้าใจที่เท่าเทียมกัน แทนที่จะนำเสนอแต่เฉพาะข่าวสาร เรื่องราว หรือเหตุการณ์ที่เป็นกระแสหลักแต่เพียงอย่างเดียว

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหาการเรียนการสอนในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

(4) การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว เพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เสริมพลังสมองให้แก่เด็กและเยาวชน สร้างครอบครัวไทยให้เข้มแข็ง และพร้อมจะก้าวไปสู่สังคมแห่งสุขภาวะได้อย่างยั่งยืน

2.6.2 จุดเด่น และความน่าสนใจของรายการประเภทบริการข่าวสาร

(1) เป็นรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ช่วยส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การศึกษา จริยธรรม ศิลปะ วัฒนธรรม การให้ความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม

(2) เป็นรายการที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว เพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เสริมพลังสมองให้แก่เด็กและเยาวชน

(3) เป็นรายการที่นำเสนอเรื่องราวบนพื้นฐานของความเป็นจริง ช่วยในการตรวจสอบ และตรวจสอบความเป็นไปในสังคมด้วยว่า มีอะไรผิดปกติเกิดขึ้นหรือไม่ หากมีก็สามารถรายงานให้สังคมได้รับทราบโดยทั่วกัน

2.7 ทศนคติ และความพึงพอใจของประชาชนที่รับชมรายการ รวมถึงผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทศนคติ และความพึงพอใจของประชาชนที่รับชมรายการ สามารถสรุปได้ ดังนี้

2.7.1 แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร

แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรนั้นเชื่อว่า ประชากรที่มีลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกันย่อมมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน สำหรับการสื่อสารที่ถือเป็นพฤติกรรมหลักและสำคัญของมนุษย์ มนุษย์ที่มีคุณสมบัติทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน ย่อมมีการสื่อสารที่แตกต่างออกไป ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบของการดำเนินชีวิต หรือแม้แต่กิจกรรมที่ทำ การสื่อสารนั้นไม่ได้กล่าวถึงแค่การใช้ถ้อยคำในการพูดจาสื่อสารเพียงเท่านั้น แต่หมายรวมถึงการเลือกใช้ภาษาหรือที่เรียกว่า อวัจนภาษา ก็เช่นกัน หรือแม้แต่การเลือกเปิดรับสื่อก็ตามลักษณะทางประชากรจึงเป็นสิ่งสำคัญในการแบ่งประชาชนออกเป็นกลุ่มย่อยๆ เพื่อถ่ายทอดการศึกษา ซึ่งลักษณะทางประชากรนั้น มีดังนี้ (ปรมะ สตะเวทิน และคณะ, 2546: 106)

(1) เพศ (Sex) เพศหญิงและเพศชาย นอกจากจะมีความแตกต่างกันตามลักษณะทางกายภาพแล้วเรื่องความคิด ทศนคติ ค่านิยมก็มีความแตกต่างกัน สืบเนื่องจากกรอบของวัฒนธรรม และสังคม ตั้งแต่สมัยก่อนที่กำหนดค่าและบทบาทของเพศสภาพไว้แตกต่างกัน การวิจัยทางจิตวิทยาต่างๆ แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงและผู้ชายมีความแตกต่างกันหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านความคิด ค่านิยม และทศนคติดังที่กล่าวไปข้างต้น

(2) อายุ (Age) อายุของผู้รับสารเป็นลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่ทำให้สามารถวิเคราะห์ผู้รับสารได้ และยังเป็นปัจจัยอันดับต้นๆ ที่เป็นตัวแปรทำให้มนุษย์มีความแตกต่างกันทั้งในด้านความคิดทศนคติ หรือแม้แต่พฤติกรรม อายุเป็นตัวกำหนดความแตกต่างในด้านความคิด และพฤติกรรม รวมถึงเป็นตัวกำหนดระดับของความยากและง่ายในการชักจูงใจด้วย โดยคนมีอายุน้อยมักจะมีความคิดเสรีนิยม ยึดถืออุดมการณ์ ใจร้อน และมองโลกในแง่ดี มากกว่าคนที่มียุ่มา

ในขณะที่คนที่มีอายุมากจะมีความคิดอนุรักษ์นิยม ยึดถือการปฏิบัติ ระมัดระวังและมองโลกในแง่ร้ายมากกว่า และคนที่มีอายุมากกว่าโอกาสที่จะถูกจูงใจและเปลี่ยนใจน้อยลง เนื่องจากผู้ที่อายุมากกว่านั้น มีประสบการณ์ชีวิตและเคยผ่านปัญหาต่างๆ มามากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย จึงทำให้ลักษณะของการเปิดรับสื่อมวลชนแตกต่างกัน โดยคนที่มีอายุมากมักจะเปิดรับสื่อมวลชนเพื่อแสวงหาข่าวสารหนักๆ มากกว่าเพื่อความบันเทิง อาทิ คนที่มีอายุมากมักจะฟังหรือรับชมรายการหนักๆ เช่น ข่าวอภิปรายปัญหาทางสังคมมากกว่ารายการเพื่อความบันเทิง ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มที่มีอายุน้อยจะแสวงหาความบันเทิงมากกว่า

(3) สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ (Socio-economic Status) สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ หมายถึง อาชีพ (Occupation) รายได้ (Income) เชื้อชาติและชาติพันธุ์ (Race and ethnic group) ตลอดจนภูมิหลังของครอบครัว (Family background) ซึ่งสถานะเหล่านี้ทำให้มนุษย์มีวัฒนธรรม ประสบการณ์ ทักษะ ค่านิยมรวมถึงเป้าหมายในชีวิตที่ต่างกัน รายได้ตลอดจนเชื้อชาติมีบทบาทสำคัญต่อผู้รับสาร เนื่องจากรายได้เป็นเครื่องกำหนดความต้องการตลอดจนกำหนดความคิดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ และพฤติกรรมต่างๆ ด้วย คนที่มีฐานะดีหรือมีรายได้สูง มักจะเป็นผู้ที่มีการศึกษาสูง และมีตำแหน่งงานที่ดี ดังนั้น จึงมักถูกผลักดันให้จำเป็นต้องเรียนรู้ รับรู้เพื่อหาข้อมูลข่าวสารต่างๆ เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ และมักใช้สื่อสารมวลชนมากกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำ พวกเขา มักใช้สื่อมวลชนเพื่อแสวงหาข่าวสารหนัก สำหรับนำไปใช้ประโยชน์ในโอกาสต่อไป เช่น การอ่านบทบรรณาธิการ ฟังหรือดูข่าวสารบ้านเมืองปัญหาสังคมและเศรษฐกิจ อาชีพที่แตกต่างกันย่อมทำให้แนวคิด การมองโลก รวมถึงอุดมการณ์และค่านิยมแตกต่างกัน คนต่างเชื้อชาติกันย่อมมีวัฒนธรรมย่อยของแต่ละเชื้อชาติที่คอยกำกับค่านิยม ทักษะ ความคิด และพฤติกรรมของคนในเชื้อชาติที่แตกต่างกันออกไป (Burgoon, 1974: 58-59)

(4) การศึกษา (Education) การศึกษาเป็นตัวแปรสำคัญอีกประการหนึ่งที่ส่งผลต่อความรู้สึกรู้จักคิด ทักษะ ค่านิยม อุดมการณ์ รวมถึงความต้องการในด้านต่างๆ (กนิษฐา ขาวนอก, 2550: 35) กล่าวว่า การได้รับการศึกษาที่ต่างกันไม่ว่าจะเป็น ยุคสมัย สังคม ระดับการศึกษารวมไปถึงระบบการศึกษา ทุกอย่างก็แวดล้อมและหล่อหลอมให้เกิดเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพหนึ่งๆ ก็ย่อมไปในทิศทางที่ต่างกัน จึงทำให้การศึกษาเป็นบรรทัดฐานและเป็นตัวกำหนดกระบวนการในการเลือกสรร (Selective Process) ดังนั้น จึงทำให้คนที่มีระดับการศึกษาที่สูงมีโอกาสได้รับข้อมูลข่าวสารได้มากกว่า กล่าวคือ คนเหล่านั้นมีความรู้ที่กว้างขวางเพราะได้รับข้อมูลกว้างกว่าและเขาเหล่านั้นก็มีโอกาสที่จะเป็นผู้รับสารที่ดี ในแง่ของการสื่อสารมวลชน ผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่ามีทางเลือกในการเลือก ใช้สื่อได้มากกว่า ผู้ที่มีการศึกษาน้อยกว่า พวกเขา มักใช้สื่อสิ่งพิมพ์ แต่หากมีเวลามากพอ พวกเขาเหล่านั้นก็เลือกใช้สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุและสื่อภาพยนตร์เช่นกัน ในขณะที่คนที่มีการศึกษาน้อยกว่า มักเลือกใช้สื่อวิทยุ หรือสื่อโทรทัศน์ และสื่อภาพยนตร์แทน (ประมะ สตะเวทิน และคณะ, 2546, :108)

2.7.2 ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ

ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ จากการใช้สื่อมวลชนเน้นความสำคัญของผู้รับสาร (Audience) ในฐานะที่เป็น “ผู้กระทำการสื่อสาร” กล่าวคือ ผู้รับสารเป็นผู้เลือกรับข่าวสารและเลือกใช้สื่อ เพื่อตอบสนองความต้องการและความสนใจของผู้รับสารเองแคชและคณะ ได้ให้คำอธิบายเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจจากสื่อมวลชนของผู้รับสาร เกี่ยวกับ 1. สภาวะสังคมและจิตใจ ซึ่งก่อให้เกิด 2. ความต้องการจำเป็นของมนุษย์ และเกิดมี 3. ความคาดหวังจากสื่อมวลชนหรือแหล่งข่าวสารอื่นๆ แล้วนำไปสู่ 4. การเปิดรับสื่อมวลชนในรูปแบบต่างๆ กัน อันก่อให้เกิดผลคือ 5. การได้รับความพึงพอใจตามที่ต้องการ และ 6. ผลอื่นๆ ตามมาซึ่งอาจไม่ใช่ผลที่ตั้งเจตนาไว้ก็ได้ องค์ประกอบต่างๆ เกี่ยวกับแนวคิดในเรื่องการใช้ประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจจากสื่อมวลชนตามที่กล่าวมาอาจแสดงให้เห็นในรูปแบบจำลองได้ดังนี้ (Katz, Blumer, & Gurevitch, 1974: 32)

ภาพที่ 2.7-1 แบบจำลองการใช้ประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจจากสื่อมวลชน

2.7.3 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ (Attitude)

ทัศนคติ (Attitude) เป็นสภาพทางจิตของบุคคลที่เกิดจากการเรียนรู้ที่จะตอบสนองต่อบุคคล สิ่งของ หรือเหตุการณ์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยแสดงออกทางความรู้สึกว่าชอบหรือไม่ชอบ ตามปกติแล้วบุคคลจะต้องมีทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันเสมอ โดยทัศนคติสามารถบอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคล บุคคลกับสิ่งของ และบุคคลกับสถานการณ์ กล่าวคือ ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ ที่แสดงออกมาเป็นการประเมินค่าการบอกความรู้สึก ดี-ไม่ดี ชอบ-ไม่ชอบ และส่งผลต่อการแสดงออกทางพฤติกรรมต่อไป (ศักดิ์ไทย สุรกิจบรร, 2545: 138) ทัศนคติเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่ง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเข้าใจถึงความหมายของทัศนคติ และกระบวนการที่ใช้ในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติทัศนคติ เป็นแนวคิดที่มีความสำคัญมากแนวคิดหนึ่งจากจิตวิทยา สังคมการสื่อสาร ทำให้มีการใช้คำนี้กันอย่างแพร่หลาย

(1) การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ จุมพล รอดคาศี (อ้างถึงใน อรรถาธิบาย ปิณฑนโฆวาท, 2542: 37) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคลนั้น มีกระบวนการเปลี่ยนแปลงอยู่ 3 ระดับ

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ก. การเปลี่ยนแปลงทางความคิด ซึ่งสิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิดนั้น จะเกิดจากการได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ ที่มีความแตกต่างและมีความน่าสนใจจากการนำเสนอของสื่อ

ข. การเปลี่ยนทัศนคติ การเปลี่ยนในระดับนี้จะมาจากประสบการณ์ หรือความประทับใจ หรือสิ่งทำให้เกิดความสะท้อนใจ

ค. การเปลี่ยนพฤติกรรม เป็นการเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินชีวิตในสังคม ซึ่งมีผลต่อบุคคล ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม บุคคลมักมีทัศนคติที่ไม่มั่นคงจนกว่าจะพบเจอประสบการณ์ซ้ำเดิมหลายๆ ครั้ง จนก่อตัวเป็นทัศนคติขึ้นมา โดยการก่อตัวของทัศนคติไม่จำเป็นต้องมาจากประสบการณ์โดยตรงต่อคน หรือสื่อ แต่อาจมาจากการได้ฟัง รับข่าวสาร หรือข้อมูล เมื่อเกิดทัศนคติแล้วทัศนคตินั้นจะเป็นรากฐานในการกำหนดความรู้และสร้างทัศนคติใหม่ๆ ต่อไป ทัศนคติจึงเป็นความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องระหว่างความรู้สึก ความเชื่อหรือความรู้ของบุคคล กับพฤติกรรมโต้ตอบในทางใดทางหนึ่งต่อเป้าหมายของทัศนคติ โดยทัศนคติเป็นเรื่องของจิตใจ ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่ต้องการข้อมูลข่าวสาร ส่งผลต่อการเปิดรับข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เป็นไปได้ทั้งเชิงบวก และเชิงลบ แล้วส่งผลให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา โดยทัศนคติประกอบด้วยความคิดที่มีผลต่ออารมณ์ ความรู้สึก และแสดงออกมาทางพฤติกรรมนั่นเอง

(2) อิทธิพลของทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรม ทัศนคติเป็นสิ่งที่มียู้อยู่ภายใน เป็นเรื่องของการจัดระเบียบแนวความคิดความเชื่อ และสิ่งจูงใจที่บุคคลสนใจกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ฉลอง ภิมรรัตน์ (2521: 45) กล่าวว่า ทัศนคติมีลักษณะเป็นนามธรรม ทั้งความคิด ความเชื่อจนก่อให้เกิดแรงจูงใจ (Motivation) ของบุคคลที่พร้อมที่จะกระตุ้นให้เกิดการแสดงออกทางพฤติกรรม และแรงจูงใจนี้เองเป็นตัวที่ทำให้เกิดพฤติกรรมที่จะทำหรือละเว้น สิ่งการกระทำต่างๆ

เมื่อบุคคลมีทัศนคติเกิดขึ้น ก็เกิดแรงจูงใจแนวทางนั้น และส่งผลต่อการแสดงออกด้านพฤติกรรมที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังนั้น การที่บุคคลมีทัศนคติที่เป็นไปในทางบวกก็อาจจะส่งผลให้พฤติกรรมถูกเปลี่ยนไปในทางบวก แต่ในทางกลับกันหากบุคคลมีทัศนคติในทางลบก็จะส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมในทางไม่ดีได้เช่นกัน การเปลี่ยนแปลงทัศนคติจึงมีส่วนเกี่ยวข้องกันโดยตรงกับความรู้ และพฤติกรรม หากถูกกระทบกระเทือนในระดับใดก็ตามจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติทั้งสิ้น นอกจากนี้ องค์ประกอบต่างๆ ในกระบวนการสื่อสาร เช่น คุณสมบัติของผู้ส่งสาร/ผู้รับสาร ลักษณะของข่าวสาร ตลอดจนช่องทางในการสื่อสาร ล้วนมีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติทั้งสิ้น ซึ่งทัศนคติของบุคคลเมื่อเกิดขึ้นแล้ว แม้จะคงทนแต่ก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้ โดยตัวบุคคล สถานการณ์ ข่าวสาร การชวนเชื่อที่ทำให้เกิดการยอมรับสิ่งใหม่ๆ แต่จะต้องมีความสัมพันธ์กับค่านิยมของบุคคลนั้น

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ตารางที่ 2.7-1 สรุปแนวคิด / ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ และความพึงพอใจของประชาชนที่รับชมรายการ รวมถึงผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด / ทฤษฎี	ทัศนคติ และความพึงพอใจของประชาชนที่รับชมรายการ รวมถึงผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง
1. ลักษณะทางประชากร	▪ เพศ ▪ อายุ ▪ สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ ▪ การศึกษา
2. ทฤษฎีการใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจ	▪ สภาวะสังคมและจิตใจ ▪ ความต้องการจำเป็นในการรับชมรายการ ▪ ความคาดหวังจากสื่อมวลชนในการรับชมรายการ ▪ ความพึงพอใจที่ได้รับจากการเปิดรับชมรายการ
3. แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ	▪ คุณสมบัติของผู้ผลิตรายการ ▪ ลักษณะของข่าวสารในรายการ ▪ ช่องทางในการสื่อสาร

2.8 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบในการให้บริการ

2.8.1 ปัจจัยด้านการเปิดรับสาร

ปัจจัยการสื่อสารที่มักถูกนำมาเป็นกรอบกำหนดความล้มเหลวของการสื่อสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร คือ กระบวนการเลือกรับข่าวสาร (Selective Processes) ผู้รับสารแต่ละบุคคลนั้นมีกระบวนการเลือกรับรู้ข่าวสารในรูปแบบที่แตกต่างกันไปตามความรู้สึก ความต้องการ ความเชื่อทัศนคติ ตลอดจนประสบการณ์ในชีวิต จึงไม่สามารถยืนยันได้ว่าสารที่ถูกส่งออกไปนั้นจะประสบความสำเร็จ และบรรลุเป้าหมาย แม้ว่าสารนั้นๆ หรือผู้ส่งสาร จะมีประสิทธิภาพมากเพียงใดก็ตาม กระบวนการเลือกรับข่าวสาร (Selective Processes) เปรียบเสมือนเครื่องกรอง (Filters) ข่าวสารในการรับรู้ของมนุษย์ เป็นกระบวนการของพฤติกรรมที่ทำให้เกิดการเปิดรับสารที่มีความสอดคล้องต่อเนื่องและเชื่อมโยงกัน ซึ่งประกอบไปด้วยการกลั่นกรอง 3 ชั้น ดังนี้

(1) การเลือกเปิดรับหรือเลือกสนใจ (Selective Exposure or Selective Attention) เป็นกระบวนการกลั่นกรองขั้นแรก คือ แนวโน้มที่ผู้รับสารจะเลือกเปิดรับหรือเลือกสนใจข่าวสารจากแหล่งใดแหล่งหนึ่ง โดยธรรมชาติของมนุษย์มักจะสนใจในสิ่งที่สอดคล้องและสนับสนุนกับความคิดทัศนคติของตน และต่อต้านหรือเลี่ยงที่จะรับข่าวสารใด ที่ขัดแย้ง ไม่สนองตอบ และไม่สอดคล้องกับทัศนคติเดิมที่มีอยู่ หากได้รับข่าวสารนั้นๆ จะก่อให้เกิดภาวะ ที่เรียกว่า “Cognitive Dissonance” คือ ภาวะทางจิตใจที่ทำให้ไม่พึงพอใจ ไม่สบายใจ หรือไม่มีความสุขนั่นเอง นอกจากทัศนคติที่เป็นตัวกำหนดในการเลือกเปิดรับหรือสนใจข่าวสารแล้ว ปัจจัยต่างๆ ในด้านอื่นๆ ก็ยังสามารถเป็นตัวกำหนดได้เช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางด้านสังคม ทางด้านจิตใจ รวมถึงลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล เช่น สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยด้านศาสนา ความเชื่อ อุดมการณ์ วัฒนธรรมประเพณีรวมถึงประสบการณ์ชีวิต เป็นต้น

(2) การเลือกรับรู้หรือตีความ (Selective Perception or Selective Interpretation) ถือเป็นกระบวนการกลั่นกรองขั้นต่อมา เมื่อบุคคลเลือกเปิดรับหรือสนใจข่าวสารจากแหล่งหนึ่งแหล่งใดแล้ว ก็ยังมีปัจจัยด้านต่างๆ ที่เป็นตัวกำหนดว่า บุคคลนั้นๆ จะสามารถรับรู้หรือตีความหมายของข่าวสารนั้นได้มากหรือน้อย หรือตรงตามเป้าประสงค์ของผู้ส่งสารหรือไม่ ทั้งนี้ความหมายของสารนั้นๆ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับผู้ส่งสาร ตัวอักษร หรือแม่แต่รูปภาพ แต่ขึ้นอยู่กับปัจจัยในการรับรู้ของผู้รับสารแต่ละบุคคล ปัจจัยดังกล่าว ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ ความเชื่อ ทศนคติ ประสบการณ์ รวมถึงสภาวะอารมณ์ในขณะนั้น เป็นต้น

(3) การเลือกจดจำ (Selective Retention) พฤติกรรมการเลือกในขั้นตอนนี้เป็นการกลั่นกรองขั้นสุดท้าย เป็นแนวโน้มในการเลือกจดจำ โดยพื้นฐานมนุษย์มักเลือกจดจำเฉพาะสิ่งที่ตนมีความสนใจ และตรงกับความต้องการและทัศนคติเดิม แต่ไม่จดจำ หลีกเลียง และไม่ค่อยเปิดรับในสิ่งที่ตรงข้ามกัน ดังนั้น การสื่อสารมวลชน เช่น การโฆษณาหรือรณรงค์ต่างๆ ที่ไม่ประสบผลสำเร็จนั้นแม้ว่าผู้รับสารจะเปิดรับ และตีความหมายของโฆษณาได้ แต่เมื่อเนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการ หรือความสนใจแล้วนั้น ผู้รับสารก็จะไม่เกิดการจดจำ ซึ่งนำไปสู่การไม่คล้อยตามในโฆษณาหรือการรณรงค์นั้น

จากกระบวนการในการเลือกสรร 3 กระบวนการในข้างต้น แสดงให้เห็นถึงลักษณะความกระตือรือร้น (Active) ของผู้รับสาร และไม่ได้เป็นเพียงผู้รับสารที่เฉื่อยชา (Passive audience) ที่รับผลจากการกระทำของสื่อเพียงทางเดียว นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่า ผู้รับสารเป็นผู้เลือกใช้สื่อโดยแท้จริง

2.8.2 ปัจจัยที่ทำให้บุคคลเลือกเปิดรับ หรือหลีกเลียงการรับรู้ข่าวสาร

ชาร์ล แอตคิน (Atkin, 1973) กล่าวว่า บุคคลจะเลือกรับข่าวสารใดจากสื่อมวลชน มักจะขึ้นอยู่กับเปรียบเทียบระหว่างผลรางวัลตอบแทน กับการลงทุนลงแรง และพันธะผูกพันที่จะตามมา ซึ่งสอดคล้องกับ วิลเบอร์ ชแรมม์ (Schramm, 1973) อธิบายให้เหตุผลว่า มนุษย์ย่อมเลือกในสิ่งที่ใช้ความพยายามน้อยที่สุด (Least Effort) กล่าวคือ ผู้รับสารจะเลือกรับสื่อที่มีความสะดวกที่สุด และได้รับผลตอบแทนดีที่สุด เช่น การได้รับข่าวสารตามที่ต้องการ หรือต้องใช้ความพยายามที่จะรับรู้สูงกว่าการลงทุนลงแรง คือ การต้องลงทุนซื้อให้ได้มา มนุษย์ย่อมแสวงหาข่าวนั้น (Information Seeking) แต่ถ้าผลประโยชน์ที่ได้้น้อยกว่าการที่จะต้องลงทุนลงแรง มนุษย์ก็อาจจะเมินเฉยต่อข่าวสารนั้นได้ (Information Ignore) แต่ถ้าข่าวสารนั้นก่อให้เกิดพันธะผูกพัน เช่น ทำให้เกิดความไม่สบายใจ ไม่พอใจ หรือไม่แน่ใจมากขึ้น มนุษย์ก็อาจจะหลีกเลียง หรือไม่รับข่าวสารนั้นเลย (Information Avoidance) แต่ในบางครั้งถ้าต้องลงทุนลงแรงมากกว่าการพยายามที่จะหลีกเลียง มนุษย์ก็อาจจะเลือกเปิดรับในข่าวสารนั้นอย่างไม่เต็มใจ (Information Yielding)

ฮันท์ และ รูเบน (Hunt & Ruben, 1993) ได้อธิบายถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการเลือกเปิดรับข่าวสาร ดังนี้

(1) ความต้องการ (Need) ปัจจัยที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในกระบวนการในการเลือกของมนุษย์ คือ ความต้องการทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ ทั้งระดับสูงและระดับต่ำ ย่อมเป็นตัวกำหนดการเลือกของมนุษย์ มนุษย์เลือกเพื่อสนองความต้องการ เพื่อให้ได้ข่าวสารที่ต้องการ เพื่อแสดงรสนิยมเพื่อแลกกับการยอมรับในสังคม เพื่อความพอใจ เป็นต้น

(2) ทศคติและค่านิยม (Attitudes and Values) ทศคติ คือ ความชอบและความโน้มเอียงทางใจ (Preference and Predisposition) ต่อเรื่องต่างๆ ค่านิยมคือ พื้นฐานที่ยึดถือเป็นความรู้สึกและเป็นตัวกำหนดว่าควร หรือไม่ควรทำอะไร การมีการมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม และคนทั้งทศคติและค่านิยมมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการเลือกเปิดรับสาร การเลือกข่าวสาร การเลือกความหมายและการเลือกจดจำ

(3) เป้าหมาย (Goal) มนุษย์ทุกคนมีเป้าหมายและกำหนดเป้าหมายสำหรับการดำเนินชีวิตทั้งในเรื่องอาชีพ การเข้าสมาคม รวมไปถึงกิจกรรมต่างๆ ที่ถูกกำหนดขึ้นด้วยตัวของเราเองมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สื่อมวลชน การเลือกข่าวสาร การเลือกตีความหมายและการเลือกจดจำเพื่อสนองเป้าหมายของตนเอง

(4) ความสามารถ (Capability) ความสามารถที่จะเข้าถึง หรือเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง รวมทั้งความสามารถด้านภาษามีอิทธิพลต่อเราในการที่จะเลือกรับข่าวสาร เลือกตีความหมาย และเลือกเก็บเนื้อหาของข่าวสารนั้นไว้

(5) การใช้ประโยชน์ (Utility) กล่าวโดยทั่วไปแล้วเราจะให้ความสนใจและใช้ความพยายามในการที่จะเข้าใจและจดจำข่าวสารที่เราสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เช่น คนที่จะซื้อรถใหม่ ก็จะหาบทความหรือโฆษณาเกี่ยวกับรถมาอ่าน การอ่านหนังสือพิมพ์ การดูโทรทัศน์ การฟังวิทยุ ฯลฯ เป็นการกระทำจากการเลือกโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเอาไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ เช่นกัน

2.8.3 ปัจจัยแห่งความสำเร็จของธุรกิจโทรทัศน์ดิจิทัล

การให้บริการโทรทัศน์ดิจิทัลมีปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการประกอบกิจการ อันจะนำไปสู่ความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของผู้ให้บริการได้ ดังนั้น ผู้ให้บริการจึงควรพิจารณาทบทวนปัจจัยต่างๆ ดังต่อไปนี้

(1) เงินทุน การลงทุนด้วยจำนวนเงินค่อนข้างมาก อาจจะต้องใช้ระยะ 2-3 ปี หรืออาจมากกว่านั้นกว่าจะถึงจุดคุ้มทุน ผู้ประกอบการธุรกิจโทรทัศน์ดิจิทัลจะต้องมีเงินทุนมากพอสำหรับการสำรองจ่ายค่าใช้จ่ายในส่วนต่างๆที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานในส่วนต่างๆ การผลิตเนื้อหา ค่าเช่าโครงข่ายดิจิทัล ค่าเช่าสัญญาณดาวเทียมไทยคม ฯลฯ ซึ่งจะเป็นอุปสรรคอย่างมากสำหรับผู้ประกอบการมือใหม่ หรือผู้ประกอบการขนาดเล็กที่มีเงินทุนสำรองไม่มากนัก ก็จะมีความเสี่ยงในการปิดกิจการลงมากกว่าผู้ประกอบการรายเดิมที่มีเงินทุนหมุนเวียนมากกว่า หากธุรกิจเกิดสะดุด ไม่เป็นไปตามแผนที่ตั้งไว้ ก็ยังสามารถประคับประครองและดำเนินธุรกิจต่อไปได้ ซึ่งข้อสรุปดังกล่าวนี้สอดคล้องกับบทวิเคราะห์ของหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจออนไลน์ ฉบับวันที่ 28 ตุลาคม 2556 ที่ได้อธิบายว่า เนื่องจากต้องรอการขยายโครงข่ายและการกระจายกล่องรับสัญญาณทีวีดิจิทัล ทำให้มีแนวโน้มต้องเช่าสัญญาณดาวเทียมเพื่อออกอากาศรายการบนช่องโทรทัศน์ดาวเทียมคู่ขนานในช่วงแรก เพื่อรักษารฐานผู้ชมจนกว่าโครงข่ายโทรทัศน์ดิจิทัลจะครอบคลุมจำนวนครัวเรือนทั่วประเทศ

ทำให้ฝ่ายวิจัยและพัฒนาเชื่อว่าผู้ประกอบการรายใหม่จะยังต้องใช้เวลาให้ถึงจุดคุ้มทุนในระยะ 2-3 ปีแรกของการทำงานให้บริการ

(2) เนื้อหารายการ ในปัจจุบันอุตสาหกรรมโทรทัศน์เป็นธุรกิจที่มีการแข่งขันสูง ผู้ประกอบการแต่ละรายต่างมุ่งหวังผลกำไรที่เกิดขึ้นจากการโฆษณา ซึ่งนอกจากผู้ประกอบการต่างแข่งขันกันเองในส่วนของโทรทัศน์ดิจิทัลแล้ว ยังต้องแข่งขันกับธุรกิจอื่นในรูปแบบเดียวกัน คือ โทรทัศน์ผ่านระบบภาคพื้นดิน (Terrestrial Television) โทรทัศน์ผ่านระบบดาวเทียม (Satellite Television) โทรทัศน์ผ่านระบบเคเบิล (Cable Television) และผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (Internet Protocol Television) เป็นต้น ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากในรูปแบบและช่องทางในการเข้าถึงที่แตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตาม รูปแบบหรือลักษณะการออกอากาศ และช่องทางในการเข้าถึงยังคงเป็นเพียงปัจจัยรองในการดึงดูดความสนใจของผู้ชมเท่านั้น ส่วนปัจจัยสำคัญที่จะช่วยสร้างความแตกต่างในรายการและดึงดูดความสนใจของผู้ชมนั้น ได้แก่ “เนื้อหารายการ” เพราะผู้ชมส่วนใหญ่มักเลือกติดตามชมรายการตามที่ตนชื่นชอบ ถึงแม้ว่าช่องทางในการเข้าถึงเนื้อหาอาจจะไม่สะดวกสบายมากนัก เช่น ออกอากาศในเวลาที่ไม่ว่างรับชม หรือต้องติดตั้งจานรับสัญญาณ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม หากผู้ผลิตรายการสามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้สอดคล้องกับความต้องการในการรับชมของผู้ชม ผู้ชมจะเป็นฝ่ายในการหาช่องทางในการเข้าถึงรายการได้เอง

ซึ่งข้อสรุปดังกล่าวนี้สอดคล้องกับคำอธิบายของอดิศักดิ์ ลิ้มปฐมพัฒน์กิจ (2557) กรรมการผู้อำนวยการบริษัทเนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (Nation Broadcasting Corporation Public Company Limited) ที่ได้อธิบายว่า โทรทัศน์ดิจิทัลจะมาเสริมกันกับโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมในส่วนเนื้อหา และเท่าที่สัมผัสผู้ประกอบการที่จะเข้าร่วมประมูลโทรทัศน์ดิจิทัล ทุกคนลงทุนในส่วนเนื้อหามหาศาล ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีในการแข่งขัน และสิ่งเหล่านี้จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในอุตสาหกรรมนี้ รายเก่าไม่มีทางจะได้กำไรสูงสุดแน่นอน หากช่องใดมีสายป่านยาว มีทุนหนา หรือเล็งเห็นช่องทางการอยู่รอดของตัวเองในอนาคต ก็คงจะต้องเร่งลงทุนกับการพัฒนาคุณภาพและความน่าสนใจของเนื้อหารายการ (Content) เสียตั้งแต่ตอนนี้ เพราะสุดท้าย สถานีโทรทัศน์ที่จะอยู่รอดได้ในยุคโทรทัศน์ดิจิทัล จะต้องมียุทธศาสตร์ที่น่าสนใจ ตอบโจทย์กลุ่มเป้าหมายชัดเจน และมีอัตลักษณ์ที่โดดเด่น จะต้องเลือกตำแหน่งทางการตลาดของตนเองให้ชัดเจน และสอดคล้องกับคำอธิบายของ สมชัย สุวรรณบรรณ (2556: 46) ผู้อำนวยการองค์การกระจายเสียง และแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) ได้อธิบายว่า ความน่าสนใจอยู่ที่จะทำให้คุณภาพของเนื้อหาไม่ซ้ำรอยกับโทรทัศน์ดาวเทียมที่เป็นอยู่ ซึ่งส่วนใหญ่แทบจะดูไม่ได้ บางช่องไร้สาระ บางสถานีจัดตั้งขึ้นมาเพื่อผลประโยชน์ทางการเมือง โดยไม่มีความเป็นสื่อมืออาชีพ อีกหลายช่องเอาเปรียบผู้บริโภคจนน่าสงสัยว่าปล่อยให้มีการจัดรายการแบบนี้อยู่ได้อย่างไร และอีกการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน คือ การแข่งขันเพื่อแย่งชิงเม็ดเงินโฆษณา ซึ่งเดิมกระจุกอยู่ใน 6 ช่อง หลังจากนั้นเนื้อหาจะเป็นตัวตัดสิน ไม่ใช่แบรนด์ (Brand) ของสถานีอย่างที่ผ่านมา

(3) พันธมิตรทางธุรกิจ การประมูลโทรทัศน์ดิจิทัล ผู้ประกอบการบางรายอาจเข้าร่วมประมูลในฐานะของตัวแทนกลุ่มเดียว แต่ในขณะที่บางรายมองหาผู้ร่วมลงทุนทางธุรกิจ ทั้งนี้เพราะเงินลงทุนจำนวนมาก หากมีผู้ร่วมลงทุนก็อาจช่วยกระจายการลงทุนไปยังผู้ร่วมลงทุนรายอื่นๆ ได้ ไม่ต้องแบกรับภาระแต่เพียงผู้เดียว ซึ่งเป็นการกระจายความเสี่ยงได้ในระดับหนึ่ง

(4) พฤติกรรมผู้ชม ในปัจจุบันโลกได้ก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัล (Digital Era) สื่ออินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทสำคัญกับผู้ชมมากขึ้น โดยเฉพาะการเกิดขึ้นของสื่อสังคมออนไลน์ (Online Social Media) ในรูปแบบต่างๆ และสื่อกระแสหลัก เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร ได้บูรณาการเข้ากับระบบดิจิทัลเกิดขึ้นเป็นสื่อใหม่ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ได้แก่ วิทยุดิจิทัลความคมชัดสูง (Digital High Definition Radio) โทรทัศน์ดิจิทัล (Digital Television) หนังสือพิมพ์ดิจิทัล (Digital Newspaper) และ ดิจิทัลแมกกาซีน (Digital Magazine) ซึ่งสื่อแต่ละชนิดล้วนมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน และสามารถรองรับพฤติกรรมความสนใจของผู้ใช้สื่อที่ต่างกันได้อย่างสอดคล้อง ด้วยผลที่เกิดขึ้นดังกล่าวส่งผลให้ผู้ชมมีทางเลือกมากขึ้น และมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปจากอดีตที่มีสื่อน้อยกว่าสามารถศึกษาและวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ใช้ได้อย่างไม่ซับซ้อน การเกิดขึ้นของโทรทัศน์ดิจิทัล หากผู้ประกอบการขาดการศึกษาพฤติกรรมของผู้ชมอย่างรอบคอบ ก็อาจจะไม่สามารถสร้างแรงจูงใจจากผู้ชมได้ ทั้งนี้เพราะ พฤติกรรมของผู้ชมไม่ได้ขึ้นอยู่กับจอโทรทัศน์เหมือนในอดีต สื่อดิจิทัลกับเทคโนโลยีอันทันสมัยอย่างโทรศัพท์มือถืออัจฉริยะ (Smartphone) และคอมพิวเตอร์ขนาดพกพา (Tablet) ได้เข้ามาช่วยอำนวยความสะดวกเข้าถึงสื่อของผู้ใช้ได้ในทุกที่ (Anyway) ทุกเวลา (Anywhere) สอดคล้องกับคำอธิบายของ อติศักดิ์ ลิ้มปฐมนิกกิจ (2556: 82) ได้อธิบายว่า พฤติกรรมของคนดูทั่วโลกกำลังพัฒนาไปสู่การชมโทรทัศน์ผ่าน Second Screen ที่กลายเป็น พฤติกรรมการบริโภคสื่อโทรทัศน์ของคนอเมริกันที่มีสัดส่วนการดูโทรทัศน์ที่เป็นจอที่ 1 (First Screen) ควบคู่กับจอที่ 2 (Second Screen) มากถึงร้อยละ 60-70 เพื่อเข้าสู่การส่งต่อเนื้อหาผ่านสื่อสังคมออนไลน์

(5) เทคโนโลยี การใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ (Advantage of Technology Uses) ดังที่ได้อธิบายไว้ในข้อ (4) ถึงพฤติกรรมของผู้ชมที่มีช่องทางในการเข้าถึงเนื้อหารายการที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น โทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ต หรือ อุปกรณ์พกพาในรูปแบบต่างๆ ตามความสะดวกของแต่ละบุคคล อย่างไรก็ตาม ผู้ผลิตรายการสามารถใช้เทคโนโลยีดังกล่าวเป็นช่องทางในการนำเสนอรายการได้ด้วยเช่นกัน ซึ่งเป็นข้อดีประการหนึ่ง คือ นอกจากจะทำให้สามารถเข้าถึงผู้ชมได้แล้ว ยังมีต้นทุนในการผลิตต่ำ โดยผู้ผลิตรายการยังคงผลิตรายการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลที่เป็นสื่อหลัก แล้วยังสามารถนำเนื้อหาเดิมไปลงในช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย และสิ่งสำคัญ คือ สามารถใช้รูปแบบของแต่ละช่องทางการสื่อสารสร้างประโยชน์ได้ตามลักษณะเฉพาะของสื่อชนิดนั้น เช่น ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์นำเนื้อหาเผยแพร่ทางสื่อสังคมออนไลน์ ประเภท ยูทูบ ทำให้ผู้ชมสามารถรับชมรายการ แสดงความรู้สึกหลังรับชมรายการ และสามารถแบ่งปันหรือบอกต่อได้อีกด้วย ซึ่งทำให้ผู้ชมรายการอยู่ในฐานะ “ผู้ชมผู้ชอบ (Like) และผู้แชร์ (Share)” อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญที่ผู้ผลิตรายการควรระวัง คือ ช่องทางหลักในการนำเสนอ คือ การออกอากาศตามปกติของสถานี หากการเพ่งช่องทางในการเข้าถึงเนื้อหารายการส่งผลกระทบต่อช่องทางหลัก ก็อาจเกิดปัญหาได้ เช่น หากผู้ผลิตรายการมีช่องทางการรับชมรายการย้อนหลังเป็นจำนวนมาก อาจทำให้ผู้ชมคิดว่า ไม่มีความจำเป็นต้องดูรายการ ณ ช่วงเวลาปกติ เพราะสามารถรับชมย้อนหลังได้ เป็นต้น

ซึ่งข้อสรุปดังกล่าวสอดคล้องกับคำอธิบายของ งาม เชื้อสถาปนศิริ (2557) ได้อธิบายว่า ด้วยการปฏิวัติทางดิจิทัลในปัจจุบัน การหลอมรวมสื่อทำให้ระบบพื้นฐานของเทคโนโลยีมีจุดร่วมกันมากขึ้น เทคโนโลยีแพร่ภาพ เทคโนโลยีโทรคมนาคม และเทคโนโลยีเครือข่ายคอมพิวเตอร์ได้รวมตัวกันเป็นสื่อใหม่ การปฏิวัติดิจิทัลทำให้ค่าคลื่นความถี่นั้นถูกลง การออกอากาศในระบบดิจิทัลลดแรงงานคน

ลดจำนวนอุปกรณ์ผลิตและถ่ายทำ คอมพิวเตอร์กราฟิกช่วยให้ไม่ต้องออกแบบสตูดิโองานศิลปกรรมมากมาย ขั้นตอนการจัดเก็บ บันทึกฐานข้อมูลทำให้ลดความเสี่ยงสูญหาย และสามารถนำเอาคลังภาพเสียงวิดีโอกลับมาใช้บ่อยได้ตามที่ต้องการ เทคโนโลยีดิจิทัลยังนำมาช่วยลดขั้นตอนการทำงาน ลดการดูแลรักษาควบคุมที่ต้องใช้แรงงานคน นั้นทำให้ต้นทุนการผลิตรายการลดต่ำลงหลายเท่าตัว ฉะนั้นการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลจึงเป็นเรื่องที่ผู้ประกอบการต้องให้ความสำคัญ เพราะในโลกดิจิทัลนั้น การหาทำไร้มันยากกว่าการลดต้นทุนหลายเท่า

อีกทั้งเทคโนโลยียังสามารถช่วยสร้างช่องทางในการรองรับเนื้อหารายการ (Platform) ที่มากขึ้น ทั้งนี้เพราะ การวางแผนการออกอากาศที่ถูกต้อง จะช่วยเพิ่มโอกาสในการถูกค้นพบจากชม แต่ผู้ผลิตรายการก็ต้องคิดว่า รายการนั้นจะถูกค้นพบในแพลตฟอร์มอื่นๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ต หรือบนยูทูปว่ได้ด้วยหรือไม่ และนั่นทำให้ผู้ผลิตรายการอาจต้องออกแบบเครื่องมือการเข้าถึงรายการเพิ่มขึ้น เช่น มีแอปพลิเคชันรายการ ช่องสถานี หรือ ทำการตลาดที่คำค้นหารายการในระบบกูเกิ้ล (Google) ซึ่งถ้าเลือกคำที่โดนใจ โดนความหมาย (แม้กระทั่งการออกแบบชื่อรายการตั้งแต่ต้น) ก็จะช่วยให้รายการของคุณถูกค้นหาเจอได้ง่ายมากขึ้น

2.8.4 ปัจจัยด้านเนื้อหารายการโทรทัศน์ดิจิทัล

เนื้อหารายการเป็นองค์ประกอบสำคัญในการรับชมรายการโทรทัศน์ของผู้ชม (Content is king) ที่มีความหลากหลายและแตกต่างกันออกไปตามความสนใจของแต่ละบุคคล การคัดเลือกเนื้อหา รายการที่มีความเหมาะสมกับผู้ชมกลุ่มเป้าหมาย จึงช่วยสร้างความได้เปรียบในการให้บริการ ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการต้องพิจารณาพบทวนปัจจัยเนื้อหารายการที่ส่งผลต่อการเปิดรับชมรายการของผู้ชม โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

(1) เนื้อหารายการมีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ (Unique Content) ลักษณะของเนื้อหารายการควรมีความโดดเด่น จนสามารถสร้างความแตกต่างได้อย่างชัดเจน เพราะความแตกต่างจะมีผลต่อการจดจำรายการ รวมถึงแบรนด์ของสถานี ซึ่งในอดีตกับปัจจุบันนั้นมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ในอดีตผู้ชมมักจดจำเลขช่อง ทั้งนี้เพราะจำนวนช่องรายการยังมีไม่มาก แต่ในปัจจุบันช่องรายการมีจำนวนมากขึ้น และจะมากขึ้นอีกในอนาคต ทำให้ยากต่อการจดจำ และก่อให้เกิดการสับสนได้โดยง่าย สอดคล้องกับผลการศึกษาของกนกกาญจน์ ประจงแสงศรี (2557) ที่พบว่า กว่าร้อยละ 78 ของผู้ชมโทรทัศน์ดิจิทัล จำเลขช่องรายการไม่ได้ ผู้ชมเลือกที่จะจดจำรายการและเนื้อหารายการมากกว่า เช่น หากพูดถึงข่าว จะนึกถึงช่องไทยรัฐทีวี และหากพูดถึงรายการวไรตี้ จะนึกถึงช่องเวิร์กพอยท์ เป็นต้น

(2) เนื้อหาเข้าใจง่าย ชัดเจน (Clarifying Content) เนื้อหาสาระควรมีความชัดเจน และเข้าใจง่าย ถึงแม้ว่าผู้ชมจะมีระดับการศึกษา และประสบการณ์ที่ต่างกันก็สามารถเข้าใจในเนื้อหาเดียวกันได้โดยง่าย สอดคล้องกับหลักการ 7Cs Communication ที่อธิบายว่า ควรมีความชัดเจนของสารที่นำเสนอทั้งในด้านเนื้อหาสาระและวิธีการนำเสนอ รวมทั้งมีความเหมาะสมกับการรับรู้ และการตีความ (ดวงทอง พิสุทธยากร, 2557: 7) นอกจากการลำดับภาพ และการใช้ภาษาที่ง่ายต่อการเข้าใจแล้ว ผู้ผลิตรายการยังสามารถใช้เทคโนโลยีระบบดิจิทัล ช่วยให้การนำเสนอเข้าใจง่าย และมีความน่าสนใจมากขึ้น ซึ่งเป็นความสามารถอย่างหนึ่งของโทรทัศน์ดิจิทัลในปัจจุบัน

(3) เนื้อหาสอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้ชม (The Content according to audience behavior) เนื้อหาสำหรับรายการโทรทัศน์ควรเป็นเนื้อหาที่สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้ชม ซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ความนิยม และพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย ตามปกติแล้วผู้ชมมักเลือกเปิดรับเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับความรู้สึกรู้สึกนึกคิด และความสนใจของตน หรือพิจารณาแล้วว่าประโยชน์กับตน รวมทั้งจะหลีกเลี่ยงเนื้อหาที่ขัดแย้งกับความรู้ ทัศนคติ และความเชื่อของตน (ภากิตติตรีสุกุล, 2554: 92) ดังนั้น ผู้ผลิตรายการจึงมีความจำเป็นต้องทราบข้อมูลด้านพฤติกรรมของกลุ่มผู้ชมเป้าหมายว่าชอบ หรือไม่ชอบเนื้อหาแบบใด ด้วยวิธีการสำรวจพฤติกรรม หรือให้ผู้ชมได้มีส่วนร่วมกับรายการ สิ่งสำคัญที่ผู้ผลิตรายการมักทำผิดพลาด คือ “การติดกับดักทางความคิดของตนเอง” เพราะหลุมพรางของคนทำสื่อโทรทัศน์ คือ มักคิดเรื่องใกล้ตัวตนเอง ตามโลกทรรศน์ของเขาเท่านั้น ซึ่งเป็นเรื่องที่เขาารู้ดีที่สุด แต่เรื่องที่ดีคือเรื่องที่ใกล้ตัวผู้ชมต่างหาก (ชาม เชื้อสถาปนศิริ, 2557: 66)

(4) ผสมผสานข้ามสื่อ (One Content, Multiplatform) หลักการผสมผสานข้ามสื่อเป็นการนำเนื้อหาในรายการโทรทัศน์ ไปออกยังสื่อต่างๆ เพื่อสร้างความหลากหลายของช่องทาง โดยพิจารณาจากความเหมาะสมของรูปแบบของสื่อ และบูรณาเนื้อหาเข้าด้วยกันเป็นองค์รวม ซึ่งมีใช้การนำเนื้อหาเก่ามาเล่าในสื่อใหม่ หรือเสนอซ้ำเท่านั้น เพราะสื่อแต่ละรูปแบบมีคุณลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน ผู้ชมก็ใช้สื่อต่างๆ ในวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันด้วย เช่น การรับชมรายการโทรทัศน์ผ่านสื่อโทรทัศน์ในเวลาปกติ การรับชมรายการย้อนหลังและผังรายการผ่านเว็บไซต์ และการร่วมกิจกรรมชิงรางวัลในรายการผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องต่างๆ สามารถสรุปปัจจัยที่ส่งผลกระทบในการให้บริการได้ ดังนี้

ตารางที่ 2.8-1 สรุปปัจจัยที่ส่งผลกระทบในการให้บริการ

แนวคิด / ทฤษฎี	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบในการให้บริการ
1. ปัจจัยด้านการเปิดรับสารของผู้ชม	■ ความสนใจของผู้ชม ■ สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ ประสบการณ์ชีวิต ■ ความเชื่อ อุดมการณ์ ■ วัฒนธรรม ประเพณี ■ ความรู้ความเข้าใจ ■ ความเชื่อ และทัศนคติ
2. ปัจจัยที่ทำให้บุคคลเลือกเปิดรับหรือหลีกเลี่ยงการรับรู้ข่าวสาร	■ ความต้องการของผู้ชมรายการ ■ ความสะดวกในการรับบริการ ■ ผลตอบแทนที่ได้จากการเปิดรับบริการ ■ ทัศนคติและค่านิยมของผู้ชม ■ การใช้ประโยชน์ในการรับบริการ ■ ความสามารถในการเข้าถึงบริการ
3. ปัจจัยแห่งความสำเร็จของธุรกิจ	■ เงินทุน

แนวคิด / ทฤษฎี	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบในการให้บริการ
โทรทัศน์ดิจิทัล	■ เนื้อหารายการ ■ พันธมิตรทางธุรกิจ ■ พฤติกรรมผู้ชม ■ เทคโนโลยี
4. ปัจจัยด้านเนื้อหารายการโทรทัศน์ดิจิทัล	■ ความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ■ ความเข้าใจง่าย ชัดเจน ■ ความสอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้ชม ■ การผสมผสานข้ามสื่อ (One Content, Multiplatform)

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศูนย์บริการวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (2557: 5-2 ถึง 5-3) ได้ศึกษาการประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พบว่า การประเมินคุณภาพรายการโทรทัศน์ในภาพรวม คุณภาพรายการโทรทัศน์ช่องหลักทั้ง 6 ช่อง อยู่ในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 โดยมีตัวชี้วัดคุณภาพรายการที่มีค่าสูงที่สุด ได้แก่ การส่งเสริมการศึกษา จริยธรรม และศีลธรรมแก่สังคม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 และตัวชี้วัดคุณภาพรายการที่มีค่าต่ำที่สุด ได้แก่ การไม่มีโฆษณาแฝง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51 สำหรับโทรทัศน์ช่องหลักที่ทำรายการโทรทัศน์ตามตัวชี้วัดคุณภาพรายการได้ดีที่สุด ได้แก่ ด้านการส่งเสริมสาธารณะประโยชน์ พบว่า ช่อง 3 ทำรายการโทรทัศน์ตามตัวชี้วัดคุณภาพรายการได้ดีที่สุด 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการพัฒนาประเทศ และการส่งเสริมความบันเทิงโดยไม่ขัดกับศีลธรรมวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของชาติ และช่อง 7 ทำรายการโทรทัศน์ตามตัวชี้วัดคุณภาพรายการได้ดีที่สุด 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาประเทศ การส่งเสริมการศึกษา จริยธรรม และศีลธรรมแก่สังคม และการส่งเสริมความเข้าใจเรื่องความหลากหลายทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นภูมิภาค รวมถึงประเทศเพื่อนบ้าน โดยโทรทัศน์ช่องหลักที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ ได้แก่ TPBS ทำรายการโทรทัศน์ตามตัวชี้วัดคุณภาพรายการด้านนี้ได้ดีที่สุดในอันดับ 3 และช่อง 11 ทำรายการโทรทัศน์ตามตัวชี้วัดคุณภาพรายการด้านนี้ได้เป็นอันดับสุดท้ายเท่านั้น

พัทธนันท์ เด็ดแก้ว (2544) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบการรับชมรายการโทรทัศน์ประเภทสาระความรู้ และสาระบันเทิง การจดจำได้ และการนำไปใช้ประโยชน์ ผลการวิจัย พบว่าการรับชมรายการโทรทัศน์ประเภทสาระความรู้มีความสัมพันธ์กับการจดจำได้อยู่ในระดับต่ำ และการนำไปใช้ประโยชน์อยู่ในระดับต่ำ

ชลีพร เกษโกวิท (2544) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์เนื้อหารายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก ผลการศึกษาพบว่า สิ่งที่ทำรายการ TV มหัศจรรย์ควรปรับปรุงเพิ่มเติม คือ เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม และประเพณีของไทย ซึ่งจะช่วยขัดเกลาทัศนคติ ค่านิยม และความประพฤติของเด็กได้

สุทธิ ชัตติยะ (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินคุณภาพรายการวิทยุกระจายเสียงรัฐสภาของเรา ผลการศึกษาพบว่า ข้อดีของการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง “รัฐสภาของเรา” ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของรายการ เนื้อหาสาระ และความยาวของรายการ กล่าวคือ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ของโครงการ เนื้อหาสาระที่นำเสนอมีความเหมาะสมสอดคล้องกับกลุ่มผู้ฟังเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการ เนื่องจากเนื้อหา และ ข้อบกพร่อง ประกอบด้วย รูปแบบการนำเสนอ วิธีการนำเสนอ และข้อมูลในการผลิตรายการ กล่าวคือ รูปแบบการนำเสนอไม่เหมาะสมสอดคล้องกับกลุ่มผู้ฟังเป้าหมาย วิธีการนำเสนอไม่เหมาะสมสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ ประกอบด้วย เนื้อหาสาระ ควรเป็นเรื่องที่มาจากความสนใจของกลุ่มผู้ฟังเป้าหมาย และควรเป็นเรื่องที่ใกล้ตัว ท่อถิ่น ชุมชน ซึ่งกลุ่มผู้ฟังสามารถเชื่อมโยงและนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง เพิ่มการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ฟังเป้าหมาย และปรับปรุงวิธีการนำเสนอรายการ ให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้ฟังที่เป็นเด็กและเยาวชน เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและความสอดคล้องของเนื้อหาในรายการเพลง หรือเสียงประกอบที่ใช้ควรสอดคล้องกับรูปแบบและเนื้อหา

พวงชมพู บำรุงสุข (2541) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การสร้างสรรครายการโทรทัศน์เพื่อส่งเสริมสถาบันครอบครัว ผลการศึกษาพบว่า กลยุทธ์การสร้างสรรครายการโทรทัศน์เพื่อส่งเสริมสถาบันครอบครัว ประกอบด้วย การสร้างการจดจำ การสร้างความสนใจ การมีส่วนร่วม การสื่อสาร 2 ทาง การเรียนรู้จากแม่แบบในสื่อมวลชน การวางจุดขายที่ชัดเจน และการสอดแทรกสาระบันเทิง

สันทนา วรณกะลัศ (2535) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินเนื้อหารายการโทรทัศน์ ดินดำ น้ำชุ่ม ในด้านความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และความเป็นประโยชน์ รวมทั้งความพึงพอใจในเนื้อหารายการ ผลการศึกษาพบว่า หลังจากการรับชมรายการ ผู้ชมได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้น

ระเบียบวิธีวิจัย

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ มีระเบียบวิธีวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษาโครงการ

การศึกษาในโครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology) ประกอบไปด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วย

3.1.1 การศึกษาแนวคิดทฤษฎีด้านเนื้อหารายการโทรทัศน์ที่ใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นข่าวสาร หรือ สารที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ เป็นการรวบรวมแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับนิยามของเนื้อหารายการที่เป็นข่าวสาร หรือ สารที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ความสำคัญของเนื้อหารายการที่เป็นข่าวสาร หรือ สารที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ แนวทางการประเมินรายการ และคุณภาพรายการที่เป็นข่าวสาร หรือ สารที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ เพื่อนำแนวคิดทฤษฎีเป็นพื้นฐานสำหรับการกำหนดเกณฑ์ และตัวชี้วัดในการประเมินรายการ และคุณภาพรายการ ตามหลักการประโยชน์สาธารณะ ประโยชน์ต่อชุมชน ประโยชน์ทางสังคม และเศรษฐกิจ

3.1.2 การศึกษา และรวบรวมข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์การจัดผังรายการที่เป็นข่าวสาร หรือ สารที่เป็นประโยชน์ ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ที่ใช้สื่อสิ่งพิมพ์แต่ละประเภท เป็นการศึกษา รวบรวม และสังเคราะห์ กฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับหลักการออกใบอนุญาต การเสนอรายการข่าวสารหรือสารที่เป็นประโยชน์ การโฆษณา และประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบ เกณฑ์ในการประเมิน และตัวชี้วัดในการประเมินรายการ และคุณภาพรายการ

3.1.3 การกำหนดเกณฑ์ในการประเมินรายการ และคุณภาพรายการของช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลทุกช่อง เป็นการวิเคราะห์ และสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีด้านเนื้อหารายการโทรทัศน์ที่ใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นข่าวสาร หรือ สารที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะร่วมกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์การจัดผังรายการที่เป็นข่าวสาร หรือ สารที่เป็นประโยชน์ ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ที่ใช้สื่อสิ่งพิมพ์แต่ละประเภท เพื่อกำหนดเป็นเกณฑ์ และตัวชี้วัดประกอบเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล ซึ่งแบ่งเป็น

3.1.3.1 แบบการประเมินผังรายการ และสัดส่วนรายการ เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างผังรายการ และสัดส่วนรายการที่ออกอากาศ จำแนกตามเงื่อนไขใบอนุญาตโทรทัศน์ภาคพื้นดิน ระบบดิจิทัล ซึ่งแบ่งเป็น 4 ประเภท ประกอบด้วย ช่องประเภทรายการทั่วไป ภาพคมชัด

สูง ช่องประเภทรายการทั่วไป ภาพคมชัดปกติ ช่องประเภทรายการข่าวสาร และสาระ และช่องประเภทรายการเด็ก เยาวชน และครอบครัว

3.1.3.2 แบบการศึกษาเนื้อหาออกอากาศบนสื่อแบบการเฝ้าระวังสื่อ (Media Monitor) เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างรายการ และเนื้อหารายการที่ออกอากาศให้ตรงกับ

(1) เงื่อนไขใบอนุญาตโทรทัศน์ภาคพื้นดิน ระบบดิจิทัล ประกอบด้วย

(1.1) การเป็นข้อเท็จจริง การแสดงถึงข้อวิเคราะห์และข้อคิดเห็นต่างๆ ที่มีผลกระทบกับสังคม เศรษฐกิจ หรือคุณภาพชีวิต อย่างครอบคลุมถี่ถ้วน เป็นธรรม และเป็นกลาง การแสดงถึงความเท่าเทียมและโอกาสของประชาชนทุกกลุ่มในสังคม การนำเสนออย่างเที่ยงตรง รอบด้าน อิสระ และเป็นกลาง ภายใต้หลักการการเสริมสร้างสติปัญญา การสะท้อนภาพทางสังคม การเป็นตัวแทนของผู้ชม หรือกลุ่มคนในสังคม เป็นต้น

(1.2) การส่งเสริมและพัฒนการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว ประกอบด้วย 6 ประเด็นได้แก่ (1) เนื้อหาที่ส่งเสริมให้เกิดระบบวิถีคิด (2) เนื้อหาที่ส่งเสริมความรู้ในเรื่องวิชาการ ตลอดจนความรู้ศาสตร์สาขาต่างๆ (3) เนื้อหาที่ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาด้านคุณธรรมและจริยธรรม (4) เนื้อหาที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะชีวิต (5) เนื้อหาที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ยอมรับ เข้าใจ และชื่นชมความหลากหลายในสังคม ทั้งในเรื่องของสังคม วัฒนธรรม เชื้อชาติ สัญชาติ ภาษา สถานะทางสังคม เพศและวัย เป็นต้น และ (6) เนื้อหาที่ส่งเสริมการพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นต้น

(2) การตรวจสอบเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม ที่มีพฤติกรรม และความรุนแรง เรื่องทางเพศ หรือ เนื้อหาที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น

(3) การผิดกฎหมายโฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภค ประกอบด้วย

(1) การค้ากำไรเกินควร (2) การจูงใจให้ผู้บริโภคเลือกใช้บริการหรือสินค้า โดยหลอกลวงหรือกระทำให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับบริการหรือสินค้า (3) การใช้หรืออ้างอิงรายงานทางวิชาการ สถิติ หรือข้อมูลอันไม่เป็นความจริงหรือเกินความจริง (4) การใช้ข้อมูลที่เป็นเท็จ หรือข้อมูลที่ถูกต้อง แต่มีการปกปิดข้อมูลที่สำคัญ หรือให้ข้อมูลที่ไม่ชัดเจน ไม่อาจเข้าใจได้ กำกวม ไม่เหมาะสม จนเป็นเหตุให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดในบริการหรือสินค้านั้น (5) การกระทำในลักษณะกีดกันมิให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพได้ตามปกติ (6) การออกอากาศรายการโดยมีการโฆษณาบริการหรือสินค้าเกินกว่าระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดหรือบ่อยครั้ง เป็นต้น

3.1.3.3 แบบสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) ของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการ และคุณภาพรายการ ซึ่งประกอบด้วยการประเมินคุณภาพเนื้อหารายการ ประเภทรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะที่มีการนำเสนอทางโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล ประเด็นที่เป็นปัญหาด้านคุณภาพเนื้อหารายการ ประเภทรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ แนวทางการแก้ไขปัญหา และมาตรการการส่งเสริมคุณภาพเนื้อหารายการที่เหมาะสม เป็นต้น

3.1.3.4 แบบสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) ของผู้ประกอบการกลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่ ซึ่งแบ่งเป็น 4 ประเภท ประกอบด้วย ช่องประเภทรายการทั่วไป ภาพคมชัดสูง ช่องประเภทรายการทั่วไป ภาพคมชัดปกติ ช่องประเภทรายการข่าวสาร และสาระ และช่องประเภทรายการเด็ก เยาวชน และครอบครัว โดยมีประเด็นการสนทนาครอบคลุม

ปัจจัยที่มีผลกระทบในการนำเสนอเนื้อหารายการ ประเภทข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ในการประกอบกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล แนวทางการแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อเนื้อหา ข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ แนวทางการส่งเสริมที่ต้องการจากภาครัฐ เป็นต้น

3.1.3.5 แบบสำรวจข้อมูลภาคสนาม เพื่อสำรวจทัศนคติของประชาชนทั่วไปใน ทุกภูมิภาคทั่วประเทศ ครอบคลุมประเด็นด้านทัศนคติและความพึงพอใจของประชาชนที่รับชมรายการ และด้านทัศนคติและความพึงพอใจของประชาชนต่อผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

3.1.4 การประเมินรายการ และคุณภาพรายการของช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดิน ระบบ ดิจิทัลของทุกช่อง

3.1.4.1 การประเมินจากเอกสาร (Documentary Review) จากผังรายการ และ สัดส่วนรายการ ที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่นำเสนอต่อ สำนักงาน กสทช. ดำเนินการโดยใช้การศึกษาเอกสารเพื่อวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis) ระหว่างผังรายการ และ สัดส่วนรายการที่ออกอากาศ จำแนกตามเงื่อนไขใบอนุญาตโทรทัศน์ภาคพื้นดิน ระบบดิจิทัล โดย พิจารณาจากชื่อรายการ ประเภทของรายการ จำนวนรายการ จำนวนนาฬิกาที่ออกอากาศต่อสัปดาห์ จำนวนร้อยละที่ออกอากาศต่อสัปดาห์ และรายการที่เป็นข่าวสาร หรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ

3.1.4.2 การวิจัยโดยการสังเกต (Observation Research) ใช้วิธีศึกษาเนื้อหา ออกอากาศบนสื่อแบบการเฝ้าระวังสื่อ (Media Monitor) เป็นการประเมินเนื้อหาของสื่อหลังการ ออกอากาศ เพื่อสังเกตประเด็นที่มีความสอดคล้อง และไม่สอดคล้องกับเกณฑ์ในการประเมินรายการ และคุณภาพรายการ ที่กำหนดในข้อ 5.1.3.2 ครอบคลุมทุกช่องรายการโทรทัศน์ภาคพื้นดิน ระบบ ดิจิทัล ที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ภายในช่วงระยะเวลาการเก็บข้อมูลของโครงการ

3.1.4.3 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการจัดประชุมกลุ่มย่อย ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการ และคุณภาพรายการ ครอบคลุมผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาสื่อสารมวลชน กฎหมาย การคุ้มครองผู้บริโภค การพัฒนาเด็ก เยาวชน และครอบครัว ตลอดจนสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.1.4.4 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการจัดประชุมกลุ่มย่อย ผู้ประกอบการกลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่ ครอบคลุมผู้รับใบอนุญาต ช่องรายการโทรทัศน์ภาคพื้นดิน ระบบดิจิทัล ทุกประเภท

3.1.4.5 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) การสำรวจข้อมูลภาคสนาม กลุ่มประชากรใน 5 ภาค จำนวนรวม 5,000 ตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างต้องเป็นประชาชนชาวไทยที่เคยมี ประสบการณ์รับชมช่องรายการโทรทัศน์ภาคพื้นดิน ระบบดิจิทัล ในทุกภาคของประเทศไทย

3.1.5 สรุปผลการประเมินคุณภาพเนื้อหารายการ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ แนวทางใน การกำกับดูแลรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ของโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล เป็นการจัดทำผลสรุปการประเมินคุณภาพเนื้อหารายการ จากผลการศึกษาเนื้อหาออกอากาศบนสื่อ แบบการเฝ้าระวังสื่อ (Media Monitor) การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการจัด ประชุมกลุ่มย่อย ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการ และคุณภาพรายการ การจัดประชุมกลุ่มย่อย ผู้ประกอบการกลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่แต่ละประเภท และการ สืบสวนข้อมูลภาคสนามกลุ่มประชากรใน 5 ภาค โดยมีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation)

nanb.
โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

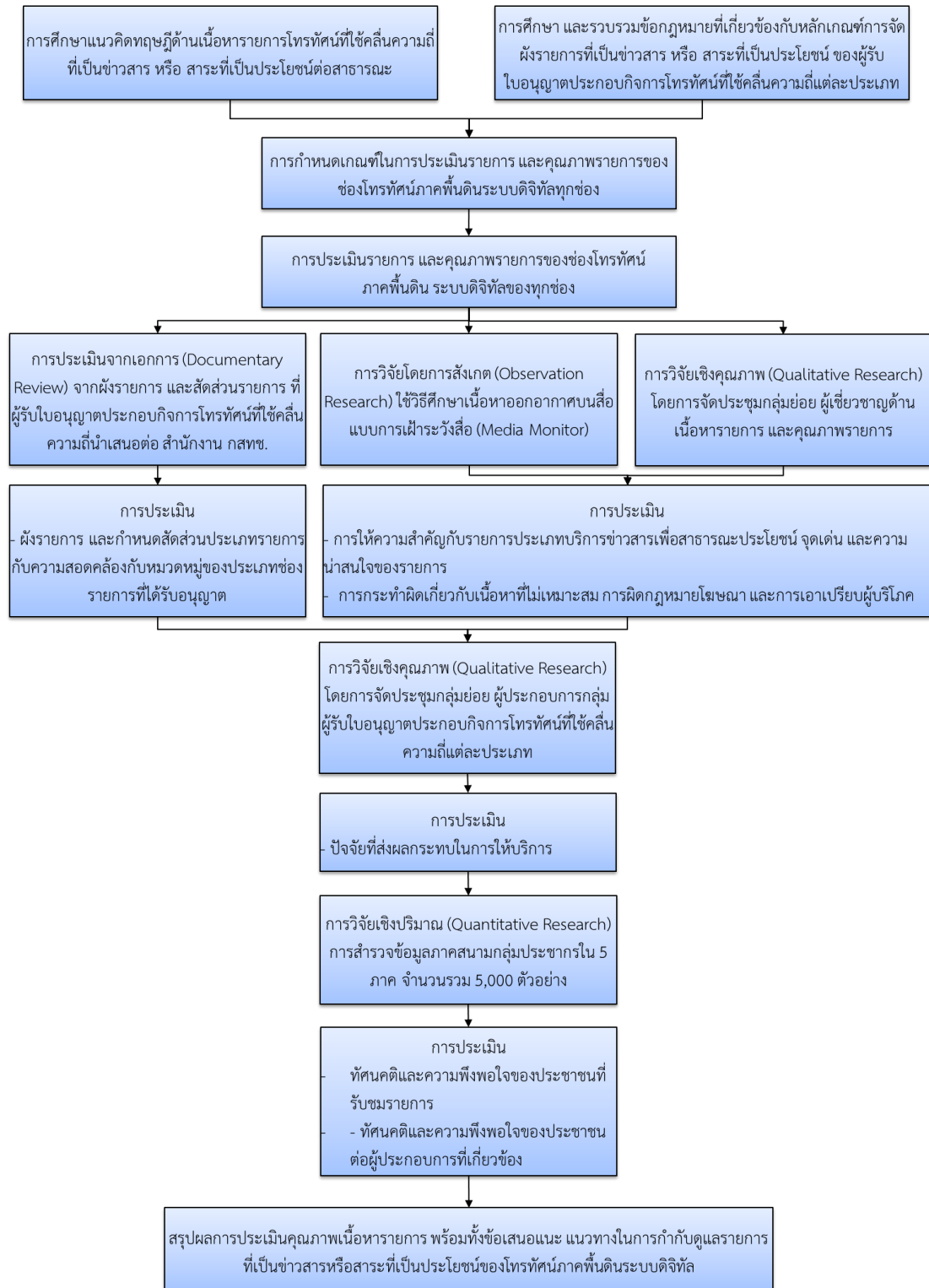
ก่อนนำผลไปวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ และอธิบายปรากฏการณ์โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ และจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางในการกำกับดูแลรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ของโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล โดยพิจารณาจากแนวทางการกำกับดูแลที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ (Public Good) ยึดหลักการส่งเสริมข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เศรษฐกิจ ประชาชน เด็ก เยาวชน และครอบครัว รักษาสภาพการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม (Free and Fair Competition) ธรรมาภิบาลในการกำกับดูแล (Good Governance) และหลักการกำกับดูแลเท่าที่จำเป็น (Regulatory Forbearance) โดยรัฐกำกับเฉพาะในประเด็นที่สมควรกำกับดูแลเพื่อปกป้องภาคส่วนต่างๆ และไม่แทรกแซงกลไกตลาดเกินควร

โดยมีกรอบแนวคิดในการศึกษาโครงการ ดังแผนภูมิต่อไปนี้

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

แผนภูมิที่ 3.1-1 กรอบแนวคิดในการศึกษาโครงการ

3.2 ประชากร และกลุ่มตัวอย่างการศึกษา

ประชากร และกลุ่มตัวอย่างการศึกษาของการศึกษาโครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ประกอบด้วย 5 กลุ่ม ดังนี้

3.2.1 ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่นำเสนอต่อ สำนักงาน กสทช.

3.2.2 เนื้อหาของสื่อหลังการออกอากาศ ครอบคลุมทุกช่องรายการโทรทัศน์ภาคพื้นดิน ระบบดิจิทัล ที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ภายในช่วงระยะเวลาการเก็บข้อมูลของโครงการ

3.2.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการ และคุณภาพรายการ ครอบคลุมผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาสื่อสารมวลชน กฎหมาย การคุ้มครองผู้บริโภค การพัฒนาเด็ก เยาวชน และครอบครัว ตลอดจนสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.2.4 ผู้ประกอบการกลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่ ครอบคลุมผู้รับใบอนุญาตช่องรายการโทรทัศน์ภาคพื้นดิน ระบบดิจิทัล ทุกประเภท

3.2.5 กลุ่มประชากรใน 5 ภาค โดยกลุ่มตัวอย่างต้องเป็นประชาชนชาวไทยที่เคยมีประสบการณ์รับชมช่องรายการโทรทัศน์ภาคพื้นดิน ระบบดิจิทัล กระจายในทุกภูมิภาคทั่วประเทศ ตามสัดส่วนประชากร ได้แก่ 1) ภาคเหนือ 2) ภาคอีสาน/ตะวันออกเฉียงเหนือ 3) ภาคกลาง 4) ภาคใต้ และ 5) กรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวนรวม 5,000 ตัวอย่าง

3.3 วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มแบบจำเพาะเจาะจง (Purposive sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างที่กำหนดคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ตามคุณลักษณะที่ต้องการ โดยประกอบด้วยคุณลักษณะด้านความเชี่ยวชาญ ความรู้ความสามารถในสาขาที่ต้องการ คุณลักษณะด้านการเป็นผู้ประกอบการกลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่ประเภทผู้รับใบอนุญาตช่องรายการโทรทัศน์ภาคพื้นดิน ระบบดิจิทัล และคุณลักษณะการเป็นประชาชนชาวไทยที่เคยมีประสบการณ์รับชมช่องรายการโทรทัศน์ภาคพื้นดิน ระบบดิจิทัล กระจายในทุกภูมิภาคทั่วประเทศ

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ที่ปรึกษาจะใช้เครื่องมือในการศึกษา ประกอบด้วย

3.4.1 แบบการศึกษาเนื้อหาออกอากาศบนสื่อแบบการเฝ้าระวังสื่อ (Media Monitor) เป็นรูปแบบเครื่องมือในการวิจัยเชิงการสังเกตเพื่อการประเมินเนื้อหาของสื่อ ตามเกณฑ์ในการประเมินเนื้อหา และคุณภาพรายการ อันประกอบด้วย (1) เจาะไขใบอนุญาตโทรทัศน์ภาคพื้นดิน ระบบดิจิทัล (2) การส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว (3) การตรวจสอบเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมที่มีพฤติกรรม และความรุนแรง เรื่องทางเพศ หรือ เนื้อหาที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น และ (4) การผิดกฎหมาย โฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภค เป็นต้น

3.4.2 แบบการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Interview guides) โดยกำหนดรูปแบบของข้อคำถามออกเป็นข้อคำถามแบบปลายเปิด ซึ่งเป็นการตั้งคำถามโดยเปิดโอกาสให้ผู้ตอบสามารถ

ตอบได้อย่างอิสระ เพื่อให้ได้มาซึ่งความคิดเห็นอย่างกว้างๆ ในประเด็นในการศึกษา หลังจากนั้นที่ปรึกษาจะใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจับเนื้อหาที่มีประเด็นคล้ายคลึงกันให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน เพื่อสรุปผลการวิจัย

3.5 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

หลังจากที่ที่ปรึกษาได้สร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกขึ้น จะนำแบบสอบถามไปตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือ โดยการสอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวนอย่างน้อย 3 ราย เพื่อวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence – IOC) ของข้อคำถามทุกข้อ

โดยมีสูตรคำนวณ ดังนี้

$$IOC = \Sigma R/N$$

เมื่อ ΣR แทน ผลรวมของคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การตัดสินค่า IOC ถ้ามีค่า 0.50 ขึ้นไป แสดงว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงจุดประสงค์หรือตรงตาม เนื้อหานั้น แสดงว่า ข้อคำถามข้อนั้นสามารถนำไปใช้ได้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่กำหนด

3.6 วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

3.6.1 ศึกษาจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และการสังเคราะห์ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มากำหนดเป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

3.6.2 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence – IOC) โดยการนำแบบสอบถามไปทำการทดสอบ (Try-out) กับผู้เชี่ยวชาญจำนวนอย่างน้อย 3 ราย

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) ผ่านการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิที่สำคัญ การศึกษาเนื้อหา ออกอากาศบนสื่อแบบการเฝ้าระวังสื่อ (Media Monitor) และผลการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) รวมกับการวิเคราะห์กฎหมาย

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

3.8 แผนการปฏิบัติงาน

ที่ปรึกษาได้จัดทำแผนการดำเนินงานการบริหารโครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ซึ่งจะดำเนินการภายในกรอบระยะเวลาการดำเนินงานตามข้อกำหนด โดยมีกิจกรรม/โครงการหลัก และรายละเอียดกิจกรรม/โครงการตามระยะเวลาการดำเนินงาน ในรูปแบบของแผนภูมิแกนต์ (Gantt Chart) ดังที่ได้แสดงไว้ในตารางที่ 3.8-1

ตารางที่ 3.8-1 แผนการดำเนินงานในรูปแบบของแผนภูมิแกนต์

โครงการ / กิจกรรม	ช่วงเวลาในการดำเนินงาน (150 วัน)				
	30 วัน	60 วัน	90 วัน	120 วัน	150 วัน
■ การศึกษาแนวคิดทฤษฎีด้านเนื้อหารายการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่ที่เป็นข่าวสาร หรือ สารที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ	→				
■ การศึกษา และรวบรวมข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์การจัดผังรายการที่เป็นข่าวสาร หรือ สารที่เป็นประโยชน์ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่แต่ละประเภท	→				
■ การกำหนดเกณฑ์ในการประเมินรายการ และคุณภาพรายการของช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลทุกช่อง	→	→			
■ การประเมินรายการ และคุณภาพรายการของช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลทุกช่อง	→	→			
■ การประเมินจากเอกสาร จากผังรายการ และสัดส่วนรายการที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่นำเสนอต่อสำนักงาน กสทช.	→	→			
■ การวิจัยโดยการสังเกต (Observation Research) ใช้วิธีศึกษาเนื้อหาออกอากาศบนสื่อแบบการเฝ้าระวังสื่อ (Media Monitor)	→	→			
■ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการจัดประชุมกลุ่มย่อย ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการ และคุณภาพรายการ	→		→		
■ การประเมิน ผังรายการ และกำหนดสัดส่วนรายการ ที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่นำเสนอต่อ สำนักงาน กสทช.	→	→	→		

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

โครงการ / กิจกรรม	ช่วงเวลาในการดำเนินงาน (150 วัน)				
	30 วัน	60 วัน	90 วัน	120 วัน	150 วัน
การประเมิน การให้ความสำคัญกับรายการประเภทบริการข่าวสารเพื่อสาธารณะประโยชน์ จุดเด่น และความน่าสนใจของรายการ / การกระทำผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภค					
การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการจัดสนทนากลุ่มย่อย โดยผู้ประกอบการกลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่แต่ละประเภท					
การประเมิน ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อในการให้บริการ					
การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) การสำรวจข้อมูลภาคสนามกลุ่มประชากรใน 5 ภาค จำนวนรวม 5,000 ตัวอย่าง					
การประเมิน ทักษะและความพึงพอใจของประชาชนที่รับชมรายการ / ทักษะและความพึงพอใจของประชาชนต่อผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง					
สรุปผลการประเมินคุณภาพเนื้อหารายการ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ แนวทางในการกำกับดูแลรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ของโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล					

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยโครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ประกอบด้วยผลการศึกษาทั้งสิ้น 3 ส่วน ได้แก่ ผลการประเมินรายการ และคุณภาพรายการ ผลการจัดประชุมกลุ่มย่อย และผลการสำรวจทัศนคติความพึงพอใจของประชาชนและข้อจำกัดของการให้บริการต่อเนื้อหารายการของผู้ประกอบการ โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

4.1 ผลการประเมินรายการ และคุณภาพรายการของช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลทุกช่อง โดยจะต้องมีประเด็นครอบคลุมการประเมิน

ผลการประเมินรายการ และคุณภาพรายการของช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลทุกช่อง เป็นการวิจัยโดยการสังเกต (Observation Research) บันทึกเทปรายการจากโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล ที่ออกอากาศในช่วงระยะเวลาที่มีการวิจัย ระหว่างช่วงเดือน มกราคม ถึง กุมภาพันธ์ 2562 จำนวน 26 ช่อง ใน โดยการเฝ้าระวังสื่อ (Media Monitor) ครอบคลุมรายการ จำนวนทั้งสิ้น 8,554 รายการ ในช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล พบว่ามี รายการ จำนวน 1,004 รายการ โดยวิเคราะห์จากเนื้อหาเชิงบวก ที่มีการให้ความสำคัญกับรายการประเภทบริการข่าวสารเพื่อสาธารณะประโยชน์ จุดเด่นและความน่าสนใจของรายการ หรือ เนื้อหาเชิงลบ ที่พบว่ามีผลกระทบความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภค โดยมีสัดส่วนของเนื้อหารายการที่มีการประเมินคุณภาพ ซึ่งสามารถสรุปสัดส่วนเนื้อหาที่ผ่านการประเมินจากช่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

4.1.1 สัดส่วนของเนื้อหารายการที่มีการประเมินคุณภาพจากช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลต่างๆ

การประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ครอบคลุมช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลทุกช่อง โดยมีการบันทึกรายการที่มีผลการประเมินรายการ และคุณภาพรายการสอดคล้องตามลักษณะ ดังนี้

(1) การให้ความสำคัญกับรายการประเภทบริการข่าวสารเพื่อสาธารณะประโยชน์ จุดเด่นและความน่าสนใจของรายการ ซึ่งเป็นเนื้อหาเชิงบวก โดยจำแนกเป็นประเด็นด้านรูปแบบ/ลักษณะของรายการสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ และรายการที่มี จุดเด่นและความน่าสนใจของรายการในเชิงเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอ และ

(2) การกระทบความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภค ซึ่งเป็นเนื้อหาเชิงลบ โดยจำแนกเป็น

ประเด็นด้านเนื้อหาที่ต้องห้าม อันประกอบไปด้วย เนื้อหาที่มีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้ เนื้อหาสาระที่ก่อให้เกิดการลัษณ์การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมี

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

พระมหากษัตริย์เป็นประมุข หรือที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ และเนื้อหารายการที่บ่อนทำลายความมั่นคงปลอดภัยของประชาชน หรือก่อให้เกิดความเกลียดชังแก่คนในประเทศ และ

ประเด็นด้านเนื้อหาที่ควรมีการจำกัด อันประกอบไปด้วย เนื้อหาที่มีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้ การแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งการนำเสนอที่ก่อให้เกิดผลรุนแรง ต่อจิตใจของผู้ชม การใช้ความรุนแรงกระทำต่อตนเอง บุคคลอื่น สิ่งมีชีวิตและวัตถุ การใช้ภาษาหรือมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรุนแรง หรือนำไปสู่ความรุนแรง ทารุณโหดร้าย ที่ก่อให้เกิดผลต่อความรู้สึกทางจิตใจอย่างรุนแรง การใช้อาวุธ ยาเสพติด การแสดงภาพของการกระทำความผิดในรูปแบบต่างๆ รวมถึงเนื้อหาที่ขัดต่อศีลธรรม และความสงบสุขของสังคม การนำเสนอที่ก่อให้เกิดการอคติ การเลือกปฏิบัติอันนำมาซึ่งการต่อต้านหรือล่วงละเมิดบุคคลหรือกลุ่มบุคคล รวมถึงการส่งเสริม การสร้างทัศนคติ ความเชื่อ การชักจูงใจ การล้อเลียนให้บุคคล กลุ่มบุคคลเกิดความอายเป็นตัวตลกในสังคม ก่อให้เกิดการล่วงละเมิดหรือการต่อต้าน การดูหมิ่นเหยียดหยาม การลดทอนหรือการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ละเมิดสิทธิมนุษยชน เนื้อหาลักษณะลามกอนาจาร วิถีการหรือยั่วทางเพศ ความไม่เหมาะสมทางด้านการแต่งกาย การแสดงออกทางเพศ การแสดงท่าทางหรือกิริยาที่ไม่เหมาะสมในทางเพศ การล่วงละเมิดทางเพศ การนำเสนอเนื้อหาที่เป็นการชักจูงหรือสนับสนุนวิธีการแก้ปัญหาที่มอมเมา หรือขัดต่อหลัก เหตุผลที่เป็นจริงและศีลธรรมอันดีของสังคม เนื้อหาที่ไม่เหมาะสมในเรื่องการใช้ภาษา ไวยากรณ์ทางภาษา การใช้ภาษาที่ล่อแหลม หมิ่นเหม่ สื่อความหมายในเชิงลบ เนื้อหาที่แสดงให้เห็นเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อหรือเป็นผู้กระทำ รวมถึงการสัมภาษณ์เด็กและเยาวชนดังกล่าวในประเด็นที่ละเอียดอ่อน เนื้อหาแสดงความไม่เหมาะสมในการแสดงออกและการแต่งกายของพิธีกร ผู้ดำเนินรายการ และผู้ร่วมรายการในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา การนำเสนอภาพหรือเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเสี่ยงอันตรายหรือบาดเจ็บ ต้องมีคำเตือนถึง อันตรายจากการเลียนแบบ โดยไม่มีผู้เชี่ยวชาญดูแลใกล้ชิด เนื้อหาที่ส่งเสริมหรือจูงใจให้ดื่มสุรา สูบบุหรี่ หรือเสพยาเสพติด วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทประเภทต่างๆ เนื้อหาที่มีการกล่าวอ้างหรือจูงใจให้เชื่อว่าบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมีอำนาจพิเศษหรือความสามารถพิเศษเหนือธรรมชาติ เนื้อหาขึ้นนำหรือให้ข้อมูลหรือแสดงออกเพื่อจูงใจหรือสนับสนุนให้เกิดการเล่นการพนัน

เนื้อหาโฆษณาที่มีเนื้อหาผิดกฎหมาย ประกาศ และระเบียบของสำนักงาน กสทช. ตลอดจนกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาจากเกณฑ์ด้านการกระทำความผิดเกี่ยวกับ เนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภค โดยมีเนื้อหาที่แสดงถึงการกระทำผิดในประเด็นใดประเด็นหนึ่งดังต่อไปนี้ มีเนื้อหาอย่างใดอย่างหนึ่งที่สอดคล้องกับประเด็นด้านประเด็นด้านเนื้อหาที่ต้องห้าม เช่น เนื้อหาสาระที่ก่อให้เกิดการล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข หรือที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ และเนื้อหารายการที่บ่อนทำลายความมั่นคงปลอดภัยของประชาชน หรือก่อให้เกิดความเกลียดชังแก่คนในประเทศ ตามมาตรา 37 พระราชบัญญัติ การประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 หรือประเด็นด้านเนื้อหาที่ควรมีการจำกัด โดยพิจารณาใน 3 ประเด็น คือ (1) พฤติกรรมและความรุนแรง (2) เรื่องทางเพศ และ (3) ภาษา ตามเกณฑ์เนื้อหาตามประกาศของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง แนวทาง การจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ ตามประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการ

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

โทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำผังรายการสำหรับการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ. 2556 เช่น การแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งการนำเสนอที่ก่อให้เกิดผลรุนแรง ต่อจิตใจของผู้ชม การใช้ความรุนแรงกระทำต่อตนเอง บุคคลอื่น สิ่งมีชีวิตและวัตถุ การใช้ภาษา หรือมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรุนแรง หรือนำไปสู่ความรุนแรง ทารุณโหดร้าย ที่ก่อให้เกิดผลต่อความรู้สึกทางจิตใจอย่างรุนแรง การใช้อาวุธ ยาเสพติด การแสดงภาพของการกระทำ ความผิดในรูปแบบต่างๆ รวมถึงเนื้อหาที่ขัดต่อศีลธรรม และความสงบสุขของสังคม ฯลฯ และการเอาเปรียบผู้บริโภค พิจารณาจากเกณฑ์ที่กำหนดตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ซึ่งกำหนดให้ข้อความดังต่อไปนี้ ถือว่าเป็นข้อความที่เป็นการไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค หรือเป็นข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเป็นส่วนรวม ได้แก่ (1) ข้อความที่เป็นเท็จ หรือเกินความจริง (2) ข้อความที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจผิด ในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ ไม่ว่าจะกระทำ โดยอ้างอิงรายงานทางวิชาการ สถิติ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันไม่เป็นความจริงหรือเกินความจริง หรือไม่ก็ตาม (3) ข้อความที่เป็นการสนับสนุนโดยตรงหรือโดยอ้อม ให้มีการกระทำผิดกฎหมายหรือศีลธรรม หรือนำไปสู่ความเสื่อมเสียในวัฒนธรรมของชาติ (4) ข้อความที่จะทำให้เกิดความแตกแยก หรือเสื่อมเสียความสามัคคีในหมู่ประชาชน และ (5) ข้อความอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง นอกจากนั้นยังพิจารณาถึงข้อความอื่น ตามที่บัญญัติในมาตรา 22 วรรคสอง ได้แก่ กฎกระทรวงฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2534) ว่าด้วยการ ควบคุมโฆษณาแจก แถม เสี่ยงโชค ชิงรางวัล กฎกระทรวงฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2538) ว่าด้วยการควบคุมโฆษณาสินค้า/บริการร่วมกับข้อความถวายพระพร กฎกระทรวงฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2538) ว่าด้วยการควบคุมโฆษณาขายห้องชุด /ที่ดินแปลงย่อย/ที่ดินพร อมอาคาร กฎกระทรวงว่าด้วยการโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์และเครื่องดื่มที่ผสมกาเฟอีนใน โรงภาพยนตร์และทางป้ายโฆษณา พ.ศ. 2547 และประกาศ สคบ. เรื่องแนวทางการโฆษณาตลาดราสินค้าหรือบริการ (พ.ศ. 2555)

โดยการสังเกตเนื้อหารายการด้วยวิธีการเฝ้าระวังสื่อ (Media Monitor) ครอบคลุมรายการจำนวนทั้งสิ้น 8,554 รายการ ที่มีการวิเคราะห์เนื้อหารายการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ด้านการให้ความสำคัญกับรายการประเภทบริการข่าวสารเพื่อสาธารณะประโยชน์จุดเด่นและความน่าสนใจของรายการ โดยพิจารณาจากภาพ เสียง และ เนื้อหาในรายการ ตลอดจนการอธิบาย การเขียน การดำเนินเรื่อง ประกอบกับเจตนาในการผลิต และการจัดทำวัตถุประสงค์และวิธีการในการนำเสนอภาพ หรือเสียง ซึ่งต้องมีเนื้อหาที่แสดงถึงเนื้อหาสาระที่มีสาธารณะประโยชน์โดยแสดงถึงเนื้อหาที่สอดคล้องกับปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งดังต่อไปนี้ ได้แก่ เนื้อหาส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจการปกครองระบอบประชาธิปไตย ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในความหลากหลายของผู้คนในสังคม ส่งเสริมการศึกษาและเทคโนโลยี ให้ความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม รายการวิทยาศาสตร์ สุขภาพ และอนามัย ส่งเสริมเชาวน์ปัญญาและทักษะชีวิต ส่งเสริมจริยธรรม ศิลปะ วัฒนธรรม ศาสนา รายการสำหรับเด็กและเยาวชน รายการด้านกีฬา รายการด้านการท่องเที่ยว รายการภาพยนตร์สารคดี รายการเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ พระราชพิธี พิธีสำคัญทางศาสนา และเนื้อหาสาระอื่นๆ หรือ เกณฑ์ เนื้อหาที่พบการกระทำความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภค จากการประเมินเนื้อหารายการจากช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล ในช่องต่างๆ ตาม สัดส่วนดังต่อไปนี้

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

อันดับ 1 ได้แก่ ช่อง 3 HD คิดเป็นร้อยละ 9.1

อันดับ 2 ได้แก่ ช่อง Spring 26 คิดเป็นร้อยละ 9.0

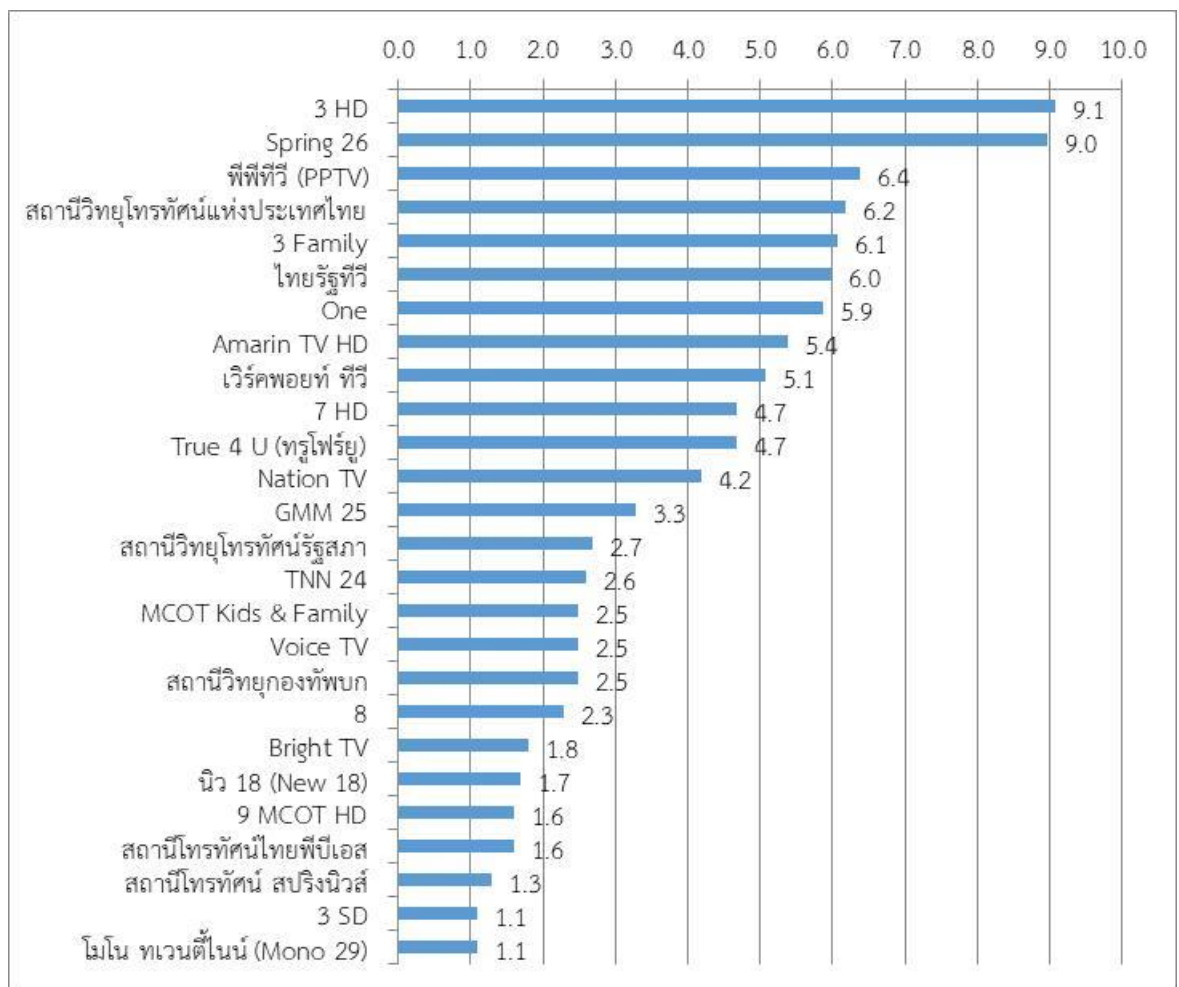
อันดับ 3 ได้แก่ ช่อง พีพีทีวี (PPTV) คิดเป็นร้อยละ 6.4

อันดับ 4 ได้แก่ ช่อง สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 6.2

อันดับ 5 ได้แก่ ช่อง 3 Family คิดเป็นร้อยละ 6.1

โดยมีรายละเอียดปรากฏในแผนภูมิที่ 4.1-1

แผนภูมิที่ 4.1-1 สัดส่วนของเนื้อหารายการที่ผ่านการประเมินคุณภาพจากช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

โดยผลของการประเมินคุณภาพเนื้อหารายการ ทั้งในด้านเนื้อหาเชิงบวกที่ให้ความสำคัญกับรายการประเภทบริการข่าวสารเพื่อสาธารณะประโยชน์จุดเด่นและความน่าสนใจของรายการ ที่พบจำนวน 693 รายการ และเนื้อหาเชิงลบที่ควรจำกัด อันเป็นเนื้อหาที่แสดงการกระทำความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภค ที่พบจำนวน 311 รายการ โดยมีผลลัพธ์ ต่อไปนี้

4.1.2 การจัดทำผังรายการและการกำหนดสัดส่วนประเภทรายการ กับความสอดคล้องกับหมวดหมู่ของประเภทช่องรายการที่ได้รับอนุญาต

ประเด็นความสอดคล้องหรือหมวดหมู่ของประเภทช่องรายการที่ได้รับอนุญาต ตามประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำผังรายการสำหรับการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยพิจารณาจากภาพ เสียง และ เนื้อหาในรายการ ประกอบกับเจตนาในการผลิต และการจัดทำวัตถุประสงค์และวิธีการในการนำเสนอภาพ หรือเสียง น้ำหนักของการดำเนินเรื่อง รวมทั้ง มุมกล้องของการถ่ายทำ ที่ทำให้ผู้ชมรับรู้ในทางที่ไม่เหมาะสม และอาจมีผลต่อการพัฒนาค่านิยมและ พฤติกรรมในด้านลบ โดยพิจารณาใน ๓ ประเด็น คือ (๑) พฤติกรรมและความรุนแรง (๒) เรื่องทางเพศ และ (๓) ภาษา โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ป	หมายถึง	รายการต่อไปนี้เป็นรายการสำหรับเด็กปฐมวัยผลิตขึ้นสำหรับผู้ชมในวัย 3 – 5 ปี
ด	หมายถึง	รายการต่อไปนี้เป็นรายการสำหรับเด็กผลิตขึ้นสำหรับผู้ชมในวัย 6 – 12 ปี
ท	หมายถึง	รายการต่อไปนี้เป็นรายการทั่วไปสามารถรับชมได้ทุกวัย
น13	หมายถึง	รายการต่อไปนี้เป็นรายการสำหรับผู้ชมที่มีอายุ 13 ปีขึ้นไป อาจมีภาพ เสียง หรือเนื้อหาที่ต้องใช้วิจารณญาณในการรับชมผู้ชมที่มีอายุน้อยกว่า 13 ปี ควรได้รับคำแนะนำ
น18	หมายถึง	รายการต่อไปนี้เป็นรายการสำหรับผู้ชมที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป อาจมีภาพ เสียง หรือเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมด้านพฤติกรรม ความรุนแรง เพศ และการใช้ภาษาซึ่งต้องใช้วิจารณญาณในการรับชม ผู้ชมที่มีอายุน้อยกว่า 18 ปี ควรได้รับคำแนะนำ
ฉ	หมายถึง	รายการต่อไปนี้เป็นรายการเฉพาะผู้ใหญ่ อาจมีภาพ เสียง หรือเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมด้านพฤติกรรม ความรุนแรง เพศ และการใช้ภาษา เด็กและเยาวชนไม่ควรรับชม

ผลการประเมินพบว่า

ระดับความเหมาะสม

ผลการประเมินการจัดทำผังรายการ พบว่า

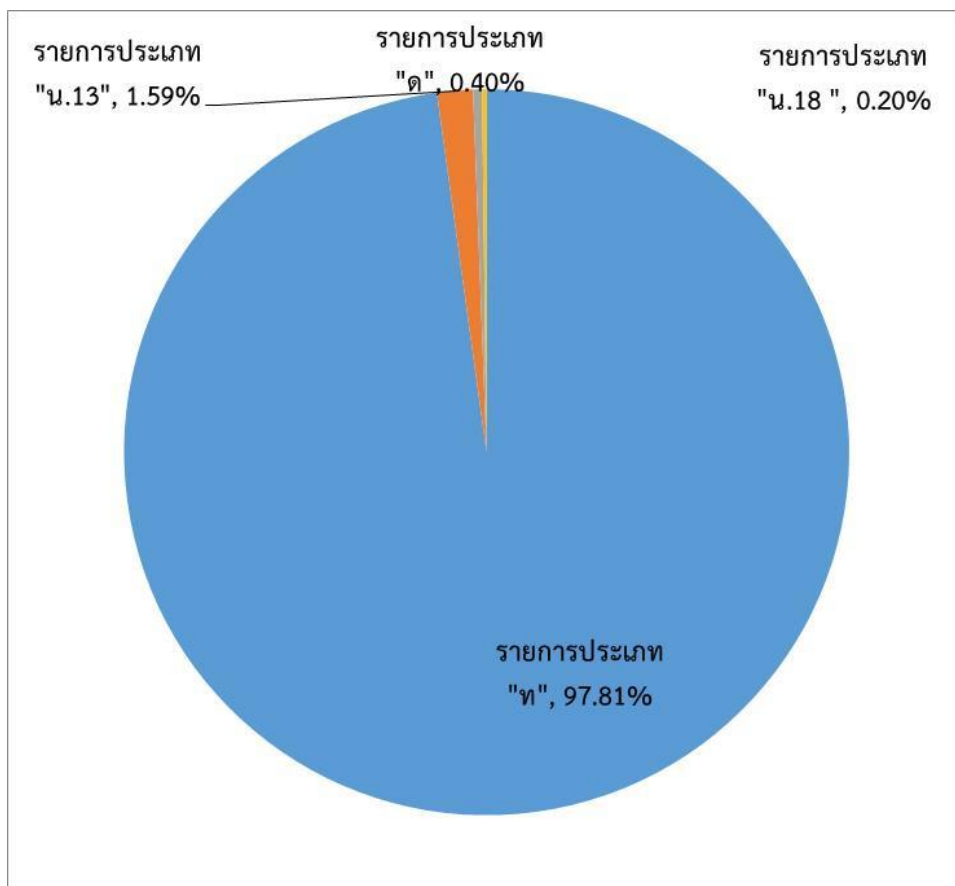
- อันดับหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 97.8 ถูกจัดระดับความเหมาะสม อยู่ในระดับ ท ทุกวัย (รายการต่อไปนี้เป็นรายการทั่วไป สามารถรับชมได้ทุกวัย)

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพอาหารรายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

- อันดับสอง ร้อยละ 1.6 ถูกจัดระดับความเหมาะสมระดับ อยู่ในระดับ น.13 (รายการต่อไปนี้ เหมาะสำหรับผู้ชมที่มีอายุ 13 ปีขึ้นไป อาจมีภาพ เสียง หรือเนื้อหาที่ต้องใช้วิจารณญาณในการรับชม ผู้ชมที่มีอายุน้อยกว่า 13 ปี ควรได้รับคำแนะนำ)
- อันดับสาม ร้อยละ 0.4 ถูกจัดระดับความเหมาะสมระดับ อยู่ในระดับ ด (รายการต่อไปนี้ เป็นรายการสำหรับเด็ก ผลิตขึ้นสำหรับผู้ชมในวัย 6-12 ปี) และ
- อันดับสี่ ร้อยละ 0.2 ถูกจัดระดับความเหมาะสมระดับ น.18 (รายการต่อไปนี้ เหมาะสำหรับผู้ชมที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป อาจมีภาพ เสียง หรือเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมด้านพฤติกรรม ความรุนแรง เพศ และการใช้ภาษา ซึ่งต้องใช้ วิจารณญาณในการรับชม ผู้ชมที่มีอายุน้อยกว่า 18 ปี ควรได้รับคำแนะนำ) โดยมีรายละเอียด ดังในแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 4.1-2 ระดับความเหมาะสมของอาหารรายการตามการจัดทำผังรายการ

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพนํ้าอาหารรายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

ระดับความเหมาะสมของรายการ และช่วงเวลาที่ย่อออกอากาศ

ตามประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำผังรายการสำหรับการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ. 2556 ข้อ 11 เพื่อคุ้มครองเด็กและเยาวชน ให้ผู้รับใบอนุญาตจัดทำผังรายการให้สอดคล้องกับระดับความเหมาะสมของรายการและกำหนดช่วงเวลาการออกอากาศตามความเหมาะสมของรายการแต่ละประเภท ดังนี้

- (ก) รายการที่มีระดับความเหมาะสมของรายการในระดับ น13 ห้ามมิให้ออกอากาศในช่วงเวลาก่อน 20.30 นาฬิกา ของทุกวัน และให้ออกอากาศได้จนถึงเวลา 05.00 นาฬิกาของวันถัดไป
- (ข) รายการที่มีระดับความเหมาะสมของรายการในระดับ น18 หรือรายการที่มีลักษณะตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ห้ามมิให้ออกอากาศในช่วงเวลาก่อน 22.00 นาฬิกา ของทุกวันและให้ออกอากาศได้จนถึงเวลา 05.00 นาฬิกา ของวันถัดไป

จากผลการวิจัย โดยการสังเกต (Observation Research) บันทึกเทปรายการจากโทรทัศน์ ตลอดช่วงเวลาที่ออกอากาศ ตั้งแต่เวลาที่เปิดรายการ จนปิดรายการ พบว่า มีรายการประเภท น13 (รายการต่อไปนี้ เหมาะสำหรับผู้ชมที่มีอายุ 13 ปีขึ้นไป อาจมีภาพ เสียง หรือเนื้อหา ที่ต้องใช้วิจารณญาณในการรับชม ผู้ชมที่มีอายุน้อยกว่า 13 ปี ควรได้รับคำแนะนำ) ที่ยังออกอากาศในช่วงเวลาที่ ไม่สอดคล้องกับข้อ 11 ของประกาศฯ ซึ่งตามกฎหมายแล้ว ระบุให้ ห้ามมิให้รายการประเภท น13 ออกอากาศในช่วงเวลาก่อน 20.30 นาฬิกา ของทุกวัน และให้ออกอากาศได้จนถึงเวลา 05.00 นาฬิกา ของวันถัดไป แต่ผลการวิจัยโดยการสังเกตรายการ ยังพบว่ามีรายการประเภทดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 44 ที่ออกอากาศไม่ตรงกับประกาศ โดยจำแนกเป็น รายการประเภท น13 ที่ออกอากาศระหว่างช่วงเวลา 14.01-15.00 นาฬิกา ร้อยละ 19 ออกอากาศ ระหว่างช่วงเวลา 12.01-13.00 นาฬิกา ออกอากาศระหว่างช่วงเวลา 07.01-08.00 นาฬิกา ร้อยละ 13 และออกอากาศระหว่างช่วงเวลา 18.01-19.00 นาฬิกา ร้อยละ 6 โดยมีรายละเอียดปรากฏดังในตารางต่อไปนี้

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

ตารางที่ 4.1-1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความเหมาะสมของรายการ และช่วงเวลาออกอากาศ

ระดับความ เหมาะสม ¹	ช่วงเวลาเริ่มรายการ (นาฬิกา)																								รวม ทั้งสิ้น
	0.01- 1.00	1.01- 2.00	2.01- 3.00	3.01- 4.00	4.01- 5.00	5.01- 6.00	6.01- 7.00	7.01- 8.00	8.01- 9.00	9.01- 10.00	10.01- 11.00	11.01- 12.00	12.01- 13.00	13.01- 14.00	14.01- 15.00	15.01- 16.00	16.01- 17.00	17.01- 18.00	18.01- 19.00	19.01- 20.00	20.01- 21.00	21.01- 22.00	22.01- 23.00	23.01- 0.00	
ด - รายการต่อไปนี้ เป็นรายการสำหรับเด็ก ผลิตขึ้นสำหรับผู้ชม ในวัย 6 – 12 ปี	25%	25%	0%	0%	0%	0%	25%	0%	25%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%
ท ทุกวัย - รายการ ต่อไปนี้ เป็นรายการ ทั่วไป สามารถรับชมได้ทุก วัย	6%	4%	3%	4%	4%	5%	4%	4%	4%	5%	5%	4%	4%	4%	4%	5%	5%	3%	5%	3%	6%	3%	4%	3%	100%
น.13 – รายการ ต่อไปนี้ เหมาะ สำหรับผู้ชมที่มีอายุ 13 ปีขึ้นไป อาจมีภาพ เสียง หรือเนื้อหา ที่ต้องใช้ วิจารณญาณในการ รับชม ผู้ชมที่มีอายุน้อยกว่า 13 ปี ควรได้รับ คำแนะนำ	0%	0%	6%	0%	0%	0%	0%	6%	0%	0%	0%	0%	13%	0%	19%	0%	0%	0%	6%	0%	31%	13%	6%	0%	100%

¹ (ตามการประเมินโดยการสังเกต (Observe) จากข้อความแสดงระดับความเหมาะสมของรายการที่แสดงบนหน้าจอโทรทัศน์ช่วงต้นรายการ)

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

ระดับความ เหมาะสม ¹	ช่วงเวลาเริ่มรายการ (นาฬิกา)																								รวม ทั้งสิ้น
	0.01- 1.00	1.01- 2.00	2.01- 3.00	3.01- 4.00	4.01- 5.00	5.01- 6.00	6.01- 7.00	7.01- 8.00	8.01- 9.00	9.01- 10.00	10.01- 11.00	11.01- 12.00	12.01- 13.00	13.01- 14.00	14.01- 15.00	15.01- 16.00	16.01- 17.00	17.01- 18.00	18.01- 19.00	19.01- 20.00	20.01- 21.00	21.01- 22.00	22.01- 23.00	23.01- 0.00	
น18 - รายการ ต่อไปนี เหมาะสำหรับผู้ชมที่ มีอายุ 18 ปีขึ้นไป อาจมีภาพ เสียง หรือเนื้อหา ที่ไม่เหมาะสมด้าน พฤติกรรม ความรุนแรง เพศ และการใช้ภาษา ซึ่งต้องใช้ วิจารณญาณในการ รับชม ผู้ชมที่มีอายุน้อยกว่า 18 ปี ควรได้รับ คำแนะนำ	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%
รวมทั้งสิ้น	6%	4%	3%	4%	4%	5%	4%	4%	4%	4%	5%	4%	4%	4%	4%	5%	5%	3%	5%	3%	6%	3%	4%	3%	100%

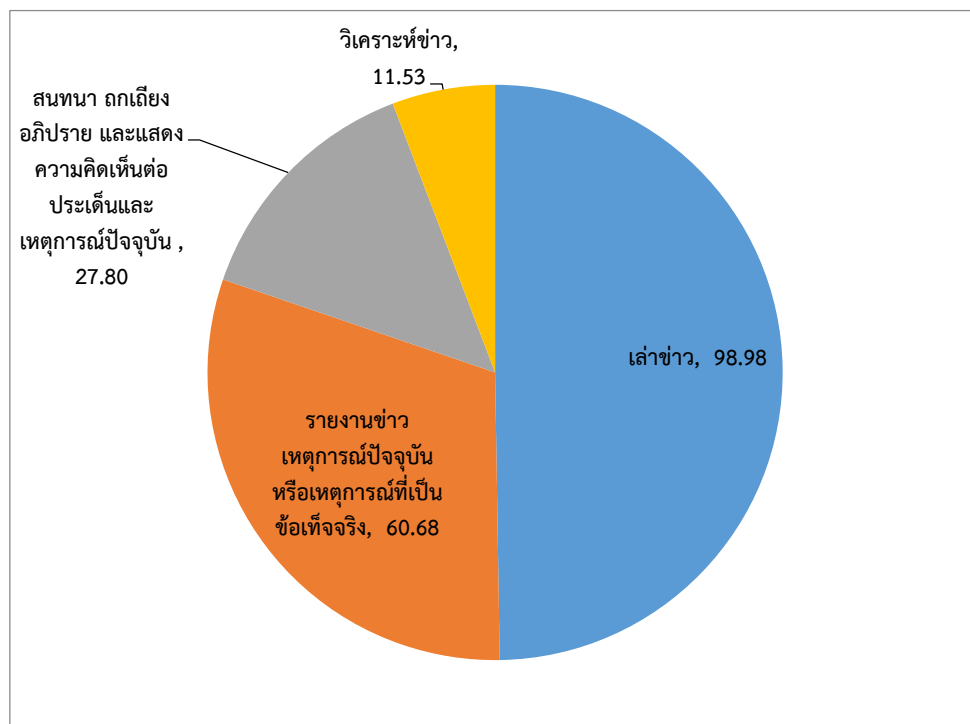
โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

4.1.3 การให้ความสำคัญกับรายการประเภทบริการข่าวสารเพื่อสาธารณะประโยชน์ จุดเด่นและความน่าสนใจของรายการ

รูปแบบ/ลักษณะของรายการข่าวสาร

ผลการวิจัยด้านการให้ความสำคัญกับรายการประเภทบริการข่าวสารเพื่อสาธารณะประโยชน์ พบว่า รายการร้อยละ 29.4 เป็นรายการที่มีประโยชน์ในด้านรูปแบบ หรือ ลักษณะของรายการข่าวสาร ในสัดส่วนดังกล่าว สามารถจำแนกเป็นประโยชน์ด้านการเล่าข่าว ซึ่งมีลักษณะการนำเสนอข่าวที่มีพิธีกร นำข่าวเหตุการณ์ประจำวันที่เกิดขึ้นจากแหล่งข่าวต่างๆ อาทิ สำนักข่าว หนังสือพิมพ์ นิตยสาร เครือข่ายสังคมออนไลน์ หรือ แหล่งอื่นๆ มารายงาน โดยไม่ค่อยมีการวิเคราะห์ข่าว หรือ การรายงานเชิงลึกประกอบ คิดเป็นร้อยละ 98.98 สูงสุดคิดเป็นอันดับหนึ่ง ต่อมาในอันดับสอง คือประโยชน์ด้านรายงานข่าวเหตุการณ์ปัจจุบัน หรือเหตุการณ์ที่เป็นข้อเท็จจริง เป็นการรายงานสถานการณ์ที่น่าติดตาม เป็นที่น่าสนใจของประชาชนในช่วงเวลานั้นๆ คิดเป็นร้อยละ 60.68 ในอันดับสาม คือประโยชน์ด้านการนำเสนอการสนทนา ถกเถียง อภิปราย และแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นและเหตุการณ์ปัจจุบัน เป็นการหยิบยกเอาเหตุการณ์หรือประเด็นสำคัญในปัจจุบันมาสนทนา วิเคราะห์ อภิปราย ซึ่งมีลักษณะการนำเสนอเพื่อแสดงถึงแนวคิดอย่างหลากหลาย โดยนำเหตุ และผล ตลอดจนการวิเคราะห์ คาดการณ์ผลกระทบของเหตุการณ์ต่างๆ ที่มีต่อประเทศ สังคม หรือ ประชาชนในกลุ่มที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 27.8 และอันดับสี่ คือ การวิเคราะห์ข่าว เป็นการนำข่าวเหตุการณ์ต่างๆ พร้อมกับวิธีการดำเนินการแก้ไขปัญหาเพื่อมาวิเคราะห์ตามหลักการถึงความเหมาะสมของการดำเนินการแก้ไขปัญหาต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 11.53 โดยมีรายละเอียดตามแผนภูมิต่อไปนี้ และตัวอย่างอยู่ในภาคผนวก ค

แผนภูมิที่ 4.1-3 การวิเคราะห์รูปแบบ/ลักษณะของรายการข่าวสาร

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพนอกรายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

รูปแบบ/ลักษณะของรายการสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

ผลการวิเคราะห์นอกรายการพบว่ามียุทธศาสตร์ที่มีรูปแบบ/ลักษณะของรายการสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะประเภทต่างๆ ดังต่อไปนี้

อันดับที่ 1 คือ ประเภทรายการให้ความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 15.38

อันดับที่ 2 คือ ประเภทรายการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในความหลากหลายของผู้คนในสังคม คิดเป็นร้อยละ 14.20

อันดับที่ 3 คือ ประเภทรายการวิทยาศาสตร์ สุขภาพ และอนามัย คิดเป็นร้อยละ 9.34

อันดับที่ 4 คือ ประเภทรายการส่งเสริมเยาวชนปัญญาและทักษะชีวิต คิดเป็นร้อยละ 6.99

อันดับที่ 5 คือ ประเภทรายการภาพยนตร์สารคดี คิดเป็นร้อยละ 5.93

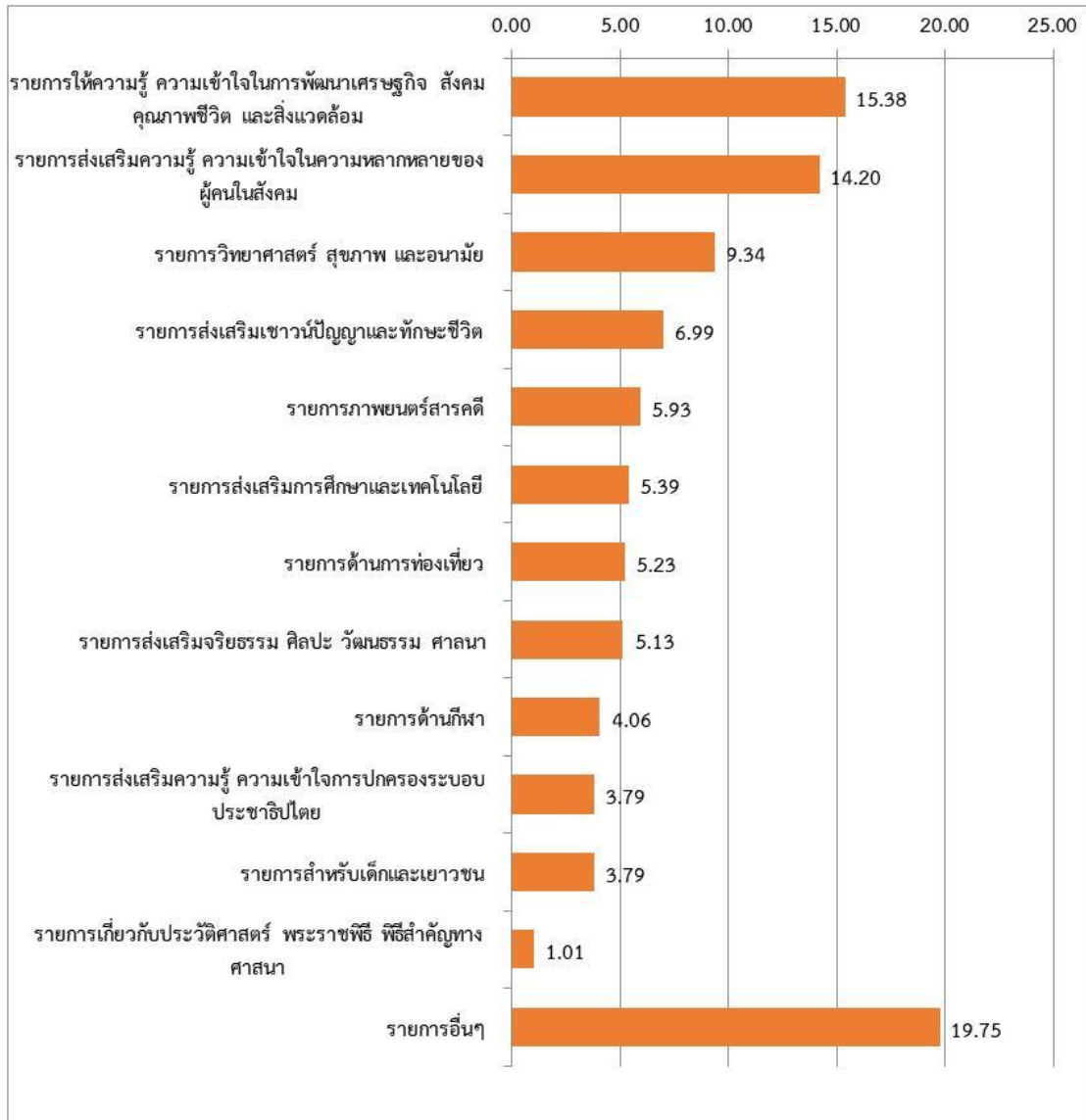
อนึ่ง เป็นที่น่าสนใจว่ามีรายการประเภทอื่นๆ อีกร้อยละ 19.75 ที่มีรูปแบบ/ลักษณะของรายการสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ อาทิ รายการข่าวทั่วไป รายการสอนความรู้ในชีวิตประจำวัน เช่น การสอนทำอาหาร ตลอดจนรายการประเภทสารคดีต่างๆ เป็นต้น

โดยมีรายละเอียดปรากฏดังในแผนภูมิต่อไปนี้

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

แผนภูมิที่ 4.1-4 รูปแบบ/ลักษณะของรายการสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพนันทนาการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

จุดเด่นและความน่าสนใจของรายการในเชิงเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอ

ผลการวิจัยด้านจุดเด่นและความน่าสนใจของรายการในเชิงเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอ พบว่า เนื้อหารายการที่มีประเด็นที่พบเป็นจุดเด่น และความน่าสนใจของรายการ มีการสังเกตพบ ดังต่อไปนี้

อันดับที่ 1 พบว่า จุดเด่น และความน่าสนใจในเชิงเนื้อหา และรูปแบบการนำเสนอของรายการ มาจากการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ยอมรับ เข้าใจ และชื่นชมความหลากหลายในสังคม คิดเป็นร้อยละ 13.3

อันดับที่ 2 พบว่า จุดเด่น และความน่าสนใจในเชิงเนื้อหา และรูปแบบการนำเสนอของรายการ มาจาก ส่งเสริมความรู้ในเรื่องวิชาการ ความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 11.4

อันดับที่ 3 พบว่า จุดเด่น และความน่าสนใจในเชิงเนื้อหา และรูปแบบการนำเสนอของรายการ มาจาก ส่งเสริมให้เกิดระบอบวิธีคิด คิดเป็นร้อยละ 11.3

อันดับที่ 4 พบว่า จุดเด่น และความน่าสนใจในเชิงเนื้อหา และรูปแบบการนำเสนอของรายการ มาจาก ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะชีวิต คิดเป็นร้อยละ 9.7

อันดับที่ 5 พบว่า จุดเด่น และความน่าสนใจในเชิงเนื้อหา และรูปแบบการนำเสนอของรายการ มาจากนำเสนอมุมมอง ทศนคติ ประสบการณ์ ความสามารถที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ คิดเป็นร้อยละ 9.0

อนึ่ง เป็นที่น่าสนใจว่ามีรายการประเภทอื่นๆ อีกร้อยละ 15.6 ที่มีจุดเด่นและความน่าสนใจของรายการในเชิงเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอ อาทิ การแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับภัยธรรมชาติ และเตือนภัย การเรียนรู้ธรรมชาติ ชีวิตสัตว์ป่า ข่าวด้านเศรษฐกิจ และการเมือง เป็นต้น

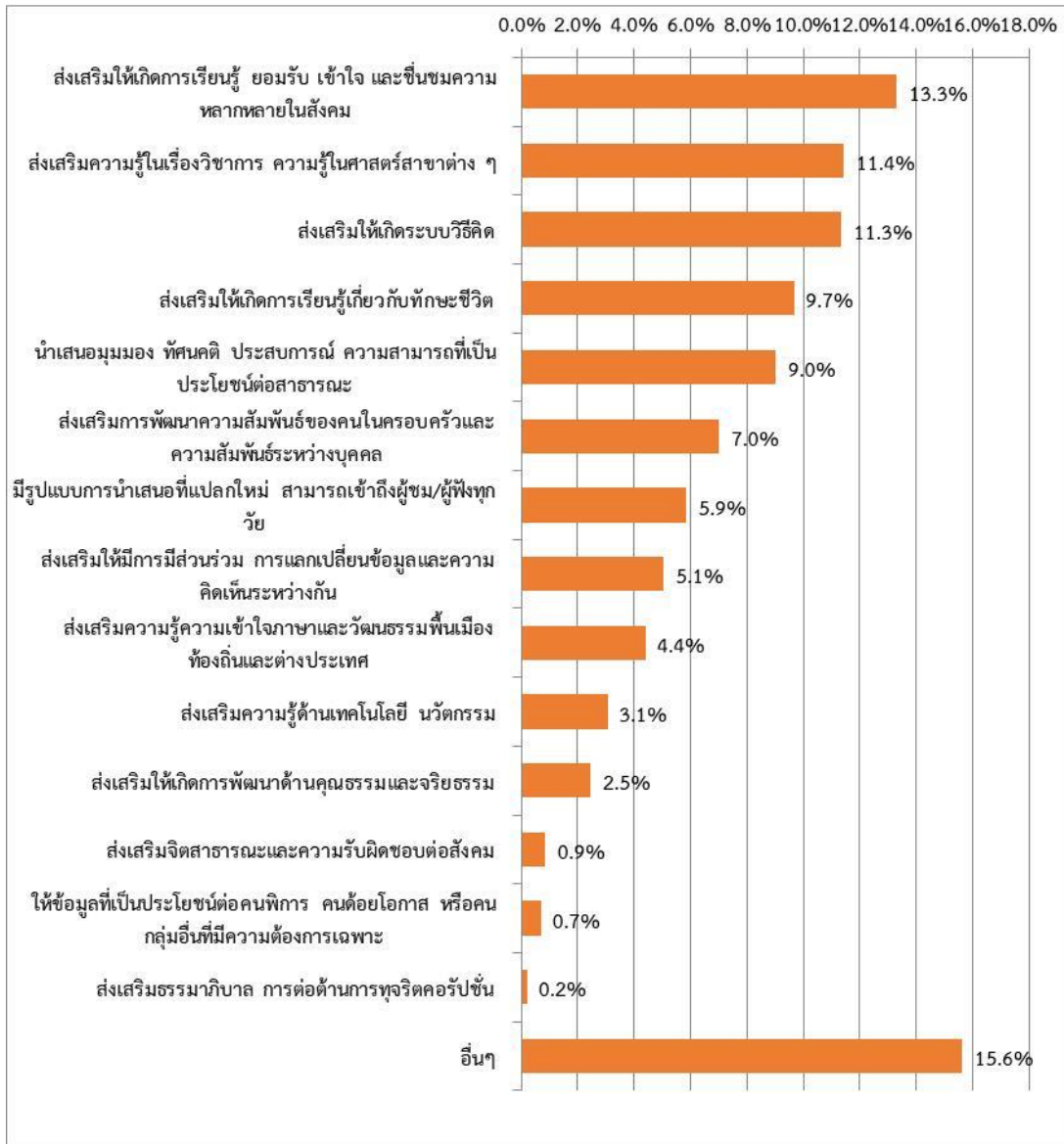
โดยมีรายละเอียดปรากฏดังในแผนภูมิต่อไปนี้

nchh.

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในเชิงเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอ

แผนภูมิที่ 4.1-5 จุดเด่นและความน่าสนใจของรายการในเชิงเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอ

4.1.4 การกระทำความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภค

ด้านเนื้อหาที่ต้องห้าม

ผลจากการวิจัย โดยการสังเกตเฝ้าระวังสื่อโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ในช่วงเวลาที่ดำเนินการวิจัย ในประเด็นตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 มาตรา 37 โดยกำหนดห้ามมิให้ออกอากาศเนื้อหารายการที่มีเนื้อหาสาระที่ก่อให้เกิดการลัทธิการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือมีการกระทำซึ่งเข้าลักษณะลามกอนาจาร หรือมีผลกระทบต่อการให้เกิดความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือ

สุขภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง โดยผลการวิจัยยังไม่พบเนื้อหาที่มีการละเมิดมาตรา 37 ในประเด็นด้านความมั่นคงดังกล่าว ซึ่งหากวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบกับเนื้อหารายการของช่องโทรทัศน์ดาวเทียมที่นำเสนอข่าวสารทางการเมืองของกลุ่มการเมืองที่ออกอากาศในช่วง พ.ศ. 2546 ถึง พ.ศ. 2557 อาทิ ช่อง ASTV ที่สนับสนุนการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) ช่อง Asia Update ที่สนับสนุนการชุมนุมของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) และช่อง Blue Sky ที่สนับสนุนการชุมนุมของคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงปฏิรูปประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์แบบอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กปปส.) ซึ่งเป็นลักษณะของ “สื่อเลือกข้าง” คือการใช้สื่อเป็นช่องทางในการส่งสารเพื่อสนับสนุนการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มตน การนำเสนอเนื้อหาที่มีการยุยงสร้างความแตกแยก ความเกลียดชัง โดยไม่เคารพศีลธรรมอันดีในสังคม จะเห็นได้ว่าในช่วงที่ผ่านมามีการนำเสนอเนื้อหาในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์มีพัฒนาการที่ดีขึ้น โดยไม่พบเนื้อหาที่แสดงถึงการล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ดังเช่นที่เคยพบในอดีตที่ผ่านมา ทั้งนี้จากการศึกษาไม่ปรากฏว่ามีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งคณะผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่า โดยลักษณะของฐานความผิดตามมาตรา ๓๗ ของ พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 ถือเป็นการผิดขั้นร้ายแรงที่มีโอกาสน้อยมากที่ผู้ประกอบกิจการหรือผู้รับใบอนุญาตจะฝ่าฝืน อย่างไรก็ตามในอนาคตอาจมีการกระทำที่เป็นความผิดในลักษณะการยุยง ยุยง ให้เกิดความแตกแยกและขัดแย้ง ซึ่งเคยเป็นความผิดตามคำสั่ง คสช.ที่ ๙๗/๒๕๕๗ และแก้ไขเพิ่มเติม ๑๐๓/๒๕๕๗ ที่ถูกยกเลิกไปเมื่อมีรัฐบาลใหม่ที่มาจากการเลือกตั้ง กรณีนี้คณะผู้วิจัยเห็นว่าเมื่อบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทางสังคมเข้าสู่ภาวะปกติ และการต่อสู้ทางการเมืองกลับมามีความเข้มข้นขึ้น โอกาสที่สื่อวิทยุและสื่อโทรทัศน์ซึ่งมีจุดยืนในความเป็นฝักฝ่ายทางการเมือง จะใช้สื่อในสังกัดนำเสนอข้อมูลและข่าวสารทางการเมืองที่หมิ่นเหม่ต่อการนำไปสู่ความขัดแย้งก็อาจเกิดขึ้นได้อีก

ด้านเนื้อหาที่ควรมีการจำกัด โดยพิจารณาจากภาพ เสียง และเนื้อหาในรายการ

ผลการวิจัย พบว่า รายการที่มีเนื้อหาที่ควรมีการจำกัด โดยพิจารณาจากภาพ เสียง และเนื้อหาในรายการ มีการตรวจพบว่ามีจำนวนรายการทั้งสิ้น 205 รายการที่เข้าข่ายมีเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม โดยจากรายการที่ตรวจพบ สามารถจำแนกประเภทเนื้อหาได้ดังต่อไปนี้

อันดับที่ 1 พบว่า รายการมีเนื้อหา การแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งการนำเสนอที่ก่อให้เกิดหรือชักนำให้เกิดผลรุนแรง ต่อจิตใจของผู้ชม ทำให้เกิดความรู้สึกทางจิตใจ เช่น ความหดหู่ ความเศร้า ความเครียด ความสะเทือนใจ อย่างรุนแรง รวมตลอดถึงองค์ประกอบของรายการที่ทำให้ผู้ชมตกใจกลัว ความน่าเกลียด สยดสยอง คิดเป็นร้อยละ 33.7 อาทิ เนื้อหาเกี่ยวกับศพผู้เสียชีวิตจากเหตุเพลิงไหม้เสียชีวิตที่โรงแรมในศรีราชา จากรายการข่าวดึก ช่อง TNN24 ภาพแสดงศพคน รถพังยับ อุบัติเหตุ และรอยเลือด จากรายการคุยข่าวเย็น ช่อง 8 ภาพหมาถูกมัดขา มัดปาก และปล่อยให้ตากแดด จากรายการ Smart News ข่าวเช้า ช่อง True 4 U ภาพศพถูกโยนลงน้ำแล้วลอยมาจากนครพนม จากรายการข่าวเที่ยงช่องวัน ช่อง One ภาพศพชาวประมงเรือล่มอยู่ริมหาด จากรายการ

บรรจงชงข้าว ช่อง Workpoint TV ภาพการตัดคอ จากรายการ Big history ช่อง True 4 U ข้าวพ่อ ทำร้ายร่างกายลูก จากรายการคิดข้าว ช่อง Spring News เป็นต้น

อันดับที่ 2 พบว่า รายการมีเนื้อหา การใช้ความรุนแรงกระทำต่อตนเอง บุคคลอื่น สิ่งมีชีวิตและวัตถุ คิดเป็นร้อยละ 17.1 อาทิ ภาพข้าวหนุ่มตบเมียโซวโนไลฟ์สด จากรายการตามข้าวเที่ยง ช่อง Spring News ข้าวหนุ่มหวังข่มขืนสาวนักศึกษา จากรายการนาที่ฉุกเฉินเตือนภัย ช่อง Amarin TV HD ลูกชายเอามีดปาดคอเสียชีวิต จากรายการข้าวเที่ยงอมรินทร์ ช่อง Amarin TV HD ฉากกรีดข้อมือตัวเอง จากรายการกลโกงกามเทพ ช่อง Bright TV การทะเลาะวิวาทในละคร จากรายการสุภาพบุรุษสุดซอย ช่อง One พ่อแม่ทะเลาะกันโมโหปาไม้กระดานไล่ลูก จากรายการข้าวเที่ยง ช่อง 9 MCOT HD ลูกพยายามฆ่าแม่ จากรายการคุยข้าวเช้า ช่อง 8 เป็นต้น

อันดับที่ 3 พบว่า รายการมีเนื้อหา การใช้อาวุธ ยาเสพติด การแสดงภาพของการกระทำความผิดในรูปแบบต่างๆ รวมถึงเนื้อหาที่ขัดต่อศีลธรรม และความสงบสุขของสังคม คิดเป็นร้อยละ 15.6 อาทิ ข้าวหนุ่มวัยรุ่นโซวโน 9 ม.ม. ขู่หญิงสาว จากรายการเต็มข้าวคำ ช่อง Spring News หนุ่มเตรียมฉกชิงเสพยาบ้าข้ามปี แต่ถูกจับก่อน จากรายการข้าววันศุกร์ ช่อง One อดีตพระขโมยเงินในตู้วัด จากรายการเช้าชนคุย ช่อง 9 MCOT HD การไล่ล่าพ่อค้าขายยาบ้า จากรายการข้าวเย็นช่องวัน เข้าถึงข้าว เข้าถึงคุณ ช่อง One ยาวชน 2 คนขโมยไก่ชน จากรายการตลาดข้าว ช่อง Workpoint TV สวรรค์หารบุกจับพ่อค้ายาเสพติด จากรายการข้าวช่องวัน เสาร์-อาทิตย์ ช่อง One เป็นต้น

อันดับที่ 4 พบว่า รายการมีเนื้อหา การใช้ภาษา หรือมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรุนแรง หรือนำไปสู่ความรุนแรง ทารุณโหดร้าย ที่ก่อให้เกิดผลต่อความรู้สึกทางจิตใจอย่างรุนแรง คิดเป็นร้อยละ 8.8 อาทิ ข้าวการเร่งล่ามือปืนยิง 2 โจ้ ดับคาถาคนที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากรายการตามข้าวเที่ยง ช่อง Spring News ข้าวลูกบ้าขอเงินแม่ไปซื้อยา แม่ไม่ให้ดีแม่สลับ จากรายการข้าวเที่ยง ช่อง 9 MCOT HD ข้าวรถพุ่งชนกันบนสะพาน จากรายการ ข้าวเที่ยง ช่อง TNN 24 การทารุณผู้หญิงที่ไม่มีทางสู้ จากรายการละครอังกฤษ ช่อง 3 HD ข้าวเด็กช่างไม่ทราบโรงเรียนปาระเปิดกลางถนน จากรายการเต็มข้าวคำ ช่อง Spring News ข้าวชายโหดฟันสาวแผลเหวอะจาการการเช้าชนคุย ช่อง 9 MCOT HD เป็นต้น

อันดับที่ 5 พบว่า รายการมีเนื้อหา ลักษณะลามกอนาจาร วิดถาร หรือยั่วทางเพศ คิดเป็นร้อยละ 6.3 อาทิ ข้าวหนุ่มใหญ่มาแล้วหื่นกระทำอนาจารเด็ก 7 ขวบริมหนองน้ำ จากรายการติดข้าว ช่อง Spring News ข้าวลุงแท้ก็ช่วยตัวเองในรถ จากรายการเต็มข้าวคำ ช่อง Spring News ข้าวครูข่มขืนเด็กนักเรียน 2 ครั้ง จากรายการข้าวเย็นช่องวัน เข้าถึงข้าว เข้าถึงคุณ ช่อง One ตลอดจนการแสดงการจูบไม่เหมาะสมในทางเพศ จากรายการ Viking 5.5.4 ช่อง Amarin TV HD และการกระทำที่สื่อถึงการทำอนาจารในข้าวต่างๆ จากรายการระบำไฟ ช่อง 8 จากรายการคุยข้าวเช้า 8 ช่อง 8 เป็นต้น ซึ่งถึงแม้จะมีการเบลอภาพในการนำเสนอบางส่วน แต่ยังมีภาพผู้กระทำความผิด หรือ การอธิบายข้าวซึ่งเน้นการสร้างกระตุ้นความรู้สึกทางเพศมากเกินไป

เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าการรับชมข้าวความรุนแรงต่อเนื่องเป็นเวลานานสามารถนำไปสู่พฤติกรรมก้าวร้าวเพิ่มมากขึ้น การเกิดความชินชาต่อความรุนแรง (Desensitization to violence) และการเพิ่มระดับความกลัวที่มีต่ออาชญากรรม (Increased Fear of Crimes) การแสดงเหตุการณ์จริงของความรุนแรง โดยแสดงถึงผู้ใช้ความรุนแรงในเหตุการณ์จริง และแสดงถึง

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

สาเหตุของความรุนแรงในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน สามารถส่งผลให้ผู้รับชมสร้างการรับรู้ถึงความสัมพันธ์กับผู้ก่อเหตุ และยอมรับเหตุในการใช้ความรุนแรงของผู้ก่อเหตุได้ (Murray, 1994) การแสดงออกถึงความรุนแรง หรือเหตุการณ์ที่นำไปสู่ความรุนแรง ทารุณโหดร้าย เช่น ฆาตกรรม การฆ่าตัวตาย การใช้ความรุนแรง และอาชญากรรม สามารถกระตุ้นพฤติกรรมเลียนแบบ (Copy Cat) (Hassan, 1996) การรับชมข่าวความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง สามารถเสริมสร้างพฤติกรรมใช้ความรุนแรงในกลุ่มคนที่มีแนวโน้มใช้ความรุนแรงอยู่แล้ว (Eron, 1995) นอกจากนั้นเนื้อหาที่มีลักษณะลามกอนาจาร วิจารณ์ หรือยั่วเย้าทางเพศ ยังส่งผลให้เกิดพฤติกรรมทางเพศที่รุนแรง และการใช้ความรุนแรงต่อสตรี (Donnerstein & Linz, 1994) โดยเนื้อหาลามก อนาจาร ถึงแม้ว่าไม่มีการแสดงถึงความรุนแรงก็สามารถสร้างให้เกิดทัศนคติเชิงลบต่อสตรีได้ (Comstock & Paik, 1994)

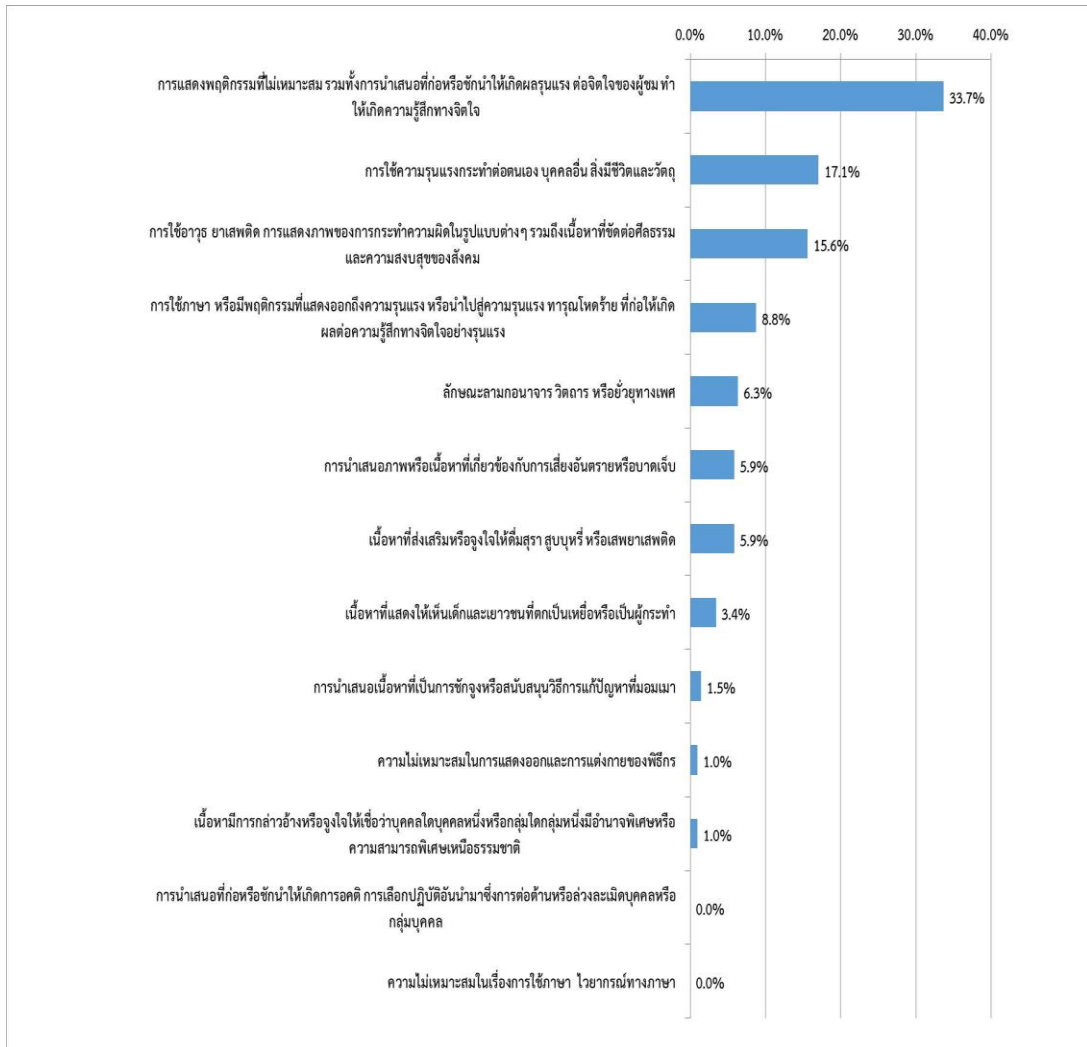
ดังนั้นการนำเสนอเนื้อหาประเภทดังกล่าวในการออกอากาศทางกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์จึงมีความจำเป็นต้องนำเสนอบริบท (Context) อย่างครบถ้วน โดยต้องไม่นำเสนอว่าผู้ใช้ความรุนแรง ได้รับรางวัล ประโยชน์หรือสิ่งตอบแทนต่างๆ หรือ ไม่ได้รับการลงโทษต่อพฤติกรรมดังกล่าวในทุกกรณี เนื่องจากผู้รับชมอาจตีความว่าพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงเป็นสิ่งที่ยอมรับได้ หรือ เป็นพฤติกรรมที่ควรปฏิบัติ ไม่ควรมีการแสดงพฤติกรรมรุนแรงว่ามีความเหมาะสมไม่ว่าในกรณีใดๆ การนำเสนอความรุนแรงต้องแสดงให้เห็นถึงผลกระทบที่ติดตามมาในทุกกรณี ไม่ว่าจะเป็นความสำนึกผิด (Remorse) ของผู้กระทำผิด ความเจ็บปวดทางกายภาพ หรือ จิตใจของผู้เกี่ยวข้อง หรือ การนำผู้กระทำผิดมาลงโทษตามกฎหมาย โดยการนำเสนอความรุนแรงโดยไม่มีการแสดงถึงผลกระทบต่างๆ สามารถส่งผลให้ผู้ชมมีการรับรู้ผิดๆ ต่อพฤติกรรมความรุนแรง และมีโอกาสใช้แสดงพฤติกรรมรุนแรงได้มากขึ้น การหลีกเลี่ยงการนำเสนอความรุนแรงที่ทำให้ผู้รับชมรู้สึกถูกกระตุ้น รู้สึกหดหู่ หรือ รู้สึกพอใจ และหลีกเลี่ยงการนำเสนอความรุนแรงโดยไม่บอกรายละเอียดที่แสดงถึงเหตุผลหรือเหตุการณ์อื่นๆ ที่สามารถลดล้างความรุนแรงที่นำเสนอไป (Brown, 1996)

โดยมีรายละเอียดปรากฏดังในแผนภูมิต่อไปนี้

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

แผนภูมิที่ 4.1-6 เนื้อหาที่ควรมีการจำกัด โดยพิจารณาจากภาพ เสียง และเนื้อหาในรายการ

ด้านเนื้อหาโฆษณา

ผลการวิจัย พบว่า การโฆษณาที่มีเนื้อหาผิดกฎหมายโฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภค พบว่ามีเนื้อหาโฆษณาที่อาจเข้าข่ายผิดกฎหมายโฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภค จำนวนทั้งสิ้น 106 รายการ โดยมีเนื้อหาโฆษณาที่อาจเข้าข่ายดังกล่าว จำแนกตามประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

อันดับ 1 พบว่ามีโฆษณาที่มีเนื้อหาโฆษณาแจก แถม เสี่ยงโชค ซึ่งรางวัล คิดเป็นร้อยละ 63.8 โดยเฉพาะอย่างยิ่งโฆษณาการขายสินค้าทางโทรทัศน์ (Teleshopping/ Home Shopping) ที่มีเนื้อหาการแจกแถม เช่น โฆษณาขายสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าประเภทเครื่องปั่นซึ่งหากลูกค้าโทรศัพท์เข้ามาสั่งเครื่องปั่นเข้ามาจำนวน 50 สายแรก รับเพิ่มเครื่องปั่นฟรี อีก 1 เครื่อง หรือ โฆษณาแว่นตายี่ห้อหนึ่ง ซึ่งหากโทรศัพท์เข้ามา 50 สายแรกได้รับฟรีเพิ่มแว่นตาอีก 1 ชุด หรือ โฆษณายกทรงสตรี หากโทรศัพท์เข้ามา 50 สายแรก รับฟรียกทรงเพิ่มอีก 6 ตัว หรือ โฆษณาเตียงอวดลม โทรศัพท์ 59

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

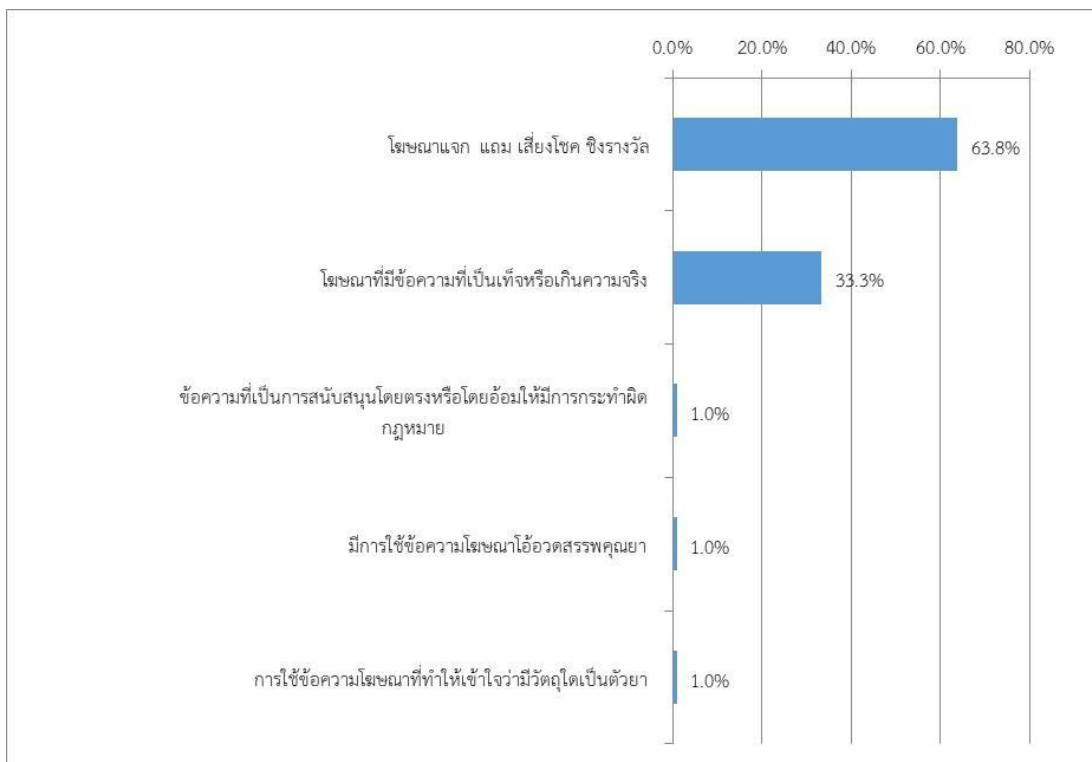
สายแรมรับถูกเก็บพกพาฟรีทันที หรือ โฆษณาสบู์ หากโทรศัพท์มาตอนนี้เพิ่มสบู์อีก 2 ก้อนพร้อม มาสตร์หน้าจำนวน 2 ซองฟรี หรือ โฆษณาเตาปิ้งย่างหากโทรศัพท์เข้ามาสั่งซื้อจำนวน 50 สายแรม รับ ของแถมอื่นๆ เพิ่มฟรีทันที เช่น กระตะ หรือ หากโทรศัพท์เข้ามา 89 สายแรม รับเพิ่มเครื่องลับคม อเนกประสงค์ฟรี เป็นต้น

อันดับ 2 พบว่ามีโฆษณาที่มีข้อความที่เป็นเท็จหรือเกินความจริง คิดเป็นร้อยละ 33.3 อาทิ โฆษณาแว่นตาสีที่ใสแล้วสบายตาสบายใจอย่างรวดเร็วทันทีทันใด โฆษณายาหม่อง ยี่ห้อหนึ่งที่สามารถใช้ทาแล้วหายปวดทั้งศีรษะ ขา และแขน โฆษณายาสระผมยี่ห้อหนึ่งสระแล้วช่วยให้ผมนุ่มลื่นตลอดวัน โฆษณาปุ๋ยยี่ห้อหนึ่งช่วยให้ต้นไม้งอกงามทันตา เป็นต้น

อันดับ 3 พบว่ามีโฆษณาที่มีข้อความที่เป็นการสนับสนุนโดยตรงหรือโดยอ้อมให้มีการกระทำผิดกฎหมาย คิดเป็นร้อยละ 1 อาทิ โฆษณาเครื่องดื่มน้ำโซดาสำหรับผสมสุรา เป็นต้น

โดยมีรายละเอียดปรากฏดังในแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 4.1-7 โฆษณาที่มีเนื้อหาผิดกฎหมายโฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภค

4.1.5 ด้านเนื้อหาที่ควรมีการส่งเสริม

ผลการวิจัยด้านเนื้อหาที่มีการส่งเสริมผ่านการสังเกตสื่อ พบว่า เนื้อหารายการที่มีการออกอากาศผ่านช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล มีประเภทเนื้อหาที่ควรมีการส่งเสริม เรียงลำดับจากที่ตรวจพบมากไปน้อย ดังต่อไปนี้

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

อันดับที่ 1 พบว่ามีเนื้อหาประเภทส่งเสริมความรู้ในเรื่องวิชาการ ความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 21.8 โดยพบเนื้อหาที่ส่งเสริมให้ความรู้ในวิชาการ และศาสตร์ต่างๆ เช่น การให้ความรู้ด้านทักษะความรู้รอบตัว ภูมิศาสตร์ คณิตศาสตร์ การสอนระบอบการปกครองของไทย การให้ความรู้เรื่องสมุนไพร ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ อาทิ โรคข้อเข่าเสื่อม ความรู้เรื่องการปวดข้อ การให้ความรู้เรื่องภูมิแพ้ การให้ความรู้เกี่ยวกับภัยธรรมชาติ เช่น พายุปากีสถาน และการรับมือกับภัยธรรมชาติ การให้ความรู้เกี่ยวกับชีวิตสัตว์ การให้ความรู้การขยับวันเลือกตั้ง การแสดงศักยภาพของนักล่า การแสดงระบบนิเวศของตึกแตง การให้ความรู้ เสริมทักษะด้านกีฬา เช่น ฟุตบอล มวยไทย เป็นต้น

อันดับที่ 2 พบว่ามีเนื้อหาประเภทส่งเสริมให้เกิดกระบวนการวิคิด คิดเป็นร้อยละ 13.2 เช่น การไตร่ตรองพิจารณาจากนิสัยเก่าๆ ของเรา การให้ข้อคิดอย่ารีบมีแผนก่อนวัยอันควร การหาวิธีลดน้ำหนักได้ถูกต้องดีต่อสุขภาพ การหาแนวทางการอยู่รอดในช่วงที่มีพายุ การสอนให้คิดเรื่องธรรมะ การคิดก่อนทำ การสอนให้คนเรามีความรับผิดชอบมากขึ้น การสอนให้รู้จักคิดพิจารณา ก่อนตอบ เป็นต้น

อันดับที่ 3 พบว่ามีเนื้อหาประเภทส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะชีวิต คิดเป็นร้อยละ 12 เช่น การสอนวิธีการเผื่อระวังใจ การสอนวิธีป้องกันตัวเอง การสอนวิธีใช้รถไฟฟ้าเพื่อการเดินทางอย่างสะดวกสบาย การสอนเสริมทักษะชีวิตในการเอาตัวรอดช่วงพายุ การส่งเสริมให้รู้การเลือกตั้งต่างๆ ที่กำลังเกิดในปัจจุบัน การสอนถึงพฤติกรรมผู้บริโภค ปรับเปลี่ยนการซื้อของแพง ให้ซื้อของคุณภาพมากขึ้น การสอนวิชาชีพต่างๆ เช่น ทำแข่งเป็นอาชีพเสริม ทักษะการฝังเข็มของจีนโบราณ ทักษะการทำอาหาร ทักษะการดำรงชีวิต ทักษะการใช้ชีวิตกับคนญี่ปุ่น เป็นต้น

อันดับที่ 4 พบว่ามีเนื้อหาประเภทส่งเสริมความรู้ความเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมพื้นเมืองท้องถิ่นและต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 10.6 อาทิ วัฒนธรรมท้องถิ่นของจังหวัดต่างๆ เช่น อุบลราชธานีมีวัฒนธรรมที่ประชาชนท้องถิ่นแห่รับแสงแรกของปีบนหน้าผา วัฒนธรรมการเคาตาว์ในช่วงเทศกาลปีใหม่ของเชียงราย ประเพณีผีตาโชนซึ่งเป็นประเพณีของจังหวัดเลย ฯลฯ วัฒนธรรมของชาติต่างๆ เช่น วัฒนธรรมด้านอาหารของชาวลาว การทอผ้าของชาวลาว การสอนภาษาจีน เรียนรู้วัฒนธรรมของจีน เรียนรู้วัฒนธรรมอินเดีย เรียนรู้วัฒนธรรมของชนพื้นเมืองบราซิลในป่าเมซอน เรียนรู้วัฒนธรรมของญี่ปุ่น เรียนรู้วัฒนธรรมเกาหลี รู้ประเพณีของพม่า วัฒนธรรม ประเพณีของเวียดนาม การรับรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นของกรุงเทพฯ สาธารณรัฐเซเชลส์ ตลอดจนการแสดงโชว์ของไทย เป็นต้น

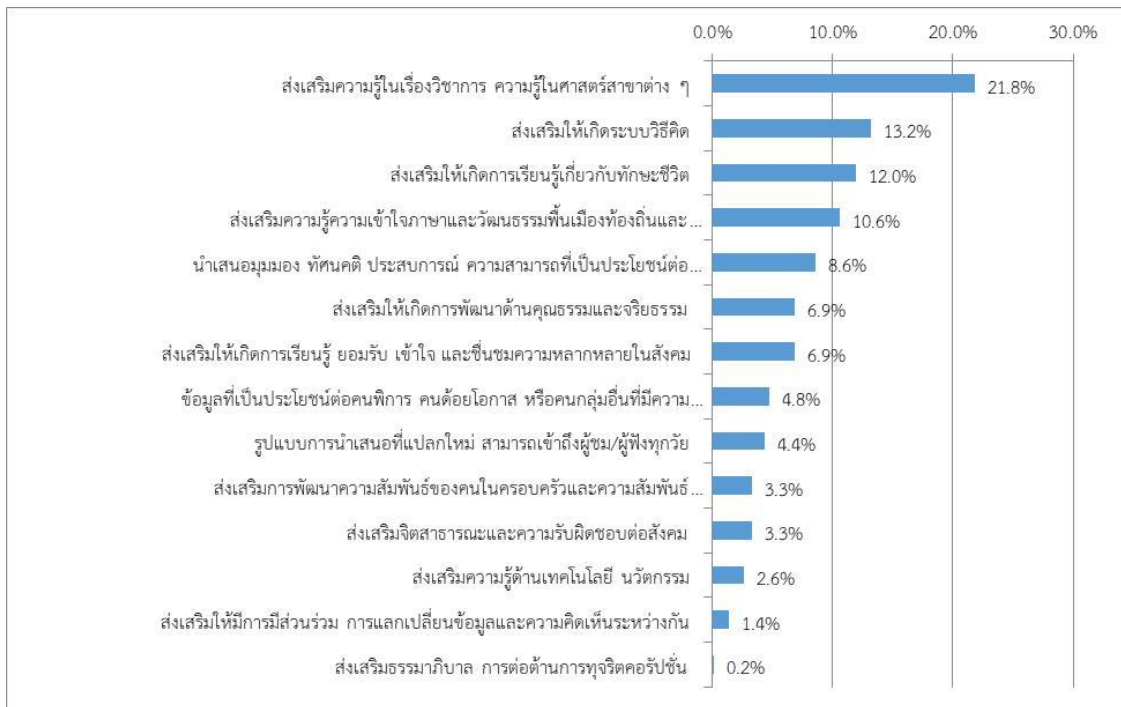
อันดับที่ 5 พบว่ามีเนื้อหาประเภทการนำเสนอมุมมอง ทศนคติ ประสบการณ์ความสามารถที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ คิดเป็นร้อยละ 8.6 อาทิ เช่น การแสดงจิตอาสาของอดีตผู้อำนวยการโรงเรียนที่เกษียณแล้วแต่กลับมาช่วยกวาดขยะในโรงเรียน การให้ความรู้เศรษฐกิจโลก การสอนเสนอแนะวิธีลด pm 2.5 การสอนวิธีออกกำลังกาย การให้ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศจีน และประเทศอเมริกา การแสดงวิธีการให้อาหารสัตว์หลายชนิดอย่างถูกวิธี การสอนวิธีการลงทุนในเครื่องมือทางการเงินต่างๆ การสอนวิธีการวิเคราะห์ตลาดหุ้น ตลอดจนผลของการเลื่อนการเลือกตั้งต่อสภาพการลงทุน เป็นต้น

โดยมีรายละเอียดปรากฏดังในแผนภูมิต่อไปนี้

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

แผนภูมิที่ 4.1-8 ด้านเนื้อหาที่ควรมีการส่งเสริม

4.2 ผลการจัดประชุมกลุ่มย่อย

การจัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำกับดูแลเนื้อหารายการนั้น ที่ปรึกษาได้จัดประชุมกลุ่มย่อยเป็น 2 กลุ่มที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของรายการโทรทัศน์ โดยแบ่งเป็น การจัดประชุมกลุ่มย่อยของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการและคุณภาพรายการ คัดเลือกจากตัวแทนกลุ่มด้วยวิธีการคัดเลือกแบบจำเพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่สามารถเป็นตัวแทนของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการและคุณภาพรายการ อันประกอบด้วย คณาจารย์จากมหาวิทยาลัยที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านสื่อสารมวลชน นิเทศศาสตร์ และสื่อใหม่อื่นๆ รวมถึงนักวิชาการและนักวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับสื่อสารมวลชน และนิเทศศาสตร์ และการจัดประชุมกลุ่มย่อยผู้ประกอบกิจการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ โดยวิธีการคัดเลือกแบบจำเพาะเจาะจงจากผู้ประกอบกิจการที่ได้รับใบอนุญาต หรือผู้บริหารระดับสูงในกิจการซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องกับกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ หรือ กิจการการผลิตเนื้อหารายการโดยตรง ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน

ผลการจัดประชุมกลุ่มย่อยประกอบด้วยการจัดประชุมกลุ่มย่อยของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการและคุณภาพรายการ และการจัดประชุมกลุ่มย่อยผู้ประกอบกิจการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ โดยมีรายละเอียดของการจัดประชุม สถานที่จัดประชุม และจำนวนผู้เข้าร่วมในการจัดประชุมกลุ่มย่อย ดังนี้

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

ตารางที่ 4.2-1 รายละเอียดการจัดประชุมกลุ่มย่อยของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการและคุณภาพรายการ กับการจัดประชุมกลุ่มย่อยของผู้ประกอบกิจการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

ครั้งที่	รายละเอียดกลุ่ม	วัน-เวลา /สถานที่จัดงาน	จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม
1	ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการและคุณภาพรายการ	ในวันพฤหัสบดีที่ 28 มีนาคม 2562 เวลา 13.00 – 16.00 นาฬิกา ณ ห้องเซฟไฟร์ 1 ชั้น 2 โรงแรมเซ็นจูรี พาร์ค กรุงเทพมหานคร	12 คน
2	ผู้ประกอบกิจการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์	ในวันพฤหัสบดีที่ 4 เมษายน 2562 เวลา 13.00 – 16.00 นาฬิกา ณ ห้องพลอยไพลิน ชั้น 3 โรงแรม ดิ เอ็ม เมอร์ริด รัชดา กรุงเทพมหานคร	20 คน

มีผลการจัดประชุมดังต่อไปนี้

4.2.1 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการและคุณภาพรายการ

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการ และคุณภาพรายการ ได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพเนื้อหารายการ ตลอดจนประเด็นที่เป็นปัญหาส่งผลกระทบต่อคุณภาพของเนื้อหารายการ และแนวทางการแก้ไขปัญหา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 การประเมินคุณภาพเนื้อหารายการ

(1) ในส่วนภาพรวมของเนื้อหารายการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า รายการประเภทข่าว มีจำนวนมากขึ้นเป็นอย่างมาก หากแต่รูปแบบ และ เนื้อหาของรายการไม่มีความแตกต่างกันเท่าใดนัก ทั้งนี้รายการประเภทข่าวถูกนำเสนอ โดยมีรูปแบบรายการเป็นการเล่าข่าวเป็นหลัก ไม่ค่อยมีรายการข่าวประเภทอื่นๆ ในส่วนของรายการสารประโยชน์อื่นๆ ยังมีความหลากหลายน้อยกว่า โดยรายการส่วนมากก็จะเป็นรายการสารคดีต่างประเทศเป็นหลัก มีรายการสารประโยชน์สำหรับเด็ก และ เยาวชน รายการเพื่อสุขภาพ หรือ สุขภาวะหรือรายการสารประโยชน์อื่นๆ ไม่มากนัก

(2) สำหรับรายการสารประโยชน์ทั้งหลายตัวเนื้อหารายการยังขาดมิติที่ลึกซึ้ง และยังไม่มีความเป็นประโยชน์แก่สาธารณะอย่างที่ควรจะเป็นเมื่อเทียบกับรายการประเภทเดียวกันที่ผลิตจากผู้ผลิตเนื้อหาในต่างประเทศ ยกตัวอย่างเช่น การให้สาระความรู้โดยการสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านโดยตรง

(3) เนื้อหารายการปัจจุบันมีการใช้โฆษณาแฝง หรือสินค้า Tie-in มากขึ้นอย่างชัดเจน ซึ่งในบางกรณีอาจมีการพุดชกุงให้เข้าใจผิด ทำให้ผู้ชมสับสนระหว่างเนื้อหาจากข้อเท็จจริงและเนื้อหาที่เกิดจากการโฆษณา หรือชักจูงโดยใช้ดารานักแสดง หรือ บุคคล ซึ่งไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญมาให้ข้อมูล ทำให้น่าสนใจข้อมูลได้ไม่ครบถ้วนและรอบด้านจึงมีผลบิดเบือนข้อเท็จจริงสำหรับการตัดสินใจ

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

(4) นอกจากนี้ ยังมีประเด็นปลุกย่อยด้านเนื้อหาที่สำคัญ อาทิ การชี้แจงความรุนแรง โดยการพยายามนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงมากเกินไป อาทิเช่น ภาพการฆาตกรรมหรือการเกิดอุบัติเหตุ นอกจากนี้ยังมีประเด็นการหลอมรวมของสื่อดิจิทัล (Convergence) ของสื่อต่างๆ ที่มีการนำเสนอเนื้อหาต่างกันระหว่างเนื้อหาที่แสดงผ่านโทรทัศน์และเนื้อหาที่แสดงผ่านสื่อออนไลน์

(5) เมื่อพิจารณาจากผังรายการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ความเห็นว่า เวลาในการออกอากาศเป็นไปตามที่ พรบ.กำหนด เพียงแต่ผู้ทรงคุณวุฒิอยากให้ทาง กสทช. ประเมินในมิติอื่นๆ อาทิ คุณภาพ และรูปแบบรายการด้วยนอกจากประเภทของรายการและระยะเวลาการออกอากาศตามที่ พรบ.กำหนดเท่านั้น

(6) ปัจจุบันคุณภาพในการออกอากาศด้านภาพ มีความชัดเจนดีมาก และเสียงมีความชัดเจนดี อาจมีประเด็นที่ต้องใส่ใจ คือ ระดับคุณภาพเสียงของรายการ และ โฆษณามีความแตกต่างกัน โดยอาจเป็นความตั้งใจของผู้ผลิต หรืออาจไม่ได้ตั้งใจ หากเป็นความตั้งใจก็คงเป็นเรื่องการบังคับผู้บริโภค หรือผู้ชมให้หลีกเลี่ยงความสนใจในโฆษณาไม่ได้

ส่วนที่ 2 ประเด็นปัญหาด้านคุณภาพเนื้อหารายการ

(1) ประเด็นหลักที่นักวิชาการมีความเห็นเป็นกังวลในด้านรายการประเภทข่าวสาร คือ

1) มีรายการข่าวที่ใส่อารมณ์ความรู้สึกส่วนตัว และ มีการชี้นำหรือมีความรู้สึกที่โน้มเอียงไปทางใดทางหนึ่ง โดยเป็นรายการประเภทการเล่าข่าวเป็นหลัก ซึ่งมีรายการประเภทนี้เป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ รายการประเภทนี้จะนำข่าวที่มีอยู่แล้วมาบรรยาย หลายครั้งมีการเล่าข่าวโดยการใส่ความเห็นของพิธีกรรวมถึงมีการชี้นำทางอารมณ์ ทำให้ผู้ชมมีความเห็นคล้อยตามและอาจทำให้ข่าวสารต่างๆ ถูกปรุงแต่งโดยขาดความจริงครบทุกบริบท

2) รายการข่าวนำคลิปวิดีโอ ที่ถูกเสนออยู่ในสื่อสังคมออนไลน์ มาออกอากาศซ้ำๆ กัน โดยไม่มีความลึกซึ้งในข้อมูล และเนื่องจาก คลิปวิดีโอ ที่ถูกเสนออยู่ในสื่อสังคมออนไลน์ เป็นคลิปวิดีโอที่มีระยะเวลาสั้นๆ ทำให้ต้องเปิดซ้ำๆ ในรายการเดียวกันช่วงที่กล่าวถึงข่าวนั้น จึงเป็นการตอกย้ำให้มีการเจือปนของอารมณ์มากขึ้น นอกจากการฉายคลิปวิดีโอ ซ้ำในข่าวเดียวกันแล้วรายการหลายๆ รายการต่างช่องก็ใช้คลิปวิดีโอ เดียวกันซ้ำๆ ทำให้เป็นการย้ำประเด็นเดิมๆ ยิ่งทำให้การซ้ำและสร้างอคติได้รุนแรงเพิ่มขึ้นอีก

3) ผู้ประกาศข่าว นักเล่าข่าว หรือ บุคลากรที่เกี่ยวข้องขาดทักษะที่จำเป็นต่อการเป็นสื่อสารมวลชนรวมถึงจริยธรรม และการเข้าใจกฎหมายที่ถูกต้องที่เกี่ยวข้องกับสื่อสารมวลชน จะเห็นได้จากการที่ใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม คำหยาบคาย คำพูดสองแง่สองง่าม ในรายการข่าว ถึงแม้จะอ้างว่าเป็นคำพูดตามสมัยนิยมและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายแต่ก็ไม่เหมาะสมและอาจส่งผลให้สังคมเข้าใจการใช้ภาษาคลาดเคลื่อนไปสู่การใช้ภาษาที่ไม่สุภาพได้

ก. ตัวอย่างความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารมวลชน ที่อาจเป็นปัญหา คือ การออกอากาศข่าวที่เกี่ยวกับเด็กเยาวชน บุคคล ด้านการละเมิดฯ เช่น มีการออกชื่อนามสกุลจริง และเสียงจริง การใช้ภาพที่ถึงแม้ว่าจะมีการใช้มุกล้อหลบใบหน้าแต่ก็อาจจะยังสามารถจำบุคคลนั้นได้ ก็อาจเป็นหนึ่งการละเมิดที่ผู้สื่อข่าวอาจเข้าใจกฎหมายฯ คลาดเคลื่อนจากความตั้งใจ

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

ข. ส่วนจริยธรรมนั้นประเด็นสำคัญคือการไม่ชี้นำข้อมูล หรือ อารมณ์ให้สังคม ไม่ว่าจะเป็นตัวข่าวเอง หรือ การชี้นำด้านสินค้า และการบริการ หรือ ทางแก้ปัญหาในเหตุการณ์ต่างๆ

4) ในช่วงรายการข่าวสารรวมไปถึง ข่าวประเภทบันเทิง ซึ่งเป็นการเสนอข่าวนักแสดงที่เป็นบุคคลสาธารณะในเรื่องส่วนตัว ซึ่งอาจไม่ได้ให้สาระแก่สังคมมากไปกว่าความบันเทิง ซึ่งโดยหลักการของข่าวสารสาระแล้วข่าวที่นำเสนอควรให้ประโยชน์สาระแก่สังคมมากขึ้นไม่ใช่เฉพาะด้านบันเทิง ทั้งนี้ข่าวบันเทิงมีหลักมาจากข่าวศิลปวัฒนธรรม เป็นการเสนอสาระประโยชน์ในส่วนของศิลปวัฒนธรรม หรือ ความเข้าใจสาระเพิ่มเติมในบริบทอื่นที่เกี่ยวข้องกับความบันเทิง อาทิเช่น เทคนิคในการถ่ายทำต้นเรื่องหรือบริบทที่เรื่องราวกำเนิดขึ้น หรือ บริบทอื่นที่ให้สาระเพิ่มเติม

(2) รายการประเภทสาระประโยชน์

ผลจากการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อย พบว่าการเผยแพร่ออกอากาศเนื้อหารายการประเภทรายการเด็ก และ เยาวชน รายการเพื่อสุขภาพ สุขภาวะ รายการเพื่อผู้สูงอายุ หรือรายการให้ความรู้ ยังมีการผลิตเป็นจำนวนน้อย และขาดความหลากหลายของเนื้อหารายการประเภทสาระประโยชน์ในปัจจุบัน โดยผู้ผลิตในประเทศไทยมักไม่สนใจผลิต และเผยแพร่รายการประเภทสาระประโยชน์สำหรับเด็ก เยาวชน เนื่องจากค่าใช้จ่ายสูง ผู้ชมมีความสนใจรับชมน้อย ส่งผลต่อความนิยมของรายการ และในรายการให้ความรู้เพื่อสุขภาพ สุขภาวะ ก็มักมีโฆษณาสินค้า การบริการ หรือ องค์กร แฝงอยู่ในรายการ ซึ่งอาจเป็นการชี้นำโดยสินค้าหรือบริการทำให้ผู้บริโภคอาจไม่ได้สาระเท่าที่ควร รวมถึงการขาดรายการให้ความรู้เพิ่มเติมจากข่าวสาร หรือ มีการให้ความรู้เพื่อให้ประชาชนเข้าใจข่าวสารให้รอบด้าน อาทิ การให้ความรู้และสารประโยชน์ด้านเศรษฐกิจที่ควรให้รายละเอียดเพิ่มเติม รวมถึงข้อจำกัดด้านทฤษฎีที่นำมาประยุกต์ใช้ หรือ ด้านสาธารณสุข ในการรักษาโรคด้วยทางเลือกต่าง ๆ

(3) ภาพรวมในส่วนของการกระทำผิดด้านเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมและการเอาเปรียบผู้บริโภค

ในส่วนนี้การบังคับใช้กฎหมายจะมีความเข้มงวดมาก เมื่อเกี่ยวกับสถาบันต่างๆ หรือเกี่ยวกับความมั่นคง แต่เมื่อเป็นการกระทำผิดในด้านความไม่เหมาะสมของเนื้อหาทางเพศ ความรุนแรง การลงโทษและการบังคับใช้กฎหมายยังไม่มีมีความเข้มงวดหรือความชัดเจนเพียงพอที่จะทำให้ช่องผู้ผลิต และ ผู้ประกอบการ ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกๆ ภาพที่ไม่เหมาะสมภาพเชิงสัญลักษณ์เพื่อการชี้นำยังอยู่ในช่องว่างของกฎหมายเพื่อการลงโทษผู้กระทำผิด

(4) การโฆษณาแฝงการใช้รายการเป็นการโฆษณาสินค้าทางอ้อม

ซึ่งพบว่ามีบางรายการนำสินค้าเข้ามาโฆษณาโดยการวางไว้ในรายการ หรือ การที่พิธีกร หรือผู้ร่วมรายการอาจสนับสนุนแนะนำสินค้าดังกล่าว โดยการใช้สินค้าเหล่านั้นก็เป็นอีกหนึ่งประเด็นการเอาเปรียบผู้บริโภคที่อาจไม่เท่าทันและภาครัฐอาจต้องมีการเข้ามาดูแลอย่างเหมาะสม

ส่วนที่ 3 แนวทางการแก้ไข

(1) รายการประเภทข่าวเป็นรายการที่ต้องการความเที่ยงตรงและรวดเร็ว ซึ่งจำเป็นต้องมีการตรวจสอบเนื้อหาและมีการประเมินความเที่ยงตรง ปราศจากอคติอย่างสม่ำเสมอ ในกรณีที่ไม่สามารถควบคุมคุณภาพของบุคลากรหรือรายการได้ก่อนออกอากาศ โดยจะต้องมีการกำกับดูแลในด้าน

เนื้อหาให้เหมาะสม มีการกำหนดกฎเกณฑ์ในเรื่องของระดับความรุนแรงของเนื้อหาที่ควรนำเสนอ โดยอาจจะอยู่ในรูปของแนวทางปฏิบัติที่ดี (Good Practice) และกำหนดบทลงโทษให้เหมาะสม

(2) ต้องมีการกำกับดูแลเนื้อหาในเรื่องของโฆษณาแฝงอย่างเข้มงวด โดยต้องมีการแสดงให้ผู้ชมเห็นอย่างชัดเจนในเรื่องในเนื้อหาว่าเนื้อหาดังกล่าวเป็นข้อเท็จจริงหรือเนื้อหาดังกล่าวเป็นเพียงความคิดเห็นของพิธีกรหรือแขกรับเชิญ นอกจากนั้นแล้วควรคำนึงถึงกฎหมาย และ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องเช่น เรื่องในกรณีการลงทุน ผู้นำเสนอต้องมีใบอนุญาตให้วิเคราะห์หุ้น และชี้ชวนการลงทุนประเภทต่างๆ ซึ่งสินทรัพย์ทางการเงินแต่ละประเภทก็มีความต้องการที่แตกต่างกัน

(3) เมื่อข่าวสารต่างๆ มีการนำเสนอด้วยความรวดเร็วอาจตรวจสอบข้อมูลได้ในระยะเวลาจำกัด ทำให้มีข้อมูลได้ไม่รอบด้านหรือมีข้อมูลที่ลึกเพียงพอ การยอมรับข้อผิดพลาดและแก้ไขเป็นอีกหนึ่งมาตรฐานทางจริยธรรมที่อาจช่วยให้ผู้ชมได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและแก้ไขความคลาดเคลื่อน หรือความผิดพลาดต่างๆ จากข้อจำกัดด้านเวลาได้

(4) สำหรับรายการประเภทสาระความรู้ ผู้ผลิตจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุน เพื่อให้เกิดรายการที่มีคุณภาพ ทั้งจากทางภาครัฐ หรือ หน่วยงานต่าง ๆ ทำให้ไม่จำเป็นต้องพึ่งพิงค่าโฆษณาของเอกชนทำให้สามารถสร้างรายการที่หลากหลายได้อย่างมีคุณภาพและได้ตอบสนองความต้องการของสังคมได้

4.2.2 กลุ่มผู้ประกอบการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

กลุ่มผู้ประกอบการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพเนื้อหารายการ ตลอดจนประเด็นที่เป็นปัญหาส่งผลกระทบต่อคุณภาพของเนื้อหารายการ และแนวทางการแก้ไขปัญหา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 การประเมินคุณภาพเนื้อหารายการ

(1) ผู้ผลิตมีความเห็นว่าหากช่องรายการผลิตเนื้อหารายการเองคุณภาพรายการจะดีกว่าการนำข้อมูลข่าวสารมาผลิตซ้ำ โดยเฉพาะด้านการข่าว เนื่องจากผู้ผลิตมีการลงทุนที่สูงทั้งโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ สตูดิโอ ห้องถ่ายทำ อุปกรณ์ถ่ายทำ เป็นต้น และการจัดเตรียมบุคลากร ผู้ประกาศข่าว หรือ บุคลากรด้านอื่นๆ ที่มีคุณภาพ ทำให้บุคลากรและทีมงานมีความเข้าใจในเนื้อหาอย่างแท้จริงและนำเสนอออกมาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ในขณะที่การนำข้อมูลข่าวสารมาผลิตซ้ำนั้นทำให้เกิดการทำงานอย่างฉาบฉวย เช่น นำภาพคลิปวิดีโอมาฉายซ้ำ โดยไม่ได้มีการวิเคราะห์และทำความเข้าใจกับเนื้อหาอย่างเหมาะสม

(2) กรณีคุณภาพข่าวสารไม่สูงมากนัก ผู้ผลิตให้ความเห็นว่าหลายๆ รายการโดยเฉพาะรายการประเภทเล่าข่าวไม่ได้ลงทุนด้านการผลิตทั้งจากบุคลากรและอุปกรณ์อย่างเหมาะสมและเพียงพอหลายรายการนำเอา คลิปวิดีโอ จากสื่อสังคมออนไลน์ ที่เป็นกระแสสังคมมาฉายซ้ำๆ วนไปมาในเวลาที่พิธีกรเล่าข่าวดังกล่าวไปเรื่อยๆ และเพื่อให้ข่าวมีความน่าสนใจพิธีกรจะมีการใส่ความเห็นและอารมณ์ส่วนบุคคลไปด้วยในการเล่าข่าว

(3) ในขณะที่รายการเล่าข่าวและการให้ความเห็น ควรมีการจำแนกประเภทให้ชัดเจนทั้งนี้รายการข่าวประเภทเล่าข่าวหรือการให้ความเห็นที่มีคุณภาพดี ผู้ผลิตก็สามารถทำได้ โดยยกตัวอย่างรายการทางวิทยุ 96.5 “คลื่นความคิด” ซึ่งนำนักวิชาการด้านต่างๆ มาให้ความเห็นใน

ประเด็นที่ท่านเหล่านั้นเชี่ยวชาญเพื่อให้ความรู้แก่สาธารณะชนอย่างรอบด้าน การเสนอข่าวประเภทให้ความเห็นอาจเป็นการนำเสนอข่าวเชิงลึก เช่น ข่าวเชิงสืบสวน (investigative news) โดยสามารถเสนอให้เห็นผ่านมิติต่างๆ ของเหตุการณ์ได้เช่นกัน การนำเสนอข่าวประเภทนี้อาจอ้างอิงตามแบบ CNN หรือ BBC ซึ่งมีการนำเสนอข่าวประเภทนี้อย่างสม่ำเสมอ

(4) ผู้ผลิตเสนอประเด็นความแตกต่างของการบังคับใช้กฎระเบียบกับรายการโทรทัศน์ดิจิทัล และรายการที่ออกอากาศผ่านทางบริการโทรทัศน์ผ่านอินเทอร์เน็ต (Over-The-Top - OTT) จะมีการนำเสนอโดยที่ไม่มีการควบคุมใดๆ จากทางภาครัฐ และ หลายๆ รายการนำเสนอทั้งๆ ที่ผิดกฎหมายต่างๆ ทั้งมีการละเมิดผู้เสียหาย การนำเสนอภาพและเสียงที่ไม่มีความเหมาะสม เช่น ภาพอุบัติเหตุที่ไม่มีการเบลอภาพศพ หรือ ทำการโฆษณาชวนเชื่อสินค้าโดยตรง จึงอยากให้ภาครัฐเข้ามาดูแลให้มีการบังคับใช้กฎระเบียบให้ใกล้เคียงกัน เพราะผู้ผลิตทางโทรทัศน์มีค่าใช้จ่ายสูงกว่าทางบริการโทรทัศน์ผ่านอินเทอร์เน็ต (OTT) รวมถึงค่าใช้จ่ายในการได้รับใบอนุญาตประกอบการจาก กสทช.ด้วย

(5) ในส่วนรายการเพื่อสาระประเภทต่างๆ นั้น ผู้ผลิตเห็นด้วยว่ามีประเภทและเนื้อหาในการนำเสนอไม่หลากหลายนัก จากเหตุผลของต้นทุนและการสนับสนุนจากโฆษณาสินค้าที่มีจำนวนไม่มาก และมีข้อจำกัดต่างๆ ในการนำเสนอสินค้าผ่านทางโทรทัศน์ที่มีจำนวนมาก เมื่อมองไปเฉพาะกลุ่มก็จะพบว่า มีปัญหาจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจากบทบาทของเทคโนโลยี อาทิ เด็กและเยาวชนไม่ได้ชมโทรทัศน์แบบเดียวกันกับคน Generation Baby Boom หรือ Generation X Generation Y เด็กและเยาวชนในปัจจุบันจะชมรายการต่างๆ ผ่านทาง โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต หรือ คอมพิวเตอร์ ทำให้อันดับความนิยม (เรตติ้ง) ของรายการที่เกี่ยวกับเยาวชนไม่ดีพอสำหรับผู้ผลิตที่จะไปขอโฆษณาเพื่อดำเนินการเชิงธุรกิจให้ประสบความสำเร็จได้

(6) ส่วนรายการเพื่อสาระประเภทอื่นๆ มีต้นทุนในการผลิตสูง และ มีปัญหาเดียวกัน คือ ขาดโฆษณาสนับสนุน ทั้งนี้ รายการข่าวสารและสาระประโยชน์ก็ยังมีข่าวหรือข้อมูลที่เป็นข่าวปลอมหรือข่าวที่มีเนื้อหาบิดเบือน ชวนให้เข้าใจผิด (Fake news) ซึ่งต้องการให้ผู้ผลิตทุกๆ องค์กร มีความมั่นใจในการตรวจสอบข้อมูลต่างๆ อย่างดีก่อนการนำเสนอ หรือ หากต้องการความรีบเร่งในการนำเสนอ ก็จำเป็นต้องยอมรับข้อผิดพลาดและแก้ไขในภายหลัง ซึ่งตัวอย่างที่เป็นปัญหา อาทิ คลิปเสียงของนักการเมือง หรือ การนับคะแนนเสียงการเลือกตั้งที่ผ่านมา เป็นต้น

ส่วนที่ 2 ปัญหาและข้อถกเถียงเรื่องโฆษณาแฝงในรายการ

(1) ผู้ผลิตต้องการให้แบ่งเป็น 2 มุมมอง คือ

1) การโฆษณาแฝงจากรายการ โดยใช้สินค้าหรือตราสินค้าให้เห็นในภาพและบรรยายถึงสินค้าเหล่านั้นทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งการใช้โฆษณาแฝงแทรกเข้าไปในเนื้อหาของรายการอาจจะทำให้ผู้ชมเกิดความสับสนในการจำแนกเนื้อหาสาระระหว่างเนื้อหาสาระที่เป็นข้อเท็จจริงหรือเนื้อหาที่เกิดจากการโฆษณาซึ่งเป็นเพียงความคิดเห็นของพิธีกรหรือแขกรับเชิญในรายการ **การนำสินค้าหรือตราสิน้ามาวางไว้บนโต๊ะประกอบของผู้ดำเนินรายการ และอาจจะมีการกล่าวถึงเป็นระยะๆ หรือ การแจกของในรายการโดยให้ผู้รับชมต้องท่องจำ Motto หรือ สรรพคุณ เพื่อร่วมสนุกกับของรางวัล**

2) การทำรายการเพื่อต้องการนำเสนอผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ หากเป็นประเภทหลังสินค้าและบริการที่นำเสนอจะมีความจำเป็นต่อผู้ชมเพื่อสร้างความเข้าใจในเนื้อหา รายการประเภทนี้อาจเป็นสาระประโยชน์ทั้งในมุมมองการดำเนินชีวิต การเริ่มต้นเป็นผู้ประกอบการ หรือ การสร้างแรงบันดาลใจ ทั้งนี้ประเด็นที่ต้องพิจารณาเป็น ดังนี้

ก. กรณีรายการสร้างแรงบันดาลใจจากการทำธุรกิจ ต้องระมัดระวังในการนำเสนอ เนื้อหารายการ โดยเนื้อหาควรเป็นสาระประโยชน์แต่ผู้ชมในเรื่องของความรู้ การถ่ายทอด ประสบการณ์ กรณีศึกษา การสร้างแรงบันดาลใจจากการทำธุรกิจ แต่ปัจจุบันมีรายการดังกล่าวที่ นำเสนอเนื้อหามุ่งเน้นไปที่ประโยชน์ของตัวสินค้าและบริการในธุรกิจดังกล่าว ทำให้เข้าข่ายเป็น รายการที่นำเสนอเนื้อหาเพื่อการขายหรือโฆษณาสินค้าและบริการของธุรกิจดังกล่าว

ข. กรณีรายการสุขภาพ ควรนำเสนอเนื้อหาที่เป็นสาระและข้อเท็จจริงทาง วิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ แต่บางรายการมีการนำเสนอขายสินค้าเพื่อสุขภาพ ซึ่งอาจมี ลักษณะเป็นการโฆษณาแฝง และทำให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของสรรพคุณ ของสินค้าเพื่อสุขภาพจะต้องมีการแสดงเนื้อหาให้ชัดเจนว่าเป็นสรรพคุณที่มีการพิสูจน์ได้ทาง วิทยาศาสตร์หรือเป็นเพียงประสบการณ์หรือข้อคิดเห็นของพิธีกรและแขกรับเชิญในรายการ

ค. กรณีรายการเพื่อเกษตรกร จะต้องนำเสนอเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อ เกษตรกร การถ่ายทอดองค์ความรู้ใหม่ๆ ที่มีการนำไปใช้จริงแล้ว แต่บางรายการพบว่าการนำ การขายสินค้าเกษตรเข้าไปปะปนในรายการเพื่อเกษตรกร ซึ่งทำให้ผู้ชมที่ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรอาจมี ปัญหาในการแยกแยะ

ทั้งนี้อาจมีความจำเป็นต้องเข้าใจในประเด็น

ง. ความอยู่รอดของธุรกิจสำหรับผู้ประกอบการกิจการโทรทัศน์ ต้องสร้างให้เกิดสมดุล กับความเหมาะสมทางด้านจริยธรรม ที่ต้องเดินไปด้วยกันได้ หากจุดที่เหมาะสมเพื่อให้ปัจจัยทั้งสองด้าน ไปด้วยกันได้

(2) ประเด็นเกี่ยวกับรายการเฉพาะทาง เช่น การถ่ายทอดรายการเฉพาะกิจ (ที่ไม่ใช่รายการ พระราชกรณียกิจ) ซึ่งมีในช่วงเวลาเย็นๆ ผู้ผลิตจะนับเป็นรายการข่าวสารสาระประโยชน์ด้วย ได้หรือไม่ เพราะต้องตัดผังรายการต่างๆ ออกไปตามช่วงเวลาที่ต้องถ่ายทอด

การปรับเปลี่ยนผังรายการที่ต้องแจ้งล่วงหน้าเป็นระยะเวลา 2-3 วัน ทำให้ผู้ผลิต หรือ ช่องรายการไม่สามารถปรับเปลี่ยนให้ทันสถานการณ์ที่เร่งด่วนได้ ทั้งที่อาจจะมีสาระประโยชน์และ ข่าวสารที่ผู้ชมหรือผู้บริโภคต้องการทราบได้ไวกว่า

ส่วนที่ 3 แนวทางการแก้ไข

(1) ด้านการกำกับดูแล ต้องมีการบูรณาการของการกำกับดูแลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับเนื้อหาในรายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ซึ่งประกอบด้วยหลายหน่วยงาน ตั้งแต่ สำนักงาน กสทช. องค์การอาหารและยา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค กรมวิชาการเกษตร สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ องค์การพิทักษ์สิทธิ์ เด็ก และเยาวชน องค์การตัวแทนผู้บริโภค องค์การตัวแทนภาคประชาชน และประชาสังคม นักวิชาการ

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

ด้านต่างๆ ตลอดจนสมาคมตัวแทนผู้ประกอบการกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ และผู้ผลิตเนื้อหาในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

(2) ในด้านการกำกับดูแลเนื้อหาของสื่อที่นำเสนอผ่านหลากหลายช่องทาง ควรจะต้องมีการกำกับดูแลให้เกิดความเสมอภาคในการควบคุมรายการ ทั้งจากรายการโทรทัศน์ดิจิทัล และในรายการบริการโทรทัศน์ผ่านอินเทอร์เน็ต (Over-The-Top - OTT) ต่างๆ

(3) นำเสนอวิธีการทำ กลไกกำกับดูแลร่วมกัน (co-regulation) ในสัดส่วนของภาครัฐและเอกชน ที่มีความรู้ ความสามารถที่แท้จริง เพื่อให้เท่าทันถึงปัญหาและครอบคลุมบริบทที่เหมาะสม

(4) มีช่องทางให้ผู้บริโภคได้มีการแสดงความคิดเห็นที่เป็นเสียงตอบกลับ (Voice back) ในการให้ความเห็นและมีส่วนร่วมเพื่อปรับปรุงผังรายการ เนื้อหารายการ และคุณภาพรายการ รวมไปถึงผู้นำเสนอหรือบุคลากรต่างๆ ได้อย่างรอบด้านและทันทั่วถึง

(5) การมีช่องทางสนับสนุนรายการที่มีสาระประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม อาทิ การจัดตั้งกองทุน หรือ วิธีการอื่นๆ ที่จะทำให้ผู้ผลิตมีแรงจูงใจ (Motivation) เพื่อทำการแข่งขันและในเชิงธุรกิจ

(6) ความเสมอภาคในการควบคุมรายการ ทั้งจากรายการโทรทัศน์ดิจิทัล และในรายการบริการโทรทัศน์ผ่านอินเทอร์เน็ต (Over-The-Top - OTT) ต่างๆ

(7) จัดการเสวนาในเวที โดยมีการให้ผู้ผลิตได้เสนอถึงปัญหา และ รับฟังข้อเสนอแนะจาก กสทช. อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดการสื่อสารจากทั้งสองฝ่าย โดยไม่มีความคลาดเคลื่อน

4.3 ผลการสำรวจทัศนคติความพึงพอใจของประชาชนและข้อจำกัดของการให้บริการต่อเนื้อหารายการของผู้ประกอบการโดยการสำรวจข้อมูลภาคสนาม

ผลการสำรวจทัศนคติความพึงพอใจของประชาชนและข้อจำกัดของการให้บริการต่อเนื้อหารายการของผู้ประกอบการโดยการสำรวจข้อมูลภาคสนาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ สามารถนำเสนอแยกได้เป็น 4 ส่วนหลัก ได้แก่

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติความพึงพอใจของประชาชน

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อจำกัดของการให้บริการด้านเนื้อหารายการของผู้ประกอบการ

ส่วนที่ 4 แนวทางในการกำกับดูแลรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ของโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลที่เหมาะสม

โดยที่ผลการวิเคราะห์ทั้ง 4 ส่วน สามารถแสดงรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ตามลำดับได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

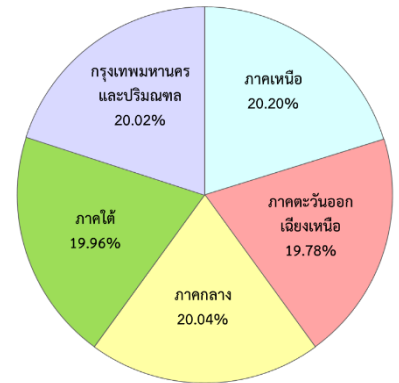
การวิจัยในครั้งนี้ ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย รวมทั้งสิ้นจำนวน 5,000 คน ซึ่งลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างนั้นสามารถจำแนกตามตัวแปรเชิงประชากรศาสตร์ได้ ดังนี้

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

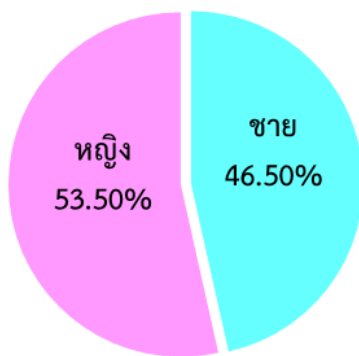
(1) พื้นที่จังหวัดที่เก็บข้อมูล

เมื่อจำแนกจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามพื้นที่ภูมิภาคที่เก็บข้อมูล ได้แก่ ภาคเหนือ ร้อยละ 20.20 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 19.78 ภาคกลาง ร้อยละ 20.04 ภาคใต้ ร้อยละ 19.96 กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ร้อยละ 20.02 สามารถแสดงได้ดังภาพที่ 1.3-1

ภาพที่ 4.3-1 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามจังหวัดที่เก็บข้อมูล

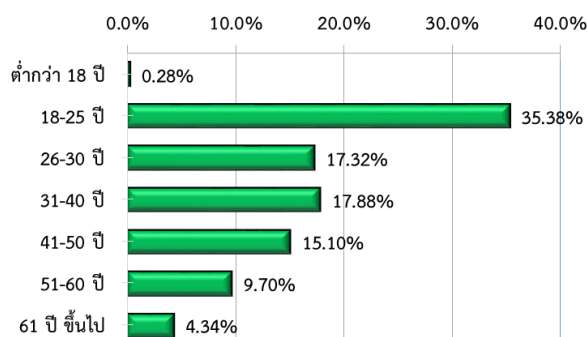
(2) เพศของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อจำแนกเพศของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงร้อยละ 53.50 ในขณะที่ มีกลุ่มตัวอย่างเพศชายร้อยละ 46.50 โดยสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง เมื่อจำแนกตามเพศ แสดงได้ดังภาพที่ 4.3-2

ภาพที่ 4.3-2 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามเพศ

(3) อายุของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อจำแนกตามอายุของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุ 18 - 25 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.38 รองลงมาได้แก่ อายุ 31-40 ปี ร้อยละ 17.88 อายุ 26-30 ปี ร้อยละ 17.32 อายุ 41-50 ปี ร้อยละ 15.10 อายุ 51-60 ปี ร้อยละ 9.70 อายุ 61 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 4.34 และอายุ ต่ำกว่า 18 ปี ร้อยละ 0.28 โดยสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามอายุ แสดงได้ ดังภาพที่ 4.3-3

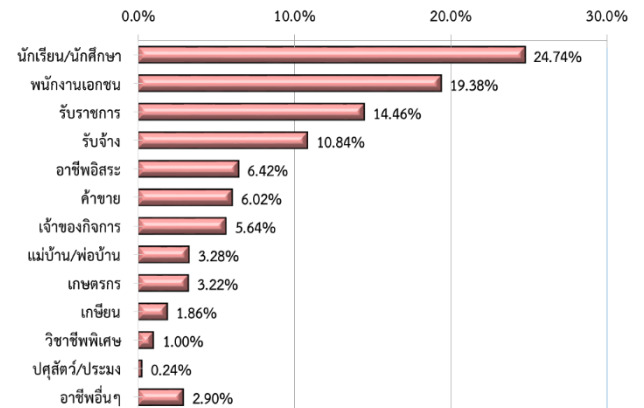
ภาพที่ 4.3-3 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามอายุ

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

(4) อาชีพของกลุ่มตัวอย่าง

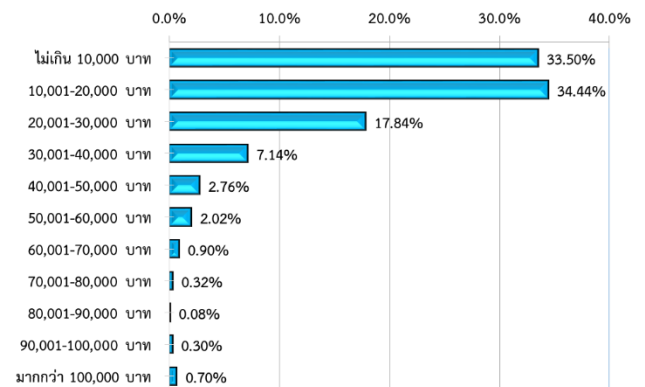
เมื่อจำแนกตามอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน/นักศึกษา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.74 พนักงานเอกชน ร้อยละ 19.38 รับราชการ ร้อยละ 14.46 รับจ้าง ร้อยละ 10.84 อาชีพอิสระ ร้อยละ 6.42 ค้าขาย ร้อยละ 6.02 เจ้าของกิจการ ร้อยละ 5.64 แม่บ้าน/พ่อบ้าน ร้อยละ 3.28 เกษตรกร ร้อยละ 3.22 และอาชีพอื่นๆ เช่น เกษียน วิชาชีพพิเศษ (แพทย์ พยาบาล เภสัชกร ฯลฯ) ปศุสัตว์/ประมง เป็นต้น ร้อยละ 6.00 ซึ่งสามารถแสดงได้ดังภาพที่ 4.3-4

ภาพที่ 4.3-4 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามอาชีพ

(5) ระดับรายได้ส่วนตัว (บาท/เดือน)

เมื่อจำแนกระดับรายได้ส่วนตัว (บาท/เดือน) ของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่มีระดับรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.44 รายได้ไม่เกิน 10,000 บาท ร้อยละ 33.50 รายได้ 20,001-30,000 บาท ร้อยละ 17.84 รายได้ 30,001-40,000 บาท ร้อยละ 7.14 ซึ่งรายละเอียดแสดงได้ดังภาพที่ 4.3-5

ภาพที่ 4.3-5 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามระดับรายได้ส่วนตัว (บาท/เดือน)

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติความพึงพอใจของประชาชน

(1) การจัดทำผังรายการและการกำหนดสัดส่วนประเภทรายการ กับความสอดคล้องกับหมวดหมู่ของประเภทช่องรายการที่ได้รับอนุญาต

จากการสำรวจทัศนคติความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับความเหมาะสมของการจัดทำผังรายการและการกำหนดสัดส่วนประเภทรายการ โดยเป็นการสำรวจทัศนคติของประชาชนที่เป็นผู้ชมต่อความเหมาะสมของการจัดทำผังรายการ และการกำหนดสัดส่วนประเภทรายการจากการรับรู้ที่มีต่อเนื้อหา การจัดระดับความเหมาะสมของเนื้อหา ปริมาณโฆษณา และเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม

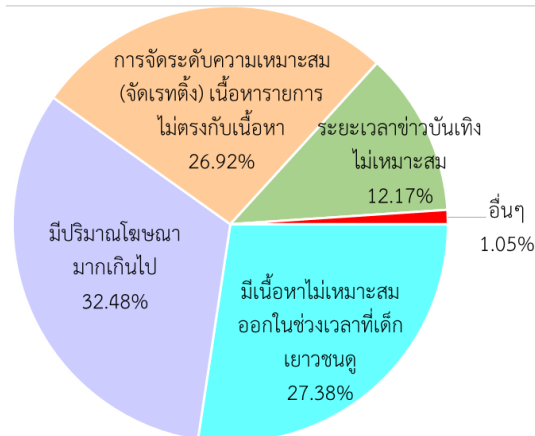

ในการออกอากาศช่วงเวลาที่เด็กเยาวชนมีโอกาสรับชม ตลอดจนความคิดเห็นของประชาชนต่อความเหมาะสมของภาพ เสียง พฤติกรรม และเนื้อเรื่องในการออกอากาศตามผังรายการ และสัดส่วนประเภทรายการดังกล่าว พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่ามีเหมาะสมปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.54 รองลงมาคือ ค่อนข้างเหมาะสม ร้อยละ 26.38 ค่อนข้างไม่เหมาะสม ร้อยละ 18.52 เหมาะสมอย่างยิ่ง ร้อยละ 9.22 และไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง ร้อยละ 5.34 รายละเอียดของข้อมูลแสดงได้ดังตารางที่ 4.3-1

ตารางที่ 4.3-1 สัดส่วนความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความเหมาะสมของการจัดทำผังรายการ และการกำหนดสัดส่วนประเภทรายการ

ระดับความเหมาะสม	จำนวน	ร้อยละ	แผนภาพ
ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง	267	5.34	
ค่อนข้างไม่เหมาะสม	926	18.52	
ปานกลาง	2,027	40.54	
ค่อนข้างเหมาะสม	1,319	26.38	
เหมาะสมอย่างยิ่ง	461	9.22	
รวม	5,000	100.00	

จากตารางที่ 4.3-1 จะเห็นได้ว่าประชาชนร้อยละ 23.38 มีความคิดเห็นว่า การจัดทำผังรายการ และการกำหนดสัดส่วนประเภทรายการในปัจจุบัน ไม่เหมาะสม ซึ่งเหตุผลที่ประชาชนเห็นว่าไม่มีความเหมาะสมส่วนใหญ่ คือ มีปริมาณโฆษณามากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 32.48 รองลงมา คือ มีเนื้อหาไม่เหมาะสมออกในช่วงเวลาที่เด็กเยาวชนดู ร้อยละ 27.38 การจัดระดับความเหมาะสม (จัดเรตติ้ง) เนื้อหารายการไม่ตรงกับเนื้อหา ร้อยละ 26.92 ระยะเวลาข่าวบันเทิงไม่เหมาะสม ร้อยละ 12.17 และเหตุผลอื่นๆ ร้อยละ 1.05 เช่น การอ่านข่าวบางช่องใส่ความคิดเห็นของนักข่าวมากเกินไป จรรยาบรรณ และการตระหนักรับผิดชอบต่อสังคม มีเนื้อหารายการที่ไร้สาระมากเกินไป จัดรายการจัดตามกระแสนิยมเกินไป กสทช. ไม่ตรวจเนื้อหา รายการประเภทเดียวกันซ้ำๆ รายการไม่สร้างสรรค์ ล่วงเกิน ความเป็นส่วนตัวของนักแสดง เป็นต้น รายละเอียดของข้อมูลสามารถแสดงดังภาพที่ 4.3-6

ภาพที่ 4.3-6 เหตุผลที่ประชาชนเห็นว่าการจัดทำผังรายการและการกำหนดสัดส่วนประเภทรายการในปัจจุบันไม่เหมาะสม

(2) ประโยชน์ จุดเด่น และความน่าสนใจของรายการประเภทบริการข่าวสารเพื่อสาธารณะที่รับชมในปัจจุบัน

จากการสำรวจทัศนคติความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับประโยชน์จุดเด่นและความน่าสนใจของรายการประเภทบริการข่าวสารเพื่อสาธารณะที่รับชมในปัจจุบัน พบว่า ประชาชนเห็นว่ารายการประเภทบริการข่าวสารเพื่อสาธารณะมีประโยชน์ จุดเด่น และความน่าสนใจมากที่สุด 5 อันดับแรก คือ รายการให้ความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 10.71 รองลงมาคือ รายการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในความหลากหลายของผู้คนในสังคม ร้อยละ 9.91 รายการด้านการท่องเที่ยว ร้อยละ 9.65 รายการส่งเสริมการศึกษาและเทคโนโลยี ร้อยละ 9.30 รายการวิทยาศาสตร์ สุขภาพ และอนามัย ร้อยละ 8.65 ตามลำดับ รายละเอียดของข้อมูลแสดงได้ดังตารางที่ 4.3-2

ตารางที่ 4.3-2 สัดส่วนความคิดเห็นของประชาชนประเภทรายการที่มีประโยชน์ จุดเด่น และความน่าสนใจ²

ประเภทรายการที่มีประโยชน์ จุดเด่น และความน่าสนใจ	จำนวน	ร้อยละ
รายการให้ความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม	1,998	10.71
รายการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในความหลากหลายของผู้คนในสังคม	1,850	9.91
รายการด้านการท่องเที่ยว	1,800	9.65
รายการส่งเสริมการศึกษาและเทคโนโลยี	1,736	9.30
รายการวิทยาศาสตร์ สุขภาพ และอนามัย	1,614	8.65
รายการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจการปกครองระบอบประชาธิปไตย	1,600	8.57

² หมายเหตุ จำนวนนับ (Count) เนื่องจากคำถามตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

ประเภทรายการที่มีประโยชน์ จุดเด่น และความน่าสนใจ	จำนวน	ร้อยละ
รายการด้านกีฬา	1,563	8.38
รายการสำหรับเด็กและเยาวชน	1,482	7.94
รายการภาพยนตร์สารคดี	1,437	7.70
รายการส่งเสริมจริยธรรม ศิลปะ วัฒนธรรม ศาสนา	1,289	6.91
รายการส่งเสริมเชาวน์ปัญญาและทักษะชีวิต	1,278	6.85
รายการเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ พระราชพิธี พิธีสำคัญทางศาสนา	941	5.04
รายการอื่นๆ เช่น ละคร ภาพยนตร์, วิเคราะห์ข่าว, การใช้ทักษะทางภาษา, การ์ตูน สอนใจเด็ก, การทำอาหาร, การเมือง, เกมโชว์ วาไรตี้, ความคิดสร้างสรรค์, รายการที่เยาวชนสนใจในปัจจุบัน, รายการบันเทิง ศิลปะ ดนตรีรายการผ่อนคลายสมอง, ปฏิรูป การศึกษาให้ทันโลก, รายการที่ปลูกฝังความรักชาติ, วิถีชีวิต, สิ่งที่ยั่วยุสนใจนำไปพัฒนา อาชีพ เป็นต้น	71	0.38
รวม	18,659	100.00

(3) ประสพการณ์ที่พบการกระทำความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมาย โฆษณา และ/หรือ การเอาเปรียบผู้บริโภคของรายการที่รับชม

1) ความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และ/หรือ การเอาเปรียบผู้บริโภค ในเนื้อหารายการทั่วไป พบว่า ประชาชนเคยพบการกระทำมากที่สุด 5 อันดับแรก คือ การแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งการการนำเสนอที่ก่อให้เกิดผลรุนแรง ต่อจิตใจ เช่น ความหดหู่ ความเศร้า ความเครียด ตกใจกลัว ความน่าเกลียด สยดสยอง ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ 6.77 รองลงมาคือ เนื้อหาที่แสดงให้เห็นเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อหรือเป็นผู้กระทำ ร้อยละ 6.76 การแสดงทัศนคติอย่างที่ไม่เหมาะสมในรายการเล่าข่าว ร้อยละ 6.46 การนำเสนอที่ก่อให้เกิดการอคติ การเลือกปฏิบัติ ร้อยละ 6.34 และความไม่เหมาะสมในเรื่องการใช้ภาษา ไวยากรณ์ทางภาษา การใช้ภาษาที่ล่อแหลม หมิ่นเหม่ สื่อความหมายในเชิงลบ ภาษาที่ก้าวร้าว ดูหมิ่น ร้อยละ 6.22 ตามลำดับ รายละเอียดข้อมูลแสดงได้ดังตารางที่ 4.3-3

ตารางที่ 4.3-3 สัดส่วนการพบความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และ/หรือ การเอาเปรียบผู้บริโภค ในเนื้อหารายการทั่วไป (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และ/หรือ การเอาเปรียบผู้บริโภค ในเนื้อหารายการทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
การแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งการการนำเสนอที่ก่อให้เกิดผลรุนแรง ต่อจิตใจ เช่น ความหดหู่ ความเศร้า ความเครียด ตกใจกลัว ความน่าเกลียด สยดสยอง ฯลฯ	1,370	6.77
เนื้อหาที่แสดงให้เห็นเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อหรือเป็นผู้กระทำ	1,368	6.76

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

ความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และ/หรือ การเอาเปรียบผู้บริโภค ในเนื้อหารายการทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
การแสดงทัศนคติอย่างไม่เหมาะสมในรายการเล่าข่าว	1,307	6.46
การนำเสนอที่ก่อให้เกิดการอคติ การเลือกปฏิบัติ	1,283	6.34
ความไม่เหมาะสมในเรื่องการใช้ภาษา ไวยากรณ์ทางภาษา การใช้ภาษาที่ล่อแหลม หมิ่นเหม่ สื่อความหมายในเชิงลบ ภาษาที่ก้าวร้าว ดูหมิ่น	1,257	6.22
มีการใช้ภาษาหยาบคาย	1,253	6.20
การใช้อาวุธ ยาเสพติด การแสดงภาพของการกระทำความผิด	1,208	5.97
การโฆษณาแฝง (tie-in) ในรายการ โดย การวางสินค้าประกอบฉาก พิธีกรพูด สนับสนุนสินค้าในรายการ	1,195	5.91
การใช้ภาษา หรือมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรุนแรง หรือนำไปสู่ความรุนแรง ทารุณโหดร้าย ที่ก่อให้เกิดผลต่อความรู้สึกทางจิตใจอย่างรุนแรง	1,188	5.87
การใช้ความรุนแรงกระทำต่อตนเอง บุคคลอื่น สิ่งมีชีวิตและวัตถุ	1,176	5.81
ข่าวที่นำคลิปมาออกอากาศต่อ โดยไม่มีการกลั่นกรอง ไม่มีการตรวจสอบเนื้อหา ขาดการเบลอภาพความรุนแรง ขาดการตรวจสอบความถูกต้อง มีการตัดต่อ	1,096	5.42
เนื้อหาที่ส่งเสริมหรือจูงใจให้ดื่มสุรา สูบบุหรี่ หรือเสพยาเสพติด วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท	1,066	5.27
เนื้อหาลามกอนาจาร วิจารณ์ หรือยั่วเย้าทางเพศ ความไม่เหมาะสมทางด้านการแต่งกาย การแสดงออกทางเพศ	1,031	5.10
การนำเสนอภาพหรือเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเสี่ยงอันตรายหรือบาดเจ็บ ที่ไม่มีคำเตือนถึงอันตรายจากการเลียนแบบ โดยไม่มีผู้เชี่ยวชาญดูแลใกล้ชิด	1,026	5.07
เนื้อหาที่เป็นการชักจูงหรือสนับสนุนวิธีการแก้ปัญหาที่มอมเมา หรือขัดต่อหลัก เหตุผลที่เป็นจริงและศีลธรรมอันดี เช่น การทำแท้ง การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย การนอกใจคู่สมรส ฯลฯ	986	4.88
ความไม่เหมาะสมในการแสดงออกและการแต่งกายของพิธีกร ผู้ดำเนินรายการ และผู้ร่วมรายการในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา	895	4.43
เนื้อหาที่มีการกล่าวอ้างหรือจูงใจให้เชื่อว่าบุคคลหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมีอำนาจพิเศษ/ ความสามารถพิเศษเหนือธรรมชาติ	756	3.74
จูงใจหรือสนับสนุนให้เกิดการเล่นการพนัน	725	3.58
อื่นๆ เช่น ไม่มีการกรองเนื้อหาข่าว	38	0.19
รวม	20,224	100.00

2) ความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และ/หรือ การเอาเปรียบผู้บริโภค ในโฆษณา พบว่า ประชาชนเคยพบการกระทำมากที่สุด 5 อันดับแรก คือ โฆษณาที่มี

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

ข้อความที่เป็นเท็จหรือเกินความจริง คิดเป็นร้อยละ 17.54 รองลงมาคือ โฆษณาที่มีข้อความที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ ร้อยละ 12.26 โฆษณาที่แสดงสรรพคุณยาอันเป็นเท็จ หรือเกินความจริง ร้อยละ 9.34 ข้อความโฆษณาโอ้อวดสรรพคุณยา ว่าสามารถบำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรค หรือความเจ็บป่วยได้อย่างศักดิ์สิทธิ์ หรือหายขาด ร้อยละ 7.06 และโฆษณาแจก แถม สิ่งของ ชิงรางวัล ร้อยละ 6.98 ตามลำดับ รายละเอียดของข้อมูลแสดงได้ดังตารางที่ 4.3-4

ตารางที่ 4.3-4 สัดส่วนการพบความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และ/หรือ การเอาเปรียบผู้บริโภค ในโฆษณา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และ/หรือ การเอาเปรียบผู้บริโภค ในโฆษณา	จำนวน	ร้อยละ
โฆษณาที่ข้อความที่เป็นเท็จหรือเกินความจริง	3,128	17.54
โฆษณาที่มีข้อความที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ	2,186	12.26
โฆษณาที่แสดงสรรพคุณยาอันเป็นเท็จ หรือเกินความจริง	1,666	9.34
ข้อความโฆษณาโอ้อวดสรรพคุณยา ว่าสามารถบำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรค หรือความเจ็บป่วยได้อย่างศักดิ์สิทธิ์ หรือหายขาด	1,260	7.06
โฆษณาแจก แถม สิ่งของ ชิงรางวัล	1,244	6.98
ข้อความโฆษณาอาหารที่แสดงคุณประโยชน์ คุณภาพ หรือสรรพคุณของอาหารอันเป็นเท็จ หรือเป็นการหลอกลวง	1,128	6.32
ข้อความโฆษณา หรือภาพที่ไม่สุภาพ	1,081	6.06
ข้อความโฆษณาที่จะทำให้เกิดความแตกแยกหรือเสื่อมเสียความสามัคคีในหมู่ประชาชน	1,017	5.70
โฆษณาที่ทำให้เข้าใจว่ามีวัตถุใดเป็นตัวยา หรือเป็นส่วนประกอบของยา ซึ่งความจริงไม่มีส่วนประกอบนั้นในยา	822	4.61
โฆษณาที่แสดงสรรพคุณยาอันตราย หรือยาควบคุมพิเศษ	748	4.19
ข้อความโฆษณาที่ทำให้เข้าใจว่าเป็นยาบำรุงกามหรือยาคุมกำเนิด	743	4.17
การจูงใจการโฆษณาขายยาโดยวิธีแถมพิก หรือออกสลากรางวัล	723	4.05
โฆษณาสินค้า บริการรวมกับข้อความถวายพระพร	713	4.00
ข้อความโฆษณาที่ทำให้เข้าใจว่าเป็นยาทำให้แท้งลูก หรือยาขับระดูอย่างแรง	677	3.80
การสนับสนุนโดยตรงหรือโดยอ้อมให้มีการกระทำความผิดกฎหมายหรือ ศีลธรรม หรือนำไปสู่ความเสื่อมเสียในวัฒนธรรมของชาติ	676	3.79
อื่นๆ	23	0.13
รวม	17,835	100.00

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

(4) ความพึงพอใจต่อเนื้อหารายการของช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล

จากการสำรวจทัศนคติความพึงพอใจของประชาชนต่อเนื้อหารายการของช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลที่รับชมในปัจจุบัน พบว่า ประชาชนเห็นว่าช่องที่มีการนำเสนอเนื้อหารายการที่มีคุณภาพและมีความพึงพอใจต่อเนื้อหารายการมากที่สุด คือ ช่องบริการทางธุรกิจ หมดหมู่วั่วไป แบบความคมสูง (HD วาไรตี้) (Mean = 3.65) รองลงมา คือ ช่องบริการทางธุรกิจ หมดหมู่วั่วไป แบบความคมชัดปกติ (SD วาไรตี้) (Mean = 3.53) ช่องบริการทางธุรกิจ หมดหมู่วั่วไป เด็ก เยาวชน และครอบครัว (Mean = 3.37) ช่องบริการสาธารณะ (Mean = 3.27) และ ช่องบริการทางธุรกิจ หมดหมู่วั่วไป ข่าวสาร และสาระ (Mean = 3.18) ตามลำดับ รายละเอียดของข้อมูลแสดงได้ดังตารางที่ 4.3-5

ตารางที่ 4.3-5 สัดส่วนความพึงพอใจของประชาชนต่อเนื้อหารายการของช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล

ชื่อช่อง	คุณภาพของเนื้อหารายการที่มีการนำเสนอ						
	คุณภาพน้อยที่สุด <---ปานกลาง---> คุณภาพมากที่สุด					Mean	SD
	1	2	3	4	5		
ประเภทใบอนุญาต : บริการสาธารณะ							
สถานีวิทยุกองทัพบก	204	577	2,414	1,266	406	3.22	0.91
สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย	208	626	2,415	1,242	296	3.17	0.89
สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	118	461	2,225	1,479	493	3.37	0.88
สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา	151	507	2,252	1,354	432	3.30	0.90
รวม	681	2,171	9,306	5,341	1,627	3.27	0.89
ประเภทใบอนุญาต : บริการทางธุรกิจ หมวดหมู่เด็ก เยาวชน และครอบครัว							
3 Family	120	391	2,051	1,656	564	3.45	0.89
MCOT Kids & Family	119	421	2,149	1,593	452	3.39	0.87
รวม	402	1,332	6,519	4,580	1,375	3.37	0.88
ประเภทใบอนุญาต : บริการทางธุรกิจ หมวดหมู่ข่าวสาร และสาระ							
TNN 24	164	1,184	7,176	4,760	1,630	3.20	0.87
นิว 18 (New 18)	142	1,242	7,173	4,780	1,500	3.19	0.86
สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์	179	1,302	7,035	4,976	1,395	3.17	0.88
Bright TV	161	1,342	7,218	4,536	1,465	3.16	0.87
Voice TV	181	1,274	6,807	4,996	1,730	3.20	0.90
Nation TV	311	1,204	6,381	4,980	2,105	3.18	0.99

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

ชื่อช่อง	คุณภาพของเนื้อหารายการที่มีการนำเสนอ						
	คุณภาพน้อยที่สุด <---ปานกลาง---> คุณภาพมากที่สุด					Mean	SD
	1	2	3	4	5		
รวม	985	3,835	14,261	7,140	1,800	3.18	0.87
ประเภทใบอนุญาต : บริการทางธุรกิจ หมวดหมู่ทั่วไป แบบความคมชัดปกติ							
เวิร์คพอยท์ ทีวี	68	239	1,581	1,620	1,274	3.79	0.94
True 4 U (ทรูโฟร์ยู)	74	343	2,019	1,615	647	3.51	0.88
GMM 25	78	323	1,906	1,566	846	3.59	0.92
Spring 26	131	502	2,363	1,281	382	3.27	0.87
8	58	398	2,104	1,561	657	3.49	0.87
3 SD	58	281	1,768	1,699	947	3.67	0.90
โมโน ทเวนตีไนน์ (Mono 29)	61	318	1,703	1,565	1,096	3.70	0.94
รวม	839	3,006	15,571	12,152	6,270	3.53	0.91
ประเภทใบอนุญาต : บริการทางธุรกิจ หมวดหมู่ทั่วไป แบบความคมสูง							
9 MCOT HD	69	361	2,064	1,582	632	3.50	0.87
One	89	329	1,938	1,587	799	3.56	0.91
ไทยรัฐทีวี	53	239	1,778	1,801	929	3.69	0.88
3 HD	54	201	1,458	1,822	1,319	3.86	0.90
Amarin TV HD	61	300	1,901	1,645	817	3.60	0.89
7 HD	59	246	1,484	1,775	1,293	3.82	0.92
พีพีทีวี (PPTV)	101	342	2,020	1,515	770	3.53	0.92
รวม	486	2,018	12,643	11,727	6,559	3.65	0.90

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อจำกัดของการให้บริการด้านเนื้อหารายการของผู้ประกอบการ

จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อข้อจำกัดของการให้บริการด้านเนื้อหารายการของผู้ประกอบการช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลที่รับชมในปัจจุบัน พบว่า ประชาชนเห็นว่า ข้อจำกัดของการให้บริการของผู้ประกอบการ มากที่สุด คือ การแข่งขันของช่องโทรทัศน์ดิจิทัลจำนวนมาก คิดเป็นร้อยละ 30.46 ปริมาณการโฆษณาจำกัด ร้อยละ 22.41 รายการแข่งขันที่ความนิยม (เรตติ้ง) ทำให้คุณภาพด้อยลง ร้อยละ 20.66 รายการคุณภาพให้สาระไม่ถูกใจผู้ชม ร้อยละ 13.23 การขาดการส่งเสริมเนื้อหารายการคุณภาพ ร้อยละ 12.74 และสาเหตุอื่น ร้อยละ 0.50 เช่น มีสื่อช่องทางอื่นที่น่าสนใจกว่า เช่น เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media) เนื่องจากมีเนื้อหาที่มีความหลากหลาย

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

การแสดงเนื้อหาตรงกับความต้องการของผู้ใช้งานเนื่องจากการวิเคราะห์จากพฤติกรรมการใช้งาน และความสนใจของผู้ชม การเชื่อมโยงกลุ่มผู้ใช้งานที่มีความสนใจเหมือนกันเข้าเป็นกลุ่ม ผู้ใช้งานสามารถสร้างเนื้อหาเองได้ และสามารถรับชมได้ทุกที่ทุกเวลา โดยปัจจัยเหล่านั้นทำให้พฤติกรรมการรับชมของประชาชนหันไปใช้สื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้มีเวลารับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลลดน้อยลง, การออกอากาศในโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล ในรายการประชาสัมพันธ์ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เช่น รายการคืนความสุขให้คนในชาติ และรายการเดินหน้าประเทศไทย ไม่เป็นที่สนใจของประชาชนมากนัก เนื่องจากรูปแบบการนำเสนอเป็นทางการมากเกินไป และเนื้อหาไม่สามารถดึงดูดความสนใจของประชาชน ประกอบกับการนำเสนอรายการประชาสัมพันธ์ของ คสช. ออกอากาศในช่วงเวลาที่เป็นช่วงที่ปกติมีผู้รับชมคาดหวังว่าจะได้รับชมรายการบันเทิงจำนวนมาก การออกอากาศเข้ามาแทรกในช่วงเวลาดังกล่าวทำให้มีการตอบรับที่ไม่ดีนักจากผู้ชม, ข้อจำกัดด้านราคา, ความสามารถของผู้ประกอบกิจการ, โฆษณาน้อยลงหรือไม่มีเลย, งบประมาณไม่เพียงพอ, บางช่องโฆษณามากเกินไป, มีเนื้อหาสาระให้มากกว่านี้, พิธีกรนำเสนอไม่น่าสนใจ เป็นต้น รายละเอียดของข้อมูลแสดงได้ดังตารางที่ 4.3-6

ตารางที่ 4.3-6 สัดส่วนความคิดเห็นของประชาชนต่อข้อจำกัดของการให้บริการด้านเนื้อหารายการของผู้ประกอบการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และ/หรือ การเอาเปรียบผู้บริโภค ในโฆษณา	จำนวน	ร้อยละ
1. การแข่งขันของช่องโทรทัศน์ดิจิทัลจำนวนมาก	2,111	30.46
2. ปริมาณการโฆษณาจำกัด	1,553	22.41
3. รายการแข่งขันที่ความนิยม (เรตติ้ง) ทำให้คุณภาพด้อยลง	1,432	20.66
4. รายการคุณภาพให้สาระไม่ถูกใจผู้ชม	917	13.23
5. การขาดการส่งเสริมเนื้อหารายการคุณภาพ	883	12.74
6. สาเหตุอื่น	35	0.50
รวม	6,931	100.00

ส่วนที่ 4 แนวทางในการกำกับดูแลรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ของโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลที่เหมาะสม

จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับแนวทางในการกำกับดูแลรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ของโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลที่เหมาะสม พบว่า ประชาชนเห็นว่าแนวทางในการกำกับดูแลรายการที่ควรพัฒนา มากที่สุด 3 อันดับแรก คือ การกำกับปริมาณการโฆษณาให้เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 20.06 การจัดระดับความเหมาะสม (จัดเรตติ้ง) เนื้อหารายการที่เข้มงวดกว่าเดิม ร้อยละ 19.34 และการเฝ้าติดตาม และแจ้งเหตุรายการที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม การ

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

ผิดกฎหมายโฆษณา และ/หรือ การเอาเปรียบผู้บริโภค ร้อยละ 16.93 ตามลำดับ รายละเอียดของข้อมูลแสดงได้ดังตารางที่ 4.3-7

ตารางที่ 4.3-7 สัดส่วนความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับแนวทางในการกำกับดูแลรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ของโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลที่เหมาะสม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

เกี่ยวกับแนวทางในการกำกับดูแลรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ของโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลที่เหมาะสม	จำนวน	ร้อยละ
การกำกับปริมาณการโฆษณาให้เหมาะสม	1,730	20.06
การจัดระดับความเหมาะสม (จัดเรตติ้ง) เนื้อหารายการที่เข้มงวดกว่าเดิม	1,668	19.34
การเฝ้าติดตาม และแจ้งเหตุรายการที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และ/หรือ การเอาเปรียบผู้บริโภค	1,460	16.93
การเข้มงวดกับการโฆษณาแฝง (tie-in) ในรายการ	1,282	14.86
การใช้บทลงโทษที่เข้มงวดกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมการผิดกฎหมายโฆษณา และ/หรือ การเอาเปรียบผู้บริโภค	1,239	14.36
การส่งเสริมงบประมาณเพื่อจัดทำเนื้อหารายการคุณภาพ	743	8.61
การประกวดให้รางวัลเนื้อหารายการคุณภาพ	465	5.39
แนวทางอื่น เช่น ควรกรองข่าวสารที่ออกสื่อนำเสนอข้อเท็จจริงของข่าวเพื่อความชัดเจนของข้อมูล, ควรควบคุมสื่อออนไลน์, ควรจัดให้มีการประเมินโดยประชาชนด้วย, ช่องที่เน้นคุณภาพโดยเฉพาะ หรือช่องเฉพาะทาง เช่น ช่องกีฬา ช่องบันเทิง, ควบคุมการใช้ภาษาที่สุภาพ, ปิดรายการที่ฝ่าฝืน ใช้บทลงโทษกับผู้กระทำผิดให้จริงจัง, ปรับกฎระเบียบให้เข้ากับสมัยปัจจุบัน, ลดปริมาณช่องทีวี Digital, ส่งเสริมเยาวชนให้มีส่วนร่วม และกระตุ้นให้สื่อมีจิตสำนึกในการนำเสนอมากขึ้น เป็นต้น	39	0.45
รวม	8,626	100.00

สรุปผลการประเมินคุณภาพเนื้อหารายการ

5.1 สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยสามารถจำแนกออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ (1) ผลการประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ (2) การจัดประชุมกลุ่มย่อยของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการและคุณภาพรายการ และ (3) ผลการสำรวจทัศนคติความพึงพอใจของประชาชนและข้อจำกัดของการให้บริการต่อเนื้อหารายการของผู้ประกอบการ โดยสามารถสรุปผล ได้ในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

5.1.1 ผลการประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ซึ่งดำเนินการโดยการประเมินรายการ และคุณภาพรายการด้วยการสังเกตตามวิธีวิจัยแบบการเฝ้าระวังสื่อ (Media Monitor) เป็นการวิจัยโดยการสังเกต (Observation Research) บันทึกเทปรายการจากโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล จำนวนทั้งสิ้น 26 ช่อง ซึ่งออกอากาศระหว่างช่วงเวลาการวิจัย โดยมีผลการประเมินคุณภาพเนื้อหารายการ ดังนี้

(1) ด้านเนื้อหารายการ

ด้านผังรายการ สรุปผลการวิจัยจำแนกเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังต่อไปนี้

ระดับความเหมาะสมของรายการ และช่วงเวลาออกอากาศ ผลจากการสังเกตเนื้อหารายการโดยเปรียบเทียบกับผังรายการ และช่วงเวลาออกอากาศ จากรายการจำนวนทั้งสิ้น 8,554 รายการ ระหว่างช่วงเวลาที่มีการศึกษา พบว่า มีรายการที่มีระดับความเหมาะสมของรายการในระดับ น13+ ซึ่งตามข้อ 11 ของประกาศเรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำผังรายการสำหรับการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ. 2556 ข้อ 11 เพื่อคุ้มครองเด็กและเยาวชน กำหนดห้ามมิให้ออกอากาศ ในช่วงเวลาก่อน 20.30 นาฬิกา ของทุกวัน และให้ออกอากาศได้จนถึงเวลา 05.00 นาฬิกาของวันถัดไป โดยมีรายการประเภทดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 44 ที่ออกอากาศในช่วงเวลาไม่ตรงกับประกาศ

(2) ด้านเนื้อหารายการที่ให้ความสำคัญกับรายการประเภทบริการข่าวสาร เพื่อสาธารณะประโยชน์จุดเด่นและความน่าสนใจของรายการ สรุปผลการวิจัยจำแนกเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังต่อไปนี้

รูปแบบ/ลักษณะของรายการข่าวสาร พบว่าจากรายการจำนวนทั้งสิ้น 1,004 รายการที่มีการประเมินรายการ และคุณภาพรายการด้วยการสังเกตการเฝ้าระวังสื่อ (Media Monitor) คิดเป็นร้อยละ 29.4 เป็นรายการที่มีประโยชน์ในด้านรูปแบบ หรือ ลักษณะของรายการข่าวสาร ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็นประโยชน์ด้านการเล่าข่าว ประโยชน์ด้านรายงานข่าวเหตุการณ์ปัจจุบัน หรือเหตุการณ์ที่เป็นข้อเท็จจริง และประโยชน์ด้านการนำเสนอการสนทนา ถกเถียง อภิปราย และแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นและเหตุการณ์ปัจจุบัน ตามลำดับ

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

รูปแบบ/ลักษณะของรายการสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ พบว่ามีเนื้อหารายการ ที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ โดยสามารถจำแนกประเภทของประโยชน์ได้เป็นหมวดหมู่ ดังนี้ ประเภทรายการให้ความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 15.38 คิดเป็นอันดับหนึ่ง ประเภทรายการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในความหลากหลายของผู้คนในสังคม คิดเป็นร้อยละ 14.20 เป็นอันดับสอง และรายการวิทยาศาสตร์ สุขภาพ และอนามัย คิดเป็นร้อยละ 9.34 เป็นอันดับสาม

จุดเด่นและความน่าสนใจของรายการในเชิงเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอ พบว่า จุดเด่น และความน่าสนใจ มาจาก การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ยอมรับ เข้าใจ และชื่นชมความหลากหลายในสังคม คิดเป็นร้อยละ 13.3 คิดเป็นอันดับหนึ่ง ส่งเสริมความรู้ในเรื่องวิชาการ ความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 11.4 เป็นอันดับสอง และส่งเสริมให้เกิดระบบวิธีคิด คิดเป็นร้อยละ 11.3 เป็นอันดับสาม

(3) การกระทำความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมาย โฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภค สรุปผลการวิจัยจำแนกเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังต่อไปนี้

ด้านเนื้อหาที่ต้องห้าม ผลจากการวิจัยด้วยการสังเกตตามวิธีวิจัยแบบการเฝ้าระวังสื่อ (Media Monitor) ในช่วงเวลาที่ดำเนินการวิจัย ยังไม่พบเนื้อหาสาระที่เข้าข่ายความคิดตาม มาตรา 37 พระราชบัญญัติ การประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 โดยไม่มีเนื้อหาอันได้แก่ เนื้อหาสาระที่ก่อให้เกิดการล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข หรือที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ และเนื้อหารายการที่บ่อนทำลายความมั่นคงปลอดภัยของประชาชน หรือก่อให้เกิดความเกลียดชังแก่คนในประเทศ หรือมีการกระทำความผิดลักษณะลามกอนาจาร หรือมีผลกระทบต่อทำให้เกิดความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง

ด้านเนื้อหาที่ควรมีการจำกัด โดยพิจารณาจากภาพ เสียง และเนื้อหา **ในรายการ** พบว่า มีจำนวนรายการทั้งสิ้น 205 รายการที่พบว่ามีเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม ซึ่งปัญหาอันดับหนึ่ง เป็นเนื้อหาที่มีการแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งการนำเสนอที่ก่อให้เกิดผลรุนแรง ต่อจิตใจของผู้ชม ทำให้เกิดความรู้สึกทางจิตใจ เช่น ความหดหู่ ความเศร้า ความเครียด ความสะเทือนใจ อย่างรุนแรง คิดเป็นร้อยละ 33.7 ปัญหาอันดับสอง คือ การใช้ความรุนแรงกระทำต่อตนเอง บุคคลอื่น สิ่งมีชีวิตและวัตถุ คิดเป็นร้อยละ 17.1 และปัญหาอันดับสาม คือ การใช้อาวุธ ยาเสพติด การแสดงภาพของการกระทำความผิดในรูปแบบต่างๆ รวมถึงเนื้อหาที่ขัดต่อศีลธรรม และความสงบสุขของสังคม คิดเป็นร้อยละ 15.6

ปัญหาด้านเนื้อหาโฆษณา พบว่า มีเนื้อหาโฆษณาที่อาจเข้าข่ายผิดกฎหมาย โฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภค จำนวนทั้งสิ้น 106 รายการ โดยปัญหาด้านเนื้อหาโฆษณารายการอันดับหนึ่ง คือ เนื้อหาโฆษณาแจก แถม เสียขวัญ ชิงรางวัล คิดเป็นร้อยละ 63.8 อันดับสอง คือ โฆษณาที่มีข้อความที่เป็นเท็จหรือเกินความจริง คิดเป็นร้อยละ 33.3 และ อันดับสาม คือ โฆษณาที่มีข้อความที่เป็นการสนับสนุนโดยตรงหรือโดยอ้อมให้มีการกระทำความผิดกฎหมาย คิดเป็นร้อยละ 1

(4) ด้านเนื้อหาที่ควรมีการส่งเสริม ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหารายการที่มีการออกอากาศผ่านช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล จำนวนทั้งสิ้น 568 รายการที่มีประเภทเนื้อหาที่

ควรมีการส่งเสริมเนื่องจากเป็นประโยชน์สร้างการเรียนรู้ สร้างความเข้าใจ นำเสนอมุมมองที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะให้ผู้ชม

เนื้อหาที่ควรมีการส่งเสริม เพื่อเป็นการสร้างประโยชน์การเรียนรู้ต่างๆ จำแนกเป็น อันดับหนึ่ง คือ เนื้อหาประเภทส่งเสริมความรู้ในเรื่องวิชาการ ความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 21.8 อันดับสอง คือ เนื้อหาประเภทส่งเสริมให้เกิดระบบวิธิตคิด คิดเป็นร้อยละ 13.2 และอันดับสาม คือ เนื้อหาประเภทส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะชีวิต คิดเป็นร้อยละ 12

5.1.2 ผลการจัดประชุมกลุ่มย่อยของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการและคุณภาพรายการ มีการจัดประชุมกลุ่มย่อยจำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ (1) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการและคุณภาพรายการ และ (2) กลุ่มผู้ประกอบการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ โดยสามารถสรุปผล ได้ในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

(1) **กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการและคุณภาพรายการ** แสดงความคิดเห็นต่อเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ไว้ ดังนี้

(1.1) **การประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์** โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีการประเมินคุณภาพ จำแนกตามประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

○ **ข้อที่ 1 เนื้อหารายการ** ผลการวิจัยแสดงในด้านเนื้อหารายการ **ประเภทข่าว** พบว่า มีจำนวนรายการประเภทข่าวเพิ่มขึ้นมาก แต่ขาดความหลากหลายด้านรูปแบบ และเนื้อหาของรายการ โดยรายการประเภทข่าวจะถูกนำเสนอโดยวิธีการเล่าข่าวเป็นหลัก ไม่ค่อยมีรายการข่าวประเภทอื่นๆ ขาดการนำเสนอข่าวเชิงลึก เชิงสืบสวน สำหรับรายการสารประโยชน์อื่นๆ พบปัญหาเดียวกันกับรายการข่าว คือ มีความหลากหลายของเนื้อหาสาระน้อย โดยรายการส่วนมากก็จะการออกอากาศเทปรายการสารคดีจากต่างประเทศเป็นหลัก มีรายการสารประโยชน์ที่ผลิตขึ้นเองให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย อาทิ สารประโยชน์สำหรับกลุ่มเด็ก และ เยาวชน รายการเพื่อสุขภาพ หรือ สุขภาวะหรืออื่นๆ จำนวนไม่มากนัก ทั้งยังขาดมิติที่ลึกซึ้ง และเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ **ปัญหาด้านเนื้อหาอื่นๆ** พบว่าการออกอากาศ มีปัญหาอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาด้านการโฆษณาแฝง สินค้า Tie-in และการขึ้นราคาความรุนแรง รวมถึงความน่าเชื่อถือของข่าวสารที่นำเสนอ และ **ปัญหาการแข่งขันจากการหลอมรวมของสื่อดิจิทัล (Convergence) ของสื่อต่างๆ** ส่งผลให้ผู้ประกอบการสื่อสารมวลชนในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ต้องประสบกับการแข่งขันที่สูงขึ้นจากสื่อใหม่ๆ ทางอินเทอร์เน็ต สภาวะดังกล่าวส่งผลให้มีรายได้จากการประกอบการลดลง มีแรงกดดันให้นำเสนอข้อมูลข่าวสารรวดเร็วขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพเนื้อหารายการ

○ **ข้อที่ 2 ด้านผังรายการ** พบว่าปัญหาการออกอากาศไม่ตรงตามผังรายการตามที่กำหนดในมาตรา 34 ของพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 และประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำผังรายการสำหรับการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ. 2556 ตลอดจนกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง มีไม่มากนัก แต่มีการตั้งข้อสังเกตว่าการประเมินความสอดคล้องของผังรายการซึ่งปัจจุบันใช้ประเภทรายการ และระยะเวลาการออกอากาศเป็นเกณฑ์หลัก อาจจะยังไม่ได้นำเอามิติอื่นๆ เข้ามาช่วยประเมิน เช่น มิติด้านคุณภาพและรูปแบบรายการ

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

○ ข้อที่ 3 ด้านคุณภาพของภาพ และเสียง พบว่าปัจจุบันคุณภาพการออกอากาศด้านภาพ และเสียง มีความคมชัด และมีเสียงที่ชัดเจนดีมาก อย่างไรก็ตามพบปัญหา ระดับเสียงของรายการ และ โฆษณามีความแตกต่างกัน เสียงในระหว่างการโฆษณามีเสียงดังกว่าเสียงในรายการอย่างชัดเจน ซึ่งอาจไม่ได้ตั้งใจ หรืออาจเป็นความตั้งใจ ซึ่งหากเป็นความตั้งใจก็ต้องการเข้ามาตรวจดูในจุดนี้ เนื่องจากการบังคับให้ผู้บริโภคหรือผู้ชมสนใจในโฆษณาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

(1.2) ประเด็นปัญหาด้านคุณภาพเนื้อหารายการประเภทข่าวสาร โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีการอธิบายถึงปัญหาด้านคุณภาพเนื้อหารายการ จำแนกตามประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

○ รายการข่าวที่นำเสนอโดยใส่อารมณ์ความรู้สึกส่วนตัว มีการชี้นำ หรือ ความรู้สึกที่โน้มเอียงไปทางใดทางหนึ่ง พบว่ากลุ่มรายการข่าวประเภทการเล่าข่าวมีปัญหา ดังกล่าวในจำนวนมาก เนื่องจากรายการเล่าข่าวโดยใช้พิธีกร หรือ นักข่าว ซึ่งเป็นรูปแบบการนำข่าวที่มีอยู่แล้วมาบรรยายต่อ บางครั้งมีการเล่าข่าวโดยใส่ความรู้สึกส่วนตัว การใส่ความเห็นของพิธีกรรวมถึงมีการชี้นำทางอารมณ์ ทำให้ผู้ชมมีความเห็นคล้อยตามและอาจทำให้ข่าวสารต่างๆ ถูกปรุงแต่งโดยขาดความจริงครบทุกบริบท

○ รายการข่าวนำคลิปวิดีโอ ที่ถูกเสนออยู่ในสื่อสังคมออนไลน์ มาออกอากาศซ้ำๆ พบว่ามีรายการข่าวจำนวนมาก นำคลิปวิดีโอในสังคมออนไลน์มาออกอากาศซ้ำ โดยไม่มีความลึกซึ้งในการนำเสนอข้อมูลเนื่องจากขาดการเสนอข่าวเชิงวิเคราะห์ควบคู่ไปกับการเสนอคลิปดังกล่าว อีกทั้งคลิปวิดีโอมักมีระยะเวลาสั้นๆ ทำให้ต้องเปิดซ้ำๆ ในรายการเดียวกัน ซึ่งอาจเป็นการตอกย้ำทางอารมณ์มากขึ้น และอาจสร้างอคติให้รุนแรงเพิ่มขึ้น

○ การเสนอข่าวที่ขาดจริยธรรม หรือ ความเข้าใจกฎหมายสื่อสารมวลชน พบว่า ในการประกาศข่าวบางเหตุการณ์ นักเล่าข่าว หรือ บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีการที่ใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม คำหยาบคาย ภาษาไม่สุภาพ มีการใช้คำพูดสองแง่สองง่าม อีกทั้งบางครั้งมีการละเมิดสิทธิของเด็กเยาวชน และบุคคล เช่นมีการออกอากาศชื่อและนามสกุลจริง บางครั้งมีการออกอากาศเสียงจริง ซึ่งถึงแม้ว่าจะมีการใช้มุกกล้อหลบใบหน้าในภาพที่ออกอากาศไป แต่ก็อาจจำบุคคลนั้นได้ การนำเสนอโดยใช้อารมณ์ การชี้นำด้านสินค้า การขึ้นบริการ หรือ การชี้นำทางแก้ปัญหาในเหตุการณ์ต่างๆ

○ ข่าวประเภทบันเทิงมีการนำเสนอในเรื่องส่วนตัวมากเกินไป เนื่องจากหลักการของข่าวสารควรให้ประโยชน์สาระความรู้แก่สังคมมากขึ้นไม่ใช่เฉพาะด้านบันเทิงอย่างเดียว ซึ่งปัจจุบันพบว่าการเสนอข่าวบันเทิงประเภทการสัมภาษณ์นักแสดงนักร้องที่เป็นบุคคลสาธารณะ มีการสัมภาษณ์ในเรื่องส่วนตัว ซึ่งอาจไม่ได้ให้สาระประโยชน์แก่สังคม และยังเป็นการละเมิดเสรีภาพความเป็นส่วนตัวอีกด้วย

○ การรายงานหรือวิเคราะห์ข่าวโดยขาดองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ พระราชบัญญัติ หรือ กฎหมายที่เกี่ยวข้องต่างๆ เช่น รายการแนะนำการลงทุนในกองทุน หรือ หลักทรัพย์ต่างๆ โดยไม่มีใบอนุญาต หรือ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนกำหนดให้ผู้แนะนำการลงทุนจำเป็นต้องมีใบอนุญาตโดยการผ่านหลักสูตรทดสอบแยกประเภทตามผลิตภัณฑ์ในตลาดทุนที่สามารถแนะนำได้ เช่น หุ้น ตราสารหนี้ กองทุนรวมที่มีความเสี่ยงสูงหรือมี

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

ความซับซ้อน สัญญาซื้อขายล่วงหน้า เป็นต้น แต่ในรายการที่ใช้การเล่าข่าวเกี่ยวกับการลงทุนอาจเป็นการชี้นำ โดยนักข่าวหรือพิธีกรขาดองค์ความรู้และความเข้าใจที่เหมาะสม

○ การเล่าข่าว หรือ การทำข่าวที่เกี่ยวกับกรณีของเด็กและเยาวชน ยังมีการละเมิดสิทธิของเด็ก ไม่ว่าจะเป็นการเปิดเผยตัวตน หรือ บางครั้งแม้จะมีการใช้นามสมมติ หรือ มีการเบลอภาพ แต่ก็มีกระบวนการข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นภูมิลาเนา โรงเรียน หรือ ชื่อผู้ปกครอง ตลอดจนการเสนอเนื้อหาที่มีการใช้ความรุนแรงต่อเด็ก การทารุณกรรม หรือ การตีกัน รวมถึงการลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ดังนั้นการสัมภาษณ์เด็ก หรือ การทำข่าวกรณีของเด็ก และเยาวชน รวมถึงคดีที่เด็ก และเยาวชนตกเป็นผู้ต้องหา โดยไม่มีสหวิชาการควบคุมดูแลทำให้มีการเปิดเผยตัวตน มีการแสดงภาพหรือเสียงที่มีผลกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ รวมถึงการเหมารวม ถือเป็นการละเมิดสิทธิเด็ก และเยาวชน ผิดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็ก เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553

○ การใช้ดารา หรือผู้มีชื่อเสียงในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารโดยไม่ได้ผ่านกระบวนการอบรม หรือเข้าใจการปฏิบัติทางสื่อสารมวลชน เช่น ผ่านการอบรมผู้ประกาศ ในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ อาจทำให้มีการนำเสนอข้อมูลในเชิงชี้นำ หรือ นำเสนอไม่รอบด้านส่งผลให้เกิดความเข้าใจผิดในเนื้อหาสาระสำคัญได้

(1.3) ประเด็นปัญหาด้านคุณภาพเนื้อหารายการประเภทสารประโยชน์
โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีการอธิบายถึงปัญหาด้านคุณภาพเนื้อหารายการ จำแนกตามประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

○ **จำนวนของรายการประเภทสารประโยชน์** พบว่าในปัจจุบัน มีการผลิตรายการประเภทนี้จำนวนน้อยในประเทศไทย และขาดความหลากหลายด้านสาระประโยชน์ ที่สร้างความรู้ ทักษะชีวิต ความรู้วิชาการ ตลอดจนส่งเสริมความคิดเห็น ทศนคติที่เป็นประโยชน์สาธารณะ ที่เฉพาะเจาะจงไปสู่กลุ่มต่างๆ เช่น รายการเด็ก และ เยาวชน รายการเพื่อสุขภาพ สุขภาวะ รายการเพื่อผู้สูงอายุ หรือรายการให้ความรู้อื่นๆ สืบเนื่องจากการผลิตรายการสารประโยชน์มีค่าใช้จ่ายสูง และการขาดองค์การสนับสนุนรายการเพื่อการพัฒนาการผลิตรายการของผู้ประกอบการ ทำให้ผู้บริโภคมองอาจไม่ได้สาระเท่าที่ควร

(1.4) ประเด็นด้านการกระทำความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม
การผิดกฎหมายโฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภค โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีการอธิบายถึงปัญหาด้านคุณภาพเนื้อหารายการ จำแนกตามประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

○ **ด้านเนื้อหาที่ต้องห้าม** พบว่ามีการบังคับใช้กฎหมายจะมีความเข้มงวดมาก เมื่อเกี่ยวกับสถาบันต่างๆ หรือ เกี่ยวกับความมั่นคง ซึ่งทำให้ภาพรวมของการนำเสนอเนื้อหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐตามมาตรา 37 พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 ลดน้อยลง แต่เนื้อหาที่ออกอากาศบางรายการยังมีความสุ่มเสี่ยงต่อกฎหมายอื่นๆ เช่น กฎหมายการพนัน อาทิจี เนื้อหาที่มีการส่ง SMS ทายผลการแข่งขัน การวิเคราะห์ผลบอล หรือ การออกอากาศอัตราการแข่งขันฟุตบอล ซึ่งผิดพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 การออกอากาศที่มีการละเมิดสิทธิสิทธิมนุษยชน ตามกฎหมายสิทธิมนุษยชน เช่น การแสดงภาพเกี่ยวกับเหยื่อ พยาน หรือ บริบทที่เกี่ยวข้องสามารถเชื่อมโยงไปยังเหยื่อหรือพยานใน

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

คดีอาชญากรรมได้ การแสดงเนื้อหาเกี่ยวกับเด็ก และเยาวชน การลงพื้นที่นักข่าวเพื่อสัมภาษณ์เด็ก และเยาวชน โดยไม่มีสหวิทยาการ ถึงแม้จะยินยอม แต่มีเนื้อหาที่ละเมิดพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังที่กล่าวมาข้างต้น

○ **ด้านเนื้อหาที่ควรมีการจำกัด โดยพิจารณาจากภาพ เสียง และเนื้อหาในรายการ** พบว่า การลงโทษและการบังคับใช้กฎหมายยังไม่มี ความเข้มงวดหรือความชัดเจนเพียงพอต่อการการกระทำผิดในด้านความไม่เหมาะสมของเนื้อหาทางเพศ ความรุนแรง ทำให้ช่องผู้ผลิต และ ผู้ประกอบการ ยังไม่ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกๆ กับการนำเสนอภาพที่ไม่เหมาะสม ยังมีการแสดงภาพเชิงสัญลักษณ์เพื่อการขึ้น่า ซึ่งกฎหมายยังมีช่องว่างในการพิจารณา และการลงโทษผู้กระทำผิด อีกทั้งยังปรากฏปัญหาโฆษณาแฝง ซึ่งบางรายการนำสินค้าเข้ามาโฆษณาโดยการวางไว้ในรายการ หรือ การที่พิธีกรหรือผู้ร่วมรายการอาจสนับสนุนแนะนำสินค้าดังกล่าว

(2) **กลุ่มผู้ประกอบการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์** แสดงความคิดเห็นต่อคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ไว้ ดังนี้

(2.1) **การประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์** โดยทัศนคติของกลุ่มผู้ประกอบการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ที่มีต่อการประเมินคุณภาพเนื้อหารายการที่ออกอากาศอยู่ในปัจจุบัน จำแนกตามประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

○ **ด้านผังรายการ** กลุ่มผู้ประกอบการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ แสดงถึงข้อสงสัยเกี่ยวกับการกำหนดประเภทรายการ และการนับเวลาของรายการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การถ่ายทอดรายการเฉพาะกิจ (ที่ไม่ใช่รายการพระราชกรณียกิจ) ซึ่งมีการออกอากาศในช่วงเวลาเย็นๆ โดยทางผู้ประกอบการฯ ต้องการให้มีการนับเวลาของรายการเฉพาะกิจให้เป็นรายการข่าวสารสาระประโยชน์ เนื่องจากการออกอากาศรายการเฉพาะกิจฯ ส่งผลให้ผู้ประกอบการฯ ต้องตัดผังรายการข่าวสาร และสาระประโยชน์ต่างๆ ออกไปตามช่วงเวลาที่ต้องถ่ายทอด ซึ่งการกำหนดผังรายการดังกล่าวจะทำให้รายการเฉพาะกิจถูกนับรวมเป็นผังรายการข่าวสารสาระประโยชน์ อันเป็นการนับเวลาของผังรายการประเภทดังกล่าวมีการนับเวลาเพิ่มขึ้น

○ **ด้านการปรับผังรายการ** ปัจจุบันระเบียบของทาง สำนักงาน กสทช. กำหนดให้ผู้ประกอบการฯ ต้องแจ้งล่วงหน้าเป็นระยะเวลา 2-3 วัน ก่อนการปรับเปลี่ยนผังรายการ ทำให้ผู้ผลิต หรือช่องรายการไม่สามารถปรับเปลี่ยนผังรายการให้ทันกับสถานการณ์ที่เร่งด่วนได้ ทั้งที่อาจจะมีข่าวสารสาระประโยชน์และข่าวสารที่ทันกับสถานการณ์ และเป็นที่ต้องการของผู้ชมหรือผู้บริโภคมากกว่า ดังนั้นการปรับผังรายการควรมีความยืดหยุ่นด้านเวลาแจ้งล่วงหน้าให้สั้นลง และควรอนุญาตให้ปรับผังรายการในสถานการณ์เร่งด่วนหากมีข่าวสารสาระประโยชน์ที่จำเป็น

○ **ปัญหาคุณภาพของรายการข่าวสาร** ผู้ประกอบการกิจการอธิบายถึงปัญหาของคุณภาพรายการข่าวสารว่ารายการประเภทเล่าข่าวไม่ได้ลงทุนด้านการผลิตทั้งจากบุคลากร และอุปกรณ์อย่างเหมาะสมและเพียงพอ มีหลายรายการที่นำเอาคลิปวิดีโอ จากสื่อสังคมออนไลน์ ที่เป็นกระแสสังคมมาฉายซ้ำๆ วนไปมาในช่วงเวลาที่พิธีกรเล่าข่าวประกอบ และเพื่อให้ข่าวมีความน่าสนใจ พิธีกรจะมีการใส่ความเห็นและอารมณ์ส่วนบุคคลไปด้วยในการเล่าข่าว ทำให้เนื้อหาการเล่าข่าวหลายรายการมีการนำเสนอที่ขาดจริยธรรมของความเป็นผู้สื่อข่าวที่ดี ทั้งในประเด็นด้านการนำเสนอข้อมูลที่แตกต่างหลากหลาย ความเป็นกลาง และไม่เอนเอียงเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง การนำเสนอข่าวด้วยการคิด

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

วิเคราะห์ หรือ ส่งเสริมหลักความคิด อีกทั้งในประเทศไทยยังขาดรายการข่าวประเภทข่าวเชิงสืบสวน (investigative news) ซึ่งเป็นการนำเสนอข่าวเชิงลึก ให้ความรู้แก่สาธารณชนอย่างรอบด้าน โดยสามารถเสนอข่าวให้เห็นครอบคลุมหลากหลายมิติของเหตุการณ์

(2.2) ประเด็นปัญหาด้านคุณภาพเนื้อหารายการประเภทข่าวสาร โดยกลุ่มผู้ประกอบการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์มีการอธิบายถึงปัญหาด้านคุณภาพเนื้อหา รายการ จำแนกตามประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

○ **ปัญหาข่าวปลอม (Fake News)** ปัจจุบันพบว่ามีการข่าวสาร และสารประโยชน์ที่มีข่าวหรือข้อมูลประกอบที่เป็นเนื้อหาที่ปลอมแปลง สร้างเท็จ หรือที่มีเนื้อหาบิดเบือนชวนให้เข้าใจผิด (Fake news) เช่น กรณีของคลิปเสียงของนักการเมือง หรือ การนับคะแนนเสียงการเลือกตั้งในปี พ.ศ. 2562 ที่ผ่านมา เป็นต้น ซึ่งมีความจำเป็นที่ผู้ผลิตทุกๆ องค์การ ต้องมีการบรรณาธิการที่ดี มีการตรวจสอบข้อมูลต่างๆ อย่างดี และมั่นใจถึงความถูกต้องของแหล่งข่าวก่อนการนำเสนอ หรือ หากเกิดความผิดพลาดในการออกข่าว เนื่องจากต้องการความรีบเร่งในการนำเสนอ ก็จำเป็นต้องยอมรับข้อผิดพลาดและแก้ไขในภายหลัง

(2.3) ประเด็นปัญหาด้านคุณภาพเนื้อหารายการประเภทสารประโยชน์ โดยกลุ่มผู้ประกอบการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์มีการอธิบายถึงปัญหาด้านคุณภาพเนื้อหา รายการ จำแนกตามประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

○ **ปัญหาเนื้อหารายการเพื่อสารประโยชน์** ผู้ผลิตรายการเห็นด้วยว่าปัญหาของเนื้อหารายการประเภทสารประโยชน์ขาดความหลากหลายด้านเนื้อหา และประเภทในการนำเสนอ โดยปัญหาหลักมาจากต้นทุนการผลิตสูง และขาดการสนับสนุนจากโฆษณาสินค้าที่มีจำนวนไม่มาก ประกอบกับการแข่งขันในการโฆษณาผ่านทางโทรทัศน์ที่มีจำนวนมากทำให้การแข่งขันสูง อีกทั้งพฤติกรรมของผู้ชมก็เปลี่ยนแปลงไปสืบเนื่องจากการพัฒนาของเทคโนโลยี เช่น เด็กและเยาวชนในปัจจุบันจะชมรายการต่างๆ ผ่านทาง โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต หรือ คอมพิวเตอร์ ไม่ได้ชมโทรทัศน์แบบเดียวกันกับคนรุ่นก่อนๆ เช่น คนรุ่น Generation Baby Boom, Generation X, หรือ Generation Y ส่งผลให้การจัดอันดับความนิยม (เรตติ้ง) ของรายการที่เกี่ยวกับเยาวชนไม่ดีพอสำหรับผู้ผลิตที่จะไปขอโฆษณาเพื่อดำเนินการรายการเพื่อสาระประโยชน์ให้ประสบความสำเร็จในเชิงธุรกิจได้

(2.4) ประเด็นด้านการกระทำความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภค โดยกลุ่มผู้ประกอบการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์มีการอธิบายถึงปัญหาด้านคุณภาพเนื้อหา รายการ จำแนกตามประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

○ **ปัญหาโฆษณาแฝงในรายการ** พบว่ากลุ่มผู้ประกอบการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ต้องการให้มีการกำหนดลักษณะโฆษณาแฝง โดยกำหนดจากลักษณะการใช้สินค้าหรือตราสินค้าให้เห็นในภาพและบรรยายถึงสินค้าเหล่านั้นทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งควรจัดให้เป็นการโฆษณาแฝง แต่ในขณะเดียวกัน หากเป็นรายการประเภทต้องการนำเสนอผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ รายการประเภทนี้อาจเป็นสาระประโยชน์ทั้งในมุมมองการดำเนินชีวิต การเริ่มต้นเป็นผู้ประกอบการ หรือ การสร้างแรงบันดาลใจ ดังนั้นสมควรต้องแยกออกจากโฆษณาแฝง โดยมีเงื่อนไขดังนี้ (1) มีการดำเนินการอย่างระมัดระวังไม่ให้มีการขายหรือโฆษณา

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

บริษัท/สินค้า (2) ป้องกันมิให้มีการแนะนำสินค้าเพื่อสุขภาพเข้าไปในรายการสุขภาพ ซึ่งอาจทำให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดได้ โดยควรแยกรายการสุขภาพ ออกจาก รายการสินค้าเพื่อสุขภาพ ให้ชัดเจน โดยรายการประเภทหลัง ควรจัดเป็นรายการโฆษณาสินค้า (3) รายการเพื่อเกษตรกร ควรระมัดระวังไม่แนะนำสินค้าเกษตรเข้าไปโฆษณาในรายการ ซึ่งจะส่งผลทำให้ผู้ชมที่ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรอาจมีปัญหากในการแยกแยะ

5.1.3 ผลการสำรวจทัศนคติความพึงพอใจของประชาชนและข้อจำกัดของการให้บริการต่อเนื้อหารายการของผู้ประกอบการ ดำเนินการโดยการสำรวจทัศนคติความพึงพอใจของประชาชนจำนวน 5,000 ตัวอย่าง ครอบคลุมพื้นที่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และพื้นที่กรุงเทพ และปริมณฑล โดยสามารถสรุปผลการสำรวจได้ดังต่อไปนี้

(1) ด้านผังรายการ พบว่าประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีทัศนคติ ดังต่อไปนี้

สัดส่วนความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความเหมาะสมของการจัดทำ

ผังรายการและการกำหนดสัดส่วนประเภทรายการ กลุ่มตัวอย่างคิดว่าความเหมาะสมของผังรายการอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.54 ของกลุ่มตัวอย่าง มากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคิดว่าความเหมาะสมของผังรายการอยู่ในระดับค่อนข้างเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 26.38 และระดับค่อนข้างไม่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 18.52 โดยเหตุผลที่คิดว่าไม่เหมาะสม เนื่องจากมีปริมาณโฆษณาเกินไป เนื้อหาไม่เหมาะสมออกในช่วงเวลาที่เด็กเยาวชนดู และการจัดระดับความเหมาะสม (จัดเรตติ้ง) เนื้อหารายการไม่ตรงกับเนื้อหา

(2) ด้านประโยชน์ จุดเด่น และความน่าสนใจของรายการประเภทบริการข่าวสารเพื่อสาธารณะที่รับชมในปัจจุบัน พบว่าประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในประเด็นดังกล่าว ดังต่อไปนี้

ประโยชน์ จุดเด่น และความน่าสนใจของรายการประเภทบริการข่าวสารเพื่อสาธารณะที่รับชมในปัจจุบัน จากการสำรวจทัศนคติความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับประโยชน์ จุดเด่นและความน่าสนใจของรายการประเภทบริการข่าวสารเพื่อสาธารณะที่รับชมในปัจจุบัน พบว่าประชาชนเห็นว่ารายการประเภทบริการข่าวสารเพื่อสาธารณะมีประโยชน์ จุดเด่น และความน่าสนใจมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ รายการให้ความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 10.71 รองลงมาคือ รายการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในความหลากหลายของผู้คนในสังคม ร้อยละ 9.91 รายการด้านการท่องเที่ยว ร้อยละ 9.65

(3) ด้านประสบการณ์ที่พบการกระทำผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และ/หรือ การเอาเปรียบผู้บริโภคของรายการที่รับชม พบว่าประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเคยมีประสบการณ์รับชมเนื้อหารายการทางโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และ/หรือ การเอาเปรียบผู้บริโภคของรายการที่รับชม ดังนี้

ความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และ/หรือ การเอาเปรียบผู้บริโภค ในเนื้อหารายการทั่วไป พบว่า ประชาชนเคยพบการกระทำมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ การแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งการนำเสนอที่ก่อให้เกิดผลรุนแรงต่อจิตใจ เช่น ความหดหู่ ความเศร้า ความเครียด ตกใจกลัว ความน่าเกลียด สยดสยอง ฯลฯ คิดเป็น

ร้อยละ 6.77 รองลงมาคือ เนื้อหาที่แสดงให้เห็นเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อหรือเป็นผู้กระทำ ร้อยละ 6.76 การแสดงทัศนคติอย่างไม่เหมาะสมในรายการเล่าข่าว ร้อยละ 6.46

ความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และ/หรือ การเอาเปรียบผู้บริโภค ในโฆษณา พบว่า ประชาชนเคยพบการกระทำมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ โฆษณาที่ข้อความที่เป็นเท็จหรือเกินความจริง คิดเป็นร้อยละ 17.54 รองลงมาคือ โฆษณาที่มีข้อความที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ ร้อยละ 12.26 โฆษณาที่แสดงสรรพคุณยาอันเป็นเท็จ หรือเกินความจริง ร้อยละ 9.34

(4) **ด้านความพึงพอใจต่อเนื้อหารายการของช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล** พบว่าประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความพึงพอใจต่อเนื้อหารายการ ดังต่อไปนี้

ความพึงพอใจของประชาชนต่อเนื้อหารายการของช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลที่รับชมในปัจจุบัน พบว่า ประชาชนเห็นว่าช่องที่มีการนำเสนอเนื้อหารายการที่มีคุณภาพ และมีความพึงพอใจต่อเนื้อหารายการมากที่สุด คือ ช่อง บริการทางธุรกิจ หมวดหมู่ทั่วไป แบบความคมสูง (Mean = 3.65) รองลงมา คือ ช่องบริการทางธุรกิจ หมวดหมู่ทั่วไป แบบความคมชัดปกติ (Mean = 3.53) ช่องบริการทางธุรกิจ หมวดหมู่เด็ก เยาวชน และครอบครัว (Mean = 3.37) ช่องบริการสาธารณะ (Mean = 3.27) และ ช่องบริการทางธุรกิจ หมวดหมู่ข่าวสาร และสาระ (Mean = 3.18) ตามลำดับ

(5) **ด้านข้อจำกัดของการให้บริการด้านเนื้อหารายการของผู้ประกอบการ** พบว่าประชาชนมีทัศนคติต่อข้อจำกัดในการให้บริการเนื้อหารายการคุณภาพของผู้ประกอบการในปัจจุบันสืบเนื่องจาก

ความคิดเห็นของประชาชนต่อข้อจำกัดของการให้บริการด้านเนื้อหารายการของผู้ประกอบการช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลที่รับชมในปัจจุบัน พบว่า ประชาชนเห็นว่าข้อจำกัดของการให้บริการของผู้ประกอบการ มากที่สุด คือ การแข่งขันของช่องโทรทัศน์ดิจิทัลจำนวนมาก คิดเป็นร้อยละ 30.46 ปริมาณการโฆษณาจำกัด ร้อยละ 22.41 รายการแข่งขันที่ความนิยม (เรตติ้ง) ทำให้คุณภาพด้อยลง ร้อยละ 20.66

5.2 ข้อเสนอแนะแนวทางในการกำกับดูแลรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ของโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล

จากผลการวิจัยทั้ง 3 ส่วน อันประกอบด้วย (1) ผลการประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ (2) การจัดประชุมกลุ่มย่อยของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการและคุณภาพรายการ และ (3) ผลการสำรวจทัศนคติความพึงพอใจของประชาชนและข้อจำกัดของการให้บริการต่อเนื้อหารายการของผู้ประกอบการ โดยในส่วนผลการประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ และผลการจัดประชุมกลุ่มย่อยของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการและคุณภาพรายการ ใช้ผลการสังเกต (Observation) ร่วมกับการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และผลการสำรวจทัศนคติความพึงพอใจของประชาชนและข้อจำกัดของการให้บริการต่อเนื้อหารายการของผู้ประกอบการ ใช้การวิเคราะห์ในเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติต่างๆ เช่น ค่าเฉลี่ย (Average) ค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อกำหนดประเด็นที่

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

ประชาชน ผู้ชมเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ให้ความสำคัญ โดยสามารถจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางในการกำกับดูแลรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ของโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล ได้ดังต่อไปนี้

5.2.1 ข้อเสนอแนะต่อสำนักงาน กสทช. ควรมีการดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) จัดการอบรมจริยธรรมสื่อสารมวลชน และอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตรายการที่ถูกต้อง เหมาะสม และมีความจำเป็นต่อสังคม เพื่อแสดงตัวแบบบริบทด้านจริยธรรมที่เป็นมาตรฐานทางจรรยาบรรณ (code of conduct) เพื่อให้ผู้ผลิต บุคลากรต่างๆ เข้าใจและตระหนักถึงสิ่งที่ได้มีการเผยแพร่ออกไป ว่ามีผลกระทบอย่างไรต่อสังคม เนื่องจากผลการประเมินคุณภาพเนื้อหารายการฯ ยังพบว่ามีเนื้อหารายการ และเนื้อหาโฆษณาที่ยังออกอากาศ โดยขัดกับหลักกฎหมาย และหลักการด้านจริยธรรมสื่อมวลชนอยู่จำนวนหนึ่ง ประกอบกับผลการจัดประชุมกลุ่มย่อยของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการและคุณภาพรายการ กับการจัดประชุมกลุ่มย่อยของผู้ประกอบกิจการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ซึ่งแสดงทัศนคติว่าผู้ประกอบการสื่อมวลชนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตรายการที่ถูกต้อง เหมาะสม และมีความจำเป็นต่อสังคม ขาดตัวแบบบริบทด้านจริยธรรมที่ควรทำหรือไม่ควรทำ ทั้งนี้ กสทช. ต้องให้การสนับสนุนงบประมาณในการอบรมเพียงพอและต่อเนื่อง ตลอดจนส่งเสริมให้สื่อมวลชนพัฒนามาตรฐานทางจรรยาบรรณ (code of conduct) ภายในองค์กรขึ้นมา เพื่อกำกับดูแลการผลิตรายการอย่างมีคุณภาพ มีจริยธรรม จรรยาบรรณ ภายในองค์กร เพื่อสร้างให้สื่อมีจริยธรรมของสื่อสารมวลชนที่ดี

(2) การสนับสนุนงบประมาณเพื่อการผลิตรายการประเภทสาระความรู้ เนื่องจากผลการวิจัยเชิงคุณภาพผ่านการจัดประชุมกลุ่มย่อยของผู้เชี่ยวชาญ และการจัดประชุมกลุ่มย่อยของผู้ประกอบกิจการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ แสดงให้เห็นว่ารายการโทรทัศน์ที่ผลิตรายการสาระความรู้ ประสบกับปัญหาการแข่งขันในธุรกิจสื่อสารมวลชน ที่ทำให้มีรายได้จากการโฆษณาน้อยลง ประกอบกับเป็นรายการที่ไม่ค่อยมีผู้ชมให้ความสนใจรับชมมากนัก หากเทียบกับรายการบันเทิง ทำให้ผู้ผลิตรายการดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจาก กสทช. จากทางภาครัฐ หรือหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้สามารถผลิตรายการที่มีคุณภาพ ไม่จำเป็นต้องพึ่งพิงค่าโฆษณาของเอกชนมากเกินไป ทำให้สามารถสร้างรายการที่หลากหลายได้อย่างมีคุณภาพและได้ตอบสนองความต้องการของสังคมได้ โดยการพัฒนาช่องทางสนับสนุนรายการที่มีสาระประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม อาทิ การจัดตั้งกองทุน หรือ การจัดประกวดแข่งขันรายการคุณภาพ พร้อมกับการให้รางวัลจูงใจ และในเชิงธุรกิจ อาทิ การส่งเสริมธุรกิจการผลิตเนื้อหารายการที่มีคุณภาพ เนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ผ่านการลดหย่อน หรือ การอุดหนุน ต่างๆ

(3) ส่งเสริมกลไกกำกับดูแลร่วมกัน (co-regulation) ในสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่าง หน่วยงานของภาครัฐ เช่น กสทช. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และตัวแทนจากภาคเอกชน ตลอดจนตัวแทนภาคประชาชน ประชาสังคม ตัวแทนผู้บริโภค ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน เนื่องจากผลการวิจัยเชิงคุณภาพผ่านการจัดประชุมกลุ่มย่อยของผู้เชี่ยวชาญ และการจัดประชุมกลุ่มย่อยของผู้ประกอบกิจการในกิจการกระจายเสียง และกิจการ

โทรทัศน์แสดงให้เห็นว่าปัจจุบันยังไม่มีช่องทางที่เปิดโอกาสตัวแทนจากภาคเอกชน ภาคประชาชน ประชาสังคม และผู้บริโภคเข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการประเด็นที่เป็นปัญหาด้านคุณภาพเนื้อหา รายการ ตลอดจนร่วมวิเคราะห์ประเด็นปัญหาเพื่อนำไปสู่การแก้ไข ดังนั้น กสทช. ควรเริ่มพัฒนากลไก กำกับดูแลร่วมกัน (co-regulation) โดยให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามาทำงานในเชิงการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อร่วมประกอบการพิจารณาวิเคราะห์ และตัดสินใจปัญหา อย่างเป็นธรรม โดยพิจารณาถึงความต้องการของผู้ชม ผู้บริโภค จริยธรรมสื่อสารมวลชน ตลอดจนเข้าใจปัญหาในการประกอบการทางธุรกิจ

(4) การพัฒนาเครือข่ายในการเฝ้าระวังสื่อ ที่ครอบคลุมบริบทที่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ต่างจังหวัด ซึ่งกลไกของหน่วยงานภาครัฐอาจเข้าไปไม่ถึงมากนัก เนื่องจากผลการวิจัยเชิงปริมาณผ่านการสำรวจทัศนคติความพึงพอใจของประชาชนและข้อจำกัดของการให้บริการ ต่อเนื้อหารายการของผู้ประกอบการ พบว่าประชาชนต้องการให้มีการเฝ้าติดตาม และแจ้งเหตุรายการ ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และ/หรือ การเอาเปรียบผู้บริโภคในสัดส่วนที่สูง คิดเป็น ร้อยละ 16.93 ของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งในปัจจุบันเครือข่ายดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมถึงระดับต่างจังหวัด หรือ ท้องถิ่น มากนัก ดังนั้น กสทช. จึงควรเข้ามาส่งเสริมการจัดตั้งเครือข่ายในการเฝ้าระวังสื่อ โดยควร ดำเนินการอย่างมีส่วนร่วมจากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ ทั้งภาคประชาชน ประชาสังคม สื่อสารมวลชน ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ อาทิ ครูอาจารย์จากสถาบัน การศึกษาต่างๆ ในพื้นที่ รวมถึง ตัวแทนหน่วยงานที่กำกับคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น อย. กรมวิชาการเกษตร ใน ภูมิภาค ฯลฯ เพื่อพัฒนาการเฝ้าติดตาม และแจ้งเหตุรายการที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม การผิดกฎหมาย โฆษณา และ/หรือ การเอาเปรียบผู้บริโภค ตลอดจนพัฒนาช่องทางในการรายงานสื่อที่ไม่เหมาะสม โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ต่างๆ เพื่อให้การเฝ้าระวังสื่อสามารถกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ ครอบคลุมทุกพื้นที่

(5) การกำกับดูแลที่มีความเสมอภาคในการควบคุมรายการ ทั้งการออกอากาศ ทางรายการโทรทัศน์ดิจิทัล และในรายการบริการโทรทัศน์ผ่านอินเทอร์เน็ต (Over-The-Top - OTT) ต่างๆ เนื่องจากผลการวิจัยเชิงคุณภาพผ่านการจัดประชุมกลุ่มย่อยของผู้เชี่ยวชาญ และการจัดประชุม กลุ่มย่อยของผู้ประกอบการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ได้มีการแสดงถึงทัศนคติ ต่อการกำกับดูแลอย่างไม่เท่าเทียมกันระหว่างสื่อในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ที่กำกับ ดูแลเนื้อหาโดย กสทช. และสื่อที่เผยแพร่ออนไลน์ ซึ่งกำกับดูแลโดยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และ สังคม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ และผู้ประกอบการ แสดงความคิดเห็นว่าการกำกับดูแลสื่อออนไลน์ ยังมีจุดที่ เป็นปัญหา มีช่องว่างในการกำกับดูแล และตรวจสอบเนื้อหา มีประเด็นด้านข่าวเท็จ ข่าวลวง พบใน สื่อออนไลน์จำนวนมาก ประกอบกับผลการสำรวจทัศนคติความพึงพอใจของประชาชนและข้อจำกัด ของการให้บริการต่อเนื้อหารายการของผู้ประกอบการ พบว่าประชาชนผู้ชมผู้ฟัง แสดงความคิดเห็นว่า โฆษณาออนไลน์ยังมีเนื้อหาที่สุ่มเสี่ยง เป็นเท็จหรือเกินความจริง โดย สำนักงาน กสทช. และกระทรวง ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคม ควรร่วมกันดำเนินการในการกำกับเนื้อหารายการที่มีการออกอากาศ ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตให้มีมาตรฐานคุณภาพเดียวกัน เปรียบเทียบกับการกำกับคุณภาพเนื้อหา รายการใน กิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

(6) การจัดเวทีเสวนาเพื่อรับฟังปัญหา และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดย ผลการวิจัยเชิงคุณภาพผ่านการจัดประชุมกลุ่มย่อยของผู้เชี่ยวชาญ และการจัดประชุมกลุ่มย่อยของผู้

ประกอบกิจการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ แสดงความคิดเห็นว่า อยากให้ สำนักงาน กสทช. จัดให้มีเวทีเสวนาเพื่อให้ผู้ประกอบการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ตลอดจน ผู้ผลิตได้เสนอถึงปัญหา และ รับฟังข้อเสนอแนะจาก กสทช. อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดการสื่อสาร จากทั้งสองฝ่าย โดยไม่มีความคลาดเคลื่อน เพื่อให้ กสทช. สามารถกำกับดูแลกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ได้อย่างเหมาะสม และคำนึงถึงสภาพปัญหาของการประกอบกิจการ

(7) การกำกับปริมาณการโฆษณาให้เหมาะสม ผลการวิจัยเชิงปริมาณโดยการสำรวจทัศนคติความพึงพอใจของประชาชนและข้อจำกัดของการให้บริการต่อเนื้อหารายการของผู้ประกอบการ พบว่า ประชาชนร้อยละ 23.86 มีความคิดเห็นว่าการจัดทำผังรายการและการกำหนด สัดส่วนประเภทรายการในปัจจุบัน ไม่เหมาะสม ซึ่งเหตุผลหลักที่ประชาชนเห็นว่าไม่มีความเหมาะสม ส่วนใหญ่ คือ มีปริมาณโฆษณามากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 32.48 ดังนั้น ทาง กสทช. ควรมีความ เข้มงวดในการกำกับผังรายการที่ออกอากาศทางโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลเพื่อให้มีปริมาณ การโฆษณามากเกินไปกว่าที่กฎหมายกำหนด

(8) การจัดระดับความเหมาะสม (จัดเรตติ้ง) เนื้อหารายการที่เข้มงวดกว่าเดิม ผลการวิจัยเชิงปริมาณโดยการสำรวจทัศนคติความพึงพอใจของประชาชนและข้อจำกัดของการให้บริการ ต่อเนื้อหารายการของผู้ประกอบการ พบว่า ประชาชนร้อยละ 27.38 มีความคิดเห็นว่ามีเนื้อหาไม่เหมาะสม ออกในช่วงเวลาที่เด็กเยาวชนดู ดังนั้น กสทช. ควรมีการพัฒนาการกำกับการจัดระดับความเหมาะสม เนื้อหารายการอย่างเข้มงวด โดยการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่างๆ ทั้งจากภาคประชาชน ประชาสังคม ตัวแทนองค์กรผู้ชมผู้ฟัง องค์กรตัวแทนผู้บริโภค ผู้ประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ผู้ผลิตสื่อ ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหารายการ ในช่วงเวลาที่เด็กเยาวชนสามารถเข้าถึงเนื้อหาได้

(9) การเข้มงวดกับการโฆษณาแฝง (tie-in) ในรายการ ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ผ่านการจัดประชุมกลุ่มย่อยของผู้เชี่ยวชาญ และการจัดประชุมกลุ่มย่อยของผู้ประกอบการในกิจการ กระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ แสดงความกังวลใจเกี่ยวกับการพัฒนาของโฆษณาแฝง (tie-in) ที่ นอกจากจะเห็นการวางสินค้าประกอบฉาก หรือ การวางสินค้าเป็นพื้นหลัง ปัจจุบันโฆษณาแฝงได้พัฒนา ไปสู่รูปแบบที่พิธีกรมีการอธิบายสรรพคุณประโยชน์ของผลิตภัณฑ์ในรายการ อันเป็นสิ่งที่ไม่ควร ประกอบกับผลการวิจัยเชิงปริมาณโดยการสำรวจทัศนคติความพึงพอใจของประชาชนและข้อจำกัด ของการให้บริการต่อเนื้อหารายการของผู้ประกอบการ พบว่า ประชาชนร้อยละ 14.86 ต้องการให้ กสทช. มีการดำเนินการอย่างเข้มงวดกับการโฆษณาแฝง (tie-in) ในรายการ ดังนั้น กสทช. ควรกำหนด นิยาม ของการโฆษณาแฝงให้ชัดเจน ทั้งในวัตถุประสงค์ที่ปรากฏในโฆษณาแฝง รูปแบบของภาพที่ นำเสนอ การใช้คำพูด และการบรรยายเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีการโฆษณา ตลอดจนมีการ กำหนดการใช้คำอธิบายใต้โฆษณาในกรณีที่มีเนื้อหารายการที่มีการโฆษณาแฝง เพื่อแยกเนื้อหารายการ ดังกล่าวออกจากเนื้อหารายการหลัก รวมถึงการกำหนดให้มีการนับช่วงเวลาที่มีการโฆษณาแฝงจัดเป็น เวลาโฆษณา อีกทั้งในบางรายการที่มีความอ่อนไหว เช่น รายการเกี่ยวกับเด็กเยาวชน หรือ รายการ เกี่ยวกับแม่และเด็ก ควรมีการจำกัดการโฆษณาแฝงมิให้มีการออกอากาศ

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

5.2.2 ข้อเสนอแนะต่อผู้ประกอบการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์
ควรมีการดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) รายการประเภทข่าวเป็นรายการที่ต้องการความเที่ยงตรงและรวดเร็ว ต้องมีการตรวจสอบเนื้อหา การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าว และมีการรายงานข่าวด้วยความเที่ยงตรง ปราศจากอคติ อย่างสม่ำเสมอในทุกรายการ เนื่องจากผลการวิจัยเชิงคุณภาพผ่านการจัดประชุมกลุ่มย่อยของผู้เชี่ยวชาญ และการจัดประชุมกลุ่มย่อยของผู้ประกอบการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ แสดงความเป็นห่วงในการนำเสนอข่าวสารที่ปัจจุบันพบว่ามีพิธีกรหลายรายนำเสนอข่าว ในลักษณะการเล่าข่าวที่ใส่อารมณ์ความรู้สึกส่วนตัว และ มีการชี้นำหรือมีความรู้สึกที่โน้มเอียงไปทางใดทางหนึ่ง ใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม คำหยาบคาย คำพูดสองแง่สองง่าม ดังนั้นผู้ประกอบการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ควรมีการกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม พร้อมทั้งกระบวนการตรวจสอบเนื้อหาภายใน เพื่อให้การรายงานข่าวมีมาตรฐานทางจริยธรรม มีการควบคุมคุณภาพภายในองค์กรตามกระบวนการบรรณาธิการ ที่เหมาะสม ก่อนมีการเผยแพร่ออกอากาศต่อไป

(2) การพัฒนาช่องทางแสดงความคิดเห็น ให้ผู้บริโภคมามีการแสดงความคิดเห็นที่เป็นเสียงตอบกลับ (Voice back) ในการให้ความเห็นและมีส่วนร่วมเพื่อปรับปรุงผังรายการ เนื้อหารายการ และคุณภาพรายการ รวมไปถึงผู้นำเสนอหรือบุคลากรต่างๆ ได้อย่างรอบด้านและทันทั่วทั้ง เนื่องจากปัญหาสภาพการแข่งขัน และข้อจำกัดด้านเวลาในการนำเสนอข่าวสาร หรือ ผลิตรายการ อาจทำให้มีข้อมูลที่น่าสนใจได้ไม่รอบด้านหรือขาดข้อมูลที่ลึกเพียงพอ ดังนั้นการพัฒนาช่องทางแสดงความคิดเห็นที่เป็นเสียงตอบกลับ (Voice back) ตลอดจนการยอมรับข้อผิดพลาดและแก้ไขเป็นอีกหนึ่งมาตรฐานทางจริยธรรมที่อาจช่วยให้ผู้ชมได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและแก้ไขความคลาดเคลื่อน หรือความผิดพลาดต่างๆ จากข้อจำกัดดังกล่าวได้

(3) ผู้ประกอบการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ควรมีความมุ่งมั่น (Commitment) กับการพัฒนาจริยธรรมสื่อสารมวลชนในการกำกับดูแลเนื้อหาของตนเอง โดยการพัฒนาลัทธิจริยธรรม การบรรณาธิการสถานี และหลักการบริหารการผลิตเนื้อหาเพื่อการออกอากาศให้เป็นความจริง โดยมีการตรวจสอบเนื้อหา และตรวจสอบแหล่งข่าว มีความเป็นกลาง ไม่นิยมเอียง นำเสนอข้อเท็จจริงให้ครอบคลุมหลากหลายประเด็น โดยการนำเสนอข้อเท็จจริงจากทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในเหตุการณ์ เคารพสิทธิมนุษยชน และปกป้องเด็ก และเยาวชน ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ประชาธิปไตยโดยเคารพถึงเสรีภาพในการแสดงออก และสิทธิของประชาชนในการรับรู้ข่าวสารที่ถูกต้อง การออกอากาศที่ปฏิบัติตามกฎหมายต่างๆ ทั้งกฎหมายเกี่ยวกับกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ตลอดจนกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค คุ้มครองเด็กเยาวชน การพนัน อาหาร และยา ตลอดจนสอดคล้องกับหลักศีลธรรมอันดีงามของสังคม

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการซึ่งในครั้งนี้นับเป็นการประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ แต่ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาระบบเทคโนโลยีออกอากาศผ่านระบบออนไลน์ ทั้งทางเว็บไซต์ และเครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งยังปราศจากกลไกการ

ตรวจสอบที่เข้มแข็ง และเหมาะสม ส่งผลให้เกิดปัญหาคุณภาพเนื้อหารายการ ทั้งในแง่การนำเสนอ ข้อมูลข่าวเท็จ ข่าวลวง ข่าวปลอม การโฆษณาที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม อวดอ้าง เป็นเท็จ เกินความจริง ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญ ตลอดจนปัญหาอื่นๆ ดังนั้นเพื่อให้การศึกษาวิจัยด้านการประเมินคุณภาพเนื้อหารายการมีการพัฒนาสอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป สำนักงาน กสทช. ควรมีการดำเนินการศึกษาวิจัยด้านการประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในครั้งต่อไป ดังนี้

5.3.1 การศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการที่มีการเผยแพร่ทาง อินเทอร์เน็ต โดยควรมีการศึกษาประเด็นที่เป็นปัญหาด้านเนื้อหารายการที่สำคัญ อาทิ เนื้อหารายการที่เป็นข่าวปลอม ข่าวลวง (Fake News) การกระทำผิดในด้านกฎหมายโฆษณา และการคุ้มครองผู้บริโภค ในเนื้อหารายการที่เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต ตลอดจนบทบาทของผู้ได้รับใบอนุญาตในกิจการโทรคมนาคม ในการร่วมควบคุมเนื้อหารายการที่เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต

5.3.2 การศึกษาวิจัย และการพัฒนาเครือข่ายเฝ้าระวังเนื้อหารายการในกิจการ กระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ตลอดจนทางออนไลน์ อินเทอร์เน็ต โดยศึกษาแนวทางการพัฒนา เครือข่ายจากภาคประชาชน ภาคประชาสังคม ตัวแทนผู้บริโภค ตัวแทนผู้ชมผู้ฟัง ตลอดจนหน่วยงาน ภาครัฐต่างๆ ในพื้นที่ ทั้งครูอาจารย์ ในสถาบันการศึกษา หน่วยงานด้านสาธารณสุข หน่วยงานใน พื้นที่ที่กำกับดูแลคุณภาพมาตรฐานต่างๆ เพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง การแจ้งเหตุ ตลอดจนบทบาทในการร่วมกำกับเนื้อหารายการ และการพัฒนาคุณภาพรายการที่อาจเพิ่มเติมขึ้นไป ในอนาคต

บรรณานุกรม

- กนกกาญจน์ ประจงแสงศรี. (2557). พฤติกรรมการเสพสื่อที่เปลี่ยนแปลงไป. ใน รัตติยา อังกุลานนท์. (2558). ส่องพฤติกรรมผู้ชมช่องดิจิทัล-ทีวีออนไลน์. กรุงเทพธุรกิจออนไลน์ (2 กุมภาพันธ์ 2558). จาก <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/632274>
- กนิษฐา ชนวนอก. (2550). การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร จากการเปิดรับชมรายการคุณพระช่วย ทางสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี. รายงานโครงการ เฉพาะบุคคลมหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กฎกระทรวงฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2534) ว่าด้วยการควบคุมโฆษณาแจก แคม เสี่ยงโชค ชิงรางวัล
- กฎกระทรวงฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2538) ว่าด้วยการควบคุมโฆษณาสินค้า/บริการรวมกับข้อความถวายพระพร
- กฎกระทรวงฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2538) ว่าด้วยการควบคุมโฆษณาขายห้องชุด/ที่ดินแปลงย่อย/ที่ดินพร้อมอาคาร
- กฎกระทรวงว่าด้วยการโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์และเครื่องดื่มที่ผสมกาเฟอีนในโรงภาพยนตร์และทางป้ายโฆษณา พ.ศ. 2547
- ฉลอง ภิรมรัตน์. (2521). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ: ประจักษ์การพิมพ์.
- ชลีพร เกษโกวิท. (2544). การวิเคราะห์เนื้อหารายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ดวงทอง พิสุทธยางกูร. (2557). Chapter 2: Effective Communication. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. สืบค้นเมื่อ 5 กันยายน 2561. จาก <http://www.med.cmu.ac.th/secret/meded/MEDE2/Chapter2%20MEDE2.pdf>
- ธาม เชื้อสถาปนศิริ. (2557). 7Cs ความท้าทายคนโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล. (19 กุมภาพันธ์ 2557). Positioning Magazine. จาก <https://positioningmag.com/57597>
- ธาม เชื้อสถาปนศิริ. (2557). สื่อโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล เรื่อง 7Cs ความท้าทายคนโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- ประมะ สตะเวทิน. (2546). หลักและทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ 9-15. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิคนพิการให้เข้าถึง หรือรับรู้ และใช้ประโยชน์จากรายการของ กิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2559. (2559, 5 กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 133 ตอนพิเศษ 35 ง. หน้า 6-13.
- ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การกระทำที่เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2555. (2555, 26 ธันวาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 129 ตอนพิเศษ 195 ง. หน้า 25-28.

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

- ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง
แนวทางการพิจารณาและคำนวณสัดส่วนรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อ
สาธารณะเพื่อการขอยกเว้นหรือลดหย่อนค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการกระจาย
เสียงหรือกิจการโทรทัศน์ตามระเบียบคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์
และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติว่าด้วยการลดหย่อนหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาต
ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๖. (2557, 19 มิถุนายน). ราช
กิจจานุเบกษา. เล่ม 131 ตอนพิเศษ 113 ง. หน้า 21-23.
- ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง
แนวทางการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ตามประกาศคณะกรรมการกิจการ
กระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติเรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำผัง
รายการสำหรับการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๖. (2550, 29 ตุลาคม).
ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 130 ตอนพิเศษ 147 ง. หน้า 21.
- ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง
หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตการให้บริการกระจายเสียง. พ.ศ. 2555. (2555, 16 ตุลาคม).
ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 129 ตอนพิเศษ 157 ง. หน้า 6-13.
- ประกาศสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เรื่องแนวทางการโฆษณาตลาดราคาสินค้าหรือบริการ
พ.ศ. 2555
- พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551. (2551, 4 มีนาคม).
ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 125 ตอนที่ 42 ก. หน้า 46-60.
- พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522. (2522, 4 พฤษภาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 96 ตอนที่
72 ฉบับพิเศษ. หน้า 1-22.
- พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และ
กิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553. (2553, 19 ธันวาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 127 ตอนที่
78 ก. หน้า 11-56.
- พวงชมพู บำรุงสุข. (2541). กลยุทธ์การสร้างสรรครายการโทรทัศน์เพื่อส่งเสริมสถาบันครอบครัว.
วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัทธนันท์ เด็ดแก้ว. (2544). การศึกษาเปรียบเทียบการรับชมรายการโทรทัศน์ ประเภทสาระความรู้
และสารบันเทิง การจดจำได้ และการนำไปใช้ประโยชน์. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต,
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาภิทธิ์ ตรีสุก. (2554). หลักนิเทศศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7 นนทบุรี: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เฟิร์นข้าหลวง
พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2545). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศุภศิลป์ กุลจิตต์เจือวงศ์. (2560). Content Is King กับการเพิ่มคุณค่าให้กับเนื้อหารายการใน
โทรทัศน์ดิจิทัล. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์,
11, 1 (มกราคม - เมษายน 2560)

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

- ศุภศิลป์ กุลจิตต์เจือวงศ์. (2558). ปัจจัยแห่งความสำเร็จของธุรกิจโทรทัศน์ดิจิทัล. สืบค้นเมื่อ 5 กันยายน 2561. จาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/HUSO/article/download/51701/42848/>
- ศูนย์บริการวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (2557). การประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์. สืบค้นเมื่อ 31 สิงหาคม 2561. จาก: <https://www.nbtc.go.th/getattachment/Weblink/Hot-link/>
- สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ศูนย์บริการวิชาการ. (2557). การประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์. สืบค้นเมื่อ 31 สิงหาคม 2561. จาก <https://www.nbtc.go.th/getattachment/Weblink/Hot-link/>
- สถาพร สิงหะ. (2556). การเปิดรับสื่อ การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจกับการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวแบบดำน้ำลึกของนักดำน้ำชาวไทย. การค้นคว้าอิสระ สาขาวิชาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- สมชัย สุวรรณบรรณ. (2556). โทรทัศน์ดิจิทัล ปฏิวัติสื่อ หรือแค่ทางผ่าน. รายงานประจำปี 2556 สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย.
- สันทนา วรรณกะลัศ. (2535). การประเมินเนื้อหารายการโทรทัศน์ ดินดำน้ำชุ่ม ในด้านความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และความเป็นประโยชน์ รวมทั้งความพึงพอใจในเนื้อหารายการ. วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุทธิ ชัดติยะ. (2552). การประเมินคุณภาพรายการวิทยุกระจายเสียงรัฐสภาของเรา. สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2561. จาก http://researchconference.kps.ku.ac.th/article_6/pdf/o_human_45.pdf
- หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจออนไลน์. (2556). ทวีติจิตลกระตุ้นลงทุนแสนล้าน. วันที่สืบค้น 9 กุมภาพันธ์ 2557. จากหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจออนไลน์ ฉบับวันที่ 30 ธันวาคม 2556, เว็บไซต์: <http://www.bangkokbiznews.com/home/detail/it/it/20131230/553048/>
- อดิศักดิ์ ลิ้มปฐมนิกกิจ. (2557, 1-7 กุมภาพันธ์). ทวีติจิตล. หนังสือพิมพ์สยามธุรกิจ, หน้า 8.
- อดิศักดิ์ ลิ้มปฐมนิกกิจ. (2556). โทรทัศน์ดิจิทัล ปฏิวัติสื่อ หรือแค่ทางผ่าน. รายงานประจำปี 2556 สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย.
- อดิศักดิ์ ลิ้มปฐมนิกกิจ. (2556). “ฝากการบ้านถึงกสทช. ก่อนและหลังประมวลที่วีติจิตล”. โทรทัศน์ดิจิทัล ปฏิวัติสื่อ หรือแค่ทางผ่าน. รายงานประจำปี 2556 สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย.
- อรรธรณ ปิณฑน์โอวาท. (2542). การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอนก เพิ่มวงศ์เสนีย์. (2556). “อสมท.ลุยทีวีดิจิทัลผนักพันธมิตรลงทุนโครงข่ายคอนเทนท์”. กรุงเทพธุรกิจ ฉบับวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2556.
- Atkin, Charles K. (1973). Anticipated communication and mass media information seeking public opinion quarterly (New York: Free Press).
- Burgoon Micheal. (1974). Approaching Speech/Communication. New York: Holt, Rinehart and Winston.

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

- Hunt, Todd, and Ruben, Brent D. (1993). Mass Communication: Producer and Consumers. New York: Harper College Publishers.
- Katz, E., Blumler, J. G., & Guretnich, M. (1974). Uses and gratifications research. Public Opinion Quarterly, 37(4), 509-523.
- Schramm, Wilbur. (1973). Channels and Audiences. In Handbook of communication (Chicago: Rand McNally College Publishing).
- Todd Hunt & Brent D. Ruben. (1993). Mass Communication: Producers and Consumers. New York: Harper College Publishers.
- Zimbardo PG, Keough KA, Boyd JN. (1997). Present time perspective as a predictor of risky driving. Personality and Individual Differences.

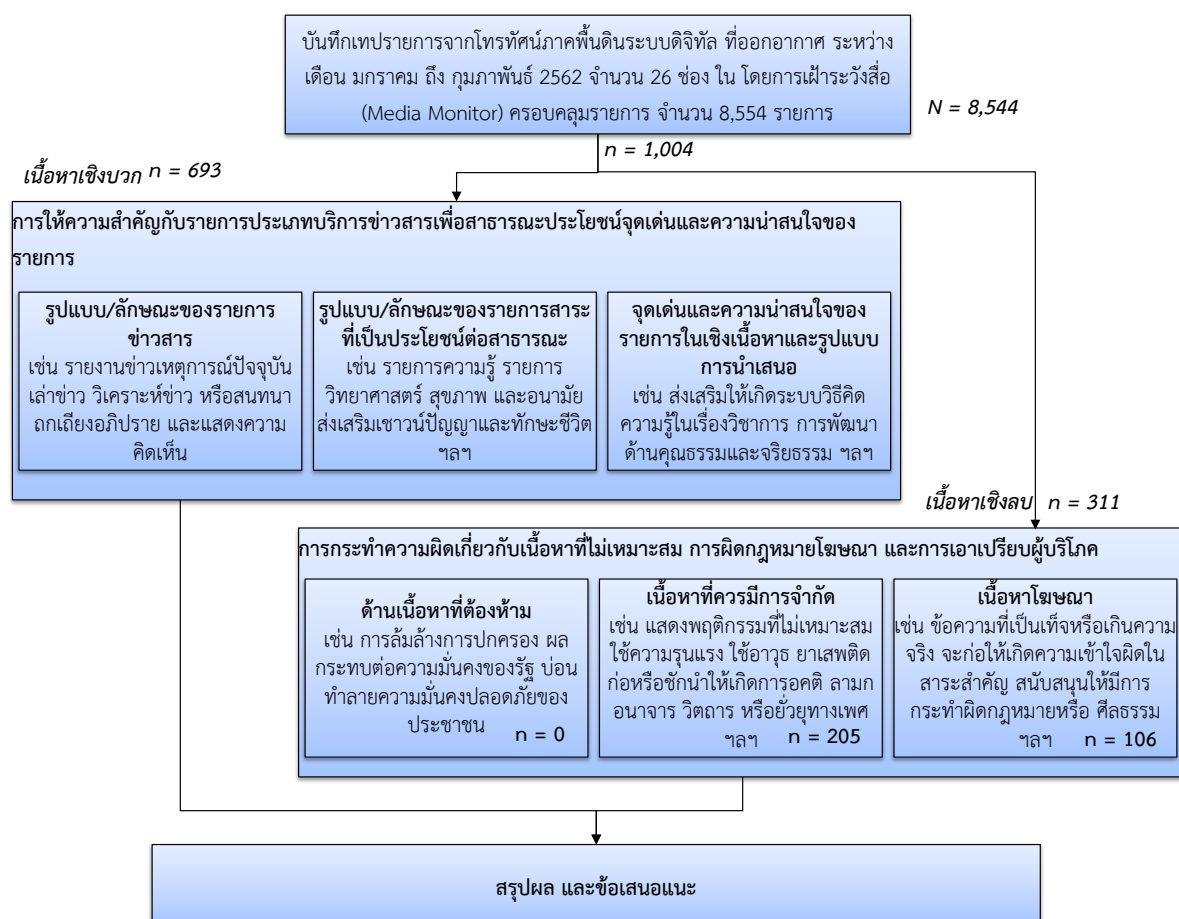
ภาคผนวก ก

กระบวนการคัดเลือกเนื้อหารายการเพื่อการประเมินสื่อตาม หลักการเฝ้าระวังสื่อ (Media Monitor)

กระบวนการคัดเลือกเนื้อหารายการเพื่อการประเมินสื่อตามหลักการเฝ้าระวังสื่อ (Media Monitor) ดำเนินการโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) การสังเกตบันทึกเทปรายการจากโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล ที่ออกอากาศในช่วงระยะเวลาที่มีการวิจัย ระหว่างช่วงเดือน มกราคม ถึง กุมภาพันธ์ 2562 จำนวน 26 ช่อง ใน โดยการเฝ้าระวังสื่อ (Media Monitor) ครอบคลุมรายการ จำนวนทั้งสิ้น 8,554 รายการ
- 2) การจำแนกสื่อที่พบเนื้อหาที่มีเนื้อหาเชิงบวก คือ การให้ความสำคัญกับรายการประเภทบริการข่าวสารเพื่อสาธารณะประโยชน์จุดเด่นและความน่าสนใจของรายการ หรือ เชิงลบ คือ พบว่ามี การกระทำความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภค โดยพบรายการที่มีเนื้อหาทั้งในเชิงบวก จำนวน 693 รายการ และเชิงลบ จำนวน 311 รายการ รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 1,004 รายการ
- 3) การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงบวก คือ เนื้อหารายการที่ให้ความสำคัญกับรายการประเภทบริการข่าวสารเพื่อสาธารณะประโยชน์จุดเด่นและความน่าสนใจของรายการ โดยจำแนกเป็น
 - 3.1 รูปแบบ/ลักษณะของรายการข่าวสาร เช่น รายงานข่าวเหตุการณ์ปัจจุบัน เล่าข่าว วิเคราะห์ข่าว หรือสนทนา ถกเถียงอภิปราย และแสดงความคิดเห็น
 - 3.2 รูปแบบ/ลักษณะของรายการสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ เช่น รายการความรู้ รายการวิทยาศาสตร์ สุขภาพ และอนามัย ส่งเสริมเชาวน์ปัญญาและทักษะชีวิต ฯลฯ
 - 3.3 จุดเด่นและความน่าสนใจของรายการในเชิงเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอ เช่น ส่งเสริมให้เกิดระบบวิคิด ความรู้ในเรื่องวิชาการ การพัฒนาด้านคุณธรรมและจริยธรรม ฯลฯ
- 4) การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงลบ คือ เนื้อหาที่มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภค โดยจำแนกเป็น
 - 4.1 ด้านเนื้อหาที่ต้องห้าม เช่น การลบล้างการปกครอง ผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ บ่อนทำลายความมั่นคงปลอดภัยของประชาชน
 - 4.2 เนื้อหาที่ควรมีการจำกัด เช่น แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ใช้ความรุนแรง ใช้อาวุธ ยาเสพติด ก่อหรือชักนำให้เกิดการอคติ ลามกอนาจาร วิจารณ์ หรือยั่วเย้าทางเพศ ฯลฯ
 - 4.3 เนื้อหาโฆษณา เช่น ขอบความที่เกินจริงหรือเกินความจริง จะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญ สนับสนุนให้มีการกระทำความผิดกฎหมายหรือ คีลธรรม ฯลฯ
- 5) สรุปผล และข้อเสนอแนะ เป็นการนำผลสรุปของการประเมินสื่อตามหลักการเฝ้าระวังสื่อ (Media Monitor) เพื่อวิเคราะห์ และสรุปผลร่วมกับผลการจัดประชุมกลุ่มย่อยของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา รายการและคุณภาพรายการ กับการจัดประชุมกลุ่มย่อยของผู้ประกอบกิจการในกิจการ

กระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ และผลการสำรวจทัศนคติความพึงพอใจของประชาชน และข้อจำกัดของการให้บริการต่อเนื้อหารายการของผู้ประกอบการโดยการสำรวจข้อมูลภาคสนาม เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดตามแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ ก-1 กระบวนการคัดเลือกเนื้อหารายการเพื่อการประเมินสื่อตามหลักการเฝ้าระวังสื่อ (Media Monitor)

แบบประเมินรายการช่องโทรทัศน์

แบบประเมินรายการช่องโทรทัศน์

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการ ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

แบบประเมินรายการช่องโทรทัศน์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของโครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการ (ข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ) ของช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลทุกช่อง

นิยามศัพท์:

รายการ หมายความว่า เนื้อหาที่ผลิตขึ้นเพื่อให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ที่มีโฆษณา โดยผลิตขึ้นเองหรือจัดหาจากผู้อื่นผลิต

รายการข่าวสาร หมายถึง รายการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบัน หรือเหตุการณ์ที่เป็นข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบรายการข่าว เล่าข่าวและวิเคราะห์ข่าว รายการ สนทนาปัญหาเหตุการณ์ปัจจุบัน และรวมถึงเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีความคิดเห็นโต้แย้งกันในสังคม ประเด็นทางการเมืองทั้งในระดับชาติและในระดับท้องถิ่น และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายสาธารณะ

รายการสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ หมายถึง รายการที่สร้างกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ประชาชนในชุมชนโดยส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นระหว่างกัน ให้การศึกษา ความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อประชาชนผู้ฟัง มีเนื้อหาที่ส่งเสริมการพัฒนาในประเด็นสุขภาพ คุณภาพชีวิต อาชีพ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ ประชาธิปไตย ประเพณีวัฒนธรรม จริยธรรม ศิลปะ กีฬา เป็นต้น รวมถึงให้ความเข้าใจที่ดีเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ

โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์

ชื่อรายการ	ช่องที่ออกอากาศ ¹	ระดับความเหมาะสม*
หมายเหตุ* ป3+ -- สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี ค6+ -- สำหรับเด็กอายุ 6-12 ปี ท ทุกวัย -- สำหรับทุกวัย		
น.13+ -- เด็กอายุต่ำกว่า 13 ปี ควรได้รับคำแนะนำ น.18+ -- เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ควรได้รับคำแนะนำ ฉ เฉพาะผู้ใหญ่ -- เฉพาะผู้ใหญ่ เด็กและเยาวชนไม่ควรรับชม		

^๑ บ่งบอกถึงกิจการสาธารณะประเภทที่ ๑ ประเภทที่ ๒ และประเภทที่ ๓ บ่งบอกถึงกิจการทางธุรกิจหมวดหมู่เด็ก เยาวชน และครอบครัว หมวดหมู่ข่าวสารและสาระ หมวดหมู่ทั่วไปแบบคมชัดปกติ หมวดหมู่ทั่วไปแบบคมชัดสูง

ตอนที่ 2 ผังรายการและสัดส่วนรายการ (การจัดทำผังรายการและการกำหนดสัดส่วนประเภทรายการ กับความสอดคล้องกับหมวดหมู่ของประเภทของรายการที่ได้รับอนุญาต)

2.1 ผังรายการ

วันที่ออกอากาศ			
วันออกอากาศ	☐ จันทร์ - ศุกร์	☐ เสาร์ - อาทิตย์	☐ วันหยุดนักขัตฤกษ์
ช่วงเวลา			
จำนวนนาที วินาที	ต่อวัน		ต่อสัปดาห์
รูปแบบการจัดรายการ	☐ รายการสด	☐ รายการบันทึกไว้	☐ เชื่อมโยงสัญญาณ

2.2 สัดส่วนรายการ

☐ กิจกรรมบริการสาธารณะ ต้องมีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของเวลาออกอากาศทั้งหมด คำนวณจากจำนวนนาทีของรายการที่ออกอากาศทั้งหมดในสัปดาห์

☐ กิจกรรมทางธุรกิจ ต้องมีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของเวลาออกอากาศทั้งหมด คำนวณจากจำนวนนาทีของรายการที่ออกอากาศทั้งหมดในสัปดาห์

ตอนที่ 3 การประเมินประเภทรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ จุดเด่นและความน่าสนใจของรายการ (การให้ความสำคัญกับรายการประเภทบริการข่าวสารเพื่อสาธารณะประโยชน์ จุดเด่นและความน่าสนใจของรายการ)

3.1 รูปแบบ/ลักษณะของรายการข่าวสาร

- ☐ รายงานข่าวเหตุการณ์ปัจจุบัน หรือเหตุการณ์ที่เป็นข้อเท็จจริง
- ☐ เล่าข่าว
- ☐ วิเคราะห์ข่าว
- ☐ สนทนา ถกเถียงอภิปราย และแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นและเหตุการณ์ปัจจุบัน (ประเด็นที่มีความคิดเห็นได้แย้งกันในสังคม ประเด็นทางการเมือง และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายสาธารณะ)

3.2 รูปแบบ/ลักษณะของรายการสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ รายการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจการปกครองระบอบประชาธิปไตย
- ☐ รายการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในความหลากหลายของผู้คนในสังคม
- ☐ รายการส่งเสริมการศึกษาและเทคโนโลยี
- ☐ รายการให้ความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม
- ☐ รายการวิทยาศาสตร์ สุขภาพ และอนามัย
- ☐ รายการส่งเสริมเยาวชนปัญญาและทักษะชีวิต
- ☐ รายการส่งเสริมจริยธรรม ศิลปะ วัฒนธรรม ศาสนา
- ☐ รายการสำหรับเด็กและเยาวชน
- ☐ รายการด้านกีฬา

- ☐ รายการด้านการท่องเที่ยว
- ☐ รายการภาพยนตร์สารคดี
- ☐ รายการเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ พระราชพิธี พิธีสำคัญทางศาสนา
- ☐ รายการอื่นๆ (โปรดระบุ)

3.3 จุดเด่นและความน่าสนใจของรายการในเชิงเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1) ส่งเสริมให้เกิดระบบวิถีคิด
- ☐ 2) ส่งเสริมความรู้ในเรื่องวิชาการ ความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ
- ☐ 3) ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาด้านคุณธรรมและจริยธรรม
- ☐ 4) ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะชีวิต
- ☐ 5) ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ยอมรับ เข้าใจ และชื่นชมความหลากหลายในสังคม
- ☐ 6) ส่งเสริมการพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
- ☐ 7) ส่งเสริมความรู้ด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม
- ☐ 8) ส่งเสริมให้มีการมีส่วนร่วม การแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นระหว่างกัน
- ☐ 9) นำเสนอมุมมอง ทศนคติ ประสบการณ์ ความสามารถที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ
- ☐ 10) มีรูปแบบการนำเสนอที่แปลกใหม่ สามารถเข้าถึงผู้ชม/ผู้ฟังทุกวัย
- ☐ 11) ส่งเสริมจิตสาธารณะและความรับผิดชอบต่อสังคม
- ☐ 12) ส่งเสริมธรรมาภิบาล การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน
- ☐ 13) ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อคนพิการ คนด้อยโอกาส หรือคนกลุ่มอื่นที่มีความต้องการเฉพาะ
- ☐ 14) ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมพื้นเมืองท้องถิ่นและต่างประเทศ
- ☐ 15) อื่นๆ (โปรดระบุ)

(หมายเหตุ ข้อ 1) – 6) เป็นตัวชี้วัดการจำแนกเนื้อหาที่ควรมีการส่งเสริม ซึ่งระบุไว้ในประกาศกสทช. เรื่อง แนวทางการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ พ.ศ. 2556 ส่วนข้ออื่น ๆ เพิ่มเติมโดยคณะผู้วิจัย)

ตอนที่ 4 การประเมินคุณภาพรายการโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล (การกระทำความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภค)

4.1 ด้านเนื้อหาที่ต้องห้าม

4.1.1 เนื้อหาสาระที่ก่อให้เกิดการลบล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข หรือที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ

- ☐ ไม่มี
- ☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้
 - ลักษณะเนื้อหา
 - วันที่ออกอากาศ
 - ช่วงเวลาที่ยื่นออกอากาศ
 - จำนวนเวลาที่ออกอากาศ

4.1.2 มีเนื้อหารายการที่บ่อนทำลายความมั่นคงปลอดภัยของประชาชน หรือก่อให้เกิดความเกลียดชังแก่คนในประเทศ

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา
วันที่ออกอากาศ
ช่วงเวลาที่ยื่นออกอากาศ
จำนวนเวลาที่ยื่นออกอากาศ

4.2 ด้านเนื้อหาที่ควรมีการจำกัด (พิจารณาจากภาพ เสียง และเนื้อหาในรายการ)

4.2.1 การแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งการนำเสนอที่ก่อให้เกิดผลรุนแรง ต่อจิตใจของผู้ชม ทำให้เกิดความรู้สึกทางจิตใจ เช่น ความหดหู่ ความเศร้า ความเครียด ความสะเทือนใจ อย่างรุนแรง รวมตลอดถึงองค์ประกอบของรายการที่ทำให้ผู้ชมตกใจกลัว ความน่าเกลียด สยดสยอง ขยะแขยง

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา
วันที่ออกอากาศ
ช่วงเวลาที่ยื่นออกอากาศ
จำนวนเวลาที่ยื่นออกอากาศ

☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดเจนของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็วของภาพและเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.2.2 การใช้ความรุนแรงกระทำต่อตนเอง บุคคลอื่น สิ่งมีชีวิตและวัตถุ

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา
วันที่ออกอากาศ
ช่วงเวลาที่ยื่นออกอากาศ
จำนวนเวลาที่ยื่นออกอากาศ

☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดเจนของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็วของภาพและเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.2.3 การใช้ภาษา หรือมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรุนแรง หรือนำไปสู่ความรุนแรง ทารุณโหดร้าย ที่ก่อให้เกิดผลต่อความรู้สึกทางจิตใจอย่างรุนแรง

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา
วันที่ออกอากาศ

ช่วงเวลาที่ยื่นเอกสาร
จำนวนเวลาที่ยื่นเอกสาร

- ☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็วของภาพและเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.2.4 การใช้อาวุธ ยาเสพติด การแสดงภาพของการกระทำความผิดในรูปแบบต่างๆ รวมถึงเนื้อหาที่ขัดต่อศีลธรรม และความสงบสุขของสังคม

- ☐ ไม่มี
- ☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้
- ลักษณะเนื้อหา
วันที่ยื่นเอกสาร
ช่วงเวลาที่ยื่นเอกสาร
จำนวนเวลาที่ยื่นเอกสาร

- ☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็วของภาพและเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.2.5 การนำเสนอที่ก่อให้เกิดการอคติ การเลือกปฏิบัติอันนำมาซึ่งการต่อต้านหรือล่วงละเมิดบุคคลหรือกลุ่มบุคคล รวมถึงการส่งเสริม การสร้างทัศนคติ ความเชื่อ การชักจูงใจ การล้อเลียนให้บุคคล กลุ่มบุคคลเกิดความอาย กลายเป็นตัวตลกในสังคม ก่อให้เกิดการล่วงละเมิดหรือการต่อต้าน การดูหมิ่นเหยียดหยาม การลดทอนหรือการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ละเมิดสิทธิมนุษยชน (ประเด็นของเชื้อชาติ สัญชาติ ชาติพันธุ์ เพศ รสนิยมทางเพศ ชนชั้น สถานะ สภาพทางเศรษฐกิจ อายุ ศาสนา สติวิ โรคหรือภาวะสุขภาพความพิการทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา)

- ☐ ไม่มี
- ☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้
- ลักษณะเนื้อหา
วันที่ยื่นเอกสาร
ช่วงเวลาที่ยื่นเอกสาร
จำนวนเวลาที่ยื่นเอกสาร

- ☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็วของภาพและเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.2.6 ลักษณะลามกอนาจาร วิจารณ์ หรือยั่วเย้าทางเพศ ความไม่เหมาะสมทางการแต่งกาย การแสดงออกทางเพศ การแสดงท่าทางหรือกิริยาที่ไม่เหมาะสมในทางเพศ การล่วงละเมิดทางเพศ การสนทนาหรือใช้คำพูดเกี่ยวกับเนื้อหาทางเพศที่ล่อแหลมหรือไม่เหมาะสม การสร้างทัศนคติทางลบเกี่ยวกับเนื้อหาทางเพศในประเด็นต่างๆ เช่น การเหยียดเพศ เป็นต้น

- ☐ ไม่มี
- ☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้
- ลักษณะเนื้อหา
วันที่ยื่นเอกสาร
ช่วงเวลาที่ยื่นเอกสาร
จำนวนเวลาที่ยื่นเอกสาร

☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดเจนของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็วของภาพและเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.2.6 การนำเสนอเนื้อหาที่เป็นการชักจูงหรือสนับสนุนวิธีการแก้ปัญหาที่มอมเมา หรือขัดต่อหลักเหตุผลที่เป็นจริงและศีลธรรมอันดีของสังคม เช่น การทำแท้ง การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย การนอกใจ คู่สมรส การบันดลโทษในที่สาธารณะ

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา

วันที่ออกอากาศ

ช่วงเวลาที่ยออกอากาศ

จำนวนเวลาที่ยออกอากาศ

☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดเจนของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็วของภาพและเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.2.7 ความไม่เหมาะสมในเรื่องการใช้ภาษา ไวยากรณ์ทางภาษา การใช้ภาษาที่ล่อแหลม หมิ่นเหม่สื่อความหมายในเชิงลบ รวมถึงการใช้ภาษาที่ก้าวร้าว ดูหมิ่น นินทาซึ่งการลดทอนศักดิ์ศรี

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา

วันที่ออกอากาศ

ช่วงเวลาที่ยออกอากาศ

จำนวนเวลาที่ยออกอากาศ

☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดเจนของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็วของภาพและเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.2.8 เนื้อหาที่แสดงให้เห็นเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อหรือเป็นผู้กระทำ รวมถึงการสัมภาษณ์เด็กและเยาวชนดังกล่าวในประเด็นที่ละเอียดอ่อน ด้วยคำถามที่เกินความสามารถหรือวุฒิภาวะที่จะตอบได้อย่างเหมาะสม

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา

วันที่ออกอากาศ

ช่วงเวลาที่ยออกอากาศ

จำนวนเวลาที่ยออกอากาศ

☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดเจนของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็วของภาพและเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.2.9 ความไม่เหมาะสมในการแสดงออกและการแต่งกายของพิธีกร ผู้ดำเนินรายการ และผู้ร่วมรายการในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา เช่น วัด โบสถ์ วิหาร หรือสถานที่เฉพาะ เช่น พระราชวัง พระที่นั่ง รวมถึงการร่วมกิจกรรมบางประเภท เช่น งานศพ ทำบุญใส่บาตร เวียนเทียน

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา

วันที่ออกอากาศ

ช่วงเวลาที่ยื่นออกอากาศ

จำนวนเวลาที่ยื่นออกอากาศ

☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดเจนของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็วของภาพ และเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.2.10 การนำเสนอภาพหรือเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเสียงอันตรายหรือบาดเจ็บ ต้องมีคำเตือนถึงอันตรายจากการเลียนแบบ โดยไม่มีผู้เชี่ยวชาญดูแลใกล้ชิด เช่น การใช้เครื่องออกกำลังกาย การปั่นปาย การขับซิ่งรถยนต์ จักรยานยนต์ ฯลฯ

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา

วันที่ออกอากาศ

ช่วงเวลาที่ยื่นออกอากาศ

จำนวนเวลาที่ยื่นออกอากาศ

☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดเจนของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็วของภาพ และเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.2.11 เนื้อหาที่ส่งเสริมหรือจูงใจให้ดื่มสุรา สูบบุหรี่ หรือเสพยาเสพติด วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ประเภทต่างๆ

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา

วันที่ออกอากาศ

ช่วงเวลาที่ยื่นออกอากาศ

จำนวนเวลาที่ยื่นออกอากาศ

☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดเจนของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็วของภาพ และเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.2.12 เนื้อหาที่มีการกล่าวอ้างหรือจูงใจให้เชื่อว่าบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมีอำนาจพิเศษ หรือความสามารถพิเศษเหนือธรรมชาติ

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา

วันที่ออกอากาศ

ช่วงเวลาที่ยื่นออกอากาศ

จำนวนเวลาที่ยื่นออกอากาศ

- ☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดเจนของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็วของภาพ และเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.2.13 ชื่นนำหรือให้ข้อมูลหรือแสดงออกเพื่อจูงใจหรือสนับสนุนให้เกิดการเล่นการพนัน

- ☐ ไม่มี
- ☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้
- ลักษณะเนื้อหา
- วันที่ออกอากาศ
- ช่วงเวลาที่ยออกอากาศ
- จำนวนเวลาที่ยออกอากาศ

- ☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดเจนของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็วของภาพ และเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.3 ด้านเนื้อหาโฆษณา

4.3.1 โฆษณาที่มีข้อความที่เพี้ยนเท็จหรือเกินความจริง

- ☐ ไม่มี
- ☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้
- ลักษณะเนื้อหา
- วันที่ออกอากาศ
- ช่วงเวลาที่ยออกอากาศ
- จำนวนเวลาที่ยออกอากาศ

- ☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดเจนของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็วของภาพ และเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.3.2 โฆษณาที่มีข้อความที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ ไม่ว่าจะกระทำ โดยอาจอิงรายงานทางวิชาการ สถิติ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันไม่เป็นความจริงหรือเกินความจริง

- ☐ ไม่มี
- ☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้
- ลักษณะเนื้อหา
- วันที่ออกอากาศ
- ช่วงเวลาที่ยออกอากาศ
- จำนวนเวลาที่ยออกอากาศ

- ☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดเจนของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็วของภาพ และเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.3.3 ขอความที่เป็นารสนับสนุนโดยตรงหรือโดยอ้อมให้มีการกระทำผิดกฎหมายหรือ คีลธรรม หรือนำไปสู่ความเสื่อมเสียในวัฒนธรรมของชาติ

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา

วันที่ออกอากาศ

ช่วงเวลาที่ยออกอากาศ

จำนวนเวลาที่ยออกอากาศ

☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดเจนของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็วของภาพ และเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.3.4 ขอความที่จะทำให้เกิดความแตกแยกหรือเสื่อมเสียความสามัคคีในหมู่ประชาชน

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา

วันที่ออกอากาศ

ช่วงเวลาที่ยออกอากาศ

จำนวนเวลาที่ยออกอากาศ

☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดเจนของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็วของภาพ และเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.3.5 โฆษณาแจก แถม เสียโซค ซิงรางวัล

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา

วันที่ออกอากาศ

ช่วงเวลาที่ยออกอากาศ

จำนวนเวลาที่ยออกอากาศ

☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดเจนของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็วของภาพ และเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.3.6 โฆษณาสินคา/บริการรวมกับขอความถวายพระพร

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา

วันที่ออกอากาศ

ช่วงเวลาที่ยออกอากาศ

จำนวนเวลาที่ยออกอากาศ

☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดเจนของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็วของภาพ และเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.3.7 มีการใช้ข้อความโฆษณาอาหารที่แสดงคุณประโยชน์ คุณภาพ หรือสรรพคุณของอาหาร อันเป็นเท็จ หรือเป็นการหลอกลวงให้เกิดความหลงเชื่อโดยไม่สมควร

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา
วันที่ออกอากาศ
ช่วงเวลาที่ยื่นออกอากาศ
จำนวนเวลาที่ยื่นออกอากาศ

☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดเจนของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็วของภาพ และเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.3.8 มีการใช้ข้อความโฆษณาโอ้อวดสรรพคุณยา หรือวัตถุอันเป็นส่วนประกอบของยาว่าสามารถบำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรค หรือความเจ็บป่วยได้อย่างศักดิ์สิทธิ์ หรือหายขาด หรือใช้ถ้อยคำอื่นใดที่มีความหมายทำนองเดียวกัน

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา
วันที่ออกอากาศ
ช่วงเวลาที่ยื่นออกอากาศ
จำนวนเวลาที่ยื่นออกอากาศ

☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดเจนของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็วของภาพ และเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.3.9 มีการใช้ข้อความโฆษณาที่แสดงสรรพคุณยาอันเป็นเท็จ หรือเกินความจริง

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา
วันที่ออกอากาศ
ช่วงเวลาที่ยื่นออกอากาศ
จำนวนเวลาที่ยื่นออกอากาศ

☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดเจนของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็วของภาพ และเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.3.10 มีการใช้ข้อความโฆษณาที่ทำให้เข้าใจว่ามีวัตถุใดเป็นตัวยา หรือเป็นส่วนประกอบของยา ซึ่งความจริงไม่มีวัตถุ หรือส่วนประกอบนั้นในยา หรือมีแต่ไม่เท่าที่ทำให้เข้าใจ

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา
วันที่ออกอากาศ

ช่วงเวลาที่ยื่นออกอากาศ

จำนวนเวลาที่ยื่นออกอากาศ

- ☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดเจนของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็ของภาพ และเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.3.11 มีการใช้ข้อความโฆษณาที่ทำให้เข้าใจว่าเป็นยาทำให้แท้งลูก หรือยาขับระดูอย่างแรง

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา

วันที่ยื่นออกอากาศ

ช่วงเวลาที่ยื่นออกอากาศ

จำนวนเวลาที่ยื่นออกอากาศ

- ☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดเจนของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็ของภาพ และเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.3.12 มีการใช้ข้อความโฆษณาที่ทำให้เข้าใจว่าเป็นยาบำรุงกามหรือยาคุมกำเนิด

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา

วันที่ยื่นออกอากาศ

ช่วงเวลาที่ยื่นออกอากาศ

จำนวนเวลาที่ยื่นออกอากาศ

- ☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดเจนของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็ของภาพ และเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.3.13 มีการใช้ข้อความโฆษณาที่แสดงสรรพคุณยาอันตราย หรือยาควบคุมพิเศษ

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา

วันที่ยื่นออกอากาศ

ช่วงเวลาที่ยื่นออกอากาศ

จำนวนเวลาที่ยื่นออกอากาศ

- ☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดเจนของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็ของภาพ และเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.3.14 มีการใช้ข้อความโฆษณา หรือภาพที่ไม่สุภาพ หรือโดยการร้องรำทำเพลง หรือแสดงความทุกข์
ทรมานของผู้ป่วย

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา

วันที่ยื่นออกอากาศ

ช่วงเวลาที่ยื่นเอกสาร
จำนวนเวลาที่ยื่นเอกสาร

- ☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็ของภาพ และเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.3.15 มีการแจ้งใจความโดยย่อโดยวิธีแฟ้มปก หรือออกสลากรางวัล

- ☐ ไม่มี ☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้
ลักษณะเนื้อหา
วันที่ยื่นเอกสาร
ช่วงเวลาที่ยื่นเอกสาร
จำนวนเวลาที่ยื่นเอกสาร

- ☐ ไม่มี ☐ มี การใช้เทคนิคพิเศษโดยลดความชัดของภาพ (Blur) การเพิ่มความเร็ของภาพ และเสียง (Fast Speed) การลดโทนสี การแปลงเสียง ฯลฯ

4.4 ด้านเนื้อหาที่ควรมีการส่งเสริม (พิจารณาจากภาพ เสียง และเนื้อหาในรายการ)

4.4.1 ส่งเสริมให้เกิดระบบวิธีคิด

- ☐ ไม่มี ☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้
ลักษณะเนื้อหา
วันที่ยื่นเอกสาร
ช่วงเวลาที่ยื่นเอกสาร
จำนวนเวลาที่ยื่นเอกสาร

4.4.2 ส่งเสริมความรู้ในเรื่องวิชาการ ความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ

- ☐ ไม่มี ☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้
ลักษณะเนื้อหา
วันที่ยื่นเอกสาร
ช่วงเวลาที่ยื่นเอกสาร
จำนวนเวลาที่ยื่นเอกสาร

4.4.3 ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาด้านคุณธรรมและจริยธรรม

- ☐ ไม่มี ☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้
ลักษณะเนื้อหา
วันที่ยื่นเอกสาร
ช่วงเวลาที่ยื่นเอกสาร
จำนวนเวลาที่ยื่นเอกสาร

4.4.4 ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะชีวิต

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา

วันที่ออกอากาศ

ช่วงเวลาที่ยออกอากาศ

จำนวนเวลาที่ยออกอากาศ

4.4.5 ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ยอมรับ เข้าใจ และชื่นชมความหลากหลายในสังคม

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา

วันที่ออกอากาศ

ช่วงเวลาที่ยออกอากาศ

จำนวนเวลาที่ยออกอากาศ

4.4.6 ส่งเสริมการพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา

วันที่ออกอากาศ

ช่วงเวลาที่ยออกอากาศ

จำนวนเวลาที่ยออกอากาศ

4.4.7 ส่งเสริมความรู้ด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา

วันที่ออกอากาศ

ช่วงเวลาที่ยออกอากาศ

จำนวนเวลาที่ยออกอากาศ

4.4.8 ส่งเสริมให้มีการมีส่วนร่วม การแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นระหว่างกัน

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา

วันที่ออกอากาศ

ช่วงเวลาที่ยออกอากาศ

จำนวนเวลาที่ยออกอากาศ

4.4.9 นำเสนอมุมมอง ทักษะ ทักษะการ ความสำเร็จที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา

วันที่ออกอากาศ

ช่วงเวลาที่ยื่นออกอากาศ

จำนวนเวลาที่ออกอากาศ

4.4.10 มีรูปแบบการนำเสนอที่แปลกใหม่ สามารถเข้าถึงผู้ชม/ผู้ฟังทุกวัย

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา

วันที่ออกอากาศ

ช่วงเวลาที่ยื่นออกอากาศ

จำนวนเวลาที่ออกอากาศ

4.4.11 ส่งเสริมจิตสาธารณะและความรับผิดชอบต่อสังคม

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา

วันที่ออกอากาศ

ช่วงเวลาที่ยื่นออกอากาศ

จำนวนเวลาที่ออกอากาศ

4.4.12 ส่งเสริมธรรมาภิบาล การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา

วันที่ออกอากาศ

ช่วงเวลาที่ยื่นออกอากาศ

จำนวนเวลาที่ออกอากาศ

4.4.13 ให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ต่อคนพิการ คนด้อยโอกาส หรือคนกลุ่มอื่นที่มีความต้องการเฉพาะ

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา

วันที่ออกอากาศ

ช่วงเวลาที่ยื่นออกอากาศ

จำนวนเวลาที่ออกอากาศ

4.4.14 ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมพื้นเมืองท้องถิ่นและต่างประเทศ

☐ ไม่มี

☐ มี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเนื้อหา

วันที่ออกอากาศ

ช่วงเวลาที่ยออกอากาศ

จำนวนเวลาที่ออกอากาศ

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ภาคผนวก ค

ภาพผลการประเมินรายการ และคุณภาพรายการของช่องโทรทัศน์ ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล

รายการมีเนื้อหา การแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งการนำเสนอที่ก่อหรือชักนำให้เกิดผล
รุนแรง ต่อดิจใจของผู้ชม ทำให้เกิดความรู้สึกทางจิตใจ

เนื้อหา: ชาวแจ้งว่า “วันเกิดเหตุ เป็นวันจันทร์ที่ 31 ธันวาคม ที่ผ่านมา เวลาประมาณ 9:00 น. ช่วงเช้า
“ท่าน” ผู้บังคับบัญชาได้ออกมาป็นจักรยานตอนเช้า โดยมีสุนัขในค้ายที่อาศัยอยู่ วิ่งไล่ตามประสา
ทำให้ท่านไม่พอใจเป็นอย่างมาก จึงใช้อำนาจของตน สั่งให้นายทหาร นายสิบและพลทหาร ไปตามจับ
สุนัขดังกล่าว โดยจับมาได้สองตัว และได้สั่งให้นำเชือกมัดขาสุนัขทั้งสองตัวรวมกัน พร้อมทั้งมัดปาก
ของสุนัข ให้นำสุนัขดังกล่าวไปไว้บริเวณกลางลานจอดรถ โดยมีแสงแดดที่ค่อนข้างร้อน สุนัขทั้งสองตัว
ดังกล่าวได้ถูกตากแดดอยู่ 6 – 7 ชั่วโมงและพยายามดิ้นอย่างทุรนทุราย เพื่อช่วยเหลือตัวเอง จนเวลา
ผ่านไปถึงประมาณ 16:00 น. “ท่าน”สั่งให้นำรถขยะของหน่วย นำสุนัขดังกล่าวไปทิ้งที่กองขยะ ห่างจาก
ค่ายประมาณ 3 กิโลเมตร ซึ่งตอนนำสุนัขขึ้นรถขยะไปนั้น สภาพของสุนัขทั้งสองตัวมีบาดแผล บริเวณ
ขา มีรอยของเชือกที่รัดแน่น ทำให้เกิดบาดแผลและขาของสุนัขบวม ผิวหนังตามร่างกายก็มีรอยพุพอง
จากความร้อนของพื้นถนน โดยหลังจากนำสุนัขไปทิ้งก็ยังไม่รู้ว่าสุนัขทั้งสองตัวยังมีชีวิตอยู่หรือไม่”

รายการมีเนื้อหา การใช้ความรุนแรงกระทำต่อตนเอง บุคคลอื่น สิ่งมีชีวิตและวัตถุ

เนื้อหา: 17 ม.ค. เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยคอนโดมิเนียมแห่งหนึ่ง ถนนข้าวหลาม ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ได้ยินเสียงเอะอะโวยวายของหญิงสาวคนหนึ่งจากบริเวณชั้น 3 ของอาคาร จึงได้ไปตรวจสอบพบ น.ส.แต็ก (นามสมมุติ) อายุ 30 ปี กำลังมีอาการคลุ้มคลั่ง และถือมีดคัทเตอร์ เอาไว้อยู่ในมือ พร้อมกับเรียกร้องให้ติดต่อกับแฟนหนุ่ม หากไม่มาจะก่อเหตุฆ่าตัวตาย หลังจากนั้นจึงได้ให้อาสาสมัครกู้ภัยมูลนิธิธรรมรศมีมิตรันปฐมพยาบาลให้เบื้องต้น พบว่ามีรอยแผลที่แขนซ้ายหลายแห่งและบาดแผลค่อนข้างลึก จึงได้นำตัวส่งโรงพยาบาล จากการตรวจสอบภายในห้องพักของผู้ก่อเหตุ ไม่พบยาเสพติดแต่อย่างใด เชื่อว่าการที่ น.ส.แต็ก ก่อเหตุทำร้ายตัวเองในครั้งนี้อาจจะมาจากปัญหาทางสุขภาพจิต จากการสอบถาม นายอริวัฒน์ พนักงานรักษาความปลอดภัยกล่าวว่า น.ส.แต็กมีอาการเอะอะโวยวายมาตั้งแต่ช่วงเช้าแล้ว เห็นท่าไม่ดีจึงได้แจ้งให้ตำรวจสถานีตำรวจมาจัดการต่อ ทั้งนี้ น.ส.แต็กมีอาการในลักษณะอย่างนี้มาแล้ว 3 ครั้ง โดยเฉพาะช่วงที่มีปัญหาทะเลาะกับแฟน

รายการมีเนื้อหา การใช้ยาเสพติด การแสดงภาพของการกระทำความผิดในรูปแบบต่างๆ รวมถึงเนื้อหาที่ขัดต่อศีลธรรม และความสงบสุขของสังคม

เนื้อหา:เมื่อวันที่ 31 ธ.ค.61 นายอนุชา อินทพร นายอำเภอสัตหีบ พร้อมด้วย ว่าที่ร้อยตรี สราวุธ กรจิระเจริญ ปลัดอาวุโส นายสุชาติ จันทรชุ่ม เจ้าพนักงาน ปปส.นำกำลังชุดปราบปรามยาเสพติด และอาสาสมัคร รักษาดินแดน เข้าจับกุมตัว นายมานพ หรือเก่ง บัวหลวง อายุ 29 ปี

โดยนายมานพ หรือเก่ง บัวหลวง อายุ 29 ปีถูกจับในข้อหา ครอบครองและเสพยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ 1 ของกลางยาบ้า 2 เม็ด ได้ภายในห้องเช่าไม่มีเลขที่ ซอยเจริญผล ม.8 ต.สัตหีบ อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี

สืบเนื่อง ได้รับการร้องเรียนจากชาวบ้านว่า ผู้ต้องหา มีพฤติกรรมเสพยาบ้า และชอบทำร้าย ร่างกายภรรยาตัวเอง พร้อมมีหลักฐานภาพถ่ายขณะผู้ต้องหากำลังเสพยา จึงได้นำกำลังเข้าจับกุม แต่ ผู้ต้องหาเกิดไหวตัววิ่งหลบหนีออกหลังห้อง ก่อนมาถูกไล่จับกุมตัวไว้ได้ เบื้องต้น สารภาพว่า ไปรับ ยาบ้ามาจากนายเป้ ซอยทวีสุข จำนวน 3 เม็ด เสพไปแล้ว 1 เม็ด เหลือไว้ทดลองเสพข้ามปี ในคืนส่ง ท้ายปีเก่า แต่มาถูกจับกุมเสียก่อน จึงไม่ได้ทดลองตามที่ตั้งใจไว้

รายการมีเนื้อหา การใช้ภาษา หรือมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรุนแรง หรือนำไปสู่ความรุนแรง ทารุณโหดร้าย

เนื้อหา: วันที่ 3 ม.ค.เจ้าหน้าที่ตำรวจ สภ.เมืองสุราษฎร์ธานี รับแจ้งมีเหตุฆ่ากันตาย 2 ศพ ที่บริเวณ ถนนสี่แยกการุณ เขตเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี จึงนำกำลังไปตรวจสอบที่เกิดเหตุ พบศพผู้ชาย 2 ราย ถูกยิงที่ศีรษะเสียชีวิตใกล้กับรถจักรยานยนต์ ทะเบียน กวข 429 พะเยา ทราบชื่อผู้เสียชีวิต คือ นาย พิระพงษ์ ไพฑูรย์ อายุ 32 ปี อาชีพรับเหมาก่อสร้าง และนายสมศักดิ์ กำเนิดพิรา อายุ 22 ปี หลังเกิดเหตุ พล.ต.ต.อภิชาติ บุญศรีโรจน์ ผบก.ตร.สุราษฎร์ธานี พ.ต.อ.ศิริชัย ทรวงสิน ผกก.สภ.เมืองสุราษฎร์ธานี พร้อมด้วยชุดสืบสวนและเจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐาน 8 เข้าตรวจสอบที่เกิดเหตุ พลแปลกกระสุนปืน ขนาด 9 มม.จำนวน 1 ปดอก และกระสุนปืนที่ยังไม่ได้ยิงอีก 1 นัด ตกอยู่ใกล้กับศพของทั้งคู่ ตรวจ บาดแผลพบว่าทั้งคู่ถูกจ่อยิงที่ศีรษะคนละ 1 นัด เสียชีวิตคาที่

รายการมีเนื้อหา ลักษณะลามกอนาจาร วิดถาร หรือยั่วยุทางเพศ

ชายในภาพแอบเข้ามาภายในบ้าน และก่อเหตุข่มขืนกระทำชำเราคุณยายวัย 82 ปี แต่ปรากฏว่า ลูกหลานกลับเข้าบ้านมาเห็นเหตุการณ์พอดี และบันทึกภาพเอาไว้ได้ จากนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจนำตัว นายบุญส่งไปยังบ้านพักจุดเกิดเหตุ เพื่อขอขมายายวัย 82 ปี ซึ่งนายบุญส่งก็ยินยอมที่จะไปขอขมา โดยมีชาวบ้านต่างมารอดูเหตุการณ์จำนวนมาก ก่อนที่นายบุญส่งจะเดินเข้าไปกราบที่ยาย แล้วกล่าวว่า “ขอโทษเด้อยายเด้อที่ทำแบบนั้น” พร้อมกราบขอขมา 3 ครั้ง โดยผู้ต้องหามีสีหน้ายิ้มแย้ม ซึ่งยายก็ตอบเพียงว่า “ขอบคุณ” โดยที่ยายไม่รู้เรื่องราวเขามาขอโทษอะไร และคิดว่าลูกหลานมาไหว้ให้พร เพราะยายเป็นอัลไซเมอร์

รายการเนื้อหาโฆษณาแจก แกรม เสี่ยงโชค ชิงรางวัล

เนื้อหา: Wow wow whitening Cream ราคาปกติ 2,500 บาท ขายเพียง 1990 บาทและซื้อ 1 แกรม 1 และ Well fit belt ลดราคาจาก 1,990 เหลือเพียง 990 และซื้อ 1 แกรม 1

2019-01-25 08:41:28

ปกติอันล: ~~1,990~~ บาท
 หากคุณโทรภายใน 50 สายแรก
 จะได้รับส่วนลดสุดพิเศษ
เหลือเพียง 990 บาท
 ยิ่งไม่พอ เราแถมเพิ่มให้อีก 1 เส้น
เป็นชื่อ 1 แคม 1
 1 ชุดสีดำ แคม สีน้ำตาลเข้ม
 ยังไม่รวมค่าจัดส่ง 110 บาท

WELL FIT BELT FIT EVERYTIME ALL THE TIME

Activate Windows
 Go to Settings to activate Windows.

Bright TV CH 1020 02-277-9696

รายการโฆษณาที่มีข้อความที่เป็นเท็จหรือเกินความจริง

มีการเปรียบเทียบให้ดูหน้าเมื่อก่อน

25/01/2019 11:38:42

ภาพอดีต
เปิด การ์ด

21. NEW 18 (018)

Activate Windows
 Go to Settings to activate Windows.

มีการอ้างว่า เนื้อครีมมีความเข้มข้น และเทออกมายังไม่หกจากกระปุก เมื่อใช้แล้วหน้าใสไร้ริ้วรอย และตัวครีมมีประสิทธิภาพออกฤทธิ์ซึมเข้าสู่ผิวทันที ใช้แล้วสามารถเห็นความแตกต่างได้ในทันที และมีการเปรียบเทียบมือที่ใช้และไม่ได้ใช้ผลิตภัณฑ์ให้ดู

นอกจากนี้ยังมีการลดแลกแจกแถม เมื่อโทรเข้ามาเป็น 30 สายแรก

25/01/2019 11:37:01

โปรโมชัน

จาก 7,600.-
ทั้งหมดนี้เพียง
2,900.-

1. Trylagina Ultimate collagen serum ขนาด 30 กรัม 2 กล่อง ราคาปกติ 2,800 บาท
2. Trylagina One-Step Cleanser Oil Free Foaming ขนาด 170 มล. 1 ขวด มูลค่า 1,800 บาท

02-290-0989

@Trylagina

เว็บไซต์: 0105547042446

21. NEW 18 (018)

รายการเนื้อหาประเภทส่งเสริมความรู้ในเรื่องวิชาการ ความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ

เนื้อหา: เป็นรายการหัตถ์จรรยาณก่อสร้าง ซึ่งมีเนื้อหาแสดงให้เห็นเราทราบว่า สถาปัตยกรรม ที่มีชื่อของโลกต่าง ๆ นั้นถูกสร้างสรรค์ขึ้นมาได้ด้วยวิธีใด อาทิเช่น การใช้ความรู้ทางเลขาคณิตประยุกต์นำมาใช้ในการก่อสร้าง ซึ่งช่วยเปิดมุมมองให้กับสายอาชีพในด้านนี้แก่ผู้ชม

รายการเนื้อหาประเภทส่งเสริมให้เกิดระบบวิีคิด

เนื้อหา: ทางรายการข่าวใหญ่ไทยแลนด์แสดงเนื้อหาให้ความรู้แก่ผู้ชมเรื่องของประเภทต่างๆ ของหมวกกันน็อค เพื่อรณรงค์ปลูกฝังแนวคิดให้ผู้ชมหันมาใส่หมวกกันน็อคในขณะที่ขับขี่รถจักรยานยนต์ และบรรยายถึงข้อดีต่างๆเมื่อสวมใส่หมวกกันน็อค รวมทั้งผลเสียหากไม่สวมใส่หมวกกันน็อคในขณะที่ขับขี่รถจักรยานยนต์

รายการเนื้อหาประเภทส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะชีวิต

เนื้อหา:รายการอศกเข้าขาวดี นำข้อมูลเกี่ยวกับการเพาะเลี้ยงจิ้งหรีดมานำเสนอ รวมไปถึงการนำมาแปรรูปเพื่อการจำหน่ายสร้างรายได้ ให้กับเกษตรกร

รายการเนื้อหาประเภทส่งเสริมความรู้ความเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมพื้นเมืองท้องถิ่นและต่างประเทศ

รายการเนื้อหาประเภทการนำเสนอมุมมอง ทักษะ ประสิทธิภาพ ความสามารถที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

เนื้อหา: นำพ่อครัวมาเล่าประสบการณ์ก่อนที่จะมาทำอาชีพนี้ ให้กับผู้ชมฟัง เพื่อเสนอมุมมองและทัศนคติต่างๆก่อนที่จะมาเป็นเชฟพร้อมทั้งสอนการทำอาหารเพื่อให้ผู้ชมได้นำความรู้ที่ได้ไปใช้

รายการประเภทเล่าข่าว

เนื้อหา : รายการลักษณะนี้ เป็นการนำข่าวจากแหล่งต่างๆ มาเล่าใหม่ โดยพิธีกรในรายการ ส่วนใหญ่ มิได้มีการวิเคราะห์ข่าวเชิงลึกมากนัก อาทิ รายการทูบไต่ข่าว ซึ่งมีพิธีกร 2 ท่านได้แก่คุณพุทธ อภิวรรณ และคุณจิตรดี ศรีดี นำเสนอเรื่องราวจากสำนักข่าวอัมรินทร์เกี่ยวกับคุณดำเกิง มุ่งธัญญา หรือ ครูไอซ์ คุณครูประจำโรงเรียนสตรีศรีสุริโยไทย ผู้ซึ่งพิการทางสายตามาแต่กำเนิด แต่สามารถ เรียนจบปริญญาเกียรตินิยม จนได้มาเป็นครูสอนชั้นมัธยม เป็นแรงบันดาลใจให้แก่ผู้ที่กำลังท้อกับ อุปสรรคต่างๆ ให้ใช้ความพยายามสู้กับปัญหาด้วยความอดทน ไม่ยอมแพ้

รายการข่าว เหตุการณ์ปัจจุบัน หรือเหตุการณ์ที่เป็นข้อเท็จจริง

เนื้อหา : นำเสนอสถานการณ์ปัจจุบันของวนอุทยานถ้ำหลวง หลังจากเกิดเหตุการณ์ทีม 13 หมูป่าติดอยู่ในถ้ำ ทำให้เกิดกระแสวิพากษ์วิจารณ์ในการท่องเที่ยวพุ่งขึ้นสูงมาก โดยผู้ประกอบการในบริเวณให้ข้อมูลว่า มีรายได้มากขึ้นจากเดิมนับสิบเท่าตัว รวมถึงราคาที่ดินโดยรอบมีราคาสูงขึ้นมากอีกด้วย

รายการประเภทสนทนา ถกเถียง และแสดงความเห็นต่อประเด็นและเหตุการณ์ปัจจุบัน

เนื้อหา : คุยวิเคราะห์ปัญหาข่าว PM2.5 ในมุมของการรับมือปัญหาโดยรัฐบาล ว่ายังไม่มี การแก้ปัญหาที่ตรงจุดต้นเหตุ เป็นการแก้ไขปัญหาลเฉพาะหน้าเท่านั้น เช่นการฉีดละอองน้ำ การระงับการก่อสร้างชั่วคราว เสนอให้มีมาตรการแก้ปัญหาในระยะยาวเช่นการใช้รถพลังงานไฟฟ้า การลดใช้พลังงานดีเซลเผาไหม้ไม่หมดเป็นต้น

รวมถึงสถานการณ์ BRREXIT ในภาคพื้นยุโรป ว่ามีผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างไร ในการที่ประชาชนอังกฤษบางส่วนได้เรียกร้องให้ประเทศอังกฤษออกจากการเป็นสมาชิก EU ซึ่งอาจจะเกิดผลกระทบด้านการนำเข้า-ส่งออกเป็นหลัก

รายการประเภท วิเคราะห์ข่าว

เนื้อหา : นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุการเกิดฝุ่นละอองมลพิษ PM2.5 ที่กำลังเป็นปัญหาใหญ่ระดับประเทศในขณะนั้น พร้อมการวิเคราะห์ถึงสาเหตุการเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก และวิเคราะห์ถึงแนวทางแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการหลายท่าน รวมถึงวิเคราะห์ประเด็นด้านประสิทธิภาพของมาตรการรัฐในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองมลพิษ PM 2.5

โดยมีการนำเสนอสาเหตุของการเกิดวิกฤติมลพิษว่ามีสาเหตุหลัก 3 ประการดังนี้

1. ภาวะสภาพอากาศปิด
2. การก่อสร้างอาคาร
3. ไอเสียมลพิษจากการเผาไหม้เชื้อเพลิง

โดยการแก้ไขควรมีมาตรการทั้งระยะสั้น เช่นการระงับการก่อสร้างชั่วคราว,การตรวจจับรถควันดำ และระยะยาวเช่นการรณรงค์พลังงานทางเลือกอื่นๆเช่นพลังงานไฟฟ้า เป็นต้น

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ภาคผนวก ง

รายละเอียดการประชุมกลุ่มย่อย :

ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการ และคุณภาพรายการ

1. กำหนดการประชุมกลุ่มย่อย
2. คำถามในการประชุมกลุ่มย่อย
3. ใบลงทะเบียน
4. ภาพบรรยากาศงาน

กำหนดการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group)
โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการ
ในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์
ในวันพฤหัสบดีที่ 28 มีนาคม 2562 เวลา 11.30 – 16.00 น.
ณ ห้องเซฟไฟร์ 1 ชั้น 2 โรงแรมเซ็นจูรี พาร์ค กรุงเทพมหานคร

11.30 – 12.00 น.	ลงทะเบียน
12.00 – 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 13.30 น.	ชี้แจงความเป็นมา และวัตถุประสงค์ของโครงการ
13.30 – 15.00 น.	ประชุมระดมความคิดเห็นร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการ และคุณภาพรายการ
15.00 – 15.15 น.	รับประทานอาหารว่าง
15.15 – 16.00 น.	สรุปผลการประชุม

คำถามในการประชุมกลุ่มย่อย
(ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหารายการ และคุณภาพรายการ)
โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการ
ในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

ความเป็นมาของโครงการ

ด้วยพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ.2551 หมวด 2 มาตรา 33 ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับรายการของกิจการโทรทัศน์ไว้ว่า ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่แต่ละประเภทต้องจัดผังรายการให้มีสัดส่วนรายการตามที่กำหนด โดยในบทบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดเงื่อนไขการนำเสนอรายการ โดยพิจารณาจาก “รายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์” ซึ่งมีสัดส่วนแตกต่างกันตามประเภทของใบอนุญาต ดังนี้

- (1) ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะต้องกำหนดให้มีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบ
- (2) ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการชุมชนกำหนดให้มีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือท้องถิ่นที่รับบริการในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบ
- (3) ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจต้องกำหนดให้มีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้า

ประกอบกับเมื่อพิจารณาจากประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ.2555 ได้ให้คำนิยามของ “รายการข่าวสาร” หมายถึง รายการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันหรือเหตุการณ์ที่เป็นข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะหรือที่เกิดขึ้นโดยเน้นเหตุการณ์ในชุมชน แล้วแต่กรณี ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบรายการข่าวสด เล่าข่าวและวิเคราะห์ข่าว รายการสนทนา ปัญหา เหตุการณ์ปัจจุบัน ซึ่งรวมถึงเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีความคิดเห็นโต้แย้งกันในสังคม ประเด็นทางการเมือง ทั้งในระดับชาติและในระดับท้องถิ่น และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายสาธารณะ ส่วนคำนิยามของ “รายการสารประโยชน์” หมายถึง รายการที่สร้างกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ประชาชนในชุมชน โดยส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นระหว่างกัน ให้การศึกษา ความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อประชาชนผู้ฟัง มีเนื้อหาที่ส่งเสริมการพัฒนาในระดับชุมชน ในประเด็นสุขภาพ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ ประชาธิปไตย ประเพณีวัฒนธรรม เป็นต้น รวมถึงให้ความเข้าใจที่ดีเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะหรือชุมชนนั้นๆ และเสริมสร้างความสัมพันธ์ในชุมชนให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังให้คำนิยามของรายการที่เป็นข่าวสารหรือสารประโยชน์ที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะว่าหมายความว่า รวมถึง รายการข่าวสาร รายการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รายการส่งเสริมการศึกษา จริยธรรม ศิลปะ วัฒนธรรม การให้ความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม

ด้วยเหตุนี้ ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ ไม่ว่าจะเป็นผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ กิจการบริการชุมชน และกิจการทางธุรกิจ ทุกอย่างจึงต้องกำหนดให้มีการออกอากาศรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ ให้อยู่ในสัดส่วนตามกฎหมาย นอกจากนี้ ยังมีผลทำให้ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดทำผังรายการให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการประกอบกิจการที่ได้รับใบอนุญาตและใบอนุญาตแต่ละประเภท ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ.2551 ที่ต้องการให้การใช้คลื่นความถี่ของผู้รับใบอนุญาตเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ ผ่านการนำเสนอรายการที่เหมาะสมและมีคุณภาพ อันจะเป็นการสร้างคุณค่าต่อการดำเนินชีวิตให้กับตนเอง ครอบครัว และสังคมโดยรวม ดังนั้น เพื่อให้หลักการดังกล่าวสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงาน กสทช. ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ โดยอยู่ในรูปแบบของการใช้อำนาจตามกฎหมาย ด้วยการกำหนดเป็นเงื่อนไขของผู้รับใบอนุญาตให้มีการออกอากาศรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์อยู่ในสัดส่วนตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งหากผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามจะมีบทลงโทษตามกฎหมาย เพราะถือเป็นการขัดต่อเงื่อนไขใบอนุญาต นอกจากนี้ ยังมี การกำกับดูแลที่อยู่ในรูปแบบของการสร้างการจูงใจ เพื่อผลักดันให้ผู้รับใบอนุญาตเพิ่มสัดส่วนการนำเสนอรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะให้มากขึ้น โดยผู้รับใบอนุญาตสามารถขอลดหย่อนหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตรายปีในแต่ละปีได้ หากมีสัดส่วนรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะตลอดทั้งปีเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

นอกเหนือจากหลักเกณฑ์ตามกฎหมายที่ผู้รับใบอนุญาตต้องกำหนดให้มีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะเป็นไปตามสัดส่วนข้างต้นแล้ว ประกอบกับจากสภาพการณ์โทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลในปัจจุบันที่มีการแข่งขันสูง ส่งผลให้ช่องรายการสร้างความน่าสนใจให้กับรายการที่ออกอากาศ เพื่อดึงดูดความสนใจเพิ่มจำนวนผู้รับชมให้สูงขึ้น โดยที่ผู้ประกอบการไม่ได้ตระหนักถึงความเหมาะสมของเนื้อหารายการ หรือคำนึงถึงว่าอาจมีความเสี่ยงเป็นการขัดต่อพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 มาตรา 37 ที่บัญญัติไว้ว่า “ห้ามมิให้ออกอากาศรายการที่มีเนื้อหาสาระที่ก่อให้เกิดการล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือมีการกระทำเข้าลักษณะลามกอนาจาร หรือมีผลกระทบต่อการให้เกิดความเสื่อมทรามทางจิตหรือสุขภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง..... ”

สำนักกำกับผังและเนื้อหารายการ และพัฒนาผู้ประกาศในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อการดำเนินงานเพื่อจัดการเรื่องร้องเรียนในกรณีดังกล่าว ได้พบว่ามีกรรณียาธิราชในประเด็นเกี่ยวกับเรื่องความเหมาะสมของเนื้อหารายการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รายการที่จัดอยู่ในประเภทรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง โดยตลอด อันเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการโครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพของเนื้อหารายการที่มีการนำเสนอทางช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค รวมถึงปัจจัยที่ส่งผลจากการประกอบกิจการ และให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ.2551 ดังกล่าว ทั้งด้านป้องกัน ส่งเสริม สนับสนุน ลงโทษ และกระตุ้นจิตสำนึกของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ ตลอดจนการเพิ่มพูนความรู้ สร้างความเข้าใจ และปรับเปลี่ยนทัศนคติที่ถูกต้องแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยผ่านกระบวนการประเมินผลจากผู้มีส่วนได้เสียจากการ

ประกอบการ อันจะนำไปสู่การพัฒนาแนวทางการกำกับดูแลของสำนักงาน กสทช. ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการประชุมกลุ่มย่อย

1. เพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการ (ข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ) ที่มีการนำเสนอทางโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล
2. เพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีผลกระทบในการนำเสนอเนื้อหารายการ (ข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ) ในการประกอบกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล
3. เพื่อศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการนำเสนอเนื้อหารายการ (ข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ) ทางโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล

ส่วนที่ 1 การประเมินคุณภาพเนื้อหารายการ ประเภทรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะที่มีการนำเสนอทางโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล

- 1.1 ในปัจจุบัน ท่านคิดว่า คุณภาพเนื้อหารายการ ประเภทรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะที่มีการนำเสนอทางโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล เป็นอย่างไรบ้าง
- 1.2 เนื้อหารายการ ประเภทรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะที่มีการนำเสนอทางโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล สามารถสร้างประโยชน์ต่อสาธารณะ (Public Interest) ตามหลักการส่งเสริมข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เศรษฐกิจ ประชาชน เด็ก เยาวชน และครอบครัว อย่างเพียงพอหรือไม่ เพราะอะไร
- 1.3 เมื่อพิจารณาจากผังรายการและ/หรือสัดส่วนรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ กับความสอดคล้องกับหมวดหมู่ของประเภทช่องรายการที่ได้รับอนุญาตท่าน คิดว่ามีความเหมาะสมเพียงใด

ส่วนที่ 2 ประเด็นที่เป็นปัญหาด้านคุณภาพเนื้อหารายการ ประเภทรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

- 2.1 ประเด็นใดบ้างที่เป็นปัญหาด้านคุณภาพเนื้อหารายการ (พิจารณาทั้งภาพ เสียง และเนื้อหา) ประเภทรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ
- 2.2 ปัจจุบันพบการกระทำผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภคของโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลอย่างไรบ้าง
- 2.3 เมื่อพิจารณาประเภทรายการที่ต้องห้ามหรือควรมีการจำกัด ท่านคิดว่าสิ่งใดเป็นข้อกั่วงวลหรือเป็นปัญหาสำหรับรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ
- 2.4 เมื่อพิจารณาประเภทรายการที่ควรมีการส่งเสริมเนื้อหา ท่านคิดว่าสิ่งใดเป็นข้อกั่วงวลหรือเป็นปัญหาสำหรับรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

ส่วนที่ 3 แนวทางการแก้ไขปัญหา และมาตรการการส่งเสริมคุณภาพเนื้อหารายการที่เหมาะสม

- 3.1 แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านคุณภาพเนื้อหารายการประเภทรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

- 3.2 สำหรับประเภทรายการที่รายการที่ต้องห้ามหรือควรมีการจำกัด ท่านคิดว่าควรมีมาตรการดำเนินการในลักษณะใด
- 3.3 สำหรับประเภทรายการที่ควรมีการส่งเสริมเนื้อหา ท่านคิดว่าควรมีมาตรการส่งเสริมคุณภาพให้มากยิ่งขึ้นในลักษณะใด
- 3.4 ข้อเสนอแนะ แนวทางในการกำกับดูแลรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ของโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล

ใบลงทะเบียนการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ครั้งที่ 1
โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเพื่อหาแนวทางในการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์
วันพฤหัสบดีที่ 28 มีนาคม 2562 เวลา 11.30 - 16.00 น. ณ ห้องแชนเฟิร์ 1 ชั้น 2 โรงแรมเซ็นจูรี่ พาร์ค กรุงเทพฯ

โครงการภายใต้ความร่วมมือระหว่างสำนักงาน กสทช. กับ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

14

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์	อีเมล	ลายเซ็น
1. ✓	อาจารย์เกียรติกร พัฒนกุลโกเมธ	คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ม.เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	081-3418505	joke.to@hotmail.com	
2. ✓	น.ส.สิรินภา พิมพ์อัญญ	อาจารย์/นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชนและสื่อใหม่	089-562-8173	pimwong.sirinapod@gmail.com	
3. ✓	ดร.จางวรรณ นิธิไพฑูรย์	ม.เทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตจตุรพักตรพิมาน	0867777662	JEANY5404@TMAIL.CO.TH	
4. ✓	นายบุญฤทธิ์ ชลวิทย์	อาจารย์พิเศษ ม.เจ้าพระยา	045 1517624	Boongrat.chol@gmail.com	
5. ✓	อาจารย์นิชากรแก้วประดับ	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสื่อสารมวลชน มธว.บ้านสมเด็จ	086 8 945444	weera.kan@yahoo.co.th	
6. ✓	อาจารย์สุชา วสุนันต์	คณะนิเทศศาสตร์ / วิทยาลัยทองสุข	081 7050298	Suchaba29@gmail.com	
7. ✓	รศ.เอกธิดา เสริมทอง	อาจารย์พิเศษ มธว.สวนสุนันทา	086-376-7515	ekthidass@gmail.com	
8. ✓	อาจารย์วพร ธรรมนิยกุล	ม.หัวหิน	081 4128383	chawadthong@gmail.com	
9. ✓	รศ.ดร.อุษา ปิณฑิน	คณะนิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการจัดการศึกษา	086 9992160	O_susai@hotmail.com	
10. ✓	ผศ.อุษา อิมพุม	นักจัดการธุรกิจ / ผู้จัดการบริษัท	089-7919891		
11. ✓	ผศ.ดร.มนูญ ใต้ชอาจ	นักวิชาการ / ม.รัตนโกสินทร์	081 9876746	athward@stjohn.ac.th	
12. ✓	เอกทิภาพ มลาสาสน์ เหล็กเพชร	นักวิชาการ / ม.รัตนโกสินทร์	086-9016666	nodmark@gmail.com	

ภาพบรรยากาศงาน

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ภาคผนวก จ

รายละเอียดการจัดสนทนากลุ่มย่อย :

ผู้ประกอบการกลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์
ที่ใช้คลื่นความถี่

1. กำหนดการประชุมกลุ่มย่อย
2. คำถามในการประชุมกลุ่มย่อย
3. ใบลงทะเบียน
4. ภาพบรรยากาศงาน

กำหนดการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group)
โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการ
ในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์
ในวันพฤหัสบดีที่ 4 เมษายน 2562 เวลา 11.30 – 16.00 น.
ณ ห้องพลอยไพลิน ชั้น 3 โรงแรม ดิ เอ็มเมอร์อัลด์ รีสอร์ท กรุงเทพมหานคร

11.30 – 12.00 น.	ลงทะเบียน
12.00 – 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 13.30 น.	ชี้แจงความเป็นมา และวัตถุประสงค์ของโครงการ
13.30 – 15.00 น.	ประชุมระดมความคิดเห็นร่วมกับผู้ประกอบการกลุ่มผู้รับ ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่
15.00 – 15.15 น.	รับประทานอาหารว่าง
15.15 – 16.00 น.	สรุปผลการประชุม

คำถามในการประชุมกลุ่มย่อย
(ผู้ประกอบการกลุ่มผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่)
โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการ
ในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

ความเป็นมาของโครงการ

ด้วยพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ.2551 หมวด 2 มาตรา 33 ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับรายการของกิจการโทรทัศน์ไว้ว่า ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่แต่ละประเภทต้องจัดผังรายการให้มีสัดส่วนรายการตามที่กำหนด โดยในบทบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดเงื่อนไขการนำเสนอรายการ โดยพิจารณาจาก “รายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์” ซึ่งมีสัดส่วนแตกต่างกันตามประเภทของใบอนุญาต ดังนี้

- (1) ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะต้องกำหนดให้มีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบ
- (2) ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการชุมชนกำหนดให้มีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือท้องถิ่นที่รับบริการในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบ
- (3) ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการทางธุรกิจต้องกำหนดให้มีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้า

ประกอบกับเมื่อพิจารณาจากประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ พ.ศ.2555 ได้ให้คำนิยามของ “รายการข่าวสาร” หมายถึง รายการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันหรือเหตุการณ์ที่เป็นข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะหรือที่เกิดขึ้นโดยเน้นเหตุการณ์ในชุมชน แล้วแต่กรณี ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบรายการข่าวสด เล่าข่าวและวิเคราะห์ข่าว รายการสนทนาปัญหา เหตุการณ์ปัจจุบัน ซึ่งรวมถึงเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีความคิดเห็นโต้แย้งกันในสังคม ประเด็นทางการเมือง ทั้งในระดับชาติและในระดับท้องถิ่น และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายสาธารณะ ส่วนคำนิยามของ “รายการสารประโยชน์” หมายถึง รายการที่สร้างกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ประชาชนในชุมชน โดยส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นระหว่างกัน ให้การศึกษา ความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อประชาชนผู้ฟัง มีเนื้อหาที่ส่งเสริมการพัฒนาในระดับชุมชน ในประเด็นสุขภาพ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ ประชาธิปไตย ประเพณีวัฒนธรรม เป็นต้น รวมถึงให้ความเข้าใจที่ดีเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะหรือชุมชนนั้นๆ และเสริมสร้างความสัมพันธ์ในชุมชนให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังให้คำนิยามของรายการที่เป็นข่าวสารหรือสารประโยชน์ที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะว่าหมายความว่า รวมถึง รายการข่าวสาร รายการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รายการส่งเสริมการศึกษา จริยธรรม ศิลปะ วัฒนธรรม การให้ความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม

ด้วยเหตุนี้ ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ ไม่ว่าจะเป็นผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการบริการสาธารณะ กิจการบริการชุมชน และกิจการทางธุรกิจ ทุกฝ่ายจึงต้องกำหนดให้มีการออกอากาศรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ ให้อยู่ในสัดส่วนตามกฎหมาย นอกจากนี้ ยังมีผลทำให้ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดทำผังรายการให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการประกอบกิจการที่ได้รับใบอนุญาตและใบอนุญาตแต่ละประเภท ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ.2551 ที่ต้องการให้การใช้คลื่นความถี่ของผู้รับใบอนุญาตเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ ผ่านการนำเสนอรายการที่เหมาะสมและมีคุณภาพ อันจะเป็นการสร้างคุณค่าต่อการดำเนินชีวิตให้กับตนเอง ครอบครัว และสังคมโดยรวม ดังนั้น เพื่อให้หลักการดังกล่าวสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงาน กสทช. ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ โดยอยู่ในรูปแบบของการใช้อำนาจตามกฎหมาย ด้วยการกำหนดเป็นเงื่อนไขของผู้รับใบอนุญาตให้มีการออกอากาศรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์อยู่ในสัดส่วนตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งหากผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามจะมีบทลงโทษตามกฎหมาย เพราะถือเป็นการขัดต่อเงื่อนไขใบอนุญาต นอกจากนี้ ยังมี การกำกับดูแลที่อยู่ในรูปแบบของการสร้างการจูงใจ เพื่อผลักดันให้ผู้รับใบอนุญาตเพิ่มสัดส่วนการนำเสนอรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะให้มากขึ้น โดยผู้รับใบอนุญาตสามารถขอลดหย่อนหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตรายปีในแต่ละปีได้ หากมีสัดส่วนรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะตลอดทั้งปีเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

นอกเหนือจากหลักเกณฑ์ตามกฎหมายที่ผู้รับใบอนุญาตต้องกำหนดให้มีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะเป็นไปตามสัดส่วนข้างต้นแล้ว ประกอบกับจากสภาพการณ์โทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลในปัจจุบันที่มีการแข่งขันสูง ส่งผลให้ช่องรายการสร้างความน่าสนใจให้กับรายการที่ออกอากาศ เพื่อดึงดูดความสนใจเพิ่มจำนวนผู้รับชมให้สูงมากขึ้น โดยที่ผู้ประกอบการไม่ได้ตระหนักถึงความเหมาะสมของเนื้อหารายการ หรือคำนึงถึงว่าอาจมีความเสี่ยงเป็นการขัดต่อพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 มาตรา 37 ที่บัญญัติไว้ว่า “ห้ามมิให้ออกอากาศรายการที่มีเนื้อหาสาระที่ก่อให้เกิดการล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือมีการกระทำเข้าลักษณะลามกอนาจาร หรือมีผลกระทบต่อทำให้เกิดความเสื่อมทรามทางจิตหรือสุขภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง..... ”

สำนักกำกับผังและเนื้อหารายการ และพัฒนาผู้ประกาศในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อการดำเนินงานเพื่อจัดการเรื่องร้องเรียนในกรณีดังกล่าว ได้พบว่ามีกรรณการร้องเรียนในประเด็นเกี่ยวกับเรื่องความเหมาะสมของเนื้อหารายการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายการที่จัดอยู่ในประเภทรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง โดยตลอด อันเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการโครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพของเนื้อหารายการที่มีการนำเสนอทางช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค รวมถึงปัจจัยที่ส่งผลจากการประกอบกิจการ และให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ.2551 ดังกล่าว ทั้งด้านป้องกัน ส่งเสริม สนับสนุน ลงโทษ และกระตุ้นจิตสำนึกของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ ตลอดจนการเพิ่มพูนความรู้ สร้างความเข้าใจ และปรับเปลี่ยนทัศนคติที่ถูกต้องแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยผ่านกระบวนการประเมินผลจากผู้มีส่วนได้เสียจากการ

ประกอบการ อันจะนำไปสู่การพัฒนาแนวทางการกำกับดูแลของสำนักงาน กสทช. ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการประชุมกลุ่มย่อย

1. เพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการ (ข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ) ที่มีการนำเสนอทางโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล
2. เพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีผลกระทบในการนำเสนอเนื้อหารายการ (ข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ) ในการประกอบกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล
3. เพื่อศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการนำเสนอเนื้อหารายการ (ข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ) ทางโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล

ส่วนที่ 1 การประเมินคุณภาพเนื้อหารายการ ประเภทรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะที่มีการนำเสนอทางโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล

- 1.1 ในปัจจุบัน ท่านคิดว่า คุณภาพเนื้อหารายการ ประเภทรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะที่มีการนำเสนอทางโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล เป็นอย่างไรบ้าง
- 1.2 เนื้อหารายการ ประเภทรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะที่มีการนำเสนอทางโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล สามารถสร้างประโยชน์ต่อสาธารณะ (Public Interest) ตามหลักการส่งเสริมข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เศรษฐกิจ ประชาชน เด็ก เยาวชน และครอบครัว อย่างเพียงพอหรือไม่ เพราะอะไร
- 1.3 เมื่อพิจารณาจากผังรายการและ/หรือสัดส่วนรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ กับความสอดคล้องกับหมวดหมู่ของประเภทของรายการที่ได้รับอนุญาต ท่านคิดว่ามีความเหมาะสมเพียงใด

ส่วนที่ 2 ประเด็นที่เป็นปัญหาด้านคุณภาพเนื้อหารายการ ประเภทรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

- 2.1 ประเด็นใดบ้างที่เป็นปัญหาด้านคุณภาพเนื้อหารายการ (พิจารณาทั้งภาพ เสียง และเนื้อหา) ประเภทรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ
- 2.2 ปัจจุบันพบการกระทำผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภคของโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลอย่างไรบ้าง
- 2.3 เมื่อพิจารณาประเภทรายการที่ต้องห้ามหรือควรมีการจำกัด ท่านคิดว่าสิ่งใดเป็นข้อกั่วงวลหรือเป็นปัญหาสำหรับรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ
- 2.4 เมื่อพิจารณาประเภทรายการที่ควรมีการส่งเสริมเนื้อหา ท่านคิดว่าสิ่งใดเป็นข้อกั่วงวลหรือเป็นปัญหาสำหรับรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

ส่วนที่ 3 แนวทางการแก้ไขปัญหา และมาตรการการส่งเสริมคุณภาพเนื้อหารายการที่เหมาะสม

- 3.1 แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านคุณภาพเนื้อหารายการประเภทรายการข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

- 3.2 สำหรับประเภทรายการที่รายการที่ต้องห้ามหรือควรมีการจำกัด ท่านคิดว่าควรมีมาตรการดำเนินการในลักษณะใด
- 3.3 สำหรับประเภทรายการที่ควรมีการส่งเสริมเนื้อหา ท่านคิดว่าควรมีมาตรการส่งเสริมคุณภาพให้มากยิ่งขึ้นในลักษณะใด
- 3.4 ข้อเสนอแนะ แนวทางในการกำกับดูแลรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ของโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล

ใบลงทะเบียนการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ครั้งที่ 2
โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

วันพฤหัสบดีที่ 4 เมษายน 2562 เวลา 11.30 – 16.00 น.

ณ ห้องพลอยไพลิน ชั้น 3 โรงแรม ดี เอ็มเออี รัชดา กรุงเทพฯ

โครงการภายใต้ความร่วมมือระหว่างสำนักงาน กสทช. กับ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

20 นว.

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์	อีเมล	ลายเซ็น
1/	คุณกาญจน์ พินกร	ผู้อำนวยการฝ่ายรายการ/ Spring 26	02-338-3993 ต่อ 4913 มือถือ 088 500 8600	panu.pongtina@ nab.go.th	
2	คุณณสรณ์ โมนะ	รายการสุขสมวัย/ช่อง 7	0966468942		
3	คุณไผ่พญา โมนะ	รายการสุขสมวัย/ช่อง 7	0966468942		
4/	คุณเดวิด ดง เปลี่ยนนอก	บจก.จีเอ็ม เจเนอเรชั่น	063-665,8078	jean.dphn@gmail.com	
5/	คุณชัยวุฒิกร ศิริรัตน์	บจก.จีเอ็ม เจเนอเรชั่น	09436/6535	chaiwitk.servic e@gmail.com	
6/	คุณกัลยัธิดา กโชคศักดิ์เศรษฐ์	ที่ปรึกษาด้านประชาสัมพันธ์ อิสระ	0840989612		
7	คุณวรวิทย์ จันทร์ศิริ	วิทยุรัฐสภา	0818145641	chan.voravith@gmail.com	
8/	คุณอรอนงค์ ดิลลิตย์	วิทยุรัฐสภา	0935944624	orn.tansathil@gmail.com	
9/	คุณวิสุทธิ์ สุวรรณเมธี	FM 89.5 MHz.	0818498622	divinotechnology	
10/	คุณบัวรัตน์สา จันทร์จุลลีน	รายการทีดีไอโอ ช่อง BBTV PSI 73	0851627877	divinotechnology	

ใบลงทะเบียนการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ครั้งที่ 2
โครงการศึกษาริยะเพื่อประเมินคุณภาพเหนือรายการในการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์
วันพฤหัสบดีที่ 4 เมษายน 2562 เวลา 11.30 - 16.00 น.
ณ ห้องพลอยไพฑูริย์ ชั้น 3 โรงแรม ดิ เอ็มเมอร์อัล รีสอร์ท กรุงเทพฯ

โครงการภายใต้ความร่วมมือระหว่างสำนักงาน กสทช. กับ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์	อีเมล	ลายเซ็น
11/	คุณพวดี ปิ่นทอง	รายการบันเทิงสตอรี่ ช่อง IPM 57	093-5826844	PAN-2562@ntb.ac.th	
12/	คุณณัฐสิทธิ์ ไชยปัญญา	รายการบันเทิงสตอรี่ ช่อง IPM 57	080-2314567	bachibom@ntb.ac.th	
13/	คุณวิญญูพร จำเผลา	รายการทรีปออนทัวร์ ช่อง IPM 57	087-0609562	tiyaporn-sor@ntb.ac.th	
14/	คุณรัฐศิลป์ ศรีแสงอนันต์	รายการทรีปออนทัวร์ ช่อง IPM 57	09548843649	rttsi@ntb.ac.th	
15/	นางริตา เอ่งฉ้วน	ผู้จัดการส่วนผลิตรายการ ฝ่ายคลื่นวิทยุ F.M.95 MHz	063-564-5954	mammyrakong@ntb.ac.th	
16/	นางอัมพร บรรจง	ผู้จัดการส่วนผลิตรายการ ฝ่ายคลื่นวิทยุ F.M.96.5 MHz	0814246572	ammornabok@ntb.ac.th	
17/	นางสายสุรีย์ มูลศรี	ผู้จัดการส่วนแผนงาน ฝ่ายคลื่นวิทยุ F.M.97.5 MHz	0985649782	saisuree.m@ntb.ac.th	
18/	น.ส.สายชล เกียรติกิจวงษ์ไกล	ผู้จัดการส่วนผลิตรายการ ฝ่ายคลื่นวิทยุ F.M.99 MHz	0813748694	said@ntb.ac.th	
19	นายคณนาพจน์ ปัญญาดี	ผู้จัดการส่วนผลิตรายการ ฝ่ายคลื่นวิทยุ F.M.100.5 MHz			
20/	นายวิชระ เนื่องเม็ก	โปรดิวเซอร์อาวุโส ฝ่ายคลื่นวิทยุ F.M.107 MHz	0814786322	2424-112@ntb.ac.th	

ใบลงทะเบียนการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ครั้งที่ 2
โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหาการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์
วันพฤหัสบดีที่ 4 เมษายน 2562 เวลา 11.30 – 16.00 น.
ณ ห้องพลอยพินิต ชั้น 3 โรงแรม ดิ เอมเมอรัลด์ รัชดา กรุงเทพฯ

โครงการภายใต้ความร่วมมือระหว่างสำนักงาน กสทช. กับ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์	อีเมลล์	ลายเซ็น
21 /	นายวิเชียร ธนเวสารกุล	โปรดิวเซอร์ ฝ่ายบริหารกิจการวิทยุภาค	096 722 0743	wichean.th@mccl.net	วิเชียร ธนเวสารกุล
22		สำนักข่าวไทย			
23 /	สพ.นงนุช ปาละโชติกุล	คุณทรงกิจ FM. 90.0 MHz อีสานเอฟเอ็ม FM 98.0 MHz.	064-5265426	p.sanhopit@gmail.com	สพ.นงนุช

ใบลงทะเบียนการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ครั้งที่ 2
โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพเนื้อหาการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์
วันพฤหัสบดีที่ 4 เมษายน 2562 เวลา 11.30 - 16.00 น.
ณ ห้องบอลรูมไฮลิ้น ชั้น 3 โรงแรม ดิ เอมเมอรัลด์ รัชดา กรุงเทพฯ
โครงการภายใต้ความร่วมมือระหว่างสำนักงาน กสทช. กับ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์	อีเมลล์	ลายเซ็น
1 ✓	สมศักดิ์ กลิ่นอู่	นักวิจัย Nonnews PM57	012 4842054	banakorn2011@gmail.com	๙๐,
2 ✓	โชนีย์ ยี่หวุ่น	PM4 News Focus	8846831043	Chokchai.Asfuaj	~
3					
4					
5					
6					
7					
8					

๑๔

๑๕

ภาพบรรยากาศงาน

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามประชาชนทั่วไป

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลคุณภาพเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ แบบสอบถามประชาชนทั่วไป

1. ความเป็นมาของการศึกษา

พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ.2551 หมวด 2 มาตรา 33 ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับรายการของกิจการโทรทัศน์ ให้มี“รายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์” ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 สำหรับใบอนุญาตฯ ประเภทบริการสาธารณะ หรือ ร้อยละ 25 สำหรับบริการชุมชน และกิจการทางธุรกิจ ดังนั้น สำนักงาน กสทช. จึงดำเนินการวิจัยเพื่อเก็บข้อมูลการสำรวจทัศนคติความพึงพอใจของประชาชนและข้อจำกัดของการให้บริการต่อเนื้อหารายการของผู้ประกอบการ เพื่อประกอบการประเมินคุณภาพเนื้อหารายการ ประเภทข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ที่มีการนำเสนอทางโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล

ข้อมูลการสำรวจครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นจากประชาชนด้านความพึงพอใจต่อเนื้อหารายการโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล ข้อมูลของผู้ตอบแบบสำรวจทั้งหมดถือเป็นความลับทางการวิจัย และจะไม่มีการเผยแพร่ต่อผู้ให้ข้อมูล และบุคคลรอบข้างทั้งหมด นอกจากนี้ในการนำเสนอผลการวิจัยจะเป็นการนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น

2. ข้อมูลส่วนบุคคล

2.1. อายุ

☐ ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ (จบการสัมภาษณ์ ขอบคุณ)	☐ 18-25 ปี	☐ 26-30 ปี
☐ 31-40 ปี	☐ 41-50 ปี	☐ 51-60 ปี
☐ 61 ปีขึ้นไป	☐ หญิง	

2.2. เพศ

- ☐ ชาย ☐ หญิง

2.3. อาชีพ (เลือกเพียงข้อเดียวที่เหมาะสมที่สุด)

☐ พนักงานเอกชน	☐ รับราชการ	☐ เจ้าของกิจการ	☐ ค้าขาย
☐ วิชาชีพพิเศษ (แพทย์ พยาบาล วิศวกร ฯลฯ)	☐ นักเรียน/นักศึกษา	☐ เกษตรกร	☐ ปศุสัตว์/ประมง
☐ อาชีพอิสระ	☐ รับจ้าง	☐ อาชีพอื่นๆ โปรดระบุ.....	
☐ แม่บ้าน/พ่อบ้าน	☐ เกษียน		

2.4. ระดับรายได้ส่วนตัว (บาท/เดือน)

☐ 10,000 หรือน้อยกว่า	☐ 10,001-20,000	☐ 20,001-30,000	☐ 30,001-40,000
☐ 40,001-50,000	☐ 50,001-60,000	☐ 60,001-70,000	☐ 70,001-80,000
☐ 80,001-90,000	☐ 90,001-100,000	☐ มากกว่า 100,000	

2.5. จังหวัด

ระบุภาค

☐ ภาคกลาง	☐ ภาคใต้	☐ ภาคเหนือ	☐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
☐ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล			

3. ทศนคติความพึงพอใจของประชาชน

3.1. การจัดทำผังรายการและการกำหนดสัดส่วนประเภทรายการ กับความสอดคล้องกับหมวดหมู่ของประเภทของรายการที่ได้รับอนุญาต

3.1.1. ท่านคิดว่าการจัดทำผังรายการและการกำหนดสัดส่วนประเภทรายการ มีความเหมาะสมกับเพียงใด

- ☐ 1 ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 2 ค่อนข้างไม่เหมาะสม ☐ 3 ปานกลาง ☐ 4 ค่อนข้างเหมาะสม
☐ 5 เหมาะสมอย่างยิ่ง (หากตอบ 1 และ 2 ให้ถามต่อ หากตอบ 3-5 ให้ไปส่วนที่ 3.2)

3.1.2. สาเหตุใดที่ท่านคิดว่าการจัดทำผังรายการและการกำหนดสัดส่วนประเภทรายการในปัจจุบัน ไม่เหมาะสม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ มีเนื้อหาไม่เหมาะสมออกในช่วงเวลาที่เด็กเยาวชนดู ☐ มีปริมาณโฆษณามากเกินไป
☐ การจัดระดับความเหมาะสม (จัดเรตติ้ง) เนื้อหารายการไม่ตรงกับเนื้อหา
☐ ระยะเวลาข่าวบันเทิงไม่เหมาะสม ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

3.2. ท่านคิดว่ารายการประเภทบริการข่าวสารเพื่อสาธารณะที่รับชมในปัจจุบันมีประโยชน์จุดเด่นและความน่าสนใจของรายการด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ รายการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจการปกครองระบอบประชาธิปไตย
☐ รายการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในความหลากหลายของผู้คนในสังคม
☐ รายการส่งเสริมการศึกษาและเทคโนโลยี
☐ รายการให้ความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม
☐ รายการวิทยาศาสตร์ สุขภาพ และอนามัย
☐ รายการส่งเสริมเยาวชนปัญญาและทักษะชีวิต
☐ รายการส่งเสริมจริยธรรม ศิลปะ วัฒนธรรม ศาสนา
☐ รายการสำหรับเด็กและเยาวชน
☐ รายการด้านกีฬา
☐ รายการด้านการท่องเที่ยว
☐ รายการภาพยนตร์สารคดี
☐ รายการเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ พระราชพิธี พิธีสำคัญทางศาสนา
☐ รายการอื่นๆ (โปรดระบุ)

3.3. จากประสบการณ์รับชมของท่าน ท่านพบการกระทำผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และ/หรือ การเอาเปรียบผู้บริโภคข้อใดบ้างต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

3.3.1. ความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และ/หรือ การเอาเปรียบผู้บริโภค ในเนื้อหา รายการทั่วไป (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ มีการใช้ภาษาหยาบคาย
☐ การแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งการการนำเสนอที่ก่อให้เกิดผลรุนแรง ต่อจิตใจ เช่น ความหดหู่ ความเศร้า ความเครียด ตกใจกลัว ความน่าเกลียด สยดสยอง ฯลฯ
☐ การใช้ความรุนแรงกระทำต่อตนเอง บุคคลอื่น สิ่งมีชีวิตและวัตถุ

- ☐ การใช้ภาษา หรือมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรุนแรง หรือนำไปสู่ความรุนแรง ทารุณโหดร้าย ที่ก่อให้เกิดผลต่อความรู้สึกทางจิตใจอย่างรุนแรง
- ☐ การใช้อาวุธ ยาเสพติด การแสดงภาพของการกระทำความผิด
- ☐ การนำเสนอที่ก่อให้เกิดการอคติ การเลือกปฏิบัติ
- ☐ เนื้อหาลามกอนาจาร ฆาตกรรม หรือยั่วยุทางเพศ ความไม่เหมาะสมทางด้านการแต่งกาย การแสดงออกทางเพศ
- ☐ เนื้อหาที่เป็นการชักจูงหรือสนับสนุนวิธีการแก้ปัญหาที่มอมเมา หรือขัดต่อหลัก เหตุผลที่เป็นจริงและศีลธรรมอันดี เช่น การทำแท้ง การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย การนอกใจคู่สมรส ฯลฯ
- ☐ ความไม่เหมาะสมในเรื่องการใช้ภาษา ไวยากรณ์ทางภาษา การใช้ภาษาที่ล่อแหลม หมิ่นเหม่ สื่อความหมายในเชิงลบ ภาษาที่ก้าวร้าว ดูหมิ่น
- ☐ เนื้อหาที่แสดงให้เห็นเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อหรือเป็นผู้กระทำ
- ☐ ความไม่เหมาะสมในการแสดงออกและการแต่งกายของพิธีกร ผู้ดำเนินรายการ และผู้ร่วมรายการในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา
- ☐ การนำเสนอภาพหรือเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเสี่ยงอันตรายหรือบาดเจ็บ ที่ไม่มีคำเตือนถึงอันตรายจากการเลียนแบบ โดยไม่มีผู้เชี่ยวชาญดูแลใกล้ชิด
- ☐ เนื้อหาที่ส่งเสริมหรือจูงใจให้ดื่มสุรา สูบบุหรี่ หรือเสพยาเสพติด วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท
- ☐ เนื้อหาที่มีการกล่าวอ้างหรือจูงใจให้เชื่อว่าบุคคลหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมีอำนาจพิเศษ/ความสามารถพิเศษเหนือธรรมชาติ
- ☐ จูงใจหรือสนับสนุนให้เกิดการเล่นการพนัน
- ☐ ข่าวที่นำคลิปมาออกอากาศต่อ โดยไม่มีการกลั่นกรอง ไม่มีการตรวจสอบเนื้อหา ขาดการเบลอภาพความรุนแรง ขาดการตรวจสอบความถูกต้อง มีการตัดต่อ
- ☐ การแสดงทัศนคติอย่างไม่เหมาะสมในรายการเล่าข่าว
- ☐ การโฆษณาแฝง (tie-in) ในรายการ โดย การวางสินค้าประกอบฉาก พิธีกรพูดสนับสนุนสินค้าในรายการ
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ

3.3.2. ความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และ/หรือ การเอาเปรียบผู้บริโภค ในโฆษณา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ โฆษณาที่มีข้อความที่เพี้ยนเท็จหรือเกินความจริง
- ☐ โฆษณาที่มีข้อความที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ
- ☐ การสนับสนุนโดยตรงหรือโดยอ้อมให้มีการกระทำความผิดกฎหมายหรือ ศีลธรรม หรือนำไปสู่ความเสื่อมเสียในวัฒนธรรมของชาติ
- ☐ ข้อความโฆษณาที่จะทำให้เกิดความแตกแยกหรือเสื่อมเสียความสามัคคีในหมู่ประชาชน
- ☐ โฆษณาแจก แถม เสี่ยงโชค ชิงรางวัล
- ☐ โฆษณาสินค้า/บริการรวมกับข้อความถวายพระพร
- ☐ ข้อความโฆษณาอาหารที่แสดงคุณประโยชน์ คุณภาพ หรือสรรพคุณของอาหาร อันเป็นเท็จ หรือเป็นการหลอกลวง
- ☐ ข้อความโฆษณาโอ้อวดสรรพคุณยา ว่าสามารถบำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรค หรือความเจ็บป่วยได้อย่างศักดิ์สิทธิ์ หรือหายขาด
- ☐ โฆษณาที่แสดงสรรพคุณยาอันเป็นเท็จ หรือเกินความจริง
- ☐ โฆษณาที่ทำให้เข้าใจว่ามีวัตถุใดเป็นตัวยา หรือเป็นส่วนประกอบของยา ซึ่งความจริงไม่มีส่วนประกอบนั้นในยา
- ☐ ข้อความโฆษณาที่ทำให้เข้าใจว่าเป็นยาทำให้แท้งลูก หรือยาขับระดูอย่างแรง

- ☐ ข้อความโฆษณาที่ทำให้เข้าใจว่าเป็นยาบำรุงกามหรือยาคุมกำเนิด
- ☐ โฆษณาที่แสดงสรรพคุณยาอันตราย หรือยาควบคุมพิเศษ
- ☐ ข้อความโฆษณา หรือภาพที่ไม่สุภาพ
- ☐ การจูงใจการโฆษณาขายยาโดยวิธีฉ้อฉล หรือออกสลากรางวัล
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ

3.4. โปรดให้คะแนนความพึงพอใจต่อเนื้อหารายการของช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล ตามความพึงพอใจของท่านต่อช่องที่มีการนำเสนอเนื้อหารายการที่มีคุณภาพ โดยคะแนน 5 หมายถึงมีคุณภาพเนื้อหารายการดีมากที่สุด และ 1 หมายถึงมีคุณภาพเนื้อหาการน้อยที่สุด

ช่องที่	ชื่อช่อง	คุณภาพของเนื้อหารายการที่มีการนำเสนอ
ช่องบริการสาธารณะ		1 คุณภาพน้อยที่สุด <----- 3 ปานกลาง -----> 5 คุณภาพมากที่สุด
1	สถานีวิทยุกองทัพบก	☐ 1 --- ☐ 2 --- ☐ 3 --- ☐ 4 --- ☐ 5
2	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย	☐ 1 --- ☐ 2 --- ☐ 3 --- ☐ 4 --- ☐ 5
3	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	☐ 1 --- ☐ 2 --- ☐ 3 --- ☐ 4 --- ☐ 5
10	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา	☐ 1 --- ☐ 2 --- ☐ 3 --- ☐ 4 --- ☐ 5
บริการทางธุรกิจ หมวดหมู่เด็ก เยาวชน และครอบครัว		1 คุณภาพน้อยที่สุด <----- 3 ปานกลาง -----> 5 คุณภาพมากที่สุด
13	3 Family	☐ 1 --- ☐ 2 --- ☐ 3 --- ☐ 4 --- ☐ 5
14	MCOT Kids & Family	☐ 1 --- ☐ 2 --- ☐ 3 --- ☐ 4 --- ☐ 5
บริการทางธุรกิจ หมวดหมู่ข่าวสาร และสาระ		1 คุณภาพน้อยที่สุด <----- 3 ปานกลาง -----> 5 คุณภาพมากที่สุด
16	TNN 24	☐ 1 --- ☐ 2 --- ☐ 3 --- ☐ 4 --- ☐ 5
18	นิว 18 (New 18)	☐ 1 --- ☐ 2 --- ☐ 3 --- ☐ 4 --- ☐ 5
19	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์	☐ 1 --- ☐ 2 --- ☐ 3 --- ☐ 4 --- ☐ 5
20	Bright TV	☐ 1 --- ☐ 2 --- ☐ 3 --- ☐ 4 --- ☐ 5
21	Voice TV	☐ 1 --- ☐ 2 --- ☐ 3 --- ☐ 4 --- ☐ 5
22	Nation TV	☐ 1 --- ☐ 2 --- ☐ 3 --- ☐ 4 --- ☐ 5
บริการทางธุรกิจ หมวดหมู่ทั่วไป แบบความคมชัดปกติ		1 คุณภาพน้อยที่สุด <----- 3 ปานกลาง -----> 5 คุณภาพมากที่สุด
23	เวิร์คพอยท์ ทีวี	☐ 1 --- ☐ 2 --- ☐ 3 --- ☐ 4 --- ☐ 5
24	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)	☐ 1 --- ☐ 2 --- ☐ 3 --- ☐ 4 --- ☐ 5
25	GMM 25	☐ 1 --- ☐ 2 --- ☐ 3 --- ☐ 4 --- ☐ 5
26	Spring 26	☐ 1 --- ☐ 2 --- ☐ 3 --- ☐ 4 --- ☐ 5
27	8	☐ 1 --- ☐ 2 --- ☐ 3 --- ☐ 4 --- ☐ 5
28	3 SD	☐ 1 --- ☐ 2 --- ☐ 3 --- ☐ 4 --- ☐ 5
29	โมโน ๓๖๐ (Mono 29)	☐ 1 --- ☐ 2 --- ☐ 3 --- ☐ 4 --- ☐ 5

ช่องที่	ชื่อช่อง	คุณภาพของเนื้อหารายการที่มีการนำเสนอ
	บริการทางธุรกิจ หมดหมดทั่วไป แบบ ความคมสูง	☐ 1 --- ☐ 2 --- ☐ 3 --- ☐ 4 --- ☐ 5
30	9 MCOT HD	☐ 1 --- ☐ 2 --- ☐ 3 --- ☐ 4 --- ☐ 5
31	One	☐ 1 --- ☐ 2 --- ☐ 3 --- ☐ 4 --- ☐ 5
32	ไทยรัฐทีวี	☐ 1 --- ☐ 2 --- ☐ 3 --- ☐ 4 --- ☐ 5
33	3 HD	☐ 1 --- ☐ 2 --- ☐ 3 --- ☐ 4 --- ☐ 5
34	Amarin TV HD	☐ 1 --- ☐ 2 --- ☐ 3 --- ☐ 4 --- ☐ 5
35	7 HD	☐ 1 --- ☐ 2 --- ☐ 3 --- ☐ 4 --- ☐ 5
36	พีพีทีวี (PPTV)	☐ 1 --- ☐ 2 --- ☐ 3 --- ☐ 4 --- ☐ 5

4. ท่านคิดว่าปัจจัยข้อใดบ้างจัดเป็นข้อจำกัดของการให้บริการด้านเนื้อหารายการของผู้ประกอบการ

☐ การแข่งขันของช่องโทรทัศน์ดิจิทัลจำนวนมาก	☐ ปริมาณการโฆษณาจำกัด
☐ รายการแข่งขันที่ความนิยม (เรตติ้ง) ทำให้คุณภาพด้อยลง	☐ รายการคุณภาพให้สาระไม่ถูกใจผู้ชม
☐ การขาดการส่งเสริมเนื้อหารายการคุณภาพ	☐ สาเหตุอื่น โปรดระบุ

5. แนวทางในการกำกับดูแลรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ของโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลที่เหมาะสม

- ☐ การจัดระดับความเหมาะสม (จัดเรตติ้ง) เนื้อหารายการที่เข้มงวดกว่าเดิม
- ☐ การกำกับปริมาณการโฆษณาให้เหมาะสม
- ☐ การเฝ้าติดตาม และแจ้งเหตุรายการที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และ/หรือ การเอาเปรียบผู้บริโภค
- ☐ การเข้มงวดกับการโฆษณาแฝง (tie-in) ในรายการ
- ☐ การใช้บทลงโทษที่เข้มงวดกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมการผิดกฎหมายโฆษณา และ/หรือ การเอาเปรียบผู้บริโภค
- ☐ การส่งเสริมงบประมาณเพื่อจัดทำเนื้อหารายการคุณภาพ ☐ การประกวดให้รางวัลเนื้อหารายการคุณภาพ
- ☐ แนวทางอื่น โปรดระบุ

- ขอขอบพระคุณสำหรับข้อมูลอันมีค่า -

ภาคผนวก ข

รายละเอียดของรายการที่ผ่านการประเมิน

รายละเอียดของรายการที่ผ่านการประเมิน จำแนกเป็น สื่อที่พบเนื้อหาที่มีเนื้อหาเชิงบวก คือ เนื้อหารายการที่ให้ความสำคัญกับรายการประเภทบริการข่าวสารเพื่อสาธารณะประโยชน์เป็นจุดเด่นและความน่าสนใจของรายการ และสื่อที่มีเนื้อหาเชิงลบ คือ เนื้อหารายการที่มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภค ซึ่งจากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า มีทั้งรายการที่มีเนื้อหาเชิงบวกและเชิงลบ โดยแบ่งเป็นเนื้อหาเชิงบวก จำนวน 693 รายการ และเชิงลบ จำนวน 311 รายการ รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 1,004 รายการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. เนื้อหารายการที่ผ่านการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงบวก คือ เนื้อหารายการที่ให้ความสำคัญกับรายการประเภทบริการข่าวสารเพื่อสาธารณะประโยชน์เป็นจุดเด่นและความน่าสนใจของรายการ รวมทั้งสิ้น 693 รายการ¹ โดยจำแนกเป็น

1.1 รูปแบบ/ลักษณะของรายการข่าวสาร เช่น รายงานข่าวเหตุการณ์ปัจจุบัน เล่าข่าว วิเคราะห์ข่าว หรือสนทนา ถกเถียง อภิปราย และแสดงความคิดเห็น โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ข-1 รายการที่มีรูปแบบ/ลักษณะของรายการข่าวสาร

ที่	รายการ	ช่อง
เล่าข่าว		
ที่	รายการ	ช่อง
1	14อีกครั้งกับสุวิษ	MCOT Kids & Family
2	31ข่าวรอบวัน	One
3	5ข่าวภาคค่ำ	สถานีวิทยุกองทัพบก
4	ET thailand	พีพีทีวี (PPTV)
5	Lightning talk	3 Family
6	Midnight family	3 Family
7	NBT มีคำตอบ	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
8	Smart new ข่าวเช้า	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
9	Smart new ข่าวเที่ยง	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)

¹ เป็นการสังเกตที่สามารถประเมินเนื้อหารายการเชิงบวก โดยพิจารณาจากความสอดคล้องกับเกณฑ์ด้าน (1) รูปแบบ/ลักษณะของรายการข่าวสาร (2) รูปแบบ/ลักษณะของรายการสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ และ (3) จุดเด่นและความน่าสนใจของรายการในเชิงเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอ ทั้งนี้ รายการหนึ่งๆ อาจเข้าเกณฑ์ในลักษณะข้างต้นได้มากกว่า 1 คำตอบ ทำให้ปรากฏชื่อบางรายการอาจซ้ำกันในตาราง หรือเป็นรายการที่ออกอากาศ หลายช่วงเวลาต่อวัน ในระหว่างช่วงเวลาที่มีการศึกษา ดังนั้นชื่อของรายการที่แสดงอาจมีจำนวนมากกว่า 693 รายการ เนื่องจากอาจมีบางรายการที่มีลักษณะเนื้อหาทั้งในเชิงบวกซ้ำกันในหลายเกณฑ์ประเมิน หรือ ซ้ำกันเนื่องจากเป็นรายการที่ออกอากาศซ้ำ หรือ ออกอากาศหลายรายการ

ที่	รายการ	ช่อง
10	Smart news ข่าวตึก	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
11	Smart news ข่าวเย็น	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
12	Top story	Bright TV
13	Voice news	Voice TV
14	Wake up u news	Voice TV
15	World trend	Voice TV
16	กรรมาธิการพบประชาชน	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
17	ก้าวหน้าพอเพียง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
18	เก็บตกจากเนชั่น ภาคเที่ยง	Nation TV
19	เก็บตกจากเนชั่น ภาคเย็น	Nation TV
20	ข่าว	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
21	ข่าว Thai PBS	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
22	ข่าว Workpoint	เวิร์คพอยท์ ทีวี
23	ข่าว3มิติ	3 HD
24	ข่าวกีฬา	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
25	ข่าวข้นคนเนชั่น	Nation TV
26	ข่าวค่ำ NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
27	ข่าวค่ำช่องวัน	One
28	ข่าวค่ำมิติใหม่ทั่วไทย	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
29	ข่าวช่องวัน เสาร์-อาทิตย์	One
30	ข่าวเช้า	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
31	ข่าวเช้า	3 HD
32	ข่าวเช้า	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
33	ข่าวเช้า NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
34	ข่าวเช้า7สี	7 HD
35	ข่าวเช้าตรู่อช่องวัน	One
36	ข่าวตึก	TNN 24
37	ข่าวตึก	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
38	ข่าวตึก	7 HD
39	ข่าวตึก NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
40	ข่าวตึก Thai PBS	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
41	ข่าวเด่น8	8
42	ข่าวเด่นภาคตึก	สถานีวิทยุกองทัพบก

ที่	รายการ	ช่อง
43	ข่าวเด่นเย็นนี้	3 HD
44	ข่าวต้นชั่วโมง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
45	ข่าวติดปาก	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
46	ข่าวเที่ยง	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
47	ข่าวเที่ยง	MCOT Kids & Family
48	ข่าวเที่ยง NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
49	ข่าวเที่ยง Thai PBS	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
50	ข่าวเที่ยงช่องวัน	One
51	ข่าวเที่ยงอมรินทร์	Amarin TV HD
52	ข่าวในพระราชสำนัก	3 HD
53	ข่าวในพระราชสำนัก	สถานีวิทยุกองทัพบก
54	ข่าวในพระราชสำนัก	เวิร์คพอยท์ ทีวี
55	ข่าวในพระราชสำนัก	พีพีทีวี (PPTV)
56	ข่าวบันเทิง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
57	ข่าวเย็น	3 HD
58	ข่าวเย็นช่องวัน	One
59	ข่าวเย็นช่องวัน เข้าถึงข่าว เข้าถึงคุณ	One
60	ข่าวรอบวัน	Amarin TV HD
61	ข่าววันศุกร์	One
62	ข่าววันหยุด	3 HD
63	ข่าววันใหม่	3 HD
64	ข่าวศิลปวัฒนธรรมและบันเทิง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
65	ข่าวใส่ไข่	ไทยรัฐทีวี
66	ข่าวใหญ่ไทยแลนด์	GMM 25
67	ข่าวอรุณอมรินทร์	Amarin TV HD
68	เข้มข่าวค่ำ	Amarin TV HD
69	เข้มข่าวค่ำไลฟ์	พีพีทีวี (PPTV)
70	คนหลังข่าว	TNN 24
71	คมชัดลึก	Nation TV
72	ครอบครัวข่าวเช้า	3 Family
73	คลุกวงใน อินไซด์ข่าว	Spring 26
74	คสช	3 HD
75	คัดข่าวดี	3 Family

ที่	รายการ	ช่อง
76	คัดข่าวมาเล่า	Spring 26
77	คุยข่าวค่ำ8	8
78	คุยข่าวเช้า8	8
79	คุยข่าวเย็น8	8
80	คุยข่าวเล่าเรื่อง	สถานีวิทยุกองทัพบก
81	คุยถึงแก่น	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
82	คู่ข่าวเล่าทุกเรื่อง	MCOT Kids & Family
83	เคลียร์คดี ชัดเจน	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
84	จับประเด็นข่าวร้อน	สถานีวิทยุกองทัพบก
85	เจาะข่าว	3 HD
86	เจาะข่าวร้อน ล้วงข่าวลึก เลือกตั้ง62	Spring 26
87	เจาะเฉพาะกิจ	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
88	เจาะประเด็นข่าวค่ำ	7 HD
89	เจาะลึกข่าวร้อน	TNN 24
90	เจาะลึกทั่วไทย	Spring 26
91	แฉ	GMM 25
92	ชวนพี่น้องมองบ้านเมือง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
93	ช่อง5 ข่าวเที่ยง	สถานีวิทยุกองทัพบก
94	ชุมชนพลเมือง	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
95	เข้าข่าวใหญ่	GMM 25
96	เข้านี้ที่หมอซิด	7 HD
97	เข้านี้ประเทศไทย	สถานีวิทยุกองทัพบก
98	เข้าปลูกข่าวไลฟ์	พีพีทีวี (PPTV)
99	โഴวข่าวเข้านี้	พีพีทีวี (PPTV)
100	เดินหน้าประเทศไทย	3 Family
101	เดินหน้าประเทศไทย	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
102	ตกมันส์บันเทิง	9 MCOT HD
103	ตระเวนข่าว	3 HD
104	ตลาดข่าว	เวิร์คพอยท์ ทีวี
105	ตลาดเช้าเล่าเรื่อง	MCOT Kids & Family
106	ตลาดสดพระราม4	3 HD
107	ตะลุยชุมชน	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
108	ได้รับมือพายุปากีส	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย

ที่	รายการ	ช่อง
109	ทันข่าว Thai PBS	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
110	ทันข่าวเช้า	โมโน ทเวนตีไนน์ (Mono 29)
111	ทูบโตะข่าว	Amarin TV HD
112	เที่ยงข่าวใหญ่	GMM 25
113	เที่ยงทันข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
114	เที่ยงเปิดประเด็น	3 Family
115	ไทยรัฐเจาะประเด็น	ไทยรัฐทีวี
116	นวัตกรรมสุดอัจฉริยะ	9 MCOT HD
117	นาที่ข่าว	Amarin TV HD
118	นาที่ลูกเงินเดือนภัย	Amarin TV HD
119	นาที่ลงทุน investment minutes	MCOT Kids & Family
120	เนชั่นข่าวเด่นเที่ยงคืน	Nation TV
121	เนชั่นคนข่าวเข้ม	Nation TV
122	เนชั่นเจาะข่าวเช้า	Nation TV
123	บรรจงขงข่าว	เวิร์คพอยท์ ทีวี
124	บ้านพระรามสี่	3 Family
125	ประชุมสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
126	ประเด็นเด็ด 7 สี	7 HD
127	ประเด็นเป็นข่าว	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
128	เป็นข่าวคำไลฟ์	พีพีทีวี (PPTV)
129	เปิดข่าวเด่น	3 Family
130	มองรัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
131	มองรัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
132	มิติโลก	Nation TV
133	ร่วมแรง ร่วมใจ ฝ่าภัย พายุปากีสต์	Nation TV
134	รอบทิศถิ่นไทย	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
135	รอบวันทันโลก ไลฟ์	พีพีทีวี (PPTV)
136	รัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
137	รัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
138	รายการพิเศษ ได้รับมือพายุปากีสต์	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
139	รู้นอกสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
140	เรื่องเด่นเย็นนี้	3 HD
141	เรื่องเล่าเช้านี้	3 HD

ที่	รายการ	ช่อง
142	เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์	3 HD
143	เรื่องเล่าหน้าหนึ่ง	3 HD
144	ล่าความจริง	Nation TV
145	ลุยข่าวร้อน	Nation TV
146	โลกการเมือง	Voice TV
147	วันใหม่ Thai PBS	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
148	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
149	สนามข่าว	7 HD
150	สายด่วนรัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
151	สี่สันทันโลก	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
152	สี่สันทันเทิง	3 HD
153	สุขนคร	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
154	สุดสัปดาห์กีฬามันส์	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
155	สุขหัวคิด	Voice TV
156	เส้นทางกีฬา	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
157	หนังตลก	3 HD
158	ห้องข่าว	7 HD
159	ห้องข่าวบันเทิง	เวิร์คพอยท์ ทีวี
160	ห้องข่าวภาคเที่ยง	7 HD
161	ห้องข่าวรัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
162	ห้องข่าวรัฐสภาขานล	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
163	ห้องเรียนรัฐธรรมนูญ	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
164	อโศกเช้าข่าวดี	GMM 25
165	อุ่นไอรัก	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
166	อุ่นไอรัก	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
รายงานข่าวเหตุการณ์ปัจจุบัน หรือเหตุการณ์ที่เป็นข้อเท็จจริง		
ที่	รายการ	ช่อง
1	ไทยรัฐทีวี	ไทยรัฐทีวี
2	คุยโหม่งบ่ายสาม	9 MCOT HD
3	ตื่นข่าวเช้า	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
4	เนชั่นเจาะข่าวเช้า	Nation TV
5	เก็บตกจากเนชั่น ภาคเที่ยง	Nation TV
6	ข่าวเที่ยง	9 MCOT HD

ที่	รายการ	ช่อง
7	ตามข่าวเที่ยง	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
8	ข่าวชนข่าวเที่ยง	นิว 18 (New 18)
9	เต็มข่าวค่ำ	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
10	เช้าชนคุย	9 MCOT HD
11	Discovery health tips	MCOT Kids & Family
12	เนชั่นทันข่าว	Nation TV
13	Healthy variety สุขภาพดี24ชม	MCOT Kids & Family
14	สะกิดข่าวรอบโลก	8
15	ราศีสุขภาพ	Nation TV
16	TV direct	Nation TV
17	ข่าวข้นคนเนชั่น	Nation TV
18	สื่อบมฆ่าอำมหิต	8
19	อึ้งทิ้งเสียว	8
20	คุยข่าวปากท้อง	8
21	ครัวล้นทุ่ง	8
22	ข่าวเที่ยงช่องวัน	One
23	ติดข่าว	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
24	Tonight thailand	Voice TV
25	ระบำไฟ	8
26	ชุมข่าวภูมิภาค	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
27	ข่าวเที่ยง	TNN 24
28	Midnight family	3 Family
29	ข่าวเช้า	TNN 24
30	เนชั่นข่าวเด่นเที่ยงคืน	Nation TV
31	คับข่าว	9 MCOT HD
32	New หมายข่าว	นิว 18 (New 18)
33	ข่าวเย็นช่องวัน	One
34	TNN world today	TNN 24
35	สารคดี ชุด ดินแดนแห่งความแห้งแล้ง	ไทยรัฐทีวี
36	50ปลดทุกข์/ข่าวเย็นไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
37	เช้าวันหยุด	ไทยรัฐทีวี
38	สะกิดข่าววันหยุด	7 HD
39	ข่าวในพระราชสำนัก	3 HD

ที่	รายการ	ช่อง
40	วันนี้มีธรรม	One
41	เรื่องเล่าเช้านี้	3 HD
42	ส่องไพร	Spring 26
43	ตะลอนข่าว	ไทยรัฐทีวี
44	ไทยรัฐเจาะประเด็น	ไทยรัฐทีวี
45	ข่าวเที่ยงไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
46	ข่าวเย็นไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
47	เจาะประเด็นข่าวค่ำ	7 HD
48	เรื่องพลบค่ำ	9 MCOT HD
49	คลุกข่าว	9 MCOT HD
50	เนชั่นระวังภัยคลายทุกข์	Nation TV
51	ชั่วโมงฐานเศรษฐกิจ	Nation TV
52	ปิ่น Slowlife	Nation TV
53	ห้องข่าวกรุงเทพธุรกิจ	Nation TV
54	สุมหัวคิด	Voice TV
55	วันพิเศษ special day กรุงปราง	MCOT Kids & Family
56	ข่าว	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
57	ประชาธิปไตย	TNN 24
58	ข่าวค่ำ	TNN 24
59	ข่าวบ่าย	TNN 24
60	5ทันข่าว	สถานีวิทยุกองทัพบก
61	สนามเป้าเล่าข่าว	สถานีวิทยุกองทัพบก
62	Dr.Smith	One
63	Health check	One
64	คุยเฟื่องเรื่องโอสถ	Nation TV
65	อาสาใกล้ดี	Nation TV
66	Healthy workshop	Nation TV
67	มิติโลก	Nation TV
68	วันพิเศษ special day ญี่ปุ่น	MCOT Kids & Family
69	หอมแผ่นดิน	MCOT Kids & Family
70	Pano talk	MCOT Kids & Family
71	Young เก้า	MCOT Kids & Family
72	ข่าวดีก	TNN 24

ที่	รายการ	ช่อง
73	เจาะลึกทั่วไทย inside thailand	Spring 26
74	คิดข่าวมาแล้ว	Spring 26
75	เจาะข่าวร้อนล้างข่าวลึกเลือกตั้ง62	Spring 26
76	คลุกวงในอินไซด์ข่าว	Spring 26
77	ข่าวต้นชั่วโมง	9 MCOT HD
78	เกาะติดพายุपाบีก	3 Family
79	ข่าวในพระราชสำนัก	3 Family
80	ข่าวในพระราชสำนัก	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
81	เช้าปลูกข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
82	บางกอกซี้ด36	พีพีทีวี (PPTV)
83	โซว์ข่าวเช้านี้	พีพีทีวี (PPTV)
84	Corner sport	พีพีทีวี (PPTV)
85	เที่ยงทันข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
86	รอบวันทั่วโลก	พีพีทีวี (PPTV)
87	เข้มทันข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
88	ข่าวเที่ยงอมรินทร์	Amarin TV HD
89	ข่าวเย็นอมรินทร์	Amarin TV HD
90	ข่าวอมรินทร์	Amarin TV HD
91	ข่าวอรุณอมรินทร์	Amarin TV HD
92	วงจรกิจฬา	สถานีวิทยุกองทัพบก
93	เรื่องเล่าหน้าหนึ่ง	3 HD
94	ครอบครัวข่าวเช้า	3 HD
95	ข่าววันใหม่	3 HD
96	สารตั้งต้น	พีพีทีวี (PPTV)
97	เป็นเรื่องเป็นข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
98	เที่ยงวันทันเหตุการณ์	3 HD
99	เสาร์หน้า	3 HD
100	เข้มกระหน้า	Spring 26
101	สมาคมข่าวเช้า	Spring 26
102	พายุपाบีก	Spring 26
103	รอบภูมิภาค	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
104	ดูข่าว	ไทยรัฐทีวี
105	ไทยรัฐนิวส์โชว์	ไทยรัฐทีวี

ที่	รายการ	ช่อง
106	เล่าเส้นเป็นเรื่อง	ไทยรัฐทีวี
107	Countdown vote 2019	Voice TV
108	Day break	Voice TV
สนทนา ถกเถียงอภิปราย และแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นและเหตุการณ์ปัจจุบัน		
ที่	รายการ	ช่อง
1	อโศกเช้าข่าวดี	GMM 25
2	เสวนารัฐสภา	Nation TV
3	เส้นทางสู่เลือกตั้งปี62	TNN 24
4	เส้นทางบันเทิง	7 HD
5	สารคดี รูปปั้นในยุคก่อน	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
6	สารคดี	3 HD
7	สดลึกจริง	Bright TV
8	ศาสตร์พระราชา	โมโน ทเวนตีไนน์ (Mono 29)
9	ละครระบำดวงดาว	3 HD
10	ร้องกลมดาว	3 HD
11	รถรอบเมือง	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
12	เมืองไทยดีดี	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
13	มันนี่เดลิเวอรี่	TNN 24
14	ฟุตบอลกีฬา7สี	7 HD
15	พ้อตาปิ่นโต	7 HD
16	พระราชดำรัส	7 HD
17	เปิดข่าวเด่นเจาะประเด็นดัง	Bright TV
18	ปากลำโพง	Amarin TV HD
19	ปล่อยหมด	Bright TV
20	บ้านพระรามสี่	3 Family
21	บางกอกกระซิบ	3 HD
22	ไทยรัฐทีวี	ไทยรัฐทีวี
23	เที่ยงข่าวใหญ่	GMM 25
24	ทุกทิศทั่วไทย	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
25	ทีเด็ดลูกหนี้	3 HD
26	ถามตรงๆ	ไทยรัฐทีวี
27	ถามตรง/ไทยรัฐนิวส์โชว์	ไทยรัฐทีวี
28	ต่างคนจากคิด	Amarin TV HD

ที่	รายการ	ช่อง
29	ตะลุยชุมชน	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
30	ตะลุยกองถ่าย	3 HD
31	ตกสืบทัดสปีด	7 HD
32	เดินทางประเทศไทย	เวิร์คพอยท์ ทีวี
33	เดินทางประเทศไทย	สถานีวิทยุกองทัพบก
34	ใช่หรือไม่เดี๋ยวลูก	Nation TV
35	ชีวิตดีดี	3 HD
36	ชั่วโมงทำเงิน	TNN 24
37	ชั่วโมง Discovery	พีพีทีวี (PPTV)
38	เจาะลึกทั่วไทย	Spring 26
39	เจาะข่าวเด็ด	โมโน ทเวนตีไนน์ (Mono 29)
40	จุดวัดดวงข่าว	Spring 26
41	จับตาพายุปากีสถาน	GMM 25
42	คัดข่าวมาแล้ว	Spring 26
43	ครัวคุณต๋อย	3 HD
44	คมชัดลึก	Nation TV
45	คนชนข่าว	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
46	เขย่าข่าวเม้ม	Bright TV
47	ข่าวใหญ่ไทยแลนด์	GMM 25
48	ข่าวใสใจ	ไทยรัฐทีวี
49	ข่าววันใหม่	3 HD
50	ข่าวเย็น	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
51	ข่าวในพระราชสำนัก	3 HD
52	ข่าวเจาะย่อโลก	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
53	ข่าว3มิติ	3 HD
54	ของฝากนักกอล์ฟ	3 HD
55	ขบวนการคนตัวเล็ก	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
56	เก็บตกจากเนชั่น	Spring 26
57	การตลาดเงินล้าน	TNN 24
58	ก่อนบ่ายคลายเครียด	3 HD
59	กรรมธิการประชาชน	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
60	Wake up news	Voice TV
61	Time out เมาส์นอกสนาม	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)

ที่	รายการ	ช่อง
62	Sports Snight	3 Family
63	Hot shot	3 HD
64	Energy forum	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
65	Bright news	Bright TV

1.2 รูปแบบ/ลักษณะของรายการสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ เช่น รายการความรู้ รายการวิทยาศาสตร์ สุขภาพ และอนามัย ส่งเสริมชาวนับปัญญาและทักษะชีวิต ฯลฯ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ข-2 รายการที่มีรูปแบบ/ลักษณะของรายการสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

ที่	รายการ	ช่อง
รายการให้ความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม		
ที่	รายการ	ช่อง
1	เนชั่นทันข่าว	Nation TV
2	เนชั่นข่าวเด่นเที่ยงคืน	Nation TV
3	ไทยรัฐเจาะประเด็น	ไทยรัฐทีวี
4	50ปลดทุกข์	ไทยรัฐทีวี
5	เจาะลึกทั่วไทย inside thailand	Spring 26
6	คลุกวงในอินไซด์ข่าว	Spring 26
7	Corner sport	พีพีทีวี (PPTV)
8	สมาคมข่าวเช้า	Spring 26
9	คุยข่าวค่ำ	8
10	เก็บตกจากเนชั่น ภาคเย็น	Nation TV
11	เนชั่นเจาะข่าวเช้า	Nation TV
12	มองรัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
13	Wake up u news	Voice TV
14	สุขหัวคิด	Voice TV
15	โลกการเมือง	Voice TV
16	Honight thailand	Voice TV
17	เจาะข่าว	3 HD
18	ชวนพี่น้องมองบ้านเมือง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
19	เดินหน้าประเทศไทย	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
20	ประชุมสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
21	คสช	เวิร์คพอยท์ ทีวี
22	ข่าว3มิติ	3 HD
23	รายการพิเศษ เกาะติดพายุปากีส	3 Family
24	รถรอบเมือง	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
25	ข่าวเจาะย่อโลก	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
26	พระราชดำรัส	7 HD
27	บางกอกกระซิบ	3 HD

ที่	รายการ	ช่อง
28	ถามตรงๆ	ไทยรัฐทีวี
29	ชั่วโมงทำเงิน	TNN 24
30	มันนี่เดลิเวอรี่	TNN 24
31	คนชนข้าว	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
32	ข่าวในพระราชสำนัก	3 HD
33	ที่เด็ดลูกหนี้	3 HD
34	เดินทางประเทศไทย	สถานีวิทยุกองทัพบก
35	Time out เมาส์นอกสนาม	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
36	ต่างคนจากคิด	Amarin TV HD
37	ปากลำโพง	Amarin TV HD
38	การตลาดเงินล้าน	TNN 24
39	คุยโขมงบ่ายสาม	9 MCOT HD
40	ตื่นข่าวเช้า	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
41	ข่าวเที่ยง	9 MCOT HD
42	ตามข่าวเที่ยง	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
43	เต็มข่าวค่ำ	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
44	เช้าชวนคุย	9 MCOT HD
45	พายุปากบึก	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
46	ข่าวข้นคนเนชั่น	Nation TV
47	คุยข่าวปากท้อง	8
48	ครัวล้นทุ่ง	8
49	ชุมข่าวภูมิภาค	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
50	เช้าชวนคุย	9 MCOT HD
51	คับข้าว	9 MCOT HD
52	แก๊งป่วนดวลราคา/50ปลดทุกซ์	ไทยรัฐทีวี
53	เช้าวันหยุด	ไทยรัฐทีวี
54	สะกิดข่าววันหยุด	7 HD
55	ตะลอนข่าว / แชร่ข่าวสาวสตรอง	ไทยรัฐทีวี
56	ตะลอนข่าว	ไทยรัฐทีวี
57	ข่าวเช้าไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
58	ข่าวเช้าตรูไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
59	ข่าวเที่ยงไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
60	ข่าวเย็นไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี

ที่	รายการ	ช่อง
61	เรื่องพลบค่ำ	9 MCOT HD
62	คลุกข้าว	9 MCOT HD
63	เนชั่นระงับภัยคลายทุกข์	Nation TV
64	ชั่วโมงฐานเศรษฐกิจ	Nation TV
65	ห้องข่าวกรุงเทพธุรกิจ	Nation TV
66	หอมแผ่นดิน	MCOT Kids & Family
67	วันพิเศษ special day	MCOT Kids & Family
68	ข่าววันใหม่	3 HD
69	เรื่องเล่าหน้าหนึ่ง	3 HD
70		
71	31ข่าวรอบวัน	One
72	Auto now	Spring 26
73	B times	3 Family
74	Dr.Smith	One
75	ET thailand	พีพีทีวี (PPTV)
76	Midnight family	3 Family
77	Pano talk	MCOT Kids & Family
78	Smart new ข่าวเช้า	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
79	Smart new ข่าวเที่ยง	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
80	Smart news ข่าวดึก	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
81	Smart news ข่าวเย็น	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
82	Voice news	Voice TV
83	World trend	Voice TV
84	ก้าวหน้าพอเพียง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
85	เก็บตกจากเนชั่น ภาคเที่ยง	Nation TV
86	เกมกระซากล้าน	Amarin TV HD
87	เกาะติดพายุป่าปึก	3 Family
88	แก๊งป่วนดวลราคา	ไทยรัฐทีวี
89	ข่าว Thai PBS	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
90	ข่าว Workpoint	เวิร์คพอยท์ ทีวี
91	ข่าวค่ำ	TNN 24
92	ข่าวค่ำ NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
93	ข่าวค่ำมิติใหม่ทั่วไทย	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส

ที่	รายการ	ช่อง
94	ข่าวช่องวัน เสาร์-อาทิตย์	One
95	ข่าวเช้า	3 HD
96	ข่าวเช้า	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
97	ข่าวเช้า 7 สี	7 HD
98	ข่าวเช้าตรู่ช่องวัน	One
99	ข่าวดึก	7 HD
100	ข่าวดึก Thai PBS	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
101	ข่าวต้นชั่วโมง	9 MCOT HD
102	ข่าวเที่ยง	MCOT Kids & Family
103	ข่าวเที่ยง Thai PBS	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
104	ข่าวเที่ยงช่องวัน	One
105	ข่าวเที่ยงอมรินทร์	Amarin TV HD
106	ข่าวเย็นช่องวัน	One
107	ข่าวเย็นช่องวัน เข้าถึงข่าว เข้าถึงคุณ	One
108	ข่าวเย็นอมรินทร์	Amarin TV HD
109	ข่าววันศุกร์	One
110	ข่าวเวิร์คพอยท์ สุดสัปดาห์	เวิร์คพอยท์ ทีวี
111	ข่าวใส่ไข่	ไทยรัฐทีวี
112	ข่าวอรุณอมรินทร์	Amarin TV HD
113	เข็มนาฬิกา	Spring 26
114	เข็มนาฬิกาไลฟ์	พีพีทีวี (PPTV)
115	เข็มนาฬิกา	พีพีทีวี (PPTV)
116	คมชัดลึก	Nation TV
117	ครอบครัวข่าวเช้า	3 Family
118	คัดข่าวดี	3 Family
119	คัดข่าวมาเล่า	Spring 26
120	คุยแซ่บโชว์	One
121	คุยถึงแก่น	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
122	คนขึ้นเทพ	Amarin TV HD
123	เงินล้าน	TNN 24
124	เจาะประเด็นข่าวค่ำ	7 HD
125	ชั่วโมง Tlio discovery	พีพีทีวี (PPTV)
126	ชีวิตเหลือเชื่อ	Amarin TV HD

ที่	รายการ	ช่อง
127	ชุมชนพลเมือง	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
128	ซูรักซูรส	3 HD
129	เข้านี้ที่หมอชิต	7 HD
130	เข้านี้มีแต่เรื่อง	สถานีวิทยุกองทัพบก
131	เข้าปลูกข้าวไลฟ์	พีพีทีวี (PPTV)
132	โชว์ข้าวเข้านี้	พีพีทีวี (PPTV)
133	โชว์ข้าวเข้านี้ไลฟ์	พีพีทีวี (PPTV)
134	เดินทางประเทศไทย	7 HD
135	เดินทางประเทศไทย	เวิร์คพอยท์ ทีวี
136	ตระเวนข้าว	3 HD
137	ตลาดข้าว	เวิร์คพอยท์ ทีวี
138	ตะลุยชุมชน	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
139	ตำนานชุดความเชื่อ	Amarin TV HD
140	เติมข้าว	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
141	ทันข่าว Thai PBS	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
142	ที่นี่หมอชิต	7 HD
143	ทุบโต๊ะข้าว	Amarin TV HD
144	เที่ยงข้าวใหญ่	GMM 25
145	เที่ยงทันข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
146	เที่ยงเปิดประเด็น	3 Family
147	ไทยรัฐเจาะประเด็น	ไทยรัฐทีวี
148	ไทยรัฐทีวี	ไทยรัฐทีวี
149	ไทยรัฐนิวส์โชว์	ไทยรัฐทีวี
150	นาที่ฉุกฉินเตือนภัย	Amarin TV HD
151	นาที่ลงทุน investment minutes	MCOT Kids & Family
152	เนชั่นคนข่าวเข้ม	Nation TV
153	บรรจงขงข้าว	เวิร์คพอยท์ ทีวี
154	บางกอกซี่ตี36	พีพีทีวี (PPTV)
155	ประเด็นเด็ด7สี	7 HD
156	ปั่นฝันเดอะบันเทิง	Spring 26
157	เป็นข่าวคำไลฟ์	พีพีทีวี (PPTV)
158	เป็นเรื่องเป็นข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
159	เปิดตำนาน	พีพีทีวี (PPTV)

ที่	รายการ	ช่อง
160	พลังชีวิต	Spring 26
161	พายุป่าบึก	Spring 26
162	ฟุตบอล	พีพีทีวี (PPTV)
163	มิติโลก	Nation TV
164	มือปราบปืนโหด	พีพีทีวี (PPTV)
165	ไม่ธรรมดา	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
166	ร่วมแรงร่วมใจฝ่าภัยพายุป่าบึก	Nation TV
167	รอบวันทั่วโลก	พีพีทีวี (PPTV)
168	เรื่องดีดี	TNN 24
169	เรื่องเล่าเช้านี้	3 HD
170	ละคร รากนครา	3 HD
171	ล่า	พีพีทีวี (PPTV)
172	ล่าความจริง	Nation TV
173	ลุยข่าวร้อน	Nation TV
174	เล่าเส้นเป็นเรื่อง	ไทยรัฐทีวี
175	โลกสารคดี	พีพีทีวี (PPTV)
176	วันใหม่ Thai PBS	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
177	สดใสไปกับป๋วยรุ่งอรุณ	สถานีวิทยุกองทัพบก
178	สนามข่าว	7 HD
179	สัปดาห์อลวนคนอลเวง	Amarin TV HD
180	สารคดี Amazing trian journey	ไทยรัฐทีวี
181	สารคดี ชุด ดินแดนแห่งความแห้งแล้ง	ไทยรัฐทีวี
182	สารตั้งต้น	พีพีทีวี (PPTV)
183	สี่สัปดาห์โลก	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
184	สุขทุกวัน 7วัน7กฐิน	Amarin TV HD
185	สุนทร	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
186	สูตรรักซินเดอเรลล่า	พีพีทีวี (PPTV)
187	หนังดั่งยามบ่าย	พีพีทีวี (PPTV)
188	ห้องข่าวภาคเที่ยง	7 HD
189	องค์หญิงกำมะลอ	3 Family
190	อัศวินรักข้ามเวลา	พีพีทีวี (PPTV)
รายการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในความหลากหลายของผู้คนในสังคม		
ที่	รายการ	ช่อง

ที่	รายการ	ช่อง
1	31ข่าวรอบวัน	One
2	3Rning	3 HD
3	50ปลดทุกข์	ไทยรัฐทีวี
4	50ปลดทุกข์/ข่าวเย็นไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
5	5ห้าพิสุจน์	3 HD
6	Corner sport	พีพีทีวี (PPTV)
7	Countdown vote 2019	Voice TV
8	Day break	Voice TV
9	ET thailand	พีพีทีวี (PPTV)
10	Lightning talk	3 Family
11	Midnight	3 Family
12	Midnight family	3 Family
13	Newหมายข่าว	นิว 18 (New 18)
14	Pano talk	MCOT Kids & Family
15	Smart new ข่าวเช้า	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
16	Smart news ข่าวเที่ยง Live	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
17	TNN world today	TNN 24
18	Tonight thailand	Voice TV
19	World for all	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
20	Zoom in	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
21	กฎหมายหน้า	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
22	กรรมธิการประชาชน	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
23	กรรมธิการพบประชาชน	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
24	ก่อนบ่ายคลายเครียด	3 HD
25	ก้าวหน้าพอเพียง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
26	เกมกระชากล้าน	Amarin TV HD
27	เก้าไม้แก้ว	สถานีวิทยุกองทัพบก
28	แก๊งป่วนดวลราคา/50ปลดทุกข์	ไทยรัฐทีวี
29	ขบวนการคนตัวเล็ก	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
30	ข่าว	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
31	ข่าว Workpoint	เวิร์คพอยท์ ทีวี
32	ข่าว3มิติ	3 HD
33	ข่าวกีฬา	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย

ที่	รายการ	ช่อง
34	ข่าวค่ำ	TNN 24
35	ข่าวเช้า	3 HD
36	ข่าวเช้า	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
37	ข่าวเช้าตรู่วัน	One
38	ข่าวเช้าตรูไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
39	ข่าวเช้าไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
40	ข่าวต้นชั่วโมง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
41	ข่าวติดปาก	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
42	ข่าวเที่ยง	MCOT Kids & Family
43	ข่าวเที่ยงช่องวัน	One
44	ข่าวเที่ยงไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
45	ข่าวเที่ยงอมรินทร์	Amarin TV HD
46	ข่าวในพระราชสำนัก	3 HD
47	ข่าวบันเทิง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
48	ข่าวเย็น	3 HD
49	ข่าวเย็นช่องวัน	One
50	ข่าวเย็นไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
51	ข่าวเย็นอมรินทร์	Amarin TV HD
52	ข่าววันหยุด	3 HD
53	ข่าววันใหม่	3 HD
54	ข่าวศิลปวัฒนธรรมและบันเทิง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
55	ข่าวใส่ไข่	ไทยรัฐทีวี
56	ข่าวใส่ไข่/ถามตรง	ไทยรัฐทีวี
57	ข่าวอมรินทร์	Amarin TV HD
58	ข่าวอรุณอมรินทร์	Amarin TV HD
59	เข้มกระหน้า	Spring 26
60	เข้มทันข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
61	ครอบครัวข่าวเช้า	3 Family
62	ครอบครัวข่าวเช้า	3 HD
63	คลุกข่าว	9 MCOT HD
64	คลุกวงในอินไซด์ข่าว	Spring 26
65	ความรักไม่ผิด	GMM 25
66	ความลับแห่งพงไพร	Spring 26

ที่	รายการ	ช่อง
67	คสช	3 HD
68	คัดข่าวมาแล้ว	Spring 26
69	คุยโขมงบ่ายสาม	9 MCOT HD
70	คุยถึงแก่น	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
71	คู่ข่าวเล่าทุกเรื่อง	MCOT Kids & Family
72	เคลียร์ชัดเจน	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
73	ค.คนชั้นเทพ	Amarin TV HD
74	จุดดวงดาวข่าว	Spring 26
75	เจาะข่าว	3 HD
76	เจาะลึกข่าวร้อน	TNN 24
77	แจ้ว	3 Family
78	แฉ	GMM 25
79	ชีวิตรหัสจรรยา	Spring 26
80	ชีวิตเหลือเชื่อ	Amarin TV HD
81	ชุมชนพลเมือง	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
82	เช้าชนคุย	9 MCOT HD
83	เช้านี้มีแต่เรื่อง	สถานีวิทยุกองทัพบก
84	เช้าปลูกข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
85	เช้าปลูกข่าวไลฟ์	พีพีทีวี (PPTV)
86	เช้าวันหยุด	ไทยรัฐทีวี
87	โซ่ข่าวเช้านี้	พีพีทีวี (PPTV)
88	โซ่ข่าวเช้านี้ไลฟ์	พีพีทีวี (PPTV)
89	ชุมข่าวภูมิภาค	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
90	เดิหน้าประเทศไทย	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
91	เดิหน้าประเทศไทย	สถานีวิทยุกองทัพบก
92	เดิหน้าประเทศไทย	3 Family
93	เดิหน้าประเทศไทย	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
94	ตกมันส์บันเทิง	9 MCOT HD
95	ตระเวนข่าว	3 HD
96	ตลาดข่าว	เวิร์คพอยท์ ทีวี
97	ตลาดเช้าเล่าเรื่อง	MCOT Kids & Family
98	ตะลอนข่าว	ไทยรัฐทีวี
99	ตะลอนข่าว / แชร่ข่าวสาวสดรอง	ไทยรัฐทีวี

ที่	รายการ	ช่อง
100	ตะลุยกองถ่าย	3 HD
101	ตะลุยชุมชน	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
102	ต่างคนจากคิด	Amarin TV HD
103	ตามข่าวเที่ยง	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
104	ตำนานชุดความเชื่อ	Amarin TV HD
105	ติวเข้ม	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
106	ตื่นข่าวเช้า	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
107	เติมข่าวค่ำ	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
108	ถามตรง/ไทยรัฐนิวส์โชว์	ไทยรัฐทีวี
109	ถามตรงๆ	ไทยรัฐทีวี
110	ที่เด็ดลูกหนี้	3 HD
111	ทุบโต๊ะข่าว	Amarin TV HD
112	เที่ยงข่าวใหญ่	GMM 25
113	เที่ยงทันข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
114	เที่ยงทันข่าวไลฟ์	พีพีทีวี (PPTV)
115	ไทยรัฐเจาะประเด็น	ไทยรัฐทีวี
116	ไทยรัฐทีวี	ไทยรัฐทีวี
117	ไทยรัฐเรียเตอร์/แก๊งป่วนดวลราคา	ไทยรัฐทีวี
118	ไทยรัฐนิวส์โชว์	ไทยรัฐทีวี
119	ธรรมปริทรรศน์	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
120	นาที่ข่าว	Amarin TV HD
121	นาที่ฉุกฉินเตือนภัย	Amarin TV HD
122	นาที่ลงทุน investment minutes	MCOT Kids & Family
123	บางกอกกระซิบ	3 HD
124	บางกอกซี้ด36	พีพีทีวี (PPTV)
125	บ้านพระรามสี่	3 Family
126	แบบว่าซ่าๆ	3 HD
127	ประชุมสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
128	ประเด็นเด็ด7สี	7 HD
129	ประเด็นเป็นข่าว	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
130	ประทีปธรรมนำชีวิต	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
131	ปากกล้าโพง	Amarin TV HD
132	เป็นเรื่องเป็นข่าว	พีพีทีวี (PPTV)

ที่	รายการ	ช่อง
133	เปิดตำนาน	พีพีทีวี (PPTV)
134	พายุปากีส	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
135	เพชรรามา	3 HD
136	ภ.จัน เต๋เหรินเจียนักสืบราชวังกั	3 HD
137	มองรัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
138	มองรัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
139	มิติโลก	Nation TV
140	มีคำถาม	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
141	มือปราบปืนโหด	พีพีทีวี (PPTV)
142	แม่ทัพอยู่บนข้าวอยู่ล่าง	GMM 25
143	ย้อนรอยเมืองไทย	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
144	รถรอบเมือง	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
145	รอบโลก by กรุณา บัวคำศรี	พีพีทีวี (PPTV)
146	รอบวันทั่วโลก	พีพีทีวี (PPTV)
147	รัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
148	รู้นอกสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
149	เรื่องดีดี	TNN 24
150	เรื่องพลบค่ำ	9 MCOT HD
151	เรื่องเล่าเช้านี้	3 HD
152	เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์	3 HD
153	ละครราชนครา	3 HD
154	ล่า	พีพีทีวี (PPTV)
155	ล่าขุมทรัพย์ปริศนา	Amarin TV HD
156	เล่าเส้นเป็นเรื่อง	ไทยรัฐทีวี
157	โลกสารคดี	พีพีทีวี (PPTV)
158	โลกใสร้อยยะ	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
159	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
160	สนามข่าว	7 HD
161	สมาคมข่าวเช้า	Spring 26
162	สวนไรศาล	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
163	สัตว์อลวนคนอลเวง	Amarin TV HD
164	สายด่วนรัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
165	สารคดี ดินแดนแห่งความแห้งแล้ง	ไทยรัฐทีวี

ที่	รายการ	ช่อง
166	สารตั้งต้น	พีพีทีวี (PPTV)
167	สุขทุกวัน 7วัน7กฎ	Amarin TV HD
168	สุนทร	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
169	สมหัวคิด	Voice TV
170	เสวนารัฐสภา	Nation TV
171	เสาร์หน้า	3 HD
172	หน่วยลับสลับเลิฟ	3 HD
173	หนังจีน	Amarin TV HD
174	หนังดงยามบ่าย	พีพีทีวี (PPTV)
175	ห้องข่าวรัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
176	ห้องข่าวรัฐสภาฯแนล	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
177	ห้องเรียนรัฐธรรมนูญ	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
178	อุ่นไอรัก	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
179	อุ่นไอรัก	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
180	ไอเลิฟกว่าจะรู้ตัวว่ารัก	Amarin TV HD
รายการวิทยาศาสตร์ สุขภาพ และอนามัย		
ที่	รายการ	ช่อง
1	50ปลดทุกข์/ข่าวเย็นไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
2	ตะลอนข่าว	ไทยรัฐทีวี
3	Corner sport	พีพีทีวี (PPTV)
4	ข่าวใสใจ/ถามตรง	ไทยรัฐทีวี
5	ถามตรงๆ	ไทยรัฐทีวี
6	ต่างคนจากคิด	Amarin TV HD
7	แก๊งป่วนดวลราคา/50ปลดทุกข์	ไทยรัฐทีวี
8	เช้าวันหยุด	ไทยรัฐทีวี
9	ข่าวเช้าไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
10	ข่าวเย็นไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
11	เป็นเรื่องเป็นข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
12	เช้าปลูกข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
13	บางกอกซี้ด36	พีพีทีวี (PPTV)
14	โชว์ข่าวเช้านี้	พีพีทีวี (PPTV)
15	รอบวันทั่วโลก	พีพีทีวี (PPTV)
16	สารตั้งต้น	พีพีทีวี (PPTV)

ที่	รายการ	ช่อง
17	เข้มทันข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
18	ข่าวอมรินทร์	Amarin TV HD
19	31ข่าวรอบวัน	One
20	ไทยรัฐทีวี	ไทยรัฐทีวี
21	ET thailand	พีพีทีวี (PPTV)
22	ทูบโต้เช้า	Amarin TV HD
23	ฟุตบอล	พีพีทีวี (PPTV)
24	อัศวินรักข้ามเวลา	พีพีทีวี (PPTV)
25	โลกสารคดี	พีพีทีวี (PPTV)
26	ชั่วโมง Tlio discovery	พีพีทีวี (PPTV)
27	สูตรรักชินเดอเรลล่า	พีพีทีวี (PPTV)
28	มือปราบปืนโหด	พีพีทีวี (PPTV)
29	หนังดั่งยามบ่าย	พีพีทีวี (PPTV)
30	ล่า	พีพีทีวี (PPTV)
31	เปิดตำนาน	พีพีทีวี (PPTV)
32	ตำนานชุดความเชื่อ	Amarin TV HD
33	เกมกระชากล้าน	Amarin TV HD
34	นาฬิกาเงินเดือนภัย	Amarin TV HD
35	สัตว์อลวนคนอลเวง	Amarin TV HD
36	สุขทุกวัน 7 วัน 7 กูรู	Amarin TV HD
37	อาหารจานเด็ด	Amarin TV HD
38	อาสากล้าดี	Nation TV
39	องค์หญิงกำมะลอ	3 Family
40	ห้องข่าวกรุงเทพธุรกิจ	Nation TV
41	หนังตลก	3 HD
42	หน่วยลับสลับเลิฟ	3 HD
43	ใส่ใจไกลโลก	8
44	สารคดี ชุด ดินแดนแห่งความแห้งแล้ง	ไทยรัฐทีวี
45	สารคดี Amazing trian journey	ไทยรัฐทีวี
46	ส่องไพร่เปิดตำนานเพชรฆาต	Spring 26
47	สมาคมข่าวเช้า	Spring 26
48	สดใส่ไปกับปู้รุ่งอรุณ	สถานีวิทยุกองทัพบก
49	โลกใส่ไร่ชยะ	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย

ที่	รายการ	ช่อง
50	โลกธรรมชาติ	Spring 26
51	เล่าเส้นเป็นเรื่อง	ไทยรัฐทีวี
52	ล่าความจริง	Nation TV
53	ล่าชุมทรัพย์ปริศนา	Amarin TV HD
54	ราศีสุภาพ	Nation TV
55	รายการพิเศษ ได้รับมือพายุปาบิก	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
56	ร้องได้ให้ล้าน, ลูกทุ่งสู้ชีวิต, นักสู้รุ่นจ้าว	ไทยรัฐทีวี
57	ร่วมแรงร่วมใจฝ่าภัยพายุปาบิก	Nation TV
58	มาราธอน Top chef TH season2	One
59	มนุษย์สุดขีด	Spring 26
60	พายุปาบิก	Spring 26
61	พรานทะเล	Spring 26
62	ปั่นผืนเดอะบันทิต	Spring 26
63	ปั่น Slowlife	Nation TV
64	ปลดล็อกสมองเสื่อม	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
65	บูเช็กเทียน	3 Family
66	บัลลังก์ป่า/ ส่องไพรเปิดตำนานเพชรฆาต	Spring 26
67	บัลลังก์ป่า/ ความลับแห่งพงไพร	Spring 26
68	บันทึกเมืองไทย ชุด รพ.สมเด็จพระยุพราช	สถานีวิทยุกองทัพบก
69	เนชั่นทันข่าว	Nation TV
70	เนชั่นเจาะข่าวเช้า	Nation TV
71	เนชั่นคนข่าวเข้ม	Nation TV
72	เนชั่นข่าวเด่นเที่ยงคืน	Nation TV
73	ไทยรัฐนิวส์โชว์	ไทยรัฐทีวี
74	ไทยรัฐเจาะประเด็น	ไทยรัฐทีวี
75	ได้รับมือพายุปาบิก	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
76	ตลก	3 HD
77	เข้าข่าวใหญ่	GMM 25
78	ซูรักซูรส	3 HD
79	ชีวิตมหัศจรรย์	Spring 26
80	ชีวิตดีดี	3 HD
81	เจาะลึกทั่วไทย	Spring 26
82	จุดวัดดวงข่าว	Spring 26

ที่	รายการ	ช่อง
83	คุยเฟื่องเรื่องโอสถ	Nation TV
84	คุยแซ่บโชว์	One
85	คิดเพื่อชีวิตยั่งยืน	TNN 24
86	คสช	เวิร์คพอยท์ ทีวี
87	ความลับแห่งพงไพร / บัลลังก์ป่า	Spring 26
88	ความรักหน้าจิ้น	3 Family
89	ครัวคุณต๋อย	3 HD
90	ครอบครัวข้ามเข่า	3 Family
91	คมชัดลึก	Nation TV
92	เข้มกระหน่ำ	Spring 26
93	ข่าวเวิร์คพอยท์ สุดสัปดาห์	เวิร์คพอยท์ ทีวี
94	ข่าวเย็นช่องวัน	One
95	ข่าวเย็น	3 HD
96	ข่าวเที่ยงอมรินทร์	Amarin TV HD
97	ข่าวดีก NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
98	ข่าวค่ำ NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
99	ข่าวข้นเนชั่น	Nation TV
100	ข่าวข้นคนเนชั่น	Nation TV
101	ขบวนการคนตัวเล็ก	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
102	เก็บตกจากเนชั่น ภาคเที่ยง	Nation TV
103	กูรูคู่รอย	สถานีวิทยุกองทัพบก
104	การ์ตูน ช่อง13Family	3 Family
105	TV direct	Nation TV
106	NBT มีคำตอบ	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
107	Mdnight	3 Family
108	Max muay thai	Spring 26
109	Lightning talk	3 Family
110	hotline สายสุขภาพ	Nation TV
111	Home of football	Spring 26
112	Healthy workshop	Nation TV
113	Healthy variety สุขภาพดี24ชม	MCOT Kids & Family
114	Health check	One
115	Dr.Smith	One

ที่	รายการ	ช่อง
116	Discovery health tips	MCOT Kids & Family
รายการส่งเสริมเชาวนปัญญาและทักษะชีวิต		
ที่	รายการ	ช่อง
1	ทูปโตะข้าว	Amarin TV HD
2	ไทยรัฐทีวี	ไทยรัฐทีวี
3	ถามตรงๆ	ไทยรัฐทีวี
4	ต่างคนจากคิด	Amarin TV HD
5	ข่าวเย็นไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
6	เป็นเรื่องเป็นข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
7	เช้าปลูกข้าว	พีพีทีวี (PPTV)
8	บางกอกซี่ตี36	พีพีทีวี (PPTV)
9	โซว์ข่าวเช้านี้	พีพีทีวี (PPTV)
10	รอบวันทั่วโลก	พีพีทีวี (PPTV)
11	สารตั้งต้น	พีพีทีวี (PPTV)
12	ข่าวเที่ยงอมรินทร์	Amarin TV HD
13	ฟุตบอล	พีพีทีวี (PPTV)
14	อัศวินรักข้ามเวลา	พีพีทีวี (PPTV)
15	สูตรรักซินเดอเรลล่า	พีพีทีวี (PPTV)
16	มือปราบปืนโหด	พีพีทีวี (PPTV)
17	หนังดั่งยามบ่าย	พีพีทีวี (PPTV)
18	ล่า	พีพีทีวี (PPTV)
19	เปิดตำนาน	พีพีทีวี (PPTV)
20	ตำนานชุดความเชื่อ	Amarin TV HD
21	เกมกระชากล้าน	Amarin TV HD
22	สุขทุกวัน7วัน7กฎ	Amarin TV HD
23	เล่าเส้นเป็นเรื่อง	ไทยรัฐทีวี
24	องค์หญิงก้ามระ	3 Family
25	สารคดี Amazing trian journey	ไทยรัฐทีวี
26	การ์ตูน ช่อง13Family	3 Family
27	ครัวคุณต๋อย	3 HD
28	สารคดี ชุด ดินแดนแห่งความแห้งแล้ง	ไทยรัฐทีวี
29	หนังตลก	3 HD
30	รักสุดท้ายของมาตามจัน	3 Family

ที่	รายการ	ช่อง
31	คิดเพื่อชีวิตยั่งยืน	TNN 24
32	ปลดล็อกสมองเสื่อม	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
33	Home of football	Spring 26
34	ร้องได้ให้ล้าน, ลูกทุ่งสู้ชีวิต, นักสู้รุ่นจิ๋ว	ไทยรัฐทีวี
35	ข่าวเช้าไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
36	ตะลุยชุมชน	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
37	ปากกล้าโพง	Amarin TV HD
38	ข่าวเย็นช่องวัน	One
39	เช้าวันหยุด	ไทยรัฐทีวี
40	ไทยรัฐนิวส์โชว์	ไทยรัฐทีวี
41	ข่าวเที่ยงไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
42	คลุกข่าว	9 MCOT HD
43	ข่าวค่ำ	TNN 24
44	เที่ยงทันข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
45	ข่าวเย็นอมรินทร์	Amarin TV HD
46	ข่าวใสใจ	ไทยรัฐทีวี
47	ชุมชนพลเมือง	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
48	ชีวิตเหลือเชื่อ	Amarin TV HD
49	ค.คนชั้นเทพ	Amarin TV HD
50	ล่าชุมทรัพย์ปริศนา	Amarin TV HD
51	องค์หญิงสวดรวย	Amarin TV HD
52	ตกมันส์บันเทิง	9 MCOT HD
53	คลุกวงในอินไซด์ข่าว	Spring 26
54	แฉ	GMM 25
55	รู้นอกสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
56	ไทยรัฐเทียเตอร์/แก๊งป่วนตวลราคา	ไทยรัฐทีวี
57	แจ๋ว	3 Family
58	ก่อนบ่ายคลายเครียด	3 HD
59	ตะลุยกองถ่าย	3 HD
60	เก็บตกจากเนชั่น ภาคเย็น	Nation TV
61	ชั่วโมงทำเงิน	TNN 24
62	ข่าวเที่ยง	9 MCOT HD
63	เช้าชวนคุย	9 MCOT HD

ที่	รายการ	ช่อง
64	คับข้าว	9 MCOT HD
65	ตะลอนข้าว	ไทยรัฐทีวี
66	เจาะประเด็นข่าวค่ำ	7 HD
67	ห้องข่าวกรุงเทพธุรกิจ	Nation TV
68	หอมแผ่นดิน	MCOT Kids & Family
69	ข่าวต้นชั่วโมง	9 MCOT HD
70	ไทยรัฐเจาะประเด็น	ไทยรัฐทีวี
71	แก๊งป่วนดวลราคา	ไทยรัฐทีวี
72	เงินล้าน	TNN 24
73	เดินทางประเทศไทย	เวิร์คพอยท์ ทีวี
74	กฎหมายหน้า	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
75	Sports Snight	3 Family
76	ทุกทิศทั่วไทย	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
77	รายการโกดังมหาสนุก	3 HD
78	สะกิดข่าวรอบโลก	8
79	ตลาดเช้าเล่าเรื่อง	MCOT Kids & Family
80	นาฬิกาเงินเดือนภัย	Amarin TV HD
81	ชีวิตลับใต้ทะเล	9 MCOT HD
82	ของดีมีทั่วไทย	TNN 24
83	อโศกเช้าข่าวดี	GMM 25
84	นวัตกรรมสุดอัจฉริยะ	9 MCOT HD
85	ข่าวเที่ยง NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
86	ข่าวเช้า NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
87	วัยใสหัวใจสร้างสรรค์	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
88	รอบทิศถิ่นไทย	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
89	Superten	เวิร์คพอยท์ ทีวี
90	เลखอดกรรม	เวิร์คพอยท์ ทีวี
91	เรื่องดีดี	TNN 24
92	โลกสารคดี	Amarin TV HD
93	อาชีพบอกกระแส	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
94	Pot lover by Jerhigh	TNN 24
95	จุล่ง	3 Family
96	เสน่ห์สัตว์โลก	Amarin TV HD

ที่	รายการ	ช่อง
97	หน้าต่างตะวันตก	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
98	Take me out	3 HD
99	วิธีผ่านเลนส์	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
100	แดนพิศวง	Spring 26
101	ตัวเข้มเต็มเต็มความรู้	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
102	เรื่องเล่าชุมชน	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
103	My mom cook	เวิร์คพอยท์ ทีวี
104	อายุน้อยร้อยล้าน	เวิร์คพอยท์ ทีวี
105	The phone การกิจเปลี่ยนชีวิต	One
106	50ปลดทุกข์/ข่าวเย็นไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
รายการภาพยนตร์สารคดี		
ที่	รายการ	ช่อง
1	โลกสารคดี	พีพีทีวี (PPTV)
2	สารคดี Amazing trian journey	ไทยรัฐทีวี
3	สารคดีการผลิตการ์ตูน ช่อง13 Family	3 Family
4	เดินหน้าประเทศไทย	เวิร์คพอยท์ ทีวี
5	ชีวิตลับใต้ทะเล	9 MCOT HD
6	โลกสารคดี	Amarin TV HD
7	แดนพิศวง	Spring 26
8	ชั่วโมง Tlio discovery	พีพีทีวี (PPTV)
9	สารคดี ชุด ดินแดนแห่งความแห้งแล้ง	ไทยรัฐทีวี
10	ความลับแห่งพงไพร / บัลลังก์ป่า	Spring 26
11	บัลลังก์ป่า/ ส่องไพรเปิดตำนานเพชรฆาต	Spring 26
12	บัลลังก์ป่า/ ความลับแห่งพงไพร	Spring 26
13	มนุษย์สุดขีด	Spring 26
14	โลกธรรมชาติ	Spring 26
15	พรานทะเล	Spring 26
16	รถรอบเมือง	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
17	สารคดี การสร้างตะกร้า	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
18	เพชรรามา	3 HD
19	วันพิเศษ special day	MCOT Kids & Family
20	สารคดี	3 HD
21	สารคดี สายน้ำกำเนิดชีวิต	7 HD

ที่	รายการ	ช่อง
22	ชั่วโมง Discovery	พีพีทีวี (PPTV)
23	วันพิเศษ special day กรุงปราง	MCOT Kids & Family
24	วันพิเศษ special day ญี่ปุ่น	MCOT Kids & Family
25	สัตว์อลวนคนอลเวง	Amarin TV HD
26	ชีวิตสัตว์มหัศจรรย์	9 MCOT HD
27	ตลกยกนิ้ว	Bright TV
28	Troy	โมโน ทเวนตีไนน์ (Mono 29)
29	Viking 5.5.4	Amarin TV HD
30	Street dance2	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
31	สารคดีหลังภาพ	นิว 18 (New 18)
32	มาดูล่า	Bright TV
33	Predators	โมโน ทเวนตีไนน์ (Mono 29)
34	สารคดี มหัศจรรย์ใต้สมุทร	ไทยรัฐทีวี
35	ความลับแห่งพงไพร บันทึกลับสัตว์โลกแสนรัก	Spring 26
36	เสน่ห์สัตว์โลก	Amarin TV HD
37	สำรวจโลกสร้างารค์ศิลปะ	นิว 18 (New 18)
38	สารคดีมหัศจรรย์สถาปัตยกรรม	นิว 18 (New 18)
39	สารคดีเชอล็อกโฮมตัวจริง	นิว 18 (New 18)
40	สารคดีอุทยานแห่งสันติภาพ	นิว 18 (New 18)
41	สำรวจโลกชีวิตมัลลาย	นิว 18 (New 18)
42	ความลับแห่งพงไพร ครอบครัวสิงโต	Spring 26
43	ส่องไพร หมาป่าบราซิล	Spring 26
44	ความลับแห่งพงไพร ผู้บุกรุกฮิปปโปเจ้าถิ่น	Spring 26
45	ชีวิตมหัศจรรย์ สายพันธุ์เงา	Spring 26
46	ส่องไพร พลังนักล่า	Spring 26
47	ความลับแห่งพงไพร บันทึกลับสัตว์โลกนกอทูร	Spring 26
48	ชีวิตมหัศจรรย์ สายพันธุ์การปรับตัว	Spring 26
49	ความลับแห่งพงไพร เกล็ดโลว์ไดโน	Spring 26
50	บัลลังก์ป่าสุดขีดตัวประหลาด	Spring 26
51	ส่องไพร สหพันธ์ของเหล่าสัตว์	Spring 26
52	บัลลังก์ป่า ความฝันแห่งจระเข้	Spring 26
53	ความลับแห่งพงไพร สิงโตทะเลอเมริกาใต้	Spring 26
54	Make awake	เวิร์คพอยท์ ทีวี

ที่	รายการ	ช่อง
55	สารคดี มารีนอสตรัม	นิว 18 (New 18)
56	สารคดี สร้างความสมบูรณ์แบบ	นิว 18 (New 18)
57	สารคดี เปิดสุสานสามก๊ก	นิว 18 (New 18)
58	สารคดี มองโลกจากขอบฟ้า	นิว 18 (New 18)
59	สารคดี การล่มสลายของยุคไดโนเสาร์	นิว 18 (New 18)
60	วันพิเศษ special day สเปน	MCOT Kids & Family
61	ท่องโลกผ่านจอ	Bright TV
62	ความลับแห่งพงไพร บันทึกลับสัตว์โลก ภารกิจนักเดินทาง	Spring 26
63	บัลลังก์ป่า แพนนาเกะแห่งหิวนิเศษ	Spring 26
64	ความลับแห่งพงไพร ท่ามกลางเหล่าเพนกวิน	Spring 26
65	ส่องไพร ชีวิตจริงแบบป๊อ	Spring 26
66	ความลับแห่งพงไพร ผู้บุกรุกกองทัพไคโยตี้	Spring 26
67	คนผจญไพรนกระเด็นผู้สง่างาม	Spring 26
68	บัลลังก์ป่า ปลาการ์ตูน	Spring 26
69	ส่องไพร เปิดตำนานเพชรฆาต	Spring 26
70	Catch that kids	โมโน ทเวนตี้ไนน์ (Mono 29)
71	อาชีพนอกกระแส	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
72	มองมุมใหม่	พีพีทีวี (PPTV)
73	ท่องโลกสุดสัปดาห์	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
74	ส่องโลก	3 Family
75	เปิดโลกรอบรู้	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
76	รอบรู้รอบโลก	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
77	สารคดี ผจญภัยในไถ่หนาน	นิว 18 (New 18)
รายการส่งเสริมการศึกษาและเทคโนโลยี		
ที่	รายการ	ช่อง
1	อโศกเข้าขาวดี	GMM 25
2	หน้าต่างตะวันตก	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
3	หน่วยลับลับเลิฟ	3 HD
4	เส้นทางกีฬา	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
5	สี่สัปดาห์	3 HD
6	สารคดีการผลิตการ์ตูน ช่อง13 Family	3 Family

ที่	รายการ	ช่อง
7	วัยใสหัวใจสร้างสรรค์	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
8	โลกใสไร้ขยะ	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
9	โลกนามเข้าสู่สัปดาห์	3 HD
10	ล่าขุมทรัพย์ปริศนา	Amarin TV HD
11	เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์	3 HD
12	เรื่องเล่าชุมชน	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
13	รายการพิเศษ ได้รับมือพายุปากบึก	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
14	รัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
15	รอบภูมิภาค	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
16	รอบทิศถิ่นไทย	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
17	เมืองไทยดีดี	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
18	มองรัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
19	มองกว้างอาเซียน	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
20	พรานทะเล	Spring 26
21	ปากลำโพง	Amarin TV HD
22	ปลดล็อกสมองเสื่อม	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
23	เบสวาไรตี้	สถานีวิทยุกองทัพบก
24	บาย	3 HD
25	บันเทิง	Amarin TV HD
26	นวัตกรรมสุดอัจฉริยะ	9 MCOT HD
27	ไทยรัฐนิวส์โชว์	ไทยรัฐทีวี
28	ไทยรัฐทีวี	ไทยรัฐทีวี
29	ไทยรัฐเจาะประเด็น	ไทยรัฐทีวี
30	เที่ยงทันข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
31	เที่ยงข่าวใหญ่	GMM 25
32	ถามตรง/ไทยรัฐนิวส์โชว์	ไทยรัฐทีวี
33	ได้รับมือพายุปากบึก	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
34	ติวเข้มเต็มเต็มความรู้	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
35	เดินทางประเทศไทย	3 Family

ที่	รายการ	ช่อง
36	โซว์ข่าวเช้านี้	พีพีทีวี (PPTV)
37	เช้าวันหยุด	ไทยรัฐทีวี
38	เช้าปลูกข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
39	เช้าข่าวใหญ่	GMM 25
40	เชฟชวนชิม	Spring 26
41	ชีวิตเหลือเชื่อ	Amarin TV HD
42	ชั่วโมง Tlio discovery	พีพีทีวี (PPTV)
43	แฉ	GMM 25
44	เจาะลึกทั่วไทย inside thailand	Spring 26
45	เจาะเฉพาะกิจ	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
46	เจาะข่าว	3 HD
47	จิ้งจอกภูเขา	3 Family
48	ค.คนชั้นเทพ	Amarin TV HD
49	เคลียร์คดีชัดเจน	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
50	คุยถึงแก่น	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
51	คสช	3 HD
52	คลุกวงในอินไซด์ข่าว	Spring 26
53	ครอบครัวข่าวเช้า	3 Family
54	เข้มทันข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
55	ข่าวอรุณอมรินทร์	Amarin TV HD
56	ข่าวใหญ่ไทยแลนด์	GMM 25
57	ข่าวใหญ่	GMM 25
58	ข่าววันใหม่	3 HD
59	ข่าวรอบวัน	Amarin TV HD
60	ข่าวบันเทิง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
61	ข่าวเที่ยงอมรินทร์	Amarin TV HD
62	ข่าวเที่ยง NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
63	ข่าวดึก NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
64	ข่าวเช้า NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย

ที่	รายการ	ช่อง
65	ข่าวค่ำ NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
66	เกมกระชากล้าน	Amarin TV HD
67	เก็บตกจากเนชั่น	Spring 26
68	Sports Snight	3 Family
69	Smart new ข่าวเช้า	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
70	Omax car magazine no air	Voice TV
71	NBT มีคำตอบ	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
72	Midnight family	3 Family
73	Lightning talk	3 Family
74	ET thailand	พีพีทีวี (PPTV)
75	Energy forum	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
76	Auto now	Spring 26
77	9cartoon	9 MCOT HD
78	3Rning	3 HD
รายการด้านการท่องเที่ยว		
ที่	รายการ	ช่อง
1	สารคดีการผลิตการ์ตูน ช่อง13 Family	3 Family
2	ฟุตบอล	พีพีทีวี (PPTV)
3	เที่ยงพันข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
4	Sports Snight	3 Family
5	อโศกเช้าข่าวดี	GMM 25
6	หน้าต่างตะวันตก	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
7	วิธีผ่านเลนส์	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
8	โชว์ข่าวเช้านี้	พีพีทีวี (PPTV)
9	เข้มทันข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
10	ไทยรัฐทีวี	ไทยรัฐทีวี
11	ครอบครัวข่าวเช้า	3 Family
12	เช้าข่าวใหญ่	GMM 25
13	เช้าวันหยุด	ไทยรัฐทีวี
14	จิ้งจอกภูเขา	3 Family
15	เมืองไทยดีดี	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย

ที่	รายการ	ช่อง
16	รอบภูมิภาค	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
17	บันเทิง	Amarin TV HD
18	ข่าวใหญ่ไทยแลนด์	GMM 25
19	คุยถึงแก่น	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
20	ข่าวเช้า NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
21	แฉ	GMM 25
22	มองกว้างอาเซียน	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
23	สารคดี Amazing trian journey	ไทยรัฐทีวี
24	สารคดี ชุด ดินแดนแห่งความแห้งแล้ง	ไทยรัฐทีวี
25	วันพิเศษ special day	MCOT Kids & Family
26	วันพิเศษ special day ญี่ปุ่น	MCOT Kids & Family
27	ชีวิตสัตว์มหัศจรรย์	9 MCOT HD
28	สารคดีอุทยานแห่งสันติภาพ	นิว 18 (New 18)
29	Make awake	เวิร์คพอยท์ ทีวี
30	วันพิเศษ special day สเปน	MCOT Kids & Family
31	มองมุมใหม่	พีพีทีวี (PPTV)
32	ส่องโลก	3 Family
33	ไทยรัฐทีวี	ไทยรัฐทีวี
34	ข่าวเย็นไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
35	เล่าเส้นเป็นเรื่อง	ไทยรัฐทีวี
36	ฟุตบอล	พีพีทีวี (PPTV)
37	สูตรรักขึ้นเคอเรลล่า	พีพีทีวี (PPTV)
38	มือปราบปืนโหด	พีพีทีวี (PPTV)
39	ไทยรัฐเจาะประเด็น	ไทยรัฐทีวี
40	เล่าเส้นเป็นเรื่อง	ไทยรัฐทีวี
41	50ปลดทุกข์	ไทยรัฐทีวี
42	ตะลุยชุมชน	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
43	เช้าวันหยุด	ไทยรัฐทีวี
44	ตะลอนข่าว	ไทยรัฐทีวี
45	ไทยรัฐเจาะประเด็น	ไทยรัฐทีวี
46	สะกิดข่าวรอบโลก	8
47	ของดีมีทั่วไทย	TNN 24
48	อายุน้อยร้อยล้าน	เวิร์คพอยท์ ทีวี

ที่	รายการ	ช่อง
49	เช้าวันหยุด	ไทยรัฐทีวี
50	ข่าวเย็นไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
51	ข่าวอมรินทร์	Amarin TV HD
52	ข่าวอรุณอมรินทร์	Amarin TV HD
53	สัปดาห์อลวนคนอลเวง	Amarin TV HD
54	Midnight	3 Family
55	ข่าวเวิร์คพอย์ สุดสัปดาห์	เวิร์คพอยท์ ทีวี
56	ความรักหน้าจอน	3 Family
57	ปิ่น Low life	Nation TV
58	สุนทร	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
59	มิติโลก	Nation TV
60	ตระเวนข่าว	3 HD
61	รอบโลก by กรุณา บัวคำศรี	พีพีทีวี (PPTV)
62	Time out เมาส์นอกสนาม	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
63	คุยข่าวปากท้อง	8
64	คุยแซ่บโชว์	One
65	องค์หญิงก้ามระ	3 Family
66	ไม่ธรรมดา	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
67	เล่าเส้นเป็นเรื่อง	ไทยรัฐทีวี
68	Tonight thailand	Voice TV
69	Young เก้า	MCOT Kids & Family
70	คู่ข่าวเล่าทุกเรื่อง	MCOT Kids & Family
71	แฉ	GMM 25
72	ข่าวใหญ่ไทยแลนด์	GMM 25
73	แฉ	GMM 25
74	เปิดข่าวเด่น	3 Family
75	ซีพจรลงพุง	Amarin TV HD
76	ตามอำเภอใจ	Amarin TV HD
77	14อีกครั้งกับสุวิษ	MCOT Kids & Family
78	ไม่ธรรมดา	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
79	I roam alone x	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
80	ป่าช้าพาชิง	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
81	สารคดีผจญภัยในโลกกว้าง	นิว 18 (New 18)

ที่	รายการ	ช่อง
82	เปิดตำนานเผ่าทองเจือ	พีพีทีวี (PPTV)
83	ตลกเหล็ก	GMM 25
84	เมโกะ ยอดเซฟสาวแห่งโอซาก้า	GMM 25
85	รอบภูมิภาค	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
86	ทั่วไทย	TNN 24
87	ครัวคุณต๋อย	3 Family
88	สมรภูมิตั้ง	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
89	ปึกหมุดสุดขอบโลก	พีพีทีวี (PPTV)
90	เปิดตำนานกับเผ่าทอง ทองเจือ	พีพีทีวี (PPTV)
91	Anne show	Bright TV
92	หนีเที่ยวกัน	เวิร์คพอยท์ ทีวี
93	ตะลอนทัวร์ เที่ยวทั่วไทย	3 Family
รายการส่งเสริมจริยธรรม ศิลปะ วัฒนธรรม ศาสนา		
ที่	รายการ	ช่อง
1	เมืองไทยดีดี	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
2	รอบภูมิภาค	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
3	คุยถึงแก่น	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
4	แฉ	GMM 25
5	มองกว้างอาเซียน	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
6	สารคดีอุทยานแห่งสันติภาพ	นิว 18 (New 18)
7	50ปลดทุกข์	ไทยรัฐทีวี
8	อายุน้อยร้อยล้าน	เวิร์คพอยท์ ทีวี
9	ข่าวอรุณอมรินทร์	Amarin TV HD
10	ความรักหน้าจอน	3 Family
11	มิติโลก	Nation TV
12	ไม่ธรรมดา	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
13	14อีกครั้งกับสุวิษ	MCOT Kids & Family
14	I roam alone x	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
15	เมโกะ ยอดเซฟสาวแห่งโอซาก้า	GMM 25
16	เรื่องเล่าชุมชน	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
17	Midnight family	3 Family
18	ครอบครัวข่าวเช้า	3 Family
19	ข่าวค่ำ NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย

ที่	รายการ	ช่อง
20	เจาะเฉพาะกิจ	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
21	ข่าวใหญ่ไทยแลนด์	GMM 25
22	อโศกเช้าข่าวดี	GMM 25
23	เคลียร์คดีชัดเจน	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
24	ข่าวดีก NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
25	ติวเข้าเต็มเต็มความรู้	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
26	วันพิเศษ special day กรุงปราง	MCOT Kids & Family
27	บัลลังก์ป่า	Spring 26
28	สารคดีมหัศจรรย์สถาปัตยกรรม	นิว 18 (New 18)
29	ไทยรัฐเจาะประเด็น	ไทยรัฐทีวี
30	ถามตรงๆ	ไทยรัฐทีวี
31	ตะลอนข่าว / แชรข่าวสาวสตรอง	ไทยรัฐทีวี
32	เปิดตำนาน	พีพีทีวี (PPTV)
33	ตำนานชุดความเชื่อ	Amarin TV HD
34	องค์หญิงก๊วนะลอ	3 Family
35	ไทยรัฐเทียเตอร์/แก๊งป่วนควลราคา	ไทยรัฐทีวี
36	อาชีพบอกกระแส	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
37	เช้าวันหยุด	ไทยรัฐทีวี
38	ไทยรัฐทีวี	ไทยรัฐทีวี
39	ทุบโต๊ะข่าว	Amarin TV HD
40	ล่าขุมทรัพย์ปริศนา	Amarin TV HD
41	ปั่น Slowlife	Nation TV
42	อาสาใกล้ดี	Nation TV
43	อาหารจานเด็ด	Amarin TV HD
44	ไทยรัฐนิวส์โชว์	ไทยรัฐทีวี
45	ข่าวเช้าตรูไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
46	TNN world today	TNN 24
47	ประทีปธรรมนำชีวิต	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
48	ข่าวศิลปวัฒนธรรมและบันเทิง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
49	ข่าววันหยุด	3 HD
50	ความรักไม่ผิด	GMM 25
51	คลุกวงในอินไซด์ข่าว	Spring 26
52	เนชั่นเจาะข่าวเช้า	Nation TV

ที่	รายการ	ช่อง
53	ข่าวเย็นช่องวัน	One
54	เดินทางประเทศไทย	เวิร์คพอยท์ ทีวี
55	ข่าวชนข่าวเที่ยง	นิว 18 (New 18)
56	พระคตธรรม	7 HD
57	คัดข่าวมาแล้ว	Spring 26
58	สุขทุกวัน7วัน7กुरु	Amarin TV HD
59	พลังชีวิต	Spring 26
60	4ยอดคงครักษ์ตะลุยยุทธภพ	Voice TV
61	7สิ่งสุขรับปีใหม่วิถีไทยวิถีธรรม2562	7 HD
62	คุณธรรมกับพระพยอม	Voice TV
63	The global fight champion challenge	Spring 26
64	เหตุเกิดจากความรัก	GMM 25
65	5เข้าเฝ้าสใใหญ่	สถานีวิทยุกองทัพบก
66	มุสลิมใหม่	สถานีวิทยุกองทัพบก
67	Max muay thai มวยไทยแบบเทิล	Spring 26
68	แม่ทัพอยู่บนข้าวอยู่ล่าง	GMM 25
69	ตะวันส่องธรรม	3 Family
70	อรุณธรรม	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
71	ล่า	พีพีทีวี (PPTV)
72	ซูปเปอร์หม่า	เวิร์คพอยท์ ทีวี
73	คุณพระช่วย	เวิร์คพอยท์ ทีวี
74	วันนี้มีธรรม	One
75	Weekend life kids	3 Family

รายการด้านกีฬา

ที่	รายการ	ช่อง
1	ครอบครัวข่าวเช้า	3 Family
2	คุยถึงแก่น	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
3	Midnight family	3 Family
4	อโศกเช้าข่าวดี	GMM 25
5	เช้าวันหยุด	ไทยรัฐทีวี
6	ไทยรัฐทีวี	ไทยรัฐทีวี
7	Max muay thai มวยไทยแบบเทิล	Spring 26
8	สารคดีการผลิตการ์ตูน ช่อง13 Family	3 Family

ที่	รายการ	ช่อง
9	Sports Snight	3 Family
10	โซว์ข่าวเช้านี้	พีพีทีวี (PPTV)
11	เช้าข่าวใหญ่	GMM 25
12	จิ้งจอกภูเขา	3 Family
13	ข่าวใหญ่ไทยแลนด์	GMM 25
14	ฟุตบอล	พีพีทีวี (PPTV)
15	หนังตลก	3 HD
16	Mdnight	3 Family
17	องค์หญิงกำมะลอ	3 Family
18	เปิดข่าวเด่น	3 Family
19	Lightning talk	3 Family
20	Poon tivity	นิว 18 (New 18)
21	บាយ	3 HD
22	เส้นทางกีฬา	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
23	ข่าวเช้า NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
24	เจาะประเด็นข่าวค่ำ	7 HD
25	Superten	เวิร์คพอยท์ ทีวี
26	ข่าวเย็นไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
27	เก็บตกจากเนชั่น ภาคเที่ยง	Nation TV
28	เนชั่นข่าวเด่นเที่ยงคืน	Nation TV
29	Home of football	Spring 26
30	ข่าวใสใจ	ไทยรัฐทีวี
31	ประเด็นเด็ด 7 สี	7 HD
32	ปากลำโพง	Amarin TV HD
33	ข่าวอรุณอมรินทร์	Amarin TV HD
34	เสาร์หน้า	3 HD
35	ข่าวกีฬา	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
36	เนชั่นคนข่าวเข้ม	Nation TV
37	ห้องข่าวภาคเที่ยง	7 HD
38	สนามข่าว	7 HD
39	ของฝากนักกอล์ฟ	3 HD
40	ฟุตบอลกีฬา 7 สี	7 HD
41	วงจรกิจฬา	สถานีวิทยุกองทัพบก

ที่	รายการ	ช่อง
42	ดูข้าฆ่า	ไทยรัฐทีวี
43	ข่าวดึก	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
44	Top story	Bright TV
45	สุดสัปดาห์กีฬามันส์	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
46	มวยไทย	Nation TV
47	One warrior series	ไทยรัฐทีวี
48	ไฮไลท์มวยเคสลีกา	พีพีทีวี (PPTV)
49	ไฮไลท์พรีเมียร์ลีก	พีพีทีวี (PPTV)
50	ไฮไลท์มวยไทย	3 HD
51	สปอร์ต	TNN 24
52	ไฮไลท์พรีเมียร์ลีก	พีพีทีวี (PPTV)
53	มวยมันส์วันศุกร์	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
54	Sport world class	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
55	ไฮไลท์มวยไทย	3 HD
56	LFC TV	3 Family
57	Corner sport	พีพีทีวี (PPTV)
รายการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจการปกครองระบอบประชาธิปไตย		
ที่	รายการ	ช่อง
1	ห้องเรียนรัฐธรรมนูญ	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
2	ห้องข่าวรัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
3	เสวนารัฐสภา	Nation TV
4	เส้นทางสู่เลือกตั้งปี62	TNN 24
5	สมหัตถ์คิด	Voice TV
6	สายด่วนรัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
7	สมาคมข่าวเช้า	Spring 26
8	วันพระราชสมภพ งามฉลองครบรอบร้อยปีวัดศาลายา	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
9	โลกการเมือง	Voice TV
10	รัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
11	มองรัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
12	มองรัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
13	ประชุมสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
14	ประชาธิปไตย	TNN 24
15	เนชั่นทันข่าว	Nation TV

ที่	รายการ	ช่อง
16	เนชั่นเจาะข่าวเช้า	Nation TV
17	เนชั่นคนข่าวเข้ม	Nation TV
18	เนชั่นข่าวเด่นเที่ยงคืน	Nation TV
19	ไทยรัฐนิวส์โชว์	ไทยรัฐทีวี
20	ไทยรัฐเจาะประเด็น	ไทยรัฐทีวี
21	ทูบโตะข่าว	Amarin TV HD
22	ตะลอนข่าว	ไทยรัฐทีวี
23	เดินทางประเทศไทย	3 Family
24	เดินทางประเทศไทย	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
25	ใช่หรือไม่เดียวกัน	Nation TV
26	โชว์ข่าวเช้านี้	พีพีทีวี (PPTV)
27	ชวนพี่น้องมองบ้านเมือง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
28	เจาะลึกทั่วไทย inside thailand	Spring 26
29	เจาะลึกทั่วไทย	Spring 26
30	เจาะข่าวร้อนล้วงข่าวลึกเลือกตั้ง62	Spring 26
31	เจาะข่าว	3 HD
32	คุยข่าวเช้า8	8
33	คุยข่าวค่ำ	8
34	คสช	เวิร์คพอยท์ ทีวี
35	ความรักหน้าจอน	3 Family
36	คลุกวงในอินไซด์ข่าว	Spring 26
37	ครอบครัวข่าวเช้า	3 Family
38	คมชัดลึก	Nation TV
39	ข่าวเย็น	3 HD
40	ข่าวเที่ยงไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
41	ข่าวเช้าไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
42	ข่าวข้นเนชั่น	Nation TV
43	เก็บตกจากเนชั่น ภาคเย็น	Nation TV
44	กรรมาธิการพบประชาชน	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
45	กฎหมายหน้า	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
46	Zoom in	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
47	Wake up news	Voice TV
48	Lightning talk	3 Family

ที่	รายการ	ช่อง
49	Tonight thailand	Voice TV
50	Countdown vote 2019	Voice TV
51	50ปลดทุกข์	ไทยรัฐทีวี
รายการสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว		
ที่	รายการ	ช่อง
1	ครอบครัวข่าวเช้า	3 Family
2	คสช	3 HD
3	ข่าวเย็น	3 HD
4	เจาะลึกทั่วไทย	Spring 26
5	บุ๊คเคเทียมน	3 Family
6	สารคดีการผลิตการ์ตูน ช่อง13 Family	3 Family
7	ฟุตบอล	พีพีทีวี (PPTV)
8	Mdnight	3 Family
9	องค์หญิงก้ามะลอ	3 Family
10	บាយ	3 HD
11	Superten	เวิร์คพอยท์ ทีวี
12	Home of football	Spring 26
13	เสาร์หน้า	3 HD
14	ตำนานชุดความเชื่อ	Amarin TV HD
15	ทูปโตะข่าว	Amarin TV HD
16	คุณธรรมกับพระพยอม	Voice TV
17	คุณพระช่วย	เวิร์คพอยท์ ทีวี
18	Make awake	เวิร์คพอยท์ ทีวี
19	สะกิดข่าวรอบโลก	8
20	ตระเวนข่าว	3 HD
21	เล่าเส้นเป็นเรื่อง	ไทยรัฐทีวี
22	ซีฟงลงพุง	Amarin TV HD
23	ปากลำโพง	Amarin TV HD
24	ข่าวอรุณอมรินทร์	Amarin TV HD
25	กึ่งฟูสาว	3 Family
26	Shop CH.13	3 Family
27	โลกนามเข้าสู่สัปดาห์	3 HD
28	สี่สัปดาห์	3 HD

ที่	รายการ	ช่อง
29	9cartoon	9 MCOT HD
30	เสน่ห์สัตว์โลก	Amarin TV HD
31	ส่องไพร	Spring 26
32	รักสุดท้ายของมาดามจัน	3 Family
33	ร้องได้ให้ล้าน, ลูกทุ่งสู้ชีวิต, นักสู้รุ่นจิ๋ว	ไทยรัฐทีวี
34	จู๋ล่ง	3 Family
35	ขบวนการคนตัวเล็ก	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
36	ข่าวเที่ยงอมรินทร์	Amarin TV HD
37	มาราธอน Top chef TH season2	One
38	ตลก	3 HD
39	ตีวเข้ม	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
40	เจ้าหญิงผมยาวกับโจรซ่า	7 HD
41	ร้องเล่นเต้นยกครัว	7 HD
42	Lightning talk	3 Family
43	ตลาดสดพระราม4	3 HD
44	สายรักสายสวาท	One
45	MCOT kids club	MCOT Kids & Family
46	อภินิหารหมอเทเวศ	MCOT Kids & Family
47	หน้ากากแก้ว	One
48	ระบำไฟ	8
49	ซีรี่ย์ดังแดนมังกร	MCOT Kids & Family
50	The mask line thai	เวิร์คพอยท์ ทีวี
51	การ์ตูนดังช่อง14	MCOT Kids & Family
52	การ์ตูน a bugs life	เวิร์คพอยท์ ทีวี
53	ไม้คัมภีร์นี้ตั้งตัว	เวิร์คพอยท์ ทีวี
54	ซินจังจอมแก่น	3 Family
55	นินจาฮาโตริ	3 Family
56	รักสุดท้ายของนายจัน	3 Family
57	คงจูเลียน	โมโน ทเวนตีไนน์ (Mono 29)
58	Kids คัดส์สนุกสุดสัปดาห์	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
59	CU on the road season2	One
60	การ์ตูนแก๊งสุดป่วนตะลุยป่ามหัศจรรย์	3 Family
61	การ์ตูน	3 Family

ที่	รายการ	ช่อง
62	การ์ตูนไซอิ๋ว	3 Family
63	การ์ตูน12ราศี	3 Family
64	การ์ตูนเปิดน้อยคัมภีร์	3 Family
รายการเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ พระราชพิธี พิธีสำคัญทางศาสนา		
ที่	รายการ	ช่อง
1	สารคดี รูปปั้นในยุคก่อน	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
2	สารคดี การล่มสลายของยุคไดโนเสาร์	นิว 18 (New 18)
3	ล่า	พีพีทีวี (PPTV)
4	ย้อนรอยเมืองไทย	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
5	พระราชดำรัส	7 HD
6	บัลลังก์ป่า	Spring 26
7	เนชั่นทันข่าว	Nation TV
8	เนชั่นเจาะข่าวเช้า	Nation TV
9	ธรรมปริทรรศน์	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
10	คุยข่าวเช้า8	8
11	ข่าวในพระราชสำนัก	3 Family
12	ข่าวในพระราชสำนัก	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
13	ข่าวในพระราชสำนัก	สถานีวิทยุกองทัพบก
14	ข่าวในพระราชสำนัก	พีพีทีวี (PPTV)
15	New หมายข่าว	นิว 18 (New 18)

1.3 จุดเด่นและความน่าสนใจของรายการในเชิงเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอ เช่น ส่งเสริมให้เกิดระบบวิธีคิด ความรู้ในเรื่องวิชาการ การพัฒนาด้านคุณธรรมและจริยธรรม ฯลฯ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ข-3 รายการที่มีจุดเด่นและความน่าสนใจของรายการในเชิงเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอ

ที่	รายการ	ช่อง
ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ยอมรับ เข้าใจ และชื่นชมความหลากหลายในสังคม		
ที่	รายการ	ช่อง
1	ข่าวในพระราชสำนัก	พีพีทีวี (PPTV)
2	ข่าวในพระราชสำนัก	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
3	ข่าวในพระราชสำนัก	3 Family
4	คสช	3 HD
5	เจาะลึกทั่วไทย	Spring 26
6	สารคดีการผลิตการ์ตูน ช่อง13 Family	3 Family
7	ฟุตบอล	พีพีทีวี (PPTV)
8	องค์หญิงกัมมะลอ	3 Family
9	ตำนานชุดความเชื่อ	Amarin TV HD
10	Make awake	เวิร์คพอยท์ ทีวี
11	ซีพจรลงพุง	Amarin TV HD
12	9cartoon	9 MCOT HD
13	ข่าวเที่ยงอมรินทร์	Amarin TV HD
14	รักสุดท้ายของมาตามัจฉิน	3 Family
15	ร้องได้ให้ล้าน, ลูกทุ่งสู้ชีวิต, นักสู้รุ่นจิ๋ว	ไทยรัฐทีวี
16	ขบวนการคนตัวเล็ก	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
17	เจ้าหญิงผมยาวกับโจรซ่า	7 HD
18	ซีรี่ย์ดังแดนมังกร	MCOT Kids & Family
19	The mask line thai	เวิร์คพอยท์ ทีวี
20	การ์ตูน a bugs life	เวิร์คพอยท์ ทีวี
21	การ์ตูนแก๊งสุดป่วนตะลุยป่ามหากภัย	3 Family
22	Corner sport	พีพีทีวี (PPTV)
23	ตะลอนข่าว	ไทยรัฐทีวี
24	50ปลดทุกข์/ข่าวเย็นไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
25	สมาคมข่าวเช้า	Spring 26
26	ทูปโตะข่าว	Amarin TV HD
27	นาที่ฉุกเขินเดือนภัย	Amarin TV HD

ที่	รายการ	ช่อง
28	เดินหน้าประเทศไทย	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
29	วันพระราชสมภพ งามฉลองครบรอบร้อยปีวัดศาลายา	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
30	ห้องเรียนรัฐธรรมนูญ	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
31	เจาะข่าวร้อนล้างข่าวลึกเลือกตั้ง62	Spring 26
32	Sports Snight	3 Family
33	เปิดข่าวเด่น	3 Family
34	ประเด็นเด็ด7สี	7 HD
35	ปากลำโพง	Amarin TV HD
36	ฟุตบอลกีฬา7สี	7 HD
37	One warrior series	ไทยรัฐทีวี
38	ไทยรัฐทีวี	ไทยรัฐทีวี
39	สารคดีอุทยานแห่งสันติภาพ	นิว 18 (New 18)
40	เช้าวันหยุด	ไทยรัฐทีวี
41	ข่าวอมรินทร์	Amarin TV HD
42	ข่าวอรุณอมรินทร์	Amarin TV HD
43	ถามตรงๆ	ไทยรัฐทีวี
44	ล่า	พีพีทีวี (PPTV)
45	ไทยรัฐเรียลเตอร์/แก๊งป่วนดวลราคา	ไทยรัฐทีวี
46	TNN world today	TNN 24
47	Weekend life kids	3 Family
48	เหตุเกิดจากความรัก	GMM 25
49	มุสลิมใหม่	สถานีวิทยุกองทัพบก
50	ชั่วโมง Tlio discovery	พีพีทีวี (PPTV)
51	แก๊งป่วนดวลราคา/50ปลดทุกข์	ไทยรัฐทีวี
52	บันเทิง	Amarin TV HD
53	สารคดี Amazing trian journey	ไทยรัฐทีวี
54	สารคดี ชุด ดินแดนแห่งความแห้งแล้ง	ไทยรัฐทีวี
55	สูตรรักชินเดอเรลล่า	พีพีทีวี (PPTV)
56	มือปราบปืนโหด	พีพีทีวี (PPTV)
57	เล่าเส้นเป็นเรื่อง	ไทยรัฐทีวี
58	ไทยรัฐเจาะประเด็น	ไทยรัฐทีวี
59	ข่าวเย็นไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
60	ปิ่น Low life	Nation TV

ที่	รายการ	ช่อง
61	รอบโลก by กรุณา บัวคำศรี	พีพีทีวี (PPTV)
62	Time out เมาส์นอกสนาม	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
63	แฉ	GMM 25
64	เปิดตำนานเผ่าทองเจือ	พีพีทีวี (PPTV)
65	ปึกหมุดสุดขอบโลก	พีพีทีวี (PPTV)
66	เปิดตำนานกับเผ่าทอง ทองเจือ	พีพีทีวี (PPTV)
67	หนีเที่ยวกัน	เวิร์คพอยท์ ทีวี
68	เข้าปลูกข้าว	พีพีทีวี (PPTV)
69	หนังดงยามบ่าย	พีพีทีวี (PPTV)
70	เกมกระซากล้าน	Amarin TV HD
71	ชีวิตเหลือเชื่อ	Amarin TV HD
72	ค.คนชั้นเทพ	Amarin TV HD
73	ล่าขุมทรัพย์ปริศนา	Amarin TV HD
74	Smart new ข้าวเช้า	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
75	ข้าวบันเทิง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
76	Auto now	Spring 26
77	ข้าวรอบวัน	Amarin TV HD
78	โลกสารคดี	พีพีทีวี (PPTV)
79	เพชรรามา	3 HD
80	ความลับแห่งพงไพร	Spring 26
81	สำรวจโลกชีวิตม้าลาย	นิว 18 (New 18)
82	สารคดี มองโลกจากขอบฟ้า	นิว 18 (New 18)
83	ชั่วโมง discovery	พีพีทีวี (PPTV)
84	ข้าวใส่ไข่/ถามตรง	ไทยรัฐทีวี
85	ต่างคนจากคิด	Amarin TV HD
86	รอบวันทั่วโลก	พีพีทีวี (PPTV)
87	สารตั้งต้น	พีพีทีวี (PPTV)
88	อัศวินรักข้ามเวลา	พีพีทีวี (PPTV)
89	ครัวคุณต๋อย	3 HD
90	ข้าวเที่ยงไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
91	ข้าวค่ำ	TNN 24
92	ข้าวเย็นอมรินทร์	Amarin TV HD
93	องค์หญิงสุดรววย	Amarin TV HD

ที่	รายการ	ช่อง
94	คลุกวงในอินไซด์ข่าว	Spring 26
95	ก่อนบ่ายคลายเครียด	3 HD
96	คับข่าว	9 MCOT HD
97	ข่าวต้นชั่วโมง	9 MCOT HD
98	ตลาดเช้าเล่าเรื่อง	MCOT Kids & Family
99	ข่าวเช้าไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
100	เข้มทันข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
101	ไทยรัฐนิวส์โชว์	ไทยรัฐทีวี
102	สัปดาห์อลวนคนอลเวง	Amarin TV HD
103	นาที่ฉุกเงินเดือนภัย	Amarin TV HD
104	ไอเลิฟกว่าจะรู้ตัวว่ารัก	Amarin TV HD
105	จุดวัดดวงข่าว	Spring 26
106	เข้มกระหน้า	Spring 26
107	คุยแสบโชว์	One
108	ซูรักซูรส	3 HD
109	ชีวิตดีดี	3 HD
110	Discovery health tips	MCOT Kids & Family
111	Healthy variety สุขภาพดี24ชม	MCOT Kids & Family
112	Dr. Smith	One
113	Health check	One
114	ข่าว3มิติ	3 HD
115	บางกอกกระซิบ	3 HD
116	ข่าวในพระราชสำนัก	3 HD
117	ทีเด็ดลูกหนี้	3 HD
118	ภ.จีน ต่เหรินเจี้ยนักสืบราชวังกัง	3 HD
119	ตื่นข่าวเช้า	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
120	เช้าชวนคุย	9 MCOT HD
121	ชมข่าวภูมิภาค	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
122	เรื่องพลค่า	9 MCOT HD
123	Pano talk	MCOT Kids & Family
124	โชว์ข่าวเช้านี้ไลฟ์	พีพีทีวี (PPTV)
125	ครอบครัวข่าวเช้า	3 Family
126	โชว์ข่าวเช้านี้	พีพีทีวี (PPTV)

ที่	รายการ	ช่อง
127	นาทิลงทุน investment minutes	MCOT Kids & Family
128	เรื่องเล่าเช้านี้	3 HD
129	เที่ยงทันข่าวไลฟ์	พีพีทีวี (PPTV)
130	Smart news ข่าวเที่ยง Live	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
131	เช้าปลูกข่าวไลฟ์	พีพีทีวี (PPTV)
132	เช้านี้มีแต่เรื่อง	สถานีวิทยุกองทัพบก
133	คัดข่าวมาเล่า	Spring 26
134	ตะลุยกองถ่าย	3 HD
135	ข่าว	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
136	ตลาดข่าว	เวิร์คพอยท์ ทวี
137	นาทิตัว	Amarin TV HD
138	สุขทุกวัน 7วัน7กูรู	Amarin TV HD
139	มีคำถาม	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
140	ข่าวต้นชั่วโมง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
141	เก้าไม้แก็	สถานีวิทยุกองทัพบก
142	เรื่องดีดี	TNN 24
143	คนชนข่าว	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
144	ข่าวเที่ยงช่องวัน	One
145	เรื่องเล่าหน้าหนึ่ง	3 HD
146	เป็นเรื่องเป็นข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
147	ข่าวเย็นช่องวัน เข้าถึงข่าว เข้าถึงคุณ	One
148	ข่าวเช้าตรูช่องวัน	One
149	ข่าวช่องวัน เสาร์-อาทิตย์	One
150	Smart news ข่าวเย็น	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
151	ข่าวดึก	7 HD
152	เป็นข่าวค่ำไลฟ์	พีพีทีวี (PPTV)
153	Smart news ข่าวดึก	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
154	คัดข่าวดี	3 Family
155	Midnight family	3 Family
156	เที่ยงเปิดประเด็น	3 Family
157	รอบวันทันโลก ไลฟ์	พีพีทีวี (PPTV)
158	เข้มข่าวค่ำไลฟ์	พีพีทีวี (PPTV)
159	เที่ยงทันข่าว	พีพีทีวี (PPTV)

ที่	รายการ	ช่อง
160	เส้นทางบันเทิง	7 HD
161	รอยรักแรงแคน	7 HD
162	รีวิwbันเทิง	3 HD
163	ละคร รากนครา	3 HD
164	รายการชีวิตดีดี	3 HD
165	สะกั้ทอนาโด	7 HD
166	เนชั่นข่าวเช้า	Nation TV
167	ติดข่าว	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
168	สมหวัคคิ	Voice TV
169	บ้านพระรามสี่	3 Family
170	ข่าวติดปาก	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
171	ข่าวเด่นเย็นนี้	3 HD
172	แฟนฉันเป็นซูปตาร์	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
173	ภ.ระห่ำฟ้าท้านรก	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
174	Big history	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
175	ภ.จิ้น จูล่ง ขุนพลเทพสงคราม	3 Family
176	My girl	ไทยรัฐทีวี
177	ภ.จิ้น	3 HD
178	แก๊งป่วนดวลราคา	ไทยรัฐทีวี
179	ซีรี่ยจิ้น สูตรรักชินเดอเรลล่า	พีพีทีวี (PPTV)
180	ET thailand	พีพีทีวี (PPTV)
181	เล่าขำย่าเพลง	สถานีวิทยุกองทัพบก
182	ซีรี่ย มหัจจรรยรักข้ามภพ	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
183	ละคร ระเบิดดวงดาว	3 HD
184	ซีรี่ยเกาหลี อศวินรักข้ามเวลา	พีพีทีวี (PPTV)
185	Movie world	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
186	บางกอกซี่ตี 36	พีพีทีวี (PPTV)
187	ซีรี่ยจิ้น สูตรรักชินเดอเรลล่า	พีพีทีวี (PPTV)
188	หน่วยลับสลับเลิฟ	3 HD
189	เกมต่อชีวิต	ไทยรัฐทีวี
190	ซีรี่ยอินเดีย อโศกมหาราช	3 Family
ส่งเสริมความรู้ในเรื่องวิชาการ ความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ		
ที่	รายการ	ช่อง

ที่	รายการ	ช่อง
1	คสช	3 HD
2	ขบวนการคนตัวเล็ก	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
3	เดินทางประเทศไทย	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
4	ห้องเรียนรัฐธรรมนูญ	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
5	รอบโลก by กรุณา บัวคำศรี	พีพีทีวี (PPTV)
6	Smart new ข่าวเช้า	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
7	ข่าวบันเทิง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
8	ครอบครัวข่าวเช้า	3 Family
9	เที่ยงทันข่าวไลฟ์	พีพีทีวี (PPTV)
10	Smart news ข่าวเที่ยง Live	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
11	เช้าปลูกข่าวไลฟ์	พีพีทีวี (PPTV)
12	มีคำถาม	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
13	ธรรมปริทรรศน์	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
14	ย้อนรอยเมืองไทย	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
15	มองรัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
16	ประชุมสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
17	เสวนารัฐสภา	Nation TV
18	มองรัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
19	สายด่วนรัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
20	ห้องข่าวรัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
21	กฎหมายหน้า	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
22	กรรมาธิการพบประชาชน	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
23	Zoom in	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
24	ประทีปธรรมนำชีวิต	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
25	ข่าวศิลปวัฒนธรรมและบันเทิง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
26	รถรอบเมือง	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
27	สารคดี การสร้างตะกร้า	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
28	ชุมชนพลเมือง	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
29	ตลาดเช้าเล่าเรื่อง	MCOT Kids & Family
30	รู้นอกสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
31	คุยถึงแก่น	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
32	ก้าวหน้าพอเพียง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
33	ตะลุยชุมชน	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา

ที่	รายการ	ช่อง
34	สุชนคร	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
35	สวนไรศาล	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
36	เคลียร์ชัดเจน	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
37	ข่าวกีฬา	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
38	โลกใสร้อยขะ	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
39	ข่าวต้นข้าวโม่ง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
40	ข่าว	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
41	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
42	ข่าวเช้า	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
43	รัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
44	ประเด็นเป็นข่าว	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
45	World for all	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
46	อุ่นไอรัก	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
47	เกมกระชากล้าน	Amarin TV HD
48	เดินทางประเทศไทย	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
49	ล่า	พีพีทีวี (PPTV)
50	ข่าวในพระราชสำนัก	พีพีทีวี (PPTV)
51	ข่าวในพระราชสำนัก	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
52	ข่าวในพระราชสำนัก	3 Family
53	สารคดีการผลิตการ์ตูน ช่อง13 Family	3 Family
54	Time out เมาส์นอกสนาม	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
55	เปิดตำนานกับเผ่าทอง ทองเจือ	พีพีทีวี (PPTV)
56	ครัวคุณต๋อย	3 Family
57	ปึกหมุดสุดขอบโลก	พีพีทีวี (PPTV)
58	Discovery health tips	MCOT Kids & Family
59	Healthy variety สุขภาพดี24ชม	MCOT Kids & Family
60	คนชนข่าว	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
61	ข่าวเที่ยงอมรินทร์	Amarin TV HD
62	เป็นข่าวคำไลฟ์	พีพีทีวี (PPTV)
63	Smart news ข่าวดี	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
64	คัดข่าวดี	3 Family
65	Midnight family	3 Family
66	เที่ยงเปิดประเด็น	3 Family

ที่	รายการ	ช่อง
67	รอบวันทันโลก โลฟ	พีพีทีวี (PPTV)
68	เข้มขำค่าโลฟ	พีพีทีวี (PPTV)
69	บ้านพระรามสี่	3 Family
70	ข่าวติดปาก	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
71	แผนฉันทเป็นซุปตาร์	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
72	ภ.ระห่ำฟ้าท้านรก	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
73	Big history	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
74	ภ.จิ้น จู่ง ขุนพลเทพสงคราม	3 Family
75	ซีรีย์ มหัศจรรย์รักข้ามภพ	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
76	Movie world	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
77	สารคดี รูปปั้นในยุคก่อน	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
78	ข่าวในพระราชสำนัก	พีพีทีวี (PPTV)
79	คุณพระช่วย	เวิร์คพอยท์ ทีวี
80	มาราธอน Top chef TH season2	One
81	คลุกวงในอินไซด์ข่าว	Spring 26
82	ข่าวข้นเนชั่น	Nation TV
83	เจาะลึกทั่วไทย inside thailand	Spring 26
84	ประชาธิปไตย	TNN 24
85	Home of football	Spring 26
86	Max muay thai	Spring 26
87	มวยไทย	Nation TV
88	ไฮไลท์มวยเคสลีกา	พีพีทีวี (PPTV)
89	ไฮไลท์พรีเมียร์ลีก	พีพีทีวี (PPTV)
90	สปอร์ต	TNN 24
91	มวยมันส์วันศุกร์	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
92	Sport world class	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
93	LFC TV	3 Family
94	เมโกะ ยอดเชฟสาวแห่งโอซาก้า	GMM 25
95	เรื่องเล่าชุมชน	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
96	วันพิเศษ special day กรุงปรก	MCOT Kids & Family
97	สารคดีมหัศจรรย์สถาปัตยกรรม	นิว 18 (New 18)
98	คิดข่าวมาแล้ว	Spring 26
99	ตะวันส่องธรรม	3 Family

ที่	รายการ	ช่อง
100	อรุณธรรม	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
101	Weekend life kids	3 Family
102	ส่องโลก	3 Family
103	Tonight thailand	Voice TV
104	ตะลอนทัวร์ เทียวทั่วไทย	3 Family
105	พรานทะเล	Spring 26
106	ดิวงษ์เดิมเต็มเต็มความรู้	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
107	เก็บตกจากเนชั่น	Spring 26
108	Omax car magazine no air	Voice TV
109	โลกสารคดี	Amarin TV HD
110	แดนพิศวง	Spring 26
111	บัลลังก์ป่า/ ส่องไพรเปิดตำนานเพชรฆาต	Spring 26
112	ความลับแห่งพงไพร	Spring 26
113	บัลลังก์ป่า	Spring 26
114	บัลลังก์ป่า/ ความลับแห่งพงไพร	Spring 26
115	มนุษย์สุดขีด	Spring 26
116	โลกธรรมชาติ	Spring 26
117	ชั่วโมง Discovery	พีพีทีวี (PPTV)
118	Viking 5.5.4	Amarin TV HD
119	สารคดีหลังภาพ	นิว 18 (New 18)
120	มาดูล่า	Bright TV
121	ความลับแห่งพงไพร บันทึกลับสัตว์โลกแสนรัก	Spring 26
122	บัลลังก์ป่า สุดชั่วตัวประหลาด	Spring 26
123	เสน่ห์สัตว์โลก	Amarin TV HD
124	สำรวจโลกสร้างรศศิลป์	นิว 18 (New 18)
125	โลกสารคดี	พีพีทีวี (PPTV)
126	มองมุมใหม่	พีพีทีวี (PPTV)
127	ความลับแห่งพงไพร ครอบครัวสิงโต	Spring 26
128	ส่องไพร หมาป่าบราซิล	Spring 26
129	ความลับแห่งพงไพร ผู้บุกรุกฮิปปโปเจ้าถิ่น	Spring 26
130	บัลลังก์ป่า	Spring 26
131	ชีวิตมหัศจรรย์ สายพันธุ์เงา	Spring 26
132	ส่องไพร พลังนักล่า	Spring 26

ที่	รายการ	ช่อง
133	ความลับแห่งพงไพร บันทึกลับสัตว์โลกนทอรู้	Spring 26
134	ชีวิตมหัศจรรย์ สายพันธุ์การปรับตัว	Spring 26
135	ความลับแห่งพงไพร เอลโลว์ไลดอน	Spring 26
136	บัลลังก์ป่าสุดชั่วตัวประหลาด	Spring 26
137	ส่องไพร สหพันธ์ของเหล่าสัตว์	Spring 26
138	ความลับแห่งพงไพร สิงโตทะเลอเมริกาใต้	Spring 26
139	สารคดี มารีนอสตรัม	นิว 18 (New 18)
140	สารคดี สร้างความสมบูรณ์แบบ	นิว 18 (New 18)
141	ความลับแห่งพงไพร ท่ามกลางเหล่าเพนกวิน	Spring 26
142	ส่องไพร ชีวิตจริงแบบบี	Spring 26
143	ความลับแห่งพงไพร ผู้บุกรุกกองทัพโคโยตี้	Spring 26
144	บัลลังก์ป่า ปลาการ์ตูน	Spring 26
145	ส่องไพร เปิดตำนานเพชรฆาต	Spring 26
146	อาชีพนอกกระแส	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
147	เปิดโลกรอบรู้	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
148	รอบรู้รอบโลก	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
149	สารคดี ผจญภัยในไถ่หนาน	นิว 18 (New 18)
150	ชั่วโมงทำเงิน	TNN 24
151	ห้องข่าวกรุงเทพธุรกิจ	Nation TV
152	เลขาวิศวกรรม	เวิร์คพอยท์ ทีวี
153	เรื่องดีดี	TNN 24
154	Pot lover by Jerhigh	TNN 24
155	ปั่นฝันเดอะบันเทิง	Spring 26
156	ราศีสุขภาพ	Nation TV
157	ใส่ใจไกลโลก	8
158	Healthy workshop	Nation TV
159	hotline สายสุขภาพ	Nation TV
160	ส่องไพรเปิดตำนานเพชรฆาต	Spring 26
161	รายการพิเศษ เกาะติดพายุปาก	3 Family
162	Goodning talk	3 Family
163	เก็บตกจากเนชั่น ภาคเที่ยง	Spring 26
164	เกาะติดพายุปาก	3 Family
165	สารตั้งต้น	พีพีทีวี (PPTV)

ที่	รายการ	ช่อง
166	Smart news ข่าวเย็น	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
167	พลังชีวิต	Spring 26
168	B times	3 Family
169	เติมข่าว	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
170	ชีวิตเหลือเชื่อ	Amarin TV HD
171	ข่าวพายุป่าปึก	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
172	หนังดงยามบ้าย knock around guys ทุบมาเพียให้ดู	พีพีทีวี (PPTV)
173	ซีรี่ย์เกาหลี่ อศวินรักข้ามเวลา	พีพีทีวี (PPTV)
174	ซีรี่ย์ ไวกิงส์	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
175	เซฟข้างถนน	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
176	ราคาพารวย ปี6	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
177	ความรักในหอแดง	3 Family
178	บันทึกรักคิมซูซอน สุภาพบุรุษมหาพันทิ	3 Family
179	ซีรี่ย์ ตำนานรักต่างหุระย้า	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
180	เปาบุ้นจิ้น	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
181	ET thailand	พีพีทีวี (PPTV)
182	The big kitchen	3 Family
183	ซีรี่ย์เกาหลี่ ชะตารักสะกดเลิฟ	3 Family
184	แบบนั้นไม่ได้นะ	Voice TV
ส่งเสริมให้เกิดระบบความคิด		
ที่	รายการ	ช่อง
1	คสช	3 HD
2	ขบวนการคนตัวเล็ก	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
3	เดินหน้าประเทศไทย	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
4	ห้องเรียนรัฐธรรมนูญ	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
5	รอบโลก by กรุณา บัวคำศรี	พีพีทีวี (PPTV)
6	ข่าวบันเทิง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
7	ข่าว	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
8	มีคำถาม	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
9	ธรรมปริทรรศน์	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
10	ย้อนรอยเมืองไทย	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
11	ติวเข้ม	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย

ที่	รายการ	ช่อง
12	มองรัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
13	ประชุมสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
14	เสวนารัฐสภา	Nation TV
15	มองรัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
16	สายด่วนรัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
17	ห้องข่าวรัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
18	กฎหมายหน้า	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
19	กรรมาธิการพบประชาชน	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
20	Zoom in	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
21	ข่าวกีฬา	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
22	ประทีปธรรมนำชีวิต	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
23	ข่าวศิลปวัฒนธรรมและบันเทิง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
24	รถรอบเมือง	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
25	สารคดี การสร้างตะกร้า	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
26	ชุมชนพลเมือง	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
27	รู้นอกสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
28	ข่าวเช้า	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
29	ก้าวหน้าพอเพียง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
30	ตะลุยกชุมชน	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
31	สุขนคร	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
32	สวนไรศาล	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
33	โลกใตไร่ขะยะ	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
34	ข่าวต้นข้าวโมง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
35	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
36	คุยถึงแก่น	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
37	อุ่นไอรัก	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
38	รัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
39	ประเด็นเป็นข่าว	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
40	World for all	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
41	เกมกระชากล้าน	Amarin TV HD
42	เดินหน้าประเทศไทย	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
43	Healthy variety สุขภาพดี24ชม	MCOT Kids & Family
44	คนชนข่าว	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)

ที่	รายการ	ช่อง
45	ข่าวเที่ยงอมรินทร์	Amarin TV HD
46	สารคดี รูปปั้นในยุคก่อน	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
47	มาราธอน Top chef TH season2	One
48	ประชาธิปไตย	TNN 24
49	Max muay thai	Spring 26
50	สปอร์ต	TNN 24
51	ติวเข้าเต็มเต็มความรู้	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
52	อาชีพบอกกระแส	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
53	ตะวันส่องธรรม	3 Family
54	Tonight thailand	Voice TV
55	พรานทะเล	Spring 26
56	Omax car magazine no air	Voice TV
57	โลกสารคดี	Amarin TV HD
58	บัลลังก์ป่า/ ส่องไพรเปิดตำนานเพชรฆาต	Spring 26
59	ความลับแห่งพงไพร	Spring 26
60	มนุษย์สุดขีด	Spring 26
61	โลกธรรมชาติ	Spring 26
62	บัลลังก์ป่า สุดขั้วตัวประหลาด	Spring 26
63	เสน่ห์สัตว์โลก	Amarin TV HD
64	เปิดโลกรอบรู้	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
65	รอบรู้รอบโลก	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
66	ห้องข่าวกรุงเทพธุรกิจ	Nation TV
67	ปั่นฝันเดอะบัณฑิต	Spring 26
68	hotline สายสุขภาพ	Nation TV
69	เกาะติดพายุปากีส	3 Family
70	Smart news ข่าวดี	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
71	B times	3 Family
72	เติมข่าว	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
73	ชีวิตเหลือเชื่อ	Amarin TV HD
74	ข่าวพายุปากีส	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
75	หนังดั่งยามบ้าย knock around guys ทูบมาเพียให้ดู	พีพีทีวี (PPTV)
76	ซีรีย์ ไวกิ้งส์	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)

ที่	รายการ	ช่อง
77	แบบนั้นไม่ได้นะ	Voice TV
78	ครอบครัวข่าวเช้า	3 Family
79	ประเด็นเด็ด 7 สี	7 HD
80	ข่าวอรุณอมรินทร์	Amarin TV HD
81	TNN world today	TNN 24
82	เพชรรามา	3 HD
83	ข่าวใส่ไข่/ถามตรง	ไทยรัฐทีวี
84	ต่างคนจากคิด	Amarin TV HD
85	คลุกวงในอินไซด์ข่าว	Spring 26
86	Pano talk	MCOT Kids & Family
87	นาที่ลงทุน investment minutes	MCOT Kids & Family
88	นาที่ข่าว	Amarin TV HD
89	Midnight	3 Family
90	เสาร์หน้า	3 HD
91	ตระเวนข่าว	3 HD
92	Lightning talk	3 Family
93	สุมหัวคิด	Voice TV
94	Countdown vote 2019	Voice TV
95	จิ้งจอกภูเขา	3 Family
96	ล่าขุมทรัพย์ปริศนา	Amarin TV HD
97	3Rning	3 HD
98	เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์	3 HD
99	ชีวิตมหัศจรรย์	Spring 26
100	ข่าวเช้า	3 HD
101	ข่าวเย็นช่องวัน	One
102	ข่าวเที่ยง	MCOT Kids & Family
103	เรื่องดีดี	TNN 24
104	Day break	Voice TV
105	ปากลำโพง	Amarin TV HD
106	หนังจีน	Amarin TV HD
107	เจาะลึกทั่วไทย	Spring 26
108	องค์หญิงกัมมะลอ	3 Family
109	ซีฟงลงพุง	Amarin TV HD

ที่	รายการ	ช่อง
110	การ์ตูนแก๊งส์สุดป่วนตะลุยป่ามหากภัย	3 Family
111	บันเทิง	Amarin TV HD
112	ปั่น Slow life	Nation TV
113	ข่าวเที่ยงอมรินทร์	Amarin TV HD
114	ข่าวรอบวัน	Amarin TV HD
115	Dr.Smith	One
116	เข็มนาฬิกา	Spring 26
117	ข่าวเช้าตรู่ช่องวัน	One
118	ติดข่าว	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
119	บาย	3 HD
120	โลกนามเช้าสุดสัปดาห์	3 HD
121	ส่องไฟ	Spring 26
122	ตลาดสดพระราม4	3 HD
123	จีนจิ้งจอกแก่น	3 Family
124	นินจาฮาโตริ	3 Family
125	รักสุดท้ายของนายจัน	3 Family
126	CU on the road season2	One
127	การ์ตูน	3 Family
128	การ์ตูนไซอิ๋ว	3 Family
129	การ์ตูน12ราศี	3 Family
130	การ์ตูนเปิดน้อยคัมภีร์	3 Family
131	โลกการเมือง	Voice TV
132	เส้นทางสู่เลือกตั้งปี62	TNN 24
133	ใช่หรือไม่เดี๋ยรรู้กัน	Nation TV
134	หนังตลก	3 HD
135	ห้องข่าว	7 HD
136	Sport	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
137	รอบภูมิภาค	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
138	อายุน้อยร้อยล้าน	เวิร์คพอยท์ ทีวี
139	เจาะเฉพาะกิจ	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
140	เคลียร์คดีชัดเจน	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
141	สุขทุกวัน7วัน7กुरु	Amarin TV HD
142	7สีส่งสุขรับปีใหม่วิถีไทยวิถีธรรม2562	7 HD

ที่	รายการ	ช่อง
143	คู่ข่าวน่ารู้เรื่อง	MCOT Kids & Family
144	ตามอำเภอใจ	Amarin TV HD
145	สารคดีผจญภัยในโลกกว้าง	นิว 18 (New 18)
146	ปลดล็อกสมองเสื่อม	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
147	Take me out	3 HD
148	ได้รับมือพายุปาก	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
149	รายการพิเศษ ได้รับมือพายุปาก	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
150	Energy forum	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
151	สารคดี	3 HD
152	สัตว์อลวนคนอลเวง	Amarin TV HD
153	ชีวิตมหัศจรรย์	9 MCOT HD
154	Catch that kids	โมโน ทเวนตีไนน์ (Mono 29)
155	คิดเพื่อชีวิตยั่งยืน	TNN 24
156	หอมแผ่นดิน	MCOT Kids & Family
157	เงินล้าน	TNN 24
158	พายุปาก	Spring 26
159	Discovery health tips	MCOT Kids & Family
160	Healthy variety สุขภาพดี24ชม	MCOT Kids & Family
161	มันนี่เดลิเวอรี่	TNN 24
162	การตลาดเงินล้าน	TNN 24
163	เต็มข่าวค่ำ	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
164	เข้านี้ที่หมอลือ	7 HD
165	จับตาพายุปาก	GMM 25
166	พ้อตาปิ่นโต	7 HD
167	ตกลีบหีบล้าน	7 HD
168	คุณหนูเรือนเล็ก	7 HD
169	ภ.จีน	Voice TV
170	ตกลีบติดสปีด	7 HD
171	ข่าวเช้า	TNN 24
172	ข่าวข้นคนเนชั่น	Nation TV
173	องค์หญิงสวมรอย	Amarin TV HD
174	นาฬิกาเงินเดือนภัย	Amarin TV HD
175	เข้มข่าวค่ำ	Amarin TV HD

ที่	รายการ	ช่อง
176	แม่ทัพอยู่บนข้าวอยู่ล่าง	GMM 25
177	ปึกหมุดจุดเกิด	Nation TV
178	แฉ	GMM 25
179	Safe house	โมโน ทเวนตีไนน์ (Mono 29)
180	ราคาพารวย	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
181	ไอเลิฟยูกว่าจะรู้ว่รัก	Amarin TV HD
182	ไม้ค้หมดหนี้	เวิร์คพอยท์ ทีวี
183	ภ.จัน เป่าบันจัน เปิดตำนานศาลไคฟง	3 Family
184	ฝันให้สุด	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
185	อาสากล้าดี	Nation TV
186	ขอเพียงแค่เขียนมา	Nation TV
ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะชีวิต		
ที่	รายการ	ช่อง
1	รอบโลก by กรุณา บัวคำศรี	พีพีทีวี (PPTV)
2	ข่าว	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
3	มาราธอน Top chef TH season2	One
4	อาชีพบอกกระแส	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
5	โลกธรรมชาติ	Spring 26
6	ปั่นผืนเคอะบ้นจิต	Spring 26
7	ข่าวใส้ไข่/ถามตรง	ไทยรัฐทีวี
8	เสาร์หน้า	3 HD
9	เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์	3 HD
10	เรื่องดีดี	TNN 24
11	คู่ข่าวเล่าทุกเรื่อง	MCOT Kids & Family
12	ปั่น Slow life	Nation TV
13	องค์หญิงก้ามระ	3 Family
14	โลกนามเข้าสู่สัปดาห์	3 HD
15	รอบภูมิภาค	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
16	อายุน้อยร้อยล้าน	เวิร์คพอยท์ ทีวี
17	เคลียร์คัดชัดเจน	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
18	สารคดีผจญภัยในโลกกว้าง	นิว 18 (New 18)
19	โลกใสไร้ขยะ	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
20	สารคดี	3 HD

ที่	รายการ	ช่อง
21	ชีวิตมหัจรรย์	9 MCOT HD
22	Catch that kids	โมโน ทเวนตีไนน์ (Mono 29)
23	คิดเพื่อชีวิตยั่งยืน	TNN 24
24	หอมแผ่นดิน	MCOT Kids & Family
25	เงินล้าน	TNN 24
26	มันนี่เดลิเวอรี่	TNN 24
27	พ้อตาป็นโต	7 HD
28	คุณหนูเรือนเล็ก	7 HD
29	ข้าวเช้า	TNN 24
30	Take me out	3 HD
31	แม่ทัพอยู่บนข้าวอยู่ล่าง	GMM 25
32	แฉ	GMM 25
33	Safe house	โมโน ทเวนตีไนน์ (Mono 29)
34	ราคาพรวาย	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
35	อาสากล้าดี	Nation TV
36	สารคดีการผลิตการ์ตูน ช่อง13 Family	3 Family
37	บ้านพระรามสี่	3 Family
38	ข่าวติดปาก	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
39	แพนฉั่นเป็นซูปตาร์	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
40	ภ.ระห่ำฟ้าท้ารัก	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
41	ข่าวข้นเนชั่น	Nation TV
42	Home of football	Spring 26
43	Sport world class	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
44	เรื่องเล่าชุมชน	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
45	วันพิเศษ special day กรุงปราง	MCOT Kids & Family
46	แดนพิศวง	Spring 26
47	บัลลังก์ป่า/ ความลับแห่งพงไพร	Spring 26
48	อาชีพนอกกระแส	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
49	ราศีสุภาพ	Nation TV
50	Corner sport	พีพีทีวี (PPTV)
51	50ปลดทุกข์/ข่าวเย็นไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
52	ทุบโต๊ะข่าว	Amarin TV HD
53	ไทยรัฐทีวี	ไทยรัฐทีวี

ที่	รายการ	ช่อง
54	ฟุตบอล	พีพีทีวี (PPTV)
55	ข่าวใสใจ	ไทยรัฐทีวี
56	ข่าวอมรินทร์	Amarin TV HD
57	เปิดตำนาน	พีพีทีวี (PPTV)
58	สุขทุกวัน 7 วัน 7 ฤดู	Amarin TV HD
59	ชั่วโมง Tlio discovery	พีพีทีวี (PPTV)
60	เที่ยงทันข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
61	สูตรรักซินเดอเรลล่า	พีพีทีวี (PPTV)
62	มือปราบปืนโหด	พีพีทีวี (PPTV)
63	ไทยรัฐเจาะประเด็น	ไทยรัฐทีวี
64	สัปดาห์อลวนคนอลเวง	Amarin TV HD
65	เข้าปลูกข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
66	โชว์ข่าวเช้านี้	พีพีทีวี (PPTV)
67	หนังดั่งยามบ่าย	พีพีทีวี (PPTV)
68	เกมกระชากล้าน	Amarin TV HD
69	ค.คนขึ้นเทพ	Amarin TV HD
70	ล่าขุมทรัพย์ปริศนา	Amarin TV HD
71	ET thailand	พีพีทีวี (PPTV)
72	ความลับแห่งพงไพร	Spring 26
73	สารคดี ดินแดนแห่งความแห้งแล้ง	ไทยรัฐทีวี
74	เป็นเรื่องเป็นข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
75	บางกอกซี้ด 36	พีพีทีวี (PPTV)
76	รอบวันทั่วโลก	พีพีทีวี (PPTV)
77	สารตั้งต้น	พีพีทีวี (PPTV)
78	ข่าวเที่ยงอมรินทร์	Amarin TV HD
79	อัศวินรักข้ามเวลา	พีพีทีวี (PPTV)
80	องค์หญิงสวมรอย	Amarin TV HD
81	เข้มทันข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
82	ไทยรัฐนิวส์โชว์	ไทยรัฐทีวี
83	นาที่ถูกละเลินเตือนภัย	Amarin TV HD
84	ทีเด็ดลูกหนี้	3 HD
85	ตื่นข่าวเช้า	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
86	ข่าวเที่ยงช่องวัน	One

ที่	รายการ	ช่อง
87	ชุมข่าวภูมิภาค	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
88	เรื่องพลบค่ำ	9 MCOT HD
89	เล่าเส้นเป็นเรื่อง	ไทยรัฐทีวี
90	ปากลำโพง	Amarin TV HD
91	เช้าวันหยุด	ไทยรัฐทีวี
92	ข่าวเย็นไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
93	ข่าววันใหม่	3 HD
94	สารคดี ดินแดนแห่งความแห้งแล้ง	ไทยรัฐทีวี
95	คลุกข้าว	9 MCOT HD
96	ตักมันส์บันเทิง	9 MCOT HD
97	คุยโขมงบ่ายสาม	9 MCOT HD
98	ตามข่าวเที่ยง	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
99	พายุปากบึก	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
100	31ข่าวรอบวัน	One
101	หน่วยลับสลับเลิฟ	3 HD
102	จุล่ง	3 Family
103	แบบว่าซ่าๆ	3 HD
104	5ท้าพิสุจน์	3 HD
105	9cartoon	9 MCOT HD
106	ร้องได้ให้ล้าน, ลูกทุ่งสู้ชีวิต, นักสู้รุ่นจิ๋ว	ไทยรัฐทีวี
107	เจ้าหญิงผมยาวกับโจรซ่า	7 HD
108	ฟุตบอลกีฬา7สี	7 HD
109	สารคดี Amazing trian journey	ไทยรัฐทีวี
110	สารคดี ชุด ดินแดนแห่งความแห้งแล้ง	ไทยรัฐทีวี
111	สารคดี มองโลกจากขอบฟ้า	นิว 18 (New 18)
112	ข่าวต้นชั่วโมง	9 MCOT HD
113	เกมต่อชีวิต	ไทยรัฐทีวี
114	New หมายข่าว	นิว 18 (New 18)
115	บุเช็คเทียน	3 Family
116	กังฟูสาว	3 Family
117	เส้นทางกีฬา	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
118	Max muay thai	Spring 26
119	ห้องข่าวภาคเที่ยง	7 HD

ที่	รายการ	ช่อง
120	ดูข้าข้า	ไทยรัฐทีวี
121	ไฮไลท์มวยไทย	3 HD
122	ไฮไลท์พรีเมียร์ลีก	พีพีทีวี (PPTV)
123	มองกว้างอาเซียน	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
124	I roam alone x	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
125	ข่าวดึก NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
126	ข่าวเย็นช่องวัน	One
127	อโศกเช้าข่าวดี	GMM 25
128	วิธีผ่านเลนส์	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
129	วันพิเศษ special day ญี่ปุ่น	MCOT Kids & Family
130	ชีวิตสัตว์มหัศจรรย์	9 MCOT HD
131	วันพิเศษ special day สเปน	MCOT Kids & Family
132	ตะลอนข่าว	ไทยรัฐทีวี
133	Young เก้า	MCOT Kids & Family
134	ข่าวค่ำ NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
135	ข่าวเที่ยง NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
136	ข่าวเช้า NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
137	วัยใสหัวใจสร้างสรรค์	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
138	รอบทิศถิ่นไทย	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
139	คุยถึงแก่น	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
140	เซฟชวนชิม	Spring 26
141	ชีวิตลับใต้ทะเล	9 MCOT HD
142	สารคดี สายน้ำกำเนิดชีวิต	7 HD
143	สารคดี มหัศจรรย์ใต้สมุทร	ไทยรัฐทีวี
144	บัลลังก์ป่า ความฝันแห่งจระเข้	Spring 26
145	บัลลังก์ป่า แขนงเกาะแห่งหินวิเศษ	Spring 26
146	ข่าวเที่ยง	9 MCOT HD
147	เช้าชวนคุย	9 MCOT HD
148	คืบข่าว	9 MCOT HD
149	ทุกทิศทั่วไทย	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
150	The phone ภารกิจเปลี่ยนชีวิต	One
151	หอมแผ่นดิน	MCOT Kids & Family
152	ข่าววันศุกร์	One

ที่	รายการ	ช่อง
153	ข่าวกีฬา	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
154	ไทยรัฐทีวีเตอร์	ไทยรัฐทีวี
155	ซีรี่ย์เกาหลี คุณคือไครนายนัมจิน	พีพีทีวี (PPTV)
156	ไมค์หมดหนี้	เวิร์คพอยท์ ทีวี
นำเสนอมุมมอง ทศนคติ ประสบการณ์ ความสามารถที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ		
ที่	รายการ	ช่อง
1	Max muay thai	Spring 26
2	ปั่นผืนเดอะบันทิต	Spring 26
3	เคลียร์คัดชัดเจน	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
4	ข่าวเช้า	TNN 24
5	ฟุตบอล	พีพีทีวี (PPTV)
6	ทูปโตะข่าว	Amarin TV HD
7	สุขทุกวัน7วัน7กูรู	Amarin TV HD
8	เข้มทันข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
9	สูตรรักชินเดอเรลล่า	พีพีทีวี (PPTV)
10	มือปราบปืนโหด	พีพีทีวี (PPTV)
11	ET thailand	พีพีทีวี (PPTV)
12	เป็นเรื่องเป็นข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
13	รอบวันทั่วโลก	พีพีทีวี (PPTV)
14	สารตั้งต้น	พีพีทีวี (PPTV)
15	ข่าวเที่ยงอมรินทร์	Amarin TV HD
16	บ้านพระรามสี่	3 Family
17	สารคดี ดินแดนแห่งความแห้งแล้ง	ไทยรัฐทีวี
18	คลุกข้าว	9 MCOT HD
19	31ข่าวรอบวัน	One
20	ตามข่าวเที่ยง	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
21	พายุปากบึก	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
22	จุล่ง	3 Family
23	ร้องได้ให้ล้าน, ลูกทุ่งสู้ชีวิต, นักสู้รุ่นจิ๋ว	ไทยรัฐทีวี
24	บุเช็กเทียน	3 Family
25	เส้นทางกีฬา	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
26	มองกว้างอาเซียน	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
27	ข่าวเที่ยง NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย

ที่	รายการ	ช่อง
28	วัยใสหัวใจสร้างสรรค์	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
29	รอบทิศถิ่นไทย	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
30	เซฟชวนชิม	Spring 26
31	ข่าวเที่ยง	9 MCOT HD
32	ไทยรัฐเที่ยงเตอร์	ไทยรัฐทีวี
33	ข่าว	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
34	ห้องข่าวรัฐสภาฯ แชนแนล	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
35	ชุมชนพลเมือง	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
36	ก้าวหน้าพอเพียง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
37	โลกใสไร้ขยะ	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
38	ประเด็นเป็นข่าว	สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
39	เดินทางประเทศไทย	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
40	ประชาธิปไตย	TNN 24
41	ติวเข้าเต็มเต็มความรู้	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
42	Tonight thailand	Voice TV
43	บัลลังก์ป่า/ ส่องไพรเปิดตำนานเพชรฆาต	Spring 26
44	มนุษย์สุดขีด	Spring 26
45	ปากลำโพง	Amarin TV HD
46	ต่างคนจากคิด	Amarin TV HD
47	คลุกวงในอินไซด์ข่าว	Spring 26
48	ข่าวเย็นช่องวัน	One
49	ห้องข่าว	7 HD
50	เจาะเฉพาะกิจ	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
51	ได้รับมือพายุปากี	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
52	รายการพิเศษ ได้รับมือพายุปากี	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
53	ความลับแห่งพงไพร	Spring 26
54	พายุปากี	Spring 26
55	เข้าปลูกข้าวไลฟ์	พีพีทีวี (PPTV)
56	ชั่วโมง discovery	พีพีทีวี (PPTV)
57	เจาะลึกทั่วไทย inside thailand	Spring 26
58	มวยมันส์วันศุกร์	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
59	ชั่วโมงทำเงิน	TNN 24
60	ส่องไพรเปิดตำนานเพชรฆาต	Spring 26

ที่	รายการ	ช่อง
61	คนชนข้าว	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
62	Smart news ข้าวเย็น	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
63	เซฟข้างถนน	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
64	ตำนานชุดความเชื่อ	Amarin TV HD
65	ข้าวเที่ยงไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
66	ไทยรัฐทีวี	ไทยรัฐทีวี
67	เช้าวันหยุด	ไทยรัฐทีวี
68	ตะลอนข้าว / แชรข้าวสาวสตรอง	ไทยรัฐทีวี
69	ข้าวเย็นไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
70	ชีวิตเหลือเชื่อ	Amarin TV HD
71	โลกสารคดี	พีพีทีวี (PPTV)
72	ข้าวเช้าไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
73	สัตว์อลวนคนอลเวง	Amarin TV HD
74	เข้มกระหน้า	Spring 26
75	โห้ข้าวเช้า	พีพีทีวี (PPTV)
76	ถามตรง/ไทยรัฐนิวส์โชว์	ไทยรัฐทีวี
77	ข้าวเช้าตรูไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
78	ข้าวใส่ไข่	ไทยรัฐทีวี
79	ไทยรัฐนิวส์โชว์	ไทยรัฐทีวี
80	แจ้ว	3 Family
81	สมาคมข้าวเช้า	Spring 26
82	เดินทางประเทศไทย	สถานีวิทยุกองทัพบก
83	ข้าว Workpoint	เวิร์คพอยท์ ทีวี
84	เล่าเส้นเป็นเรื่อง	ไทยรัฐทีวี
85	ไทยรัฐเจาะประเด็น	ไทยรัฐทีวี
86	สำรวจโลกชีวิตมัลลาย	นิว 18 (New 18)
87	เนชั่นข้าวเช้า	Nation TV
88	เนชั่นทันข่าว	Nation TV
89	คุยข้าวเช้า8	8
90	ข่าวในพระราชสำนัก	สถานีวิทยุกองทัพบก
91	สี่สัปดาห์	3 HD
92	เสน่ห์สัตว์โลก	Amarin TV HD
93	เก็บตกจากเนชั่น ภาคเย็น	Nation TV

ที่	รายการ	ช่อง
94	เนชั่นข่าวเด่นเที่ยงคืน	Nation TV
95	ชวนพี่น้องมองบ้านเมือง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
96	คมชัดลึก	Nation TV
97	คุยถึงแก่น	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
98	อโศกเช้าข่าวดี	GMM 25
99	เช้าข่าวใหญ่	GMM 25
100	ข่าวเช้า NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
101	เก็บตกจากเนชั่น ภาคเที่ยง	Nation TV
102	เนชั่นคนข่าวเข้ม	Nation TV
103	เมืองไทยดีดี	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
104	แฉ	GMM 25
105	ไม่ธรรมดา	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
106	คัดข่าวมาแล้ว	Spring 26
107	หน้าต่างตะวันตก	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
108	คุยข่าวปากท้อง	8
109	รอบภูมิภาค	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
110	Anne show	Bright TV
111	ข่าวดี NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
112	ข่าวค่ำ NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
113	NBT มีคำตอบ	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
114	โลกธรรมชาติ	Spring 26
115	คนผจญไพรนกกระเต็นผู้ส่งงาม	Spring 26
116	ข่าวข้นคนเนชั่น	Nation TV
117	ล่าความจริง	Nation TV
118	ห้องข่าวกรุงเทพธุรกิจ	Nation TV
119	Healthy workshop	Nation TV
120	เนชั่นระวังภัยคลายทุกข์	Nation TV
121	ชั่วโมงฐานเศรษฐกิจ	Nation TV
122	มิติโลก	Nation TV
123	ข่าวเช้าเจ็ดสี	7 HD
124	ลุยข่าวร้อน	Nation TV
125	พ้อตาปิ่นโต	7 HD
126	ละครระบำดวงดาว	3 HD

ที่	รายการ	ช่อง
127	ร่วมแรงร่วมใจฝ่าภัยพายุปาบึก	Nation TV
128	ข่าวเด่น8	8
129	คุยข่าวเย็น8	8
130	คุยข่าวค่ำ8	8
131	คนหลังข่าว	TNN 24
132	ข่าวค่ำช่องวัน	One
133	แก๊งป่วนดวลราคา	ไทยรัฐทีวี
ส่งเสริมการพัฒนาความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล		
ที่	รายการ	ช่อง
1	ข่าวเช้า	TNN 24
2	สุขทุกวัน7วัน7กฎ	Amarin TV HD
3	สูตรรักซินเดอเรลล่า	พีพีทีวี (PPTV)
4	มือปราบปืนโหด	พีพีทีวี (PPTV)
5	เป็นเรื่องเป็นข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
6	รอบวันทั่วโลก	พีพีทีวี (PPTV)
7	สารตั้งต้น	พีพีทีวี (PPTV)
8	เข็มนาฬิกา	พีพีทีวี (PPTV)
9	ร้องไห้ให้ล้าน, ลูกทุ่งสู้ชีวิต, นักสู้รุ่นจิ๋ว	ไทยรัฐทีวี
10	สารคดี ชุด ดินแดนแห่งความแห้งแล้ง	ไทยรัฐทีวี
11	เดินทางประเทศไทย	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
12	ปากกล้าโพง	Amarin TV HD
13	ต่างคนจากคิด	Amarin TV HD
14	พายุปาบึก	Spring 26
15	ตำนานชุดความเชื่อ	Amarin TV HD
16	ข่าวเที่ยงไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
17	เช้าวันหยุด	ไทยรัฐทีวี
18	ตะลอนข่าว / แชรข่าวสาวสดตรง	ไทยรัฐทีวี
19	ชีวิตเหลือเชื่อ	Amarin TV HD
20	โลกสารคดี	พีพีทีวี (PPTV)
21	ข่าวเช้าไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
22	สมาคมข่าวเช้า	Spring 26
23	แก๊งป่วนดวลราคา	ไทยรัฐทีวี
24	สี่สัปดาห์	3 HD

ที่	รายการ	ช่อง
25	เสน่ห์สัตว์โลก	Amarin TV HD
26	เช้าข่าวใหญ่	GMM 25
27	นาฬิกาเดินเดือนก๊วย	Amarin TV HD
28	ข่าวใส่ไข่/ถามตรง	ไทยรัฐทีวี
29	ข่าวอรุณอมรินทร์	Amarin TV HD
30	ข่าวเที่ยงอมรินทร์	Amarin TV HD
31	Corner sport	พีพีทีวี (PPTV)
32	ทูบโตะข่าว	Amarin TV HD
33	50ปลดทุกข์/ข่าวเย็นไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
34	ฟุตบอล	พีพีทีวี (PPTV)
35	เปิดตำนาน	พีพีทีวี (PPTV)
36	ชั่วโมง Tlio discovery	พีพีทีวี (PPTV)
37	เที่ยงทันข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
38	ไทยรัฐเจาะประเด็น	ไทยรัฐทีวี
39	เช้าปลูกข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
40	โชว์ข่าวเช้านี้	พีพีทีวี (PPTV)
41	หนังดงยามบ่าย	พีพีทีวี (PPTV)
42	เกมกระชากล้าน	Amarin TV HD
43	ค.คนขึ้นเทพ	Amarin TV HD
44	ล่าขุมทรัพย์ปริศนา	Amarin TV HD
45	อัศวินรักข้ามเวลา	พีพีทีวี (PPTV)
46	ไทยรัฐนิวส์โชว์	ไทยรัฐทีวี
47	องค์หญิงสวมรอย	Amarin TV HD
48	ข่าวเย็นไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
49	9cartoon	9 MCOT HD
50	เจ้าหญิงผมยาวกับโจรซ่า	7 HD
51	สารคดี Amazing trian journey	ไทยรัฐทีวี
52	เกมต่อชีวิต	ไทยรัฐทีวี
53	Young เก้า	MCOT Kids & Family
54	สารคดี มหัศจรรย์ใต้สมุทร	ไทยรัฐทีวี
55	ครอบครัวข่าวเช้า	3 Family
56	ประเด็นเด็ด 7 สี	7 HD
57	TNN world today	TNN 24

ที่	รายการ	ช่อง
58	เข้มกระหน้า	Spring 26
59	Discovery health tips	MCOT Kids & Family
60	Home of football	Spring 26
61	คุณพระช่วย	เวิร์คพอยท์ ทีวี
62	ET thailand	พีพีทีวี (PPTV)
63	ไทยรัฐทีวี	ไทยรัฐทีวี
64	ถามตรงๆ	ไทยรัฐทีวี
65	ล่า	พีพีทีวี (PPTV)
66	ไทยรัฐเที่ยวเตอร์/แก๊งป่วนดวลราคา	ไทยรัฐทีวี
67	แก๊งป่วนดวลราคา/50ปลดทุกข์	ไทยรัฐทีวี
68	ข่าวเย็นอมรินทร์	Amarin TV HD
69	ไอเลิฟกว่าจะรู้ตัวว่ารัก	Amarin TV HD
70	บางกอกกระซิบ	3 HD
71	เดินทางประเทศไทย	3 Family
72	มิติโลก	Nation TV
73	ความรักไม่ผิด	GMM 25
74	ข่าววันใหม่	3 HD
75	ข่าวเที่ยงช่องวัน	One
76	Make awake	เวิร์คพอยท์ ทีวี
77	The mask line thai	เวิร์คพอยท์ ทีวี
78	One warrior series	ไทยรัฐทีวี
79	เหตุเกิดจากความรัก	GMM 25
80	เล่าเส้นเป็นเรื่อง	ไทยรัฐทีวี
81	ครัวคุณต๋อย	3 HD
82	ตลาดเช้าเล่าเรื่อง	MCOT Kids & Family
83	ซูรักซูรส	3 HD
84	ชีวิตดีดี	3 HD
85	ละคร รากนครา	3 HD
86	My girl	ไทยรัฐทีวี
87	บางกอกซี้ด 36	พีพีทีวี (PPTV)
88	ของฝากนักกอล์ฟ	3 HD
89	วันพิเศษ special day	MCOT Kids & Family
90	คุยแสบโซว์	One

ที่	รายการ	ช่อง
91	รายการโกดังมหาสนุก	3 HD
92	My mom cook	เวิร์คพอยท์ ทีวี
93	ละคร บ่วงนฤมิตร	3 HD
94	ละคร ระเบิดดวงดาว	3 HD
95	เสียดสีกระทิงทองแซ่บ	3 HD
96	สะก๊าทอนาโด	7 HD
97	ภ.จีน รักสองเราไม่อาจลืม	7 HD
98	Hot shot	3 HD
99	ภ.อินเดีย ม่านรักม่านประเพณี	สถานีวิทยุกองทัพบก
มีรูปแบบการนำเสนอที่แปลกใหม่ สามารถเข้าถึงผู้ชม/ผู้ฟังทั่ววัย		
ที่	รายการ	ช่อง
1	ตะลอนข่าว	ไทยรัฐทีวี
2	ตำนานชุดความเชื่อ	Amarin TV HD
3	ข่าวเที่ยงอมรินทร์	Amarin TV HD
4	ไทยรัฐเจาะประเด็น	ไทยรัฐทีวี
5	ข่าวเย็นไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
6	ไอเลิฟกว่าจะรู้ตัวว่ารัก	Amarin TV HD
7	บางกอกกระซิบ	3 HD
8	ชีวิตดีดี	3 HD
9	ของฝากนักกอล์ฟ	3 HD
10	รายการโกดังมหาสนุก	3 HD
11	ละคร บ่วงนฤมิตร	3 HD
12	เสียดสีกระทิงทองแซ่บ	3 HD
13	Hot shot	3 HD
14	ภ.อินเดีย ม่านรักม่านประเพณี	สถานีวิทยุกองทัพบก
15	มนุษย์สุดขีด	Spring 26
16	ความลับแห่งพงไพร	Spring 26
17	ข่าวเย็นไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
18	สัปดาห์ลวงคนอลเวง	Amarin TV HD
19	ถามตรง/ไทยรัฐนิวส์โชว์	ไทยรัฐทีวี
20	ไทยรัฐนิวส์โชว์	ไทยรัฐทีวี
21	เล่าเส้นเป็นเรื่อง	ไทยรัฐทีวี
22	ข่าวในพระราชสำนัก	สถานีวิทยุกองทัพบก

ที่	รายการ	ช่อง
23	อโศกเช้าข่าวดี	GMM 25
24	ข่าวข้นคนเนชั่น	Nation TV
25	ร่วมแรงร่วมใจฝ่าภัยพายุปาบึก	Nation TV
26	คมชัดลึก	Nation TV
27	ละครระบำดวงดาว	3 HD
28	ข่าวเด่น8	8
29	คุยข่าวเย็น8	8
30	เรื่องเล่าชุมชน	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
31	คุยโขมงบ่ายสาม	9 MCOT HD
32	เต็มข่าวค่ำ	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
33	แบบว่าข้าๆ	3 HD
34	ไฮไลต์มวยไทย	3 HD
35	ชีวิตสัตว์มหัศจรรย์	9 MCOT HD
36	ชีวิตลับใต้ทะเล	9 MCOT HD
37	เช้าชวนคุย	9 MCOT HD
38	คับข่าว	9 MCOT HD
39	Midnight	3 Family
40	ข่าวเช้า	3 HD
41	สุขทุกวัน 7วัน7กुरु	Amarin TV HD
42	เก็บตกจากเนชั่น	Spring 26
43	ชีวิตมหัศจรรย์	Spring 26
44	ก่อนบ่ายคลายเครียด	3 HD
45	ภ.จัน ตีเหรินเจียนักสืบราชวังกั๋ง	3 HD
46	เรื่องเล่าเช้านี้	3 HD
47	คัดข่าวมาเล่า	Spring 26
48	ตะลุยกองถ่าย	3 HD
49	เก้าไม่แก่	สถานีวิทยุกองทัพบก
50	โฆษณาสินค้า วิทย์มือถือ, ตู้เสื้อผ้า, เครื่องดูดฝุ่น, ไม้ถูพื้น	สถานีวิทยุกองทัพบก
51	Sports Snight	3 Family
52	เรื่องเล่าหน้าหนึ่ง	3 HD
53	รายการชีวิตดีดี	3 HD
54	ภ.จัน	3 HD

ที่	รายการ	ช่อง
55	เล่าขำยาเพลง	สถานีวิทยุกองทัพบก
56	หน่วยลับสลับเลิฟ	3 HD
57	คุณธรรมกับพระพยอม	Voice TV
58	เนชั่นเจาะข่าวเช้า	Nation TV
59	ข่าวเช้า NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
60	ข่าวใหญ่ไทยแลนด์	GMM 25
61	ตลกแหลก	GMM 25
62	สดใสไปกับป๋วยรุ่งอรุณ	สถานีวิทยุกองทัพบก
63	กูรูคู่รอย	สถานีวิทยุกองทัพบก
64	บันทึกเมืองไทย ชุด รพ.สมเด็จพระยุพราช	สถานีวิทยุกองทัพบก
65	ครัวคุณต๋อย	3 HD
66	ตระเวนข่าว	3 HD
67	ละครรากนครา	3 HD
68	ข่าววันใหม่	3 HD
69	ข่าวในพระราชสำนัก	3 HD
70	ครอบครัวข่าวเช้า	3 HD
71	5ทันข่าว	สถานีวิทยุกองทัพบก
72	สนามเป่าเล่าข่าว	สถานีวิทยุกองทัพบก
73	เที่ยงวันทันเหตุการณ์	3 HD
74	คุยข่าวเช้า	8
75	คุยข่าวค่ำ8	8
76	ข่าวในพระราชสำนัก	3 HD
77	ข่าวเด่นเย็นนี้	3 HD
78	ช่อง5 ข่าวเที่ยง	สถานีวิทยุกองทัพบก
79	คุยข่าวเล่าเรื่อง	สถานีวิทยุกองทัพบก
80	เช้านี้ประเทศไทย	สถานีวิทยุกองทัพบก
81	จับประเด็นข่าวร้อน	สถานีวิทยุกองทัพบก
82	5ข่าวภาคค่ำ	สถานีวิทยุกองทัพบก
83	ข่าว3มิติ	3 HD
84	รายการร้องกล่อมดาว	3 HD
85	ลูกทุ่งก่อนรุ่งเช้า	สถานีวิทยุกองทัพบก
86	ทีวีพูลไนท์	สถานีวิทยุกองทัพบก
87	ข่าวเด่นภาคดึก	สถานีวิทยุกองทัพบก

ที่	รายการ	ช่อง
88	สี่สັນบันเทิง	3 HD
89	รีวิวบันเทิง	3 HD
90	เพชรรามา	3 HD
ส่งเสริมให้มีการมีส่วนร่วม การแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นระหว่างกัน		
ที่	รายการ	ช่อง
1	บางกอกกระซิบ	3 HD
2	รายการโกดังมหาสนุก	3 HD
3	ละคร บ่วงนฤมิตร	3 HD
4	ก่อนบ่ายคลายเครียด	3 HD
5	ภ.จีน	3 HD
6	คัดข่าวมาแล้ว	Spring 26
7	เก้าไม้แก้ว	สถานีวิทยุกองทัพบก
8	รีวิวบันเทิง	3 HD
9	บันทึกเมืองไทย ชุด รพ.สมเด็จพระยุพราช	สถานีวิทยุกองทัพบก
10	ละครราชนครา	3 HD
11	สุขทุกวัน 7 วัน 7 ฤดู	Amarin TV HD
12	สูตรรักซินเดอเรลล่า	พีพีทีวี (PPTV)
13	มือปราบปืนโหด	พีพีทีวี (PPTV)
14	ET thailand	พีพีทีวี (PPTV)
15	เป็นเรื่องเป็นข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
16	รอบวันทั่วโลก	พีพีทีวี (PPTV)
17	สารตั้งต้น	พีพีทีวี (PPTV)
18	เข้มทันข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
19	ปากลำโพง	Amarin TV HD
20	ร้องได้ให้ล้าน, ลูกทุ่งสู้ชีวิต, นักสู้รุ่นจิ๋ว	ไทยรัฐทีวี
21	ไทยรัฐเรียลเตอร์	ไทยรัฐทีวี
22	ต่างคนจากคิด	Amarin TV HD
23	ตะลอนข่าว / แชร่ข่าวสาวสตรอง	ไทยรัฐทีวี
24	ชีวิตเหลือเชื่อ	Amarin TV HD
25	โลกสารคดี	พีพีทีวี (PPTV)
26	เสน่ห์สัตว์โลก	Amarin TV HD
27	Corner sport	พีพีทีวี (PPTV)
28	ทูบโตะข่าว	Amarin TV HD

ที่	รายการ	ช่อง
29	50ปลดทุกข์/ข่าวเย็นไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
30	ฟุตบอล	พีพีทีวี (PPTV)
31	ข่าวอมรินทร์	Amarin TV HD
32	ข่าวอรุณอมรินทร์	Amarin TV HD
33	เปิดตำนาน	พีพีทีวี (PPTV)
34	ชั่วโมง Tlio discovery	พีพีทีวี (PPTV)
35	เที่ยงทันข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
36	เช้าปลูกข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
37	โซว์ข่าวเช้านี้	พีพีทีวี (PPTV)
38	หนังดั่งยามบ่าย	พีพีทีวี (PPTV)
39	เกมกระซากล้าน	Amarin TV HD
40	บางกอกซี้ด36	พีพีทีวี (PPTV)
41	อัศวินรักข้ามเวลา	พีพีทีวี (PPTV)
42	สารคดี Amazing trian journey	ไทยรัฐทีวี
43	ข่าวเช้าไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
44	ไทยรัฐเที่ยวเตอร์/แก๊งป่วนดวลราคา	ไทยรัฐทีวี
45	แก๊งป่วนดวลราคา/50ปลดทุกข์	ไทยรัฐทีวี
46	ข่าวเย็นอมรินทร์	Amarin TV HD
47	เดินทางประเทศไทย	3 Family
48	One warrior series	ไทยรัฐทีวี
49	เล่าเส้นเป็นเรื่อง	ไทยรัฐทีวี
50	ปั่นฝันเดอะบันเทิง	Spring 26
51	สัตว์อลวนคนอลเวง	Amarin TV HD
52	ไทยรัฐนิวส์โชว์	ไทยรัฐทีวี
53	ห้องข่าว	7 HD
54	ไทยรัฐเจาะประเด็น	ไทยรัฐทีวี
55	ไทยรัฐทีวี	ไทยรัฐทีวี
56	ข่าวเย็นไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
57	ข่าวเที่ยงไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
58	ข่าวเช้าตรูไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
59	เดินทางประเทศไทย	สถานีวิทยุกองทัพบก
60	เนชั่นข่าวเช้า	Nation TV
61	ข่าวค่ำช่องวัน	One

ที่	รายการ	ช่อง
62	ข่าวใสใจ	ไทยรัฐทีวี
63	สารคดี ดินแดนแห่งความแห้งแล้ง	ไทยรัฐทีวี
64	นาฬิกาเงินเดือนภัย	Amarin TV HD
65	ข่าวเที่ยงอมรินทร์	Amarin TV HD
66	เช้าวันหยุด	ไทยรัฐทีวี
67	ข่าว3มิติ	3 HD
68	Lightning talk	3 Family
69	เนชั่นคนข่าวเข้ม	Nation TV
70	เก็บตกจากเนชั่น ภาคเที่ยง	Nation TV
ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมพื้นเมืองท้องถิ่นและต่างประเทศ		
ที่	รายการ	ช่อง
1	ข่าวเช้า NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
2	ตลกเหล็ก	GMM 25
3	เช้าข่าวใหญ่	GMM 25
4	ละครราชนครา	3 HD
5	มิติโลก	Nation TV
6	ความรักไม่ผิด	GMM 25
7	ภ.จีน รักสองเราไม่อาจลืม	7 HD
8	เซฟชวนชิม	Spring 26
9	เจาะเฉพาะกิจ	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
10	เนชั่นทันข่าว	Nation TV
11	คุยถึงแก่น	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
12	เมืองไทยดีดี	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
13	ข่าวค่ำ NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
14	รอบภูมิภาค	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
15	รอบโลก by กรุณา บัวคำศรี	พีพีทีวี (PPTV)
16	วันพิเศษ special day กรุงปราก	MCOT Kids & Family
17	อโศกเช้าข่าวดี	GMM 25
18	วันพิเศษ special day ญี่ปุ่น	MCOT Kids & Family
19	วันพิเศษ special day สเปน	MCOT Kids & Family
20	สารคดี การสร้างตะกร้า	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย

ที่	รายการ	ช่อง
21	หนังจีน	Amarin TV HD
22	องค์หญิงกำมะลอ	3 Family
23	ภ.จีน เปาบุ้นจิ้น เปิดตำนานศาลไคฟง	3 Family
24	เปิดตำนานเผ่าทองเจือ	พีพีทีวี (PPTV)
25	ปึกหมุดสุดขอบโลก	พีพีทีวี (PPTV)
26	ภ.จีน จูล่ง ขุนพลเทพสงคราม	3 Family
27	ซีรีส์ มหัศจรรย์รักข้ามภพ	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
28	มวยไทย	Nation TV
29	ไฮไลท์ฟุตบอลโลก	พีพีทีวี (PPTV)
30	ไฮไลท์พรีเมียร์ลีก	พีพีทีวี (PPTV)
31	เมโทะ ยอดเซฟสาวแห่งโอซาก้า	GMM 25
32	สารคดีมหัศจรรย์สถาปัตยกรรม	นิว 18 (New 18)
33	ส่องโลก	3 Family
34	ตะลอนทัวร์ เที่ยวทั่วไทย	3 Family
35	ชั่วโมง Discovery	พีพีทีวี (PPTV)
36	Viking 5.5.4	Amarin TV HD
37	มองมุมใหม่	พีพีทีวี (PPTV)
38	โลกสารคดี	พีพีทีวี (PPTV)
39	สารคดี ผจญภัยในไต้หวัน	นิว 18 (New 18)
40	บันทึกรักคิมซูซอน สุภาพบุรุษมหาชนที่	3 Family
41	ซีรีส์ ตำนานรักต่างหุระย้า	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
42	เปาบุ้นจิ้น	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
43	ซีรีส์เกาหลี ชะตากรรมสุดเลิฟ	3 Family
44	เที่ยงข่าวใหญ่	GMM 25
45	รักนะเปิดใจ	GMM 25
46	Weekend life kids	3 Family
47	เปิดตำนานกับเผ่าทอง ทองเจือ	พีพีทีวี (PPTV)
48	ซีรีส์จีน สูตรรักจีนเดอเรลล่า	พีพีทีวี (PPTV)
49	ซีรีส์เกาหลี อศวินรักข้ามเวลา	พีพีทีวี (PPTV)
50	ซีรีส์อินเดีย อโศกมหาราช	3 Family
51	แม่ทัพอยู่บนข้าอยู่ล่าง	GMM 25

ที่	รายการ	ช่อง
52	คุณพระช่วย	เวิร์คพอยท์ ทีวี
53	จุ๋ล่ง	3 Family
54	ความรักหน้าจิ้น	3 Family
55	มองรัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
56	ข่าวใหญ่ไทยแลนด์	GMM 25
57	14อีกครั้งกับสุวิช	MCOT Kids & Family
58	ปั่น Slow life	Nation TV
59	ของดีมีทั่วไทย	TNN 24
60	แฉ	GMM 25
61	ไม่ธรรมดา	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
62	Street dance2	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
63	ส่องไพร	Spring 26
64	ชีวิตมหัศจรรย์	Spring 26
65	ความลับแห่งพงไพร	Spring 26
66	สารคดีเขอล็อกโฮมตัวจริง	นิว 18 (New 18)
67	สารคดี เปิดสุสานสามก๊ก	นิว 18 (New 18)
68	ข่าวดี	7 HD
69	ที่นี่หมอชิต	7 HD
70	ละครอังกฤษ	3 HD
71	หนังดงยามบ่าย แม็กนัม44มือปราบปืนโหด	พีพีทีวี (PPTV)
72	ยุทธการปราบนางมาร	GMM 25
73	ภ.ญี่ปุ่น ฮาตะยอดหญิงแห่งเอโดะ	3 Family
74	ภ.จิ้น ฮั่วโต๋ยอดหมอแดนมังกร	3 Family
ส่งเสริมความรู้ด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม		
ที่	รายการ	ช่อง
1	อโศกเข้าข่าวดี	GMM 25
2	ตลกเหล็ก	GMM 25
3	ความรักไม่ผิด	GMM 25
4	เที่ยงข่าวใหญ่	GMM 25
5	แม่ทัพอยู่บนข้าอยู่ล่าง	GMM 25
6	มองรัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย

ที่	รายการ	ช่อง
7	ไทยรัฐเจาะประเด็น	ไทยรัฐทีวี
8	โซว์ข่าวเช้านี้	พีพีทีวี (PPTV)
9	เปิดตำนาน	พีพีทีวี (PPTV)
10	ชั่วโมง Tlio discovery	พีพีทีวี (PPTV)
11	เช้าปลูกข่าว	พีพีทีวี (PPTV)
12	เล่าเส้นเป็นเรื่อง	ไทยรัฐทีวี
13	ตำนานชุดความเชื่อ	Amarin TV HD
14	เรื่องเล่าชุมชน	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
15	Sports Snight	3 Family
16	เช้าวันหยุด	ไทยรัฐทีวี
17	ล่าขุมทรัพย์ปริศนา	Amarin TV HD
18	เคลียร์คดีชัดเจน	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
19	โลกใสไร้ขยะ	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
20	บุเช็คเทียน	3 Family
21	ข่าวค่ำ NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
22	ข่าวเที่ยง NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
23	คุยถึงแก่น	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
24	รายการพิเศษ ได้รับมือพายุปากบึก	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
25	เจาะลึกทั่วไทย inside thailand	Spring 26
26	ข่าวเช้า NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
27	แฉ	GMM 25
28	หน้าต่างตะวันตก	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
29	ข่าวดี NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
30	รอบภูมิภาค	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
31	บ้านพระรามสี่	3 Family
32	วิธีผ่านเลนส์	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
33	พรานทะเล	Spring 26
34	แบบนั้นไม่ได้นะ	Voice TV
35	Energy forum	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
36	ครอบครัวข่าวเช้า	3 Family
37	Smart news ข่าวเที่ยง Live	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
38	เป็นข่าวค่ำไลฟ์	พีพีทีวี (PPTV)
39	ติวเข้มเต็มเต็มความรู้	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย

ที่	รายการ	ช่อง
40	คลุกวงในอินไซด์ข่าว	Spring 26
41	หน่วยลับสลับเลิฟ	3 HD
42	Auto now	Spring 26
43	รัฐสภา	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
44	คสช	เวิร์คพอยท์ ทีวี
45	Poon tivity	นิว 18 (New 18)
46	ข่าวใหญ่ไทยแลนด์	GMM 25
47	เบสวไรตี้	สถานีวิทยุกองทัพบก
48	เดินหน้าประเทศไทย	เวิร์คพอยท์ ทีวี
49	TV direct	Nation TV
50	ข่าว Workpoint	เวิร์คพอยท์ ทีวี
51	ในคืนหนาวแสงดาวยังอุ่น	7 HD
52	Battleship	โมโน ทเวนตีไนน์ (Mono 29)
ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาด้านคุณธรรมและจริยธรรม		
ที่	รายการ	ช่อง
1	ตำนานชุดความเชื่อ	Amarin TV HD
2	องค์หญิงกำมะลอ	3 Family
3	ภ.จัน เปาบุนจัน เปิดตำนานศาลไคฟง	3 Family
4	สารคดีมหัศจรรย์สถาปัตยกรรม	นิว 18 (New 18)
5	ตะลอนข่าว / แชรข่าวสาวสตรอง	ไทยรัฐทีวี
6	ข่าวอรุณอมรินทร์	Amarin TV HD
7	เดินหน้าประเทศไทย	3 Family
8	ไทยรัฐทีวี	ไทยรัฐทีวี
9	ข่าวเช้าตรูไทยรัฐ	ไทยรัฐทีวี
10	Lightning talk	3 Family
11	ถามตรง/ไทยรัฐนิวส์โชว์	ไทยรัฐทีวี
12	เช้าวันหยุด	ไทยรัฐทีวี
13	วันพิเศษ special day	MCOT Kids & Family
14	คุยข่าวเช้า8	8
15	อายุน้อยร้อยล้าน	เวิร์คพอยท์ ทีวี
16	Take me out	3 HD
17	อาสาใกล้ดี	Nation TV
18	คสช	3 HD

ที่	รายการ	ช่อง
19	โลกสารคดี	Amarin TV HD
20	7สีส่งสุขรับปีใหม่วิถีไทยวิถีธรรม2562	7 HD
21	ล่า	พีพีทีวี (PPTV)
22	ข่าวในพระราชสำนัก	พีพีทีวี (PPTV)
23	ข่าวในพระราชสำนัก	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
24	ข่าวในพระราชสำนัก	3 Family
25	คลุกวงในอินไซด์ข่าว	Spring 26
26	คัดข่าวมาแล้ว	Spring 26
27	พลังชีวิต	Spring 26
28	อรุณธรรม	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)
29	Weekend life kids	3 Family
30	ไทยรัฐเจาะประเด็น	ไทยรัฐทีวี
31	สารคดีอุทยานแห่งสันติภาพ	นิว 18 (New 18)
32	ข่าวดึก	7 HD
33	ข่าวในพระราชสำนัก	3 Family
34	สะกิดข่าวรอบโลก	8
35	พระคดิธรรม	7 HD
36	วันนี้มีธรรม	One
37	บรรจงขงข่าว	เวิร์คพอยท์ ทีวี
ส่งเสริมจิตสาธารณะและความรับผิดชอบต่อสังคม		
ที่	รายการ	ช่อง
1	Lightning talk	3 Family
2	อาสากล้าดี	Nation TV
3	คสช	เวิร์คพอยท์ ทีวี
4	เช้าวันหยุด	ไทยรัฐทีวี
5	ข่าวเที่ยงอมรินทร์	Amarin TV HD
6	ข่าวเด่น8	8
7	พายุปากีส	Spring 26
8	แจ้ว	3 Family
9	New หมายถึง	นิว 18 (New 18)
10	วันพระราชสมภพ งามฉลองครบรอบร้อยปีวัดศาลายา	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
11	ตลาดข่าว	เวิร์คพอยท์ ทีวี
12	ข่าววันหยุด	3 HD

ที่	รายการ	ช่อง
13	ข่าวชนข่าวเที่ยง	นิว 18 (New 18)
14	บรรจขงข่าว	เวิร์คพอยท์ ทีวี
15	ข่าวในพระราชสำนัก	เวิร์คพอยท์ ทีวี
ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อคนพิการ คนด้อยโอกาส หรือคนกลุ่มอื่นที่มีความต้องการเฉพาะ		
ที่	รายการ	ช่อง
1	คสช	เวิร์คพอยท์ ทีวี
2	วันนี้มีธรรม	One
3	Weekend life kids	3 Family
4	14อีกครั้งกับสุวิซ	MCOT Kids & Family
5	ไม่ค้หมดหน้	เวิร์คพอยท์ ทีวี
6	Healthy variety สุขภาพดี24ชม	MCOT Kids & Family
7	ชีวิตมหัศจรรย์	Spring 26
8	ข่าวเที่ยง	MCOT Kids & Family
9	Healthy variety สุขภาพดี24ชม	MCOT Kids & Family
10	เก็บตกจากเนชั่น ภาคเที่ยง	Spring 26
11	Superten	เวิร์คพอยท์ ทีวี
12	ไม่ค้หมดหน้ตั้งตัว	เวิร์คพอยท์ ทีวี
ส่งเสริมธรรมาภิบาล การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน		
ที่	รายการ	ช่อง
1	เช้าวันหยุด	ไทยรัฐทีวี
2	คมชัดลึก	Nation TV
3	5ท้าวพิสูจน์	3 HD
4	สมาคมข่าวเช้า	Spring 26

2. เนื้อหารายการที่ผ่านการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงลบ คือ เนื้อหาที่มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การผิดกฎหมายโฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภค โดยจำแนกเป็น

2.1. ด้านเนื้อหาที่ต้องห้าม เช่น การลบล้างการปกครอง ผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ บ่อนทำลายความมั่นคงปลอดภัยของประชาชน ซึ่งผลการวิจัยระหว่างช่วงเวลาที่มีการศึกษา ยังไม่พบรายการที่เข้าข่ายความผิดในลักษณะดังกล่าว

2.2 เนื้อหาที่ควรมีการจำกัด เช่น แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ใช้ความรุนแรง ใช้อาวุธ ยาเสพติด ก่อหรือชักนำให้เกิดการอคติ ลามกอนาจาร ฆาตกรรม หรือยั่วยุทางเพศ ฯลฯ ผลการวิจัยโดยพิจารณาจากภาพ เสียง และเนื้อหาในรายการ ตรวจสอบว่า มีรายการที่มีเนื้อหาเข้าข่ายของเนื้อหาที่ควรมีการจำกัด จำนวนรายการทั้งสิ้น 205 รายการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ข-4 รายละเอียดของรายการที่มีเนื้อหาที่ควรมีการจำกัด

ที่	รายการ	ช่อง	เนื้อหา
การแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งการนำเสนอที่ก่อหรือชักนำให้เกิดผลรุนแรง ต่อจิตใจของผู้ชม ทำให้เกิดความรู้สึกทางจิตใจ			
ที่	รายการ	ช่อง	เนื้อหา
1	พ้อตาปิ่นโต	7 HD	มีการต่อสู้
2	พันท้ายนรสิงห์	7 HD	แสดงการทำร้าย
3	ข่าวเที่ยงช่องวัน	One	ศพถูกโยนลงน้ำแล้วลอยมาจากนครพนม
4	Big history	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)	มีการตัดคอ ทำให้สะเทือนใจ
5	ข่าวเช้าตรูช่องวัน	One	ไปเที่ยวเกาหลีแล้วโดนบังคับให้อยู่ในห้อง ข่ายประเวณี
6	ข่าวเย็นช่องวัน	One	ฆ่ากบฏ 7 ศพ
7	คุยข่าวเช้า 8	8	คนแทงกัน/ ศพคน
8	เช้าชนคุย	9 MCOT HD	การไล่แทงเด็กวัยรุ่นคนเดียว
9	ระบำไฟ	8	การกระทำรุนแรง
10	ข่าวเช้า	TNN 24	เหตุเพลิงไหม้เสียชีวิต 2 ศพ
11	ข่าวดึก	TNN 24	เหตุเพลิงไหม้โรงแรมที่ศรีราชา
12	เนชั่นเจาะข่าวเช้า	Nation TV	ศพคนจากอุบัติเหตุรถยนต์ตกน้ำ
13	ข่าวข้นเนชั่น	Nation TV	ศพคน
14	ครอบครัวข่าวเช้า	3 Family	ลำปางมีไฟไหม้ป่ากว่า 10 ไร่ ไฟป่าลุกลามมาก
15	ข่าวข้นคนเนชั่น	Nation TV	รถตกคลอง/ หมาโดนมัด
16	เก็บตกจากเนชั่น ภาคเย็น	Nation TV	รถตกคลอง
17	คืบข่าว	9 MCOT HD	รถชนเด็กและหัวขาด
18	ตลก 3 ข่า	3 Family	มีพุดมิ่งกู พุดจาไม่ไพเราะ
19	ข่าวดึก NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย	มีดินถล่มและน้ำท่วม เสียชีวิต 122 คน

ที่	รายการ	ช่อง	เนื้อหา
20	คลุกวงในอินไซด์ข่าว	Spring 26	ภาพศพ
21	เนชั่นข่าวเด่นเที่ยงคืน	Nation TV	ไฟไหม้โกดังสินค้า/ ศพคน
22	ข่าวชนข่าวเที่ยง	นิว 18 (New 18)	พ่อเสียชีวิตเนื่องจากลงไปช่วยลูกที่จมน้ำทะเล
23	ข่าวเที่ยงช่องวัน	One	พ่อช่วยลูกจากคลื่นน้ำแต่พ่อโดนคลื่นแทนลูก
24	พ้อตาปิ่นโต	7 HD	การกระทำที่รุนแรง
25	ข่าว Workpoint	เวิร์คพอยท์ ทีวี	พ้อค้าผลไม้โดนตีเลือดอาบหัว
26	คู่ข่าวเล่าทุกเรื่อง	MCOT Kids & Family	เผาอ้อยแล้วล้าสักวันหมดสติแล้วตาย/ คนเปิดแก๊สรั่ว หมูแล้วตาย/ หลอกข่มขู่ยื่นราคาแพง
27	ข่าวเย็นช่องวัน	One	เปิดภาพวงจรปิดเจอ4คนร้ายยิง2ศพ / ลิงวัดลักกัดคน ต่างชาติ / ไฟไหม้โรงเรียน
28	New หมายข่าว	นิว 18 (New 18)	นายทหารส่งลูกน้องมัดชายสนัขแล้วนำไปทิ้งขยะตากแดด
29	ตลาดข่าว	เวิร์คพอยท์ ทีวี	ถ่ายรูปศพถูกยิงเลือดอาบ
30	บรรจงขงข่าว	เวิร์คพอยท์ ทีวี	เด็กเพิ่งคลอดถูกทิ้งถังขยะ
31	ข่าวกฎหมายภาค	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์	เด็กจมน้ำตายริมชายหาด
32	เต็มข่าวค่ำ	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์	เจอศพชายชราโดนฟันแผลเหวอะ
33	31ข่าวรอบวัน	One	ฆ่าคนครัว
34	Pointivity	นิว 18 (New 18)	คนตกจากรถมอเตอร์ไซด์
35	เช้าชนคุย	9 MCOT HD	คนคุมวินรถตู้ยิงกรรมาดบับ ยิงตัวตายตาม
36	Smart new ข่าวเช้า	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)	หมาโดนมัดขาตากแดด มัดปาก
37	บรรจงขงข่าว	เวิร์คพอยท์ ทีวี	ศพขาวประมงเรือล่มอยู่ริมหาด
38	คุยข่าวเย็น8	8	ศพคน รถพังยับ ไฟไหม้ หมาโดนมัด รถตกคลอง
39	ครอบครัวข่าวเช้า	3 Family	รูปศพคนตาย
40	เนชั่นข่าวเด่นเที่ยงคืน	Nation TV	รถตกคลอง
41	ข่าวเที่ยง	9 MCOT HD	รถเก๋งชนเสาไฟฟ้าโดนไฟลวกตายคารถ
42	Smart news ข่าวเย็น	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)	ภาพศพ คนตาย
43	ข่าวเที่ยงช่องวัน	One	ตำรวจมาแล้วจับชนวินมอเตอร์ไซด์ตาย2คน/ โจรจี้ บ้าน2ครั้งซ้อน
44	ข่าวเย็นช่องวัน เข้าถึงข่าว เข้าถึง คุณ	One	ตำรวจมาแล้วจับชนวินมอเตอร์ไซด์ตาย
45	เช้าชนคุย	9 MCOT HD	เซนต์ไมเคิล พิธีกรดังเสียชีวิต
46	31ข่าวรอบวัน	One	โจรจี้บ้าน2ครั้งซ้อน
47	ข่าวเย็นช่องวัน	One	จ่อแจ้งข้อหาคนขี้รถชน เซนต์ไมเคิล
48	โชว์ข่าวเช้านี้	พีพีทีวี (PPTV)	คลิปรถชน รูปคนตาย
49	ตลาดข่าว	เวิร์คพอยท์ ทีวี	ครูพละข่มขืนลูกสาว2ครั้ง

ที่	รายการ	ช่อง	เนื้อหา
50	ข่าวเย็นช่องวัน	One	คนประมงตายเนื่องจากออกเรือตอนที่พายุเข้า
51	ข่าวข้นคนเนชั่น	Nation TV	คนบาดเจ็บ / หมากูมัด
52	TNN world today	TNN 24	ข่าวตึกถล่ม ผู้เสียชีวิต33คน
53	คืบข่าว	9 MCOT HD	การยิงหัวตัวเองตายในห้องนอน
54	ข่าวค่ำ NBT	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย	การเกิดพายุเข้า
55	เสือสมิง	7 HD	กักขังคนอื่น
56	คุยข่าวเย็น8	8	หมากูมัด ศพคน รถพังยับ อุบัติเหตุ รอยเลือด
57	คุยข่าวเช้า	8	หมากูมัด รถตกคลอง ศพคน ไฟไหม้ รอยเลือด
58	คุยข่าวค่ำ8	8	ศพคน หมากูมัด หมากูมัด
59	ข่าวเด่น8	8	ศพคน
60	คุยข่าวค่ำ8	8	เลือด ศพทารก ไฟไหม้ หมากูมัด
61	ข่าวช่องวัน เสาร์-อาทิตย์	One	ราวเหล็กพาดสายไฟถล่มเจ็บ6ราย / เร่งล่าหาใหญ่ซึก ป็นยิงนักศึกษาดับเพราะท่อตั้ง
62	ข่าวข้นคนเนชั่น	Nation TV	ยายไม่ยอมออกจากพื้นที่ขณะมีพายุเข้า ยายห้วงบ้าน
63	อึ้งทิ้งเสียว	8	ภาพสยดสยอง
64	คัดข่าว	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์	พ่อทำร้ายร่างกายลูก
65	เต็มข่าวค่ำ	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์	น้ำท่วมชลบุรีทำให้ต้องขนของไปที่สูง
66	ปึกหมุดจุดเกิด	Nation TV	ทนายลัดน้ำหนักแล้วเสียชีวิต
67	Tonight thailand	Voice TV	ทหารจับหมากูมัดขาโยนทิ้งกลางถนน
68	เนชั่นข่าวเช้า	Nation TV	จนท. ไปเจรจาให้นักการสวดศพออกไปก่อน เนื่องจาก พายุลมแรง
69	เก็บตกจากเนชั่น ภาคเที่ยง	Nation TV	เด็กทารกโดนทิ้ง/ รถตกคลอง
การใช้ความรุนแรงกระทำต่อตนเอง บุคคลอื่น สิ่งมีชีวิตและวัตถุ			
ที่	รายการ	ช่อง	เนื้อหา
70	พ้อตาป็นโต	7 HD	ต่อสู้กัน
71	พันท้ายนรสิงห์	7 HD	โดนทำร้ายแบบไม่มีสาเหตุ
72	ข่าวเที่ยงช่องวัน	One	คนต่างชาติดะละสองแถวสมุย เนื่องจากตกลงค่า โดยสารไม่ได้
73	คุยข่าวเช้า8	8	ปืนลั่นใส่ตัวเอง / ตีกันในงานคอนฯ
74	เช้าชนคุย	9 MCOT HD	วัยรุ่นใจเย็นจัดชกผ้าหอดเหรียญ ขโมยเงินผ้าป่า
75	พ้อตาป็นโต	7 HD	การทำร้ายคนไม่มีทางสู้
76	นาที่ผูกเงินเดือนภัย	Amarin TV HD	หนุ่มหวังข่มขืนสาวนักศึกษา
77	Viking 5.5.4	Amarin TV HD	การต่อสู้ใช้มีด

ที่	รายการ	ช่อง	เนื้อหา
78	ข่าวติดปาก	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)	จับงูแล้วกัด งูมีพิษ
79	ข่าวเที่ยงอมรินทร์	Amarin TV HD	ลูกชายเอามีดปาดคอเสียชีวิต
80	ข่าวข้นเนชั่น	Nation TV	ปล้นเงินธนาคาร
81	ตลาดข่าว	เวิร์คพอยท์ ทีวี	ภาพเหตุการณ์แทงกันตาย
82	บรรจงขงข่าว	เวิร์คพอยท์ ทีวี	ทหารมัดหมานอนตากแดด7ชม.
83	ข่าวตึก	TNN 24	นายกจังหวัดไทรโยค
84	ตามข่าวเที่ยง	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์	หนุ่มตบเมียโซวโนไลฟ์สด
85	โซวข่าวเช้าไลฟ์	พีพีทีวี (PPTV)	คลิปทะเลาะวิวาท
86	หนังดั่งยามบ่าย knock around guys ทุบมาเพียให้ดู	พีพีทีวี (PPTV)	ฉกต่อสู ชกต่อ
87	Midnight family	3 Family	โจรยิงผู้ตำรวจในขณะที่โดนจับ
88	ข่าวเที่ยง	9 MCOT HD	พ่อแม่ทะเลาะกันโมโหไปไม่กระดานใส่ลูก
89	ข่าวเย็นช่องวัน เข้าถึงข่าว เข้าถึงคุณ	One	ชาวอิสราเอลกระโดดชั้น6ห้างดังย่านอโศก/มดขามาปล่อยให้ตาย/ชายจับงูเห่าหวังทำกับแก้มแต่ถูกพันพิษใส่ตาบอด
90	เช้าชนคุย	9 MCOT HD	อดีตพระกลับเข้าทุบเงินบริจาคแล้วหนี
91	เสื่อสมิง	7 HD	ทำร้ายคนอื่น
92	ท่องโลกผ่านจอ	Bright TV	การต่อสู้ระหว่างสัตว์
93	สุภาพบุรุษสุดซอย	One	มีการทะเลาะวิวาทในละคร
94	ภ.ระห่ำฟ้าท้ารัก	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)	มีการต่อสู้
95	คุยข่าวเย็น8	8	ยิงคน
96	คุยข่าวเช้า	8	พยายามฆ่าแม่
97	ข่าวช่องวัน เสาร์-อาทิตย์	One	งานเลี้ยงปีใหม่พนักงานยิงกันดับ
98	อึ้งทั้งเสียว	8	ฆ่าสัตว์ ทรมาณตัวเอง
99	หน่วยลับสลับเลิฟ	3 HD	มีป็นยิงสู้กันในจุดเกิดเหตุ
100	กลโกงกามเทพ	Bright TV	มีฉากกรีดข้อมือตัวเอง
101	มวยไทย	Nation TV	ชกต่อ
102	9 cartoon	9 MCOT HD	มีการต่อสู้กัน
103	สื่อบมฆ่าอำมหิต	8	ทำร้ายร่างกายคนอื่น/ฆ่าคน
104	ระบำไฟ	8	ทำลายข้าวของ / ใช้ความรุนแรง
การใช้อาวุธ ยาเสพติด การแสดงภาพของการกระทำความผิดในรูปแบบต่างๆ รวมถึงเนื้อหาที่ขัดต่อศีลธรรม และความสงบสุขของสังคม			
ที่	รายการ	ช่อง	เนื้อหา
105	เต็มข่าวค่ำ	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์	หนุ่มวัยรุ่นโซวโนปีน9มม พูหญิงสาว

ที่	รายการ	ช่อง	เนื้อหา
106	ข่าววันศุกร์	One	หนุ่มเตรียมฉลองเสพยาบ้าข้ามปี แต่ถูกจับก่อน
107	ความรักไม่ผิด	GMM 25	หญิงขายกำลังซูกใช้คอกัน
108	เช้าชวนคุย	9 MCOT HD	สูตรสารพิษฆ่าตัวตายดับคาเง่/ อดีตพระขโมยเงินในตู้วัด
109	ข่าวช่องวัน เสาร์-อาทิตย์	One	สำรวจทหารบกจับพ่อค้ายาเสพติด
110	ข่าวเย็นช่องวัน เข้าถึงข่าว เข้าถึงคุณ	One	ไล่ล่าพ่อค้าขายยาบ้า
111	ข่าวเที่ยงช่องวัน	One	ล้อมจับพ่อค้าขายยา
112	ตามข่าวเที่ยง	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์	รวบหนุ่มชิงเงินไปซื้อยา เนื่องจากไม่มีเงิน
113	ตลาดข่าว	เวิร์คพอยท์ ทีวี	เยาวชน2คนขโมยไก่ชน
114	คุยข่าวค่ำ	8	ยาเสพติด
115	คุยข่าวเช้า	8	ยาบ้า
116	ครอบครัวข่าวเช้า	3 Family	มีอาวุธปืนออกอากาศมากกว่า 10 กระบอก
117	การ์ตูน ช่อง13Family	3 Family	มีมิดในการแสดงโฆษณาหนังจีน
118	ตลก3ซ่า	3 Family	มีปืนของนักแสดงตลก3ซ่า
119	ไทยแลนด์555	One	มีการถือปืนในการแสดงในรายการ
120	Predators	โมโน ทเวนตีไนน์ (Mono 29)	มีการใช้ปืน
121	คุยข่าวค่ำ8	8	ปืน ยาเสพติด
122	คุยข่าวเย็น8	8	ปืน
123	เปิดข่าวเด่น	3 Family	ตำรวจจับยาบ้านได้มากกว่า10กรัม
124	ภ.ระห่ำฟ้าท้านรก	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)	ใช้อาวุธปืน
125	พันท้ายนรสิงห์	7 HD	ใช้อาวุธในการต่อสู้
126	พ็อต่าปืนโต	7 HD	ใช้อาวุธต่อสู้ ขยายยาเสพติด
127	คุยถึงแก่น	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย	ใช้มิดจีบลั่นธนาคาร
128	สืบปมฆ่าอำมหิต	8	ใช้มิด
129	ข่าวชนข่าวเที่ยง	นิว 18 (New 18)	ใช้ปืนยิงใส่คู่อริเสียชีวิต
130	พ็อต่าปืนโต	7 HD	ใช้ปืน
131	แม่ทัพอยู่บนข้าวอยู่ล่าง	GMM 25	ขายหญิงนอนกอดกัน
132	ความรักไม่ผิด	GMM 25	ขายหญิงจูบกัน
133	คับข่าว	9 MCOT HD	จับหนุ่มค้ายาบ้าในทางแยก
134	เนชั่นเจาะข่าวเช้า	Nation TV	จนท.รัฐเอี่ยวยาเสพติด
135	31ข่าวรอบวัน	One	ครูปลูกกัญชาใกล้ป.ส./ ล้อมจับพ่อค้ายาบ้า/ จับพ่อค้ายาบ้า

ที่	รายการ	ช่อง	เนื้อหา
136	หนังดั่งยามบ่าย แม่น้ำม44 มีอ ปราบปืนโหด	พีพีทีวี (PPTV)	การใช้ปืน
การใช้ภาษา หรือมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรุนแรง หรือนำไปสู่ความรุนแรง ทารุณโหดร้าย ที่ก่อให้เกิดผลต่อความรู้สึกทาง จิตใจอย่างรุนแรง			
ที่	รายการ	ช่อง	เนื้อหา
137	เต็มข่าวค่ำ	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์	เด็กช่างไม้ทราบโรงเรียนปาระเปิดกลางถนน
138	ตามข่าวเที่ยง	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์	สุราษฎร์ฯเร่งล่ามือปืนยิง2โจรดับคานนอน
139	คุยข่าวเย็น8	8	ตำรวจปรับค่าปรับ
140	พันท้ายนรสิงห์	7 HD	ทำร้ายคนอื่นรุนแรง
141	พ้อตาปืนโต	7 HD	ใช้อาวุธรุนแรง
142	พ้อตาปืนโต	7 HD	ต่อสู้กัน
143	ข่าวเที่ยง	9 MCOT HD	ลูกบ้าขอเงินแม่ไปซื้อยา แม่ไม่ให้ตีแม่สลบ
144	เช้าขานคุย	9 MCOT HD	ชายโหดฟันสาวแผลเหวอะ
145	เสื่อสมิง	7 HD	คำพูดที่ทำร้ายจิตใจ
146	ขุมข่าวภูมิภาค	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์	โจโคราชไล่ฟันกลางถนน
147	ละครอังกฤษ	3 HD	ทารุณผู้หญิงที่ไม่มีทางสู้
148	เจาะลึกข่าวร้อน	TNN 24	คนแทงกันที่เมืองแมนเชสเตอร์
149	ข่าวเที่ยง	TNN 24	รถพุ่งชนกันบนสะพาน
150	ผู้หญิงคนนั้นชื่อบุญรอด	One	ในละครมีการต่อว่ากัน
151	Troy	โมโน ทเวนตีไนน์ (Mono 29)	มีการต่อสู้
152	Battleship	โมโน ทเวนตีไนน์ (Mono 29)	มีการต่อสู้
153	ข่าวเช้า	3 HD	มีการใช้คำพูดมึงกูตลอด
154	สรวดีจินตรา สัญญารักสัญญาลืม	Bright TV	มีการพูดเหน็บแนมกัน
ลักษณะลามกอนาจาร วิทยาร หรือยั่วเย้าทางเพศ			
ที่	รายการ	ช่อง	เนื้อหา
155	เต็มข่าวค่ำ	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์	ลุงแท้ที่ช่วยตัวเองในรถ
156	Troy	โมโน ทเวนตีไนน์ (Mono 29)	มีการจูบ
157	ข่าวเย็นช่องวัน เข้าถึงข่าว เข้าถึง คุณ	One	ครูมีความสัมพันธ์กับเด็กนักเรียน2ครั้ง
158	ข่าวเที่ยงช่องวัน	One	ครูข่มขืนเด็กนักเรียน2ครั้ง
159	คุยข่าวเช้า8	8	การกระทำที่สื่อถึงการทำอนาจาร
160	Viking 5.5.4	Amarin TV HD	การจูบไม่เหมาะสมในทางเพศ
161	ระบำไฟ	8	การแต่งกายไม่เหมาะสม
162	Street dance2	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)	ใส่ชุดชั้นใน

ที่	รายการ	ช่อง	เนื้อหา
163	ข่าวเช้า	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)	ใส่กางเกงขาสั้นเดิน
164	ตกมันส์บันเทิง	9 MCOT HD	ดาราทองสวมชุดว่ายน้ำถ่ายแบบ
165	นาฬิกา AP	Bright TV	แต่งกายไม่เหมาะสม
166	แฟนฉันเป็นซูเปอร์	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)	แต่งกายโป๊
167	ติดข้าว	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์	หนุ่มใหญ่เมาแล้วหื่น อนาคตเด็ก7ขวบริมหนองน้ำ
การนำเสนอภาพหรือเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเสี่ยงอันตรายหรือบาดเจ็บ			
ที่	รายการ	ช่อง	เนื้อหา
168	ตามข่าวเที่ยง	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์	ลุงโซว์นอนเล่นกับงู
169	ขุมข่าวภูมิภาค	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์	หนุ่มใช้ช้อนส้อมสะเดาะกระดูกช่วยเด็กติดรถ
170	เช้าชวนคุย	9 MCOT HD	ลุงวัย65ปี นอนขับรถ (หลัก)
171	ข่าวชนข่าวเที่ยง	นิว 18 (New 18)	นำลูกโป่งที่มีแก๊สไว้ในรถยนต์เกิดระเบิด เด็กได้รับบาดเจ็บ
172	ตำนานรักต่างหุระยา	True 4 U (ทรูโฟร์ยู)	กระโดดจากสะพานสูงเสี่ยงอันตราย
173	บัลลังก์ป่า	Spring 26	การเข้าไปจริงเข้า
174	เที่ยงข่าวใหญ่	GMM 25	ลูกโป่งอัดแก๊สระเบิดในรถ บาดเจ็บ3คน
175	ข่าวใหญ่ไทยแลนด์	GMM 25	การไปช่วยเด็กที่กำลังจมน้ำ2คน
176	แฉ	GMM 25	เกิดอุบัติเหตุรถชนกัน เสียชีวิต1ราย
177	ชิงร้อยชิงล้าน ว้าวว้าวว้าว	เวิร์คพอยท์ ทีวี	โชว์ตั้งของมีคมบนร่างกาย
178	เช้าข่าวใหญ่	GMM 25	ขับเครื่องบินตกเสียชีวิต
179	ชิงร้อยชิงล้าน ว้าวว้าวว้าว รีรัน	เวิร์คพอยท์ ทีวี	โชว์การใช้หน้าไม้
เนื้อหาที่ส่งเสริมหรือจูงใจให้ดื่มสุรา สูบบุหรี่ หรือเสพยาเสพติด			
ที่	รายการ	ช่อง	เนื้อหา
180	คุยข่าวเย็น8	8	โฆษณาเกมของ
181	ผู้หญิงคนนั้นชื่อบุญรอด	One	ในละครมีการดื่มสุรา
182	Battleship	โมโน ทเวนตีไนน์ (Mono 29)	การกินเหล้า ของมีเมา
183	ข่าววันศุกร์	One	หนุ่มเมาข้ามปีแอบหลับหลังบ้านคนอื่น
184	สื่อบปมข่าวอำมหิต	8	ดื่มเหล้า
185	ระบำไฟ	8	เหล้า
186	ข่าวเด่น8	8	ยาไอซ์ ยาบ้า
187	ข่าวเที่ยงช่องวัน	One	พระดื่มสุราเกินขนาด
188	4ยอดองค์กรภัยพิบัติ	Voice TV	การชวนดื่มเหล้า
189	รักสุดท้ายของมาตามจิน	3 Family	มีคนสูบบุหรี่และกินเหล้าในเวลาแสดง
190	Midnight	3 Family	คนจิ้นสูบบุหรี่ในห้องออกอากาศ

ที่	รายการ	ช่อง	เนื้อหา
191	มาดูลา	Bright TV	มีการดื่มเหล้าเมา
เนื้อหาที่แสดงให้เห็นเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อหรือเป็นผู้กระทำ			
ที่	รายการ	ช่อง	เนื้อหา
192	คุยข่าวเย็น8	8	สัมภาษณ์ผู้เสียหายที่เป็นเด็ก
193	ข่าวเด่น8	8	สัมภาษณ์ผู้เสียหาย
194	คุยข่าวเช้า8	8	วัยรุ่น17 เด็กพลัดโดนสะกด
195	คุยข่าวเช้า	8	สัมภาษณ์ผู้เสียหายที่เป็นเด็ก
196	คุยข่าวค่ำ8	8	สัมภาษณ์ผู้เสียหายที่เป็นเด็ก
197	กลโกงกามเทพ	Bright TV	มีฉากเด็กโดนกระทำ
198	เรื่องดีดี	TNN 24	มูลนิธิกระเจงกษาช่วยค้นหาเด็กสูญหาย
การนำเสนอเนื้อหาที่เป็นการชักจูงหรือสนับสนุนวิธีการแก้ปัญหาที่มอมเมา หรือขัดต่อหลัก เหตุผลที่เป็นจริงและศีลธรรมอันดีของสังคม			
ที่	รายการ	ช่อง	เนื้อหา
199	คุยแซ่ป๊อว์	One	เพิ่มความสัมพันธ์ให้คนในครอบครัวมากขึ้นโดยวิธีการชักจูงจิตใจ
200	ตลกยกนิ้ว	Bright TV	มีคำไม่สุภาพ ใช้คำว่า มึงกู
201	เลฆอดกรรม	เวิร์คพอยท์ ทีวี	ผู้ร่วมรายการเล่าเรื่องคนในครอบครัวโดนทำร้าย มีคำไม่สุภาพ
ความไม่เหมาะสมในการแสดงออกและการแต่งกายของพิธีกร			
ที่	รายการ	ช่อง	เนื้อหา
202	ข่าวเที่ยง	9 MCOT HD	พิธีกรเล่าข่าวผู้ชายใส่หมวกกันน็อคช่วยตัวเองบริเวณวัด
203	Tonight thailand	Voice TV	พิธีกรหรือผู้ประกาศข่าวอธิบายข่าวไม่สอดคล้องกับภาพและใช้อารมณ์ในการพูดมากเกินไป
เนื้อหาที่มีการกล่าวอ้างหรือจูงใจให้เชื่อว่าบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมีอำนาจพิเศษหรือความสามารถพิเศษเหนือธรรมชาติ			
ที่	รายการ	ช่อง	เนื้อหา
204	สารคดีหลังภาพ	นิว 18 (New 18)	การตามหาถ่ายภาพลาวาประทุ
205	แฉ	GMM 25	ใช้ญาณดูดวง

2.3 เนื้อหาโฆษณา เช่น ขอบความที่เป็นเท็จหรือเกินความจริง จะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญ สนับสนุนให้มีการกระทำผิดกฎหมายหรือ ศีลธรรม ฯลฯ ผลการวิจัยโดยการสังเกตเนื้อหาโดยรูปแบบการแผ่กระจายสื่อ พบว่ามีเนื้อหาโฆษณาที่เข้าข่ายผิดกฎหมายโฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภค พบว่ามีเนื้อหาโฆษณาที่อาจเข้าข่ายผิดกฎหมายโฆษณา และการเอาเปรียบผู้บริโภค จำนวนทั้งสิ้น 106 รายการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ข-5 รายละเอียดของเนื้อหาโฆษณาที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม

ที่	รายการ	ช่อง	เนื้อหา
โฆษณาแจก แคม เสียงโซค ชิงรางวัล			
ที่	รายการ	ช่อง	เนื้อหา
1	ตลาดเช้าเล่าเรื่อง	MCOT Kids & Family	ส่งเครื่องปั่น 50สายแรกได้รับเพิ่มอีก1เครื่อง
2	ข่าวเย็นช่องวัน	One	สบู่มิโระมาตอนนี้เพิ่มอีก2ก้อนพร้อมมาร์ค2ของ
3	สายรักสายสวาท	One	แว่น Big vision สำหรับ50สายแรกได้รับเพิ่มอีก1ชุด
4	เนชั่นทันข่าว	Nation TV	รักษามมใน1นาทิต/ ซ็อคครีม1แถม2
5	กลไกเกมเทพ	Bright TV	มีแถมสินค้า
6	พลังชีวิต	Spring 26	มีแถมสินค้า
7	พลังชีวิต	Spring 26	มีการแถมสินค้า
8	ข่าวเย็นช่องวัน	One	บรา ไทโร50สายแรก ได้รับเพิ่มอีก6ตัว
9	MCOT kids club	MCOT Kids & Family	โทรสั่งเครื่องปั่น50สายแรกได้รับเพิ่มอีก1เครื่อง
10	อภินิหารหมอเทวะ	MCOT Kids & Family	โทรสั่งเครื่องปั่น50สายแรกได้รับเพิ่มอีก1เครื่อง
11	สรวดีจันตรา สัญญารักสัญญาถิรม	Bright TV	แถมสินค้า
12	หน้ากากแก้ว	One	เตียงออดลม ไทโร59สายแรกได้รับถุงเก็บพกพา
13	Healthy variety สุขภาพดี24ชม	MCOT Kids & Family	เตาปิ้งย่าง ไทโร50สายแรกได้รับเพิ่มอีก
14	คู่ข่าวเล่าทุกเรื่อง	MCOT Kids & Family	เตาปิ้งย่างไทโร50สายแรก ได้รับของเพิ่ม
15	ข่าวเย็นช่องวัน เข้าถึงข่าว เข้าถึงคุณ	One	เตาแก๊สอินสปาเรต2หัว ซ็อค1แถม1เฉพาะ high shopping/ ครีม kelly 30สายแรกซ็อค1แถม1
16	ข่าวเช้าตรูช่องวัน	One	เตาแก๊สซ็อค1แถม1 พร้อมแถมมีด
17	ข่าวเช้าตรูช่องวัน	One	เตาแก๊ส ซ็อค1แถม1 แถมเซตมีดทั้งหมด
18	เก็บตกจากเนชั่น ภาคเที่ยง	Nation TV	ซ็อคแว่น1แถม1
19	เนชั่นเจาะข่าวเช้า	Nation TV	ซ็อคไฟแถมเครื่องล้างคม/ ซ็อคครีม2ฟรี1/ ซ็อคครีม1ฟรี2
20	ร่วมแรงร่วมใจฝ่าภัยพายุปากปี	Nation TV	ซ็อคไฟ แถมเครื่องล้างคม
21	สะกิดข่าวรอบโลก	8	ซ็อคเซรมั2ฟรี1 / ซ็อคแคปซูล2ฟรี1
22	ระบำไฟ	8	ซ็อคแคปซูล2แถม1
23	ราศีสุขภาพ	Nation TV	ซ็อคแคปซูล1แถม2
24	ข่าวข้นคนเนชั่น	Nation TV	ซ็อคครีม1แถม2

ที่	รายการ	ช่อง	เนื้อหา
25	เก็บตกจากเนชั่น ภาคเที่ยง	Nation TV	ซื้อครีม1แถม2
26	TV direct	Nation TV	ซื้อเก้าอี้νωดแถมหมอน
27	คุยข่าวเช้า8	8	ซื้อกาแฟ 3กล่อง แถม1
28	คุยโขมงบ่ายสาม	9 MCOT HD	ซื้อกระบะอัฐิแถมตัวแลกทอง1บาท
29	Healthy variety สุขภาพดี24ชม	MCOT Kids & Family	ซื้อกระทะ 50สายแรกรับเพิ่มกระทะทอดได้3ช่อง
30	นาฬิกา AP	Bright TV	ซื้อ1แถม1
31	ผู้หญิงคนนั้นซื้อบุญรอด	One	โฆษณาแถมของ
32	สุขภาพบุรุษสุดซอย	One	โฆษณาแถมของ
33	หน้ากากแก้ว	One	โฆษณาแถมของ
34	สุขภาพบุรุษสุดซอย	One	โฆษณาแถมของ
35	หน้ากากแก้ว	One	ลดราคาและแถมของ
36	เสือชะนีแก๊ง	One	ซื้อ1แถม1
37	ข่าวข้นคนเนชั่น	Nation TV	โฆษณาทำความสะอาดเหนือกว่า5เท่า
38	ข่าวเด่น8	8	โฆษณาแถมของ
39	คุยข่าวเช้า	8	โฆษณาแถมของ
40	คุยข่าวค่ำ8	8	โฆษณาแถมของ
41	สืบปมฆ่าอำมหิต	8	โฆษณาแถมของ
42	อึ้งทั้งเสียว	8	โฆษณาแถมของ
43	คุยข่าวเย็น8	8	โฆษณาแถมของ
44	ดงผู้ดี	8	โฆษณาแถมของ
45	พิฆเนศ	8	โฆษณาแถมของ
46	แผนรักลงใจ	8	โฆษณาแถมของ
47	คุยข่าวค่ำ8	8	โฆษณาแถมของ
48	คุยข่าวปากท้อง	8	โฆษณาแถมของ
49	บาจिरา	8	โฆษณาแถมของ
50	ครัวลั่นทุ่ง	8	โฆษณาแถมของ
51	สะกิดข่าวรอบโลก	8	โฆษณาแถมของ
52	นางสาวไม่จำกัฒนามสกุล	One	โฆษณาแถมของ
53	บุญรอด	One	โฆษณาแถมของ
54	mcot kids club	MCOT Kids & Family	โฆษณาแถมของ
55	สายรักสายสวาท	One	โฆษณาแถมของ
56	มาราธอน Top chef TH season2	One	โฆษณาแถมของ

ที่	รายการ	ช่อง	เนื้อหา
57	ผู้หญิงคนนั้นชื่อบุรุษอด	One	โฆษณาแถมของ
58	ไทยแลนด์555	One	โฆษณาแถมของ
59	คู่ข้าวเล่าทุกเรื่อง	MCOT Kids & Family	โฆษณาแถมของ
60	หน้ากากแก้ว	One	ซื้อ1แถม1 โฆษณาแถมของ
61	นางสาวไม่จำกัดนามสกุล	One	ซื้อ1แถม1
62	ข่าวช่องวัน เสาร์-อาทิตย์	One	โฆษณาแถมของ
63	สายรักสายสวาท	One	โฆษณาแถมของ
64	คุยแซ่บโชว์	One	โฆษณาแถมของ
65	เงินทอนจอนางคู่แผ่นดิน	One	โฆษณาแถมของ
66	ข่าวเที่ยงช่องวัน	One	โฆษณาแถมของ
67	สุภาพบุรุษมงกุฎเพชร	One	โฆษณาแถมของ
โฆษณาที่มีข้อความที่เป็นเท็จหรือเกินความจริง			
ที่	รายการ	ช่อง	เนื้อหา
68	สร้อยดีจินตรา สัญญารักสัญญาสัมพันธ์	Bright TV	ช่วยเรื่องดาว
69	เนชั่นเจาะข่าวเช้า	Nation TV	โฆษณา ลดผ้าแค่ขั้นตอนเดียว ใส่ขึ้น
70	ร่วมแรงร่วมใจฝ่าภัยพายุปากีสถาน	Nation TV	โฆษณาทำความสะอาดเหนือกว่า5เท่า
71	ข่าวข้นคนเนชั่น	Nation TV	โฆษณาว่าใช้1ชิ้นก็ทำความสะอาดได้หมด/ โฆษณา รักษาผิว
72	เก็บตกจากเนชั่น ภาคเที่ยง	Nation TV	มีพลังทำความสะอาดมากกว่า2เท่า
73	คุยข่าวเช้า8	8	คืนกาจางลงใน 5 นาที
74	นาฬิกา AP	Bright TV	ลดจาก1900 เหลือ999
75	ข่าวเด่น8	8	คืนกาหายใน5นาที
76	คุยข่าวเช้า	8	คืนกาหายใน5นาที
77	คุยข่าวเย็น8	8	โฆษณาบำรุงผมเสียใน1นาที่ โฆษณาว่าหอมทั้งวัน
78	ดงผู้ดี	8	คืนกาหายใน5นาที/ ผิวดีขึ้นใน7วัน
79	พินเนต	8	โฆษณาช่วยขจัดรังแค5เท่า/ บำรุงผมใน1นาที่
80	แผนรักลงใจ	8	ผิวใสใน7วัน/ คืนกาหายใน5นาที
81	บาจิสรา	8	โฆษณาทำความสะอาด2เท่า
82	สะกิดข่าวรอบโลก	8	คืนกาหายใน5นาที
83	เต็มข่าวค่ำ	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์	ชุดซิงปั๊มป์แถมของอีก5ชิ้น ลดอีก10%
84	คุยข่าวเย็น8	8	บำรุงผมใน1นาที่
85	ข่าวเที่ยง	9 MCOT HD	ยาสระผม Shoulder ช่วยให้ผมนุ่มลื่นตลอดวัน
86	ตามข่าวเที่ยง	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์	ยาหม่องตราถ้วยทองทาแล้วหายปวดศรีษะ ชา แขน

ที่	รายการ	ช่อง	เนื้อหา
87	ข่าวชนข่าวเที่ยง	นิว 18 (New 18)	Trylagina ดูแลผิวให้เนียนผิวเต่งใน14วัน
88	เช้าชนคุย	9 MCOT HD	ปุ๋ยไข่มุกช่วยให้ต้นไม้งอกงาม
89	คุยข่าวค่ำ	8	รักษาได้ใน5นาทีก
90	มวยไทย	Nation TV	โรคกระเพาะอาหารต้องแอนตา
91	ครอบครัวข่าวเช้า	3 Family	โฆษณาหนังจีนและพูดภาษาจีน
92	เก็บตกจากเนชั่น ภาคเย็น	Nation TV	โฆษณา แชมพูเหนือกว่า5เท่า
93	เต็มข่าวค่ำ	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์	โจ๊กทำจากข้าวหอมมะลิแท้
94	เนชั่นข่าวเช้า	Nation TV	แว่นตาท็อปเจริญ สบายตาสบายใจ
95	เช้าชนคุย	9 MCOT HD	ชุดกระทะ4ชั้น ราคาปกติรวมของแถม4950 ลดเหลือ 1790
96	เก็บตกจากเนชั่น	Spring 26	กระทะไดมอนเซฟ 2ใบจาก3940 เหลือ1490
97	Discovery health tips	MCOT Kids & Family	มรดกรับรองจะติดใจ
98	ตื่นข่าวเช้า	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์	เครื่องดูดฝุ่น Housohold ดูดฝุ่นได้ทุกรูปแบบ
99	เนชั่นคนข่าวเข้ม	Nation TV	รักษาได้หลายอย่างเกินไป
100	ห้องข่าวกรุงเทพธุรกิจ	Nation TV	คนเผด็จชนไฟ
101	Discovery health tips	MCOT Kids & Family	น้ำมันมรดกรับรองจะติดใจ
102	พายุปากบึก	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์	เครื่องฉีดน้ำฉีดแรงถึง90บาร์ พ่นแรง ไม่เปลืองน้ำ
ข้อความที่เป็นการสนับสนุนโดยตรงหรือโดยอ้อมให้มีการกระทำผิดกฎหมายหรือ ศีลธรรม			
ที่	รายการ	ช่อง	เนื้อหา
103	คุยโฆษณบ่ายสาม	9 MCOT HD	น้ำโซดาตราสิงห์สำหรับผสมเหล้า
104	ตื่นข่าวเช้า	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์	แสดงน้ำโซดา ผสมในเครื่องดื่มสีกัลลายสุรา
มีการใช้ข้อความโฆษณาโอ้อวดสรรพคุณยา หรือวัตถุดิบเป็นส่วนประกอบของยาว่าสามารถบำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรค หรือความเจ็บป่วยได้อย่างศักดิ์สิทธิ์ หรือหายขาด			
ที่	รายการ	ช่อง	เนื้อหา
105	ตื่นข่าวเช้า	สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์	ยาสระผมชันซิล ผมยาวสวย ทันใจ
การใช้ข้อความโฆษณาที่ทำให้เข้าใจว่ามีวัตถุเป็นตัวยา			
ที่	รายการ	ช่อง	เนื้อหา
106	Superten	เวิร์คพอยท์ ทีวี	มีโสมป่าในตัวครีม